ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 30ης Ἰουνίου]

142. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτον μου συστατικὸν στρατιωτῶν γενναίων,
Τὸ δεύτερον ἐπίρρημα ἐκ τῶν ποσοτικῶν,
Τὸ σύνολόν μου στρατηγὸν δεικνύει Ἀθηναῖον
ἀκμάσαντα μετέπειτα τῶν Μηδοπερσικῶν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τίκνου τῶν Ὀρέων.

143. Λεξίγριφος.

Ἐὰν εἰς μίαν πρόθεσιν ἓν γράμμα προσαρμόσῃς,
Ἑλληνικὸν νησίδριον ἀμέσως θὰ σκαρώσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀφρικανοῦ Λέοντος.

144. Στοιχειόγριφος.

Διῶξε P καὶ βάλε N
καὶ ἀμέσως θὰ φανῇ
ἀπὸ ὕψωμα ψηλὸ
ἓν τετράποδο καλό.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἁρμονίου

145. Ἀναγραμματισμός.

Εἶμαι ἰχθὺς γνωστὸς διότι ἐν τῷ ἅμα
καὶ τρώγομαι βραστός. θὰ μεταμορφωθῶ,
Ἂν μ' ἀναγραμματίσῃς, καὶ διπλωμένον γράμμα
ὦ φίλε, θἀπορήσῃς, εὐθὺς θὰ φορτωθῶ.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀλεξ. Α. Φαραζουλῆ.

146. Αἴνιγμα.

Εἰς τὸ δῶμά σου μ' εὑρίσκεις, εἰς τὸν οἰκόν σου ποτέ·
Εἰς τὸν τράχηλον δεμένον μὲ κρατοῦν οἱ πωληταί.
Ναὶ μὲν ἄψυχόν τι εἶμαι καὶ χωρὶς ἀναπνοήν,
ὅμως εἶμαι ἀναγκαῖον εἰς ἑκάστου τὴν ζωήν.
Τί ; ἀκόμη δὲν μ' εὑρίσκεις ; τί ἀκόμη ἀπορεῖς ;
εἰς τὸ σῶμά σου νά μ' εὕρῃς χωρὶς κόπον εἰμπορεῖς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Γυαλένιου Πύργου.

147. Κυβόλεξον.

Εἶμαι μέσα εἰς τὰς πόλεις ὅπως καὶ εἰς τὰ χωρία.
Ἂν σοὶ κάμω ὅ τι λέγω, δὲν θὰ εὐχαριστηθῇς,
Σχεδὸν πάντοτε μ' εὑρίσκεις ὅπου εἶνε συμφωνία.
Καὶ ὁ κῦβος μὲ τὴν κόρην συμπληροῦται παρευθύς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Καλχαντος.

148. Ἀστήρ.

```
+  +  +
  +++
++P++
  +++
+  +  +
```

Ἀντικατάστησον τοὺς σταυροὺς οὕτως ὥστε νὰ ἀναγινώσκωνται καθέτως μὲν ὄνομα σημαῖνον ἡλικίαν, ὁριζοντίως δὲ τὸ ὄνομα διασήμου φιλλέλληνος καὶ διαγωνίως ὄνομα πτηνοῦ καὶ νήσου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Βράχου τῶν Γλάρων.

149. Λογοπαίγνιον.

Ποῖον ζῷον ἔχει τὰ τρία ταῦτα γράμματα δ, ν, α ;

Ἐστάλη ὑπὸ Χαραλάμπους Γ. Σαράντη.

150. Πρόβλημα.

Τίνος ἀριθμοῦ τὸ τρίτον πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ 4 καὶ ἔπειτα αὐξανόμενον κατὰ τρία, μᾶς δίδει τὸν ἀριθμὸν 35 ;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐθελοντοῦ τῆς Κρήτης.

151. Φύρδην—μίγδην.

Ἡ αλιπέμειέ κινᾶ ςαλδ̈τά κλυδοσίας
ἀκὶ γόδηεῖ νὸτ πἄνθρωον εἰς μόδρον τεύχυίας.

Ἐστάλη ὑπὸ Πύρρου τοῦ Ἠπειρώτου.

152—153. Μεταμορφώσεις.

Α') Ἡ *Αἴας* δι'ἑπτὰ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *κότται*.
Β') Ὁ *λύκος* δι'ὀκτὼ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *ὄγος*.

Ἐστάλη ὑπὸ Θεμ. Α. Χριστοφίδου.

154—157. Μαγικὸν γράμμα.

Τῇ προσθήκῃ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ γράμματος εἰς τὰς ἑπομένας λέξεις νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι τόσαι.

ὕψος, λαός, ἄλλος, ἀστήρ.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Φαλαινίδος.

158—160. Κεκρυμμένα ὀνόματα ζῴων.

1. Ὁ Ἑρμῆς ἦτο ἀγγελιαφόρος τοῦ Διός.
2. Ἡ Ἶσις ἦτο ἱερὸν πτηνὸν τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων.
3. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος προσηγορεύθη ὑπὸ τοῦ ἱερέως τοῦ Ἄμμωνος παῖς τοῦ Διός.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐλπιδοφόρου.

161. Ἀκροστιχίς.

Τῶν ζητουμένων λέξεων αἱ συλλαβαὶ αἱ πρῶται
ἀποτελοῦσιν ἄνακτα εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐποχήν.
Τὸ πρῶτόν μου θὰ πάθετε, πάρα πολὺ ἂν τρῶτε.
Εἶμαι μικρόν, ἀλλ'εἰς ἐμὲ ὀφείλουν πάντα τὴν ἀρχήν.
Τὸ τρίτον μου, παράδειγμα ὑπάρχει τῆς φιλίας.
Τὸ τέταρτον γνωστότατον ἐκ τῆς γεωγραφίας.
Τὸ πέμπτον θεῖος ποιητὴς τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος.
Τὸ ἕκτον εἶνε ὄνομα νήσου τινὸς Κυκλάδος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Προμηθέως Δισμώτου.

162. Ἐλλιποσύμφωνον.

αε—υωε—ουεια—α—η—ου—ειη.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἐνδόξου Ναυμαχίας τῆς Σαλαμῖνος.

163. Γρῖφος.

ν
0 Ῥῶσσοι Νίκη σῦς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἄνθους τῆς Ἀνοίξεως

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 31 Ἰανουαρίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

18. Ἄριστα, Ἄρης. — 19. Σπόρος, σκόρος. — 20. Σκῦρος, Κῦρος. — 21. Χιῶν (Χ, ὦν). —

22. ΧΙΟΣ —23.
Μ —24. Λ
ΙΟΣ ΜΕΝ Ε Ω Ι
ΟΣ ΜΥΘΟΣ Ο Α Δ
Σ ΜΕΘΥΣΟΣ ΚΡΟΝΙΩΝ
ΝΟΣΟΣ ΗΝΤ
ΣΟΣ Θ Η Ι
Σ Α Σ Σ

—25. Διότι αἱ δύο μητέρες καὶ αἱ δύο θυγατέρες ἦσαν τρεῖς γυναῖκες: ἡ μήτηρ, ἡ θυγάτηρ αὐτῆς καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς θυγατρός. — 26-28. Α'. *Χοῖρος*, χῆρος, χήρα, χῆρα, χώρα, χῶμα, πῶμα, *πτῶμα*.—Β'.) *Φθόνος*, φόνος, τόνος, τόσος, *νόσος*.— Γ') *Ἕλος*, βέλος, βόλος, δόλος, δῆλος, *δῆμος*.—29. Διότι καὶ τὸ βούτυρον καὶ τὸ τυρίον καὶ τὸ ριζόγαλον καὶ τὰ ἔργα τοῦ Ἔδισον εἶνε *μεγάλα* (μὲ γάλα). — 30. Τὸ ῥῆμα *ἀπορῶ* (ἀπὸ ρ). — 31-35. Τῇ προσθήκῃ τῆς συλλαβῆς ΡΙ σχηματίζονται αἱ λέξεις : Μαρία, ἄριστος, Μεγαρίς, Πάρις, Ἀφρική. — 36. ΕΥΜΑΘΗΣ (1. Ἑλένη. 3. Ὕαινα. 3. Μαῖα. 4. Ἀγαμέμνων. 5. Θάλεια. 6. Ἡσίοδος. 7.Σεμέλη).—37. ΑΘΩΣ, ΑΙΑΣ (1.ΑθηνΑ. 2. ΘῆβαΙ. 3.ΩρΑ. 4. ΣύροΣ).—38. Ἡ «Διάπλασις» πλὴν τῆς τέρψεως τὴν ὁποίαν παρέχει εἰς τοὺς συνδρομητάς της ταὐτοχρόνως ὠφελεῖ αὐτοὺς μεγάλως.—39. Νέοις τὸ σιγᾶν κρεῖσσον τοῦ λαλεῖν μάταια. — 40. Ὁ ἐπιμελὴς προοδεύει.

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύθυνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας.

Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των εἰσὶν ἀπαράδεκτα.

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κ^ΑΣ COLOMB ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια · ἴδε σελ. 97]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

ΑΝΤΙΘΕΣΙΣ.—Η ΜΕΛΛΟΥΣΑ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ.

Εἰς τὰ παιδία δὲν ἀρέσκει νὰ τρώγωσι πολλὴν ὥραν κατὰ συνέχειαν· ὅθεν καὶ ἡ Εὐμορφία καὶ ἡ Μαριὰ ἀφ' οὗ κατεπράϋναν τὴν πεῖνάν των, ἀπεχώρησαν τῆς τραπέζης καὶ ἐστάθησαν εἰς τὴν θύραν τοῦ ξενοδοχείου βλέπουσαι τοὺς διερχομένους. Ἀλλ' ἐπειδή τας ἐτάραττον οἱ εἰσερχόμενοι καὶ ἐξερχόμενοι,ἐξῆλθον εἰς τὴν ὁδὸν καὶ ἀφ' οὗ περιεπάτησαν ὀλίγον, ἐκάθισαν εἰς τὸ ἔξω τῆς θύρας λίθινον κάθισμα, ὅπερ ἐχρησίμευσεν ἄλλοτε εἰς τοὺς ἱππεῖς ἵνα ἀναβαίνωσιν εἰς τοὺς ἵππους των.

Ἔπειτα ἠγέρθησαν καὶ ἐβάδισαν ὀλίγα βήματα. Μακρόθεν ἐφαίνετο τὸ ἄκρον μικρᾶς πλατείας.

«Τί εἶνε ἐκεῖ πέρα ; ἠρώτησεν ἡ Μαριὰ τὴν Εὐμορφίαν, ἥτις εἶχεν ἔλθῃ καὶ ἄλλοτε εἰς τὴν κωμόπολιν.

— Δὲν ἐνθυμοῦμαι καλά..., νομίζω, εἶνε μία ἐκκλησία. . . καὶ ἐμπρὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν εἶνε πλατεῖα καὶ ἔχει διάφορα ἐμπορικά. Ἀπ' ἐκεῖ μ' ἀγόρασε τὴν κούκλαν μου ἡ γιαγιά μου. Ἀλλὰ δὲν εἰξεύρω καλὰ ἂν εἶνε ἀπὸ τοῦτο τὸ μέρος.

— Πᾶμε νὰ ἰδοῦμε ; εἶπεν ἡ Μαριά, καὶ παρέσυρε τὴν Εὐμορφίαν, ἥτις ἠκολούθησε τὴν Μαριάν, στρέφουσα τὴν κεφαλήν της ἐκ διαλειμμάτων καὶ ἐπαναλαμβάνουσα «Ἄχ, τί θὰ εἰπῇ ἡ γιαγιά!»

Μόλις εἶχον προχωρήσῃ ἑκατὸν βήματα καὶ ἄφνης ἤκουσαν ὄπισθέν των ἐν φοβερόν «Οὔπ!», καὶ ἔντρομοι ἠσθάνθησάν τινα, ὅστις ἐπήδησε πολὺ πλησίον των. Ἐστράφησαν ζωηρῶς καὶ εἶδον τὸν Ἰωσήφ, καγχάζοντα.

« ΑΠΕΘΑΝΕ ; Α, ΤΟΝ ΚΑΪΜΕΝΟΝ » (Σελ.100)

«Ἔ, ἐτρομάξατε ; εἶπε πρὸς τὰς κορασίδας. Ἡ μητέρα μου ἐπῆγε νὰ ἀγοράσῃ σιτάρι, ἡ γιαγιά σου καὶ ὁ πατέρας σου ἐπῆγαν εἰς τὸ συμβολαιογραφεῖον. Σᾶς ἐζήτησαν πρὶν φύγουν ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον καί τους εἶπεν ὁ ὑπηρέτης ὅτι ἐτραβήξατε κατὰ ἐδῶ· τότε μου εἶπαν νὰ ἔλθω νά σας εὕρω νὰ μὴ χαθῆτε· ἔτρεξα λοιπὸν καί σας ἐγνώρισα ἀπὸ τὴν μαύρην πλεξίδα τῆς Μαριᾶς, ὅλα τὰ κορίτσια ἐδῶ ἔχουν ξανθὰ μαλλιά. Καὶ τώρα ποῦ ἐπηγαίνατε ;

— Ἔτσι ἐγυρίζαμε 'ς τὴν τύχην.

— Ἐλᾶτε νὰ κάμωμεν ἕνα γῦρον. Ἐγὼ ἔχω ἔλθῃ πολλὲς φορὲς ἐδῶ, καὶ εἰξεύρω ὅλα τὰ κατατόπια τοῦ χωριοῦ.»

Τὰς ὡδήγησε λοιπὸν εἰς τὴν μεγάλην ὁδὸν τῆς κωμοπόλεως ὅπου ἦσαν οἰκίαι ὑψηλαὶ καὶ μεγάλαι.

«Εἶδες ποτέ σου, Μαριά, τόσον μεγάλα σπίτια; τὴν ἠρώτησεν ὁ Ἰωσήφ, νομίζων ὅτι θά την θαμβώσῃ.

—Εἶδα δύο καὶ τρεῖς φορὲς τόσα 'ς τὴν Σεβίλλην, 'ς τὸ Τούνεζι, 'ς τὴν Γένοβα», ἀπεκρίθη ἡ Γυφτοπούλα. Ἤτις εἶχε ταξιδεύσῃ εἰς τὴν Σεβίλλην, τὴν Τύνιδα καὶ τὴν Γένουαν ὅτε ἦτο μετὰ τῶν Ἀθιγγάνων· βοηθουμένη δὲ καὶ ἐκ τῶν μαθημάτων τῆς γεωγραφίας, ἅτινα εἶχε μάθῃ παρὰ τῆς κυρίας Ἀσκληπιάδου, ἐδιηγεῖτο πλεῖστα ὅσα περίεργα περὶ Ἱσπανίας, Ἀφρικῆς καὶ Ἰταλίας, ἡ δὲ Εὐμορφία καὶ ὁ Ἰωσὴφ ἤκουον αὐτὴν θαυμάζοντες διὰ τὰς γνώσεις της.

Ὅλην τὴν μετὰ μεσημβρίαν ἐδαπάνησαν περιερχόμενοι καὶ οἱ τρεῖς των διάφορα μέρη τῆς κωμοπολεως καὶ τὰ πέριξ. Περὶ δὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐν ᾧ ἦσαν ἐν τῇ πλατείᾳ εἶδον ἐρχομένους τὸν κῦρ Πέτρον, τὴν κυρὰ Μαρίαν καὶ τὴν κυρὰ Ἀναστάσαιναν. Ἡ κυρὰ Μαρια ἐκράτει ὄρθιον τὸ κυρτὸν σῶμά της καὶ μειδίαμα ἐφαίδρυνε τὸ γεροντικὸν πρόσωπόν της. Ὁ ἐξάδελφος Ἀριστείδης ἐκληροδότησεν εἰς αὐτὴν δεκακισχιλίας δραχμάς, περιουσίαν ὁλόκληρον! Πρῶτα τῆς Εὐμορφίας ἀξιόλογον! «Ποῦ νὰ εὑρεθῇ εἰς ὅλην τὴν ἐπαρχίαν γαμβρὸς διὰ τόσον πλουσίαν νύμφην! Ἔπρεπε νὰ εὑρεθῇ κάτοικος πόλεως καὶ ὄχι χωρίου, κύριος εὐγενὴς καὶ ὄχι χωρικός, χωριάτης!» Τοιαῦτά τινα ἐσκέπτετο ἡ κυρα Μαρία. Τώρα ἐὰν αἱ σκέψεις της ἦσαν ὀρθαὶ ἢ μή, τοῦτο εἶνε ἄλλος λόγος· ἡμεῖς γράφομεν ὅ τι ἔγινε καὶ ἀφίνομεν τοὺς εὐφυεῖς καὶ φρονίμους ἀναγνώστας νὰ κρίνωσιν αὐτοὶ τὰ πράγματα.

Ἐν τούτοις ἡ κυρὰ Μαρία ἐν τῇ ἐξάψει τῆς χαρᾶς της ἐφιλοδώρησε τὰ παιδία ἐν τῷ ζαχαροπλαστείῳ καὶ ἠγόρασε πολλὰ καὶ ποικίλα δῶρα.

Τὴν ἑσπέραν ἐπανῆλθον πάντες εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, τὰ δὲ κοράσια ἦσαν κατάκοπα. Καὶ ἡ μὲν Εὐμορφία παρευθὺς ἀπεκοιμήθη, ἀλλ' ἡ Μαριὰ ἦτο ἔξυπνος, καὶ ὠνειρεύετο ὄχι βέβαια ὅσα εἶχεν ἴδῃ, ἀλλὰ ὅλως διόλου ἄλλα πράγματα.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἐπανῆλθον εἰς τὸ χωρίον καὶ ἐπανέλαβον τὰς συνήθης καθημερινὰς ἐργασίας. Πόσον εἶνε δυσάρεστος ἡ ἐργασία μετὰ τὴν διασκέδασιν μιᾶς ὅλης ἡμέρας! Ἡ Εὐμορφία δὲν ἤθελε πλέον νὰ ῥάψῃ ἢ νὰ πλέξῃ, καί το εἶπε ῥητῶς πρὸς τὴν μάμμην της, ἥτις συνεφώνησε μετὰ τῆς ἐγγόνης της· διότι τί λόγος! εἶνε πρέπον νὰ ἐργάζεται οἰκιακὰς ἐργασίας ἡ κληρονόμος δέκα χιλιάδων δραχμῶν, τόσον μεγάλης περιουσίας! Ἡ κληρονομία, βλέπετε, διέστρεψε καὶ τῆς γηραιᾶς Μαρίας τὴν κεφαλήν.

«Τὴν κληρονομίαν δὲν θά την ἐξοδεύσωμεν, ἔλεγεν ἡ κυρὰ Μαρία· οἱ τόκοι θὰ γίνωνται κεφάλαιον, καὶ ὅταν ἡ Εὐμορφία μας γίνῃ εἴκοσι ἐτῶν θὰ εἶνε πλουσία νύμφη. Θὰ κατορθώσῃ νὰ ὑπανδρευθῇ ἕνα κύριον κτηματίαν, ἀπ' ἐκείνους που ἔχουν ὑπηρετρίας εἰς τὴν γυναῖκά των. Καὶ ἡ Εὐμορφία μου δὲν θὰ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ μαγειρεύῃ καὶ νὰ πλύνῃ πιάτα.»

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς Εὐμορφίας, ἀλλ' ἡ Μαριὰ ὅμως δὲν ἤλπιζε νὰ κληρονομήσῃ τινά. Εἶχεν ἐνδυναμωθῇ καὶ ἠδύνατο νὰ ἐργάζεται· ὅθεν ἡ κυρὰ Μαρία ἐνόμισεν εὔλογον νὰ φορτώσῃ εἰς τὴν Γυφτοπούλαν καὶ τὰς ἐργασίας τῆς Εὐμορφίας, ὥστε κατήντησε πλέον νὰ εἶνε καθ' αὐτὸ ὑπηρέτρια. Ἔλεγε δὲ ἡ κυρὰ Μαρία καθ' ἑαυτήν·

«Καλό της γίνεται νὰ συνηθίσῃ ἀπὸ τώρα που εἶνε μικρή· αὐτὴ θὰ εἶνε ἡ ζωή της ὅταν μεγαλώσῃ, νὰ ἐργάζεται, διότι αὐτὴ δὲν θὰ ἔχῃ χρήματα εἰς τὴν Τράπεζαν, Καὶ ποῦ θὰ εὕρῃ ἄνδρα!... Τίς χριστιανὸς θὰ θελήσῃ νὰ πάρῃ γυναῖκα μίαν γύφτισσαν!...»

Αἱ σκέψεις αὗται τῆς κυρὰ Μαρίας ἦσαν ἐν μέρει ὀρθαί, ἀλλ' ἡ Μαριὰ ἕνεκα τῆς μικρᾶς ἡλικίας της δὲν ἠδύνατο νά το νοήσῃ καὶ νὰ ὑπομένῃ. Τὰ παιδία μόνον τὸ παρὸν βλέπουσι, καὶ εὐκόλως λησμονοῦσι τὸ παρελθόν· καὶ ἡ Μαριὰ ἐλησμόνησε τὰς περιποιήσεις καὶ τὴν φιλανθρωπίαν τῆς κυρὰ Μαρίας, καὶ ἔβλεπε μόνον τὴν σημερινὴν διαγωγήν της, κρίνουσα αὐτὴν ἄδικον καθ' ὑπερβολήν. Καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ μελετᾷ πῶς νὰ εὕρῃ τρόπον νὰ μὴ ἐργάζηται καὶ νὰ μένῃ ἐκτὸς τῆς οἰκιας ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέραν ὥραν.

Εἶχε δὲ ἡ Μαριὰ σύμμαχον τὴν Εὐμορφίαν, ἥτις την παρηκολούθει ὡς σκυλάκιον. Ὅπου ἡ Μαριά, ἐκεῖ καὶ ἡ Εὐμορφία. Ἐστενοχωρεῖτο μόνη ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἔπρεπε νὰ στενοχωρῆται, ἀφ' οὗ δὲν εἰργάζετο. Νὰ ἀναγινώσκῃ δεν ἤθελε, διότι ἠγάπα τὰ παιγνίδια· ἀλλὰ πάλιν δὲν ἤθελε νὰ παίζῃ μόνη, ἀφ' οὗ εἶχε σύντροφον κατάλληλον τὴν Μαριάν.

Ὅθεν συχνότατα καθ' ἣν ὥραν δέν τας ἔβλεπεν ἡ κυρὰ Μαρία ἤνοιγον τὴν ὀψοθήκην, ἥρπαζον μέγα τεμάχιον ἄρτου, νά το ἔχωσιν ἂν τυχὸν πεινάσωσι καθ' ὁδόν, καὶ ἐξήρχοντο.

«Τώρα ποῦ νὰ 'πᾶμε; ἠρώτα ἡ Εὐμορφία

— Πᾶμ' ἐπάνω 'ς τὸ βουνό,» ἀπεκρίνετο ἡ Μαριά.

Οὕτω δὲ ἐπλανῶντο ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὸ βουνόν, εἰς τὸ δάσος, ἐκάθηντο ἐπὶ τῆς χλόης παρὰ τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων· πολλάκις δὲ καὶ ἀπεπλανῶντο...

«Ἐχάσαμεν τὸν δρόμον, Μαριά! ἔλεγεν ἡ Εὐμορφία· τώρα τί νὰ κάμωμεν;

«Μή σε μέλει, ἔλεγεν ἡ Γυφτοπούλα καὶ ἐγέλα διὰ τὸν φόβον τῆς Εὐμορφίας· μή σε μέλει, Μορφούλα μου, καὶ ἐγὼ εἰξεύρω τὸν δρόμον».

Καὶ ἔλεγε μὲν ὅτι εἰξεύρει τὴν ὁδόν, ἀλλὰ δὲν

ἦτο βεβαία. Ἠσθάνετο δὲ τέρψιν πολλὴν καὶ ἡδονὴν φανταζομένη ὅτι ἐχάθη, ὅτι ἔχασε τὸν δρόμον, καὶ διενοεῖτο: «Οἱ Ἀθίγγανοι δὲν φοβοῦνται τίποτε, περιπατοῦν ὅσον εἰμποροῦν καὶ ἡ γῆ ὅλη εἶνε δική των.»

Τὴν δὲ ἑσπέραν ὅτε ἐπανήρχοντο εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἡ κυρὰ Μαρία τας ἐπέπληττεν, ἡ Γυφτοπούλα ἵστατο σιωπηλὴ καὶ συνέπτυσσε τὸ χεῖλός της μετὰ περιφρονήσεως. Διότι ἐνόμιζεν ἑαυτὴν πολὺ ἀνωτέραν τῶν χωρικῶν ἐκείνων, οἵτινες εἶχον χρείαν τοσούτων πραγμάτων. Αὐτὴ ὡς Ἀθιγγανίς, ὡς Γυφτοπούλα οὐδενὸς εἶχε χρείαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'

ΑΠΟΔΡΑΣΙΣ.—ΒΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ.

Ἡμέραν τινὰ λαμπρὰν τοῦ θέρους ἡ κυρὰ Μαρία παρέλαβε τὴν ἀγελάδα καὶ μετέβη εἰς τὴν ἐξοχὴν νά την βοσκήσῃ. Πρὶν ἀπέλθῃ ἔδωκεν εἰς τὰς δύο κορασίδας ἐργασίαν καὶ εἶπε·

«Σύ, Μόρφω μου, νὰ στρηφώσῃς τοῦτο τὸ μαντηλάκι, καὶ σὺ Μαριά, νὰ 'ξηλώσῃς τοῦτο τὸ πολκάκι καὶ νὰ βγάλῃς καλὰ καλὰ τὰς κλωστές... ἄκουσες;»

Ἡ ἐργασία αὕτη, ὡς εἰξεύρουσι κάλλιστα καὶ αἱ μικραὶ καὶ αἱ μεγάλαι μου ἀναγνώστριαι, εἶνε εὐκολωτάτη, ἀλλ' ὅμως ὀχληρὰ καθ' ὑπερβολήν. Ὅθεν ἡ Μαριὰ ἀνέλαβε τὴν ἐργασίαν στενάζουσα· ἡ δὲ Εὐμορφία ἐκάθητο εἰς τὴν εὐρύχωρον καθέδραν τῆς μάμμης σχεδὸν ἐξηπλωμένη, καὶ ἔσυρε τὴν βελόνην μετὰ πολλῆς ἀνορεξίας, ἐχασμᾶτο καὶ ἔστρεφε τὸ βλέμμα της πρὸς τὴν Μαριάν, ἥτις ἦτο συνωφρυωμένη καὶ ἐφαίνετο ἀδιάθετος. Ἐξήλωνεν, ἐτρύπα τοὺς δακτύλους της, ἔσυρε διὰ μιᾶς πολλὰς κλωστάς, καὶ ὅτε ἦλθεν εἰς μέρος τοῦ ὑφάσματος ὅπερ ἦτο πολὺ τετριμμένον καὶ ἐφθαρμένον, ἔσυρε τὰς κλωστὰς δυνατώτερα, ὡς φαίνεται, καὶ τὸ ὑφασμα ἀντὶ νὰ ἐξηλωθῇ, ἐσχίσθη.

«Ὦ! ἀνεφώνησεν ἡ Εὐμορφία ἔντρομος, τώρα τί θὰ εἰπῇ ἡ γιαγιά!»

Ἡ Μαριὰ κατ' ἀρχὰς δὲν εἶπε τίποτε, ἀλλ' εὐθὺς μετ' ὀλίγον ἀπεκρίθη μετὰ πολλῆς θρασύτητος·

«Καὶ δὲν 'πᾷ νὰ 'πῇ ὅ τι θέλῃ!»

Καὶ ὕψωσε τὴν κεφαλήν της προκλητικῶς καὶ μετὰ περιφρονήσεως.

Ἔπειτα δὲ ἐξηκολούθησεν·

«Ἐγὼ δέν την ἔχω γιαγιά! Ἄ, μὰ αὐτὴ δὲν εἶνε ζωή! Πότε νὰ φύγω ἀπὸ 'δῶ μέσα νὰ γλυτώσω! ἄ, μά!

—Θέλεις νὰ 'πᾶμε λιγάκι ἔξω; εἶπεν ἡ Εὐμορφία, εἶνε ὡραῖος καιρὸς καὶ θὰ διασκεδάσωμεν πολὺ ὡραῖα. Ἡ γιαγιὰ ἐπειδὴ δὲν θά μας εὕρῃ ὅταν γυρίσῃ, θὰ θυμώσῃ, ἀλλὰ ὡς τὸ βράδυ θά της περάσῃ ὁ θυμός, καὶ ὅταν γυρίσωμεν δὲν θά μας μαλλώσῃ πολύ. Λοιπὸν 'πᾶμε πρίν μας προφθάσῃ.»

Καὶ ἡ Εὐμορφία μετέβη εἰς τὸ μαγειρεῖον, ἔλαβε τεμάχιον ἄρτου, καὶ ἔπραξε πολὺ ὀρθῶς, διότι ἔμελλον νὰ μείνωσιν ἔξω τῆς οἰκίας μέχρι τῆς ἑσπέρας καὶ ἔπρεπε νὰ ἔχωσι νὰ φάγωσιν. Ἡ Γυφτοπούλα ἐξεκρέμασε τὸ τέφι της ὅπερ ἐκρέματο ὑπὸ τὸ ὡρολόγιον τοῦ τοίχου, καὶ ἀμφότερα τὰ κοράσια ἐξῆλθον τῆς οἰκίας.

Μετ' ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας ἦσαν ἔξω τοῦ χωρίου, εἰς τοὺς ἀγρούς. Εἶδον μακρόθεν καὶ τὴν κυρὰ Μαρίαν συνδιαλεγομένην μετὰ τῆς κυρὰ Στάμαινας, ἐν ᾧ ἡ ἀγελὰς ἔβοσκεν ἐκεῖ πλησίον.

«Τρέξε γρήγορα νὰ κρυφθοῦμε 'ς τὸ δάσος, νὰ μή μας 'δῇ ἡ γιαγιά», εἶπεν ἡ Μαριὰ πρὸς τὴν Εὐμορφίαν.

Καὶ αἱ δύο κορασίδες ἔσπευσαν καὶ ἐκρύφθησαν ὄπισθεν τῶν δένδρων τοῦ δάσους. Ἐβάδισαν πολλὴν ὥραν προπορευομένης τῆς Μαριᾶς, ἀνέβησαν ἀτραποὺς δυσβάτους, καὶ βαθμηδὸν ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τοῦ χωρίου.

Ἐκ διαλειμμάτων ἡ Γυφτοπούλα ἐτραγῴδει ᾄσμα Ἀθιγγανικὸν καὶ ἔκρουε τὸ τέφι της. Διὰ τοῦ τρόπου δὲ τούτου ἐξεδήλωνε τὴν χαρά της ὁσάκις ἦτο ἐλευθέρα νὰ τρέχῃ ὅπου ἤθελε.

«Μή, καϊμένη, κάμνῃς ἔτσι, ἔλεγε πρὸς αὐτὴν ἡ Εὐμορφία, καὶ τρομάζουν τὰ πουλάκια!»

Τόσον δὲ ἀπεμακρύνθησαν τοῦ χωρίου, ὥστε οὐδὲ ἴχνος αὐτοῦ ἐφαίνετο, οὔτε βράχος, οὔτε δένδρον. Καὶ ἡ Εὐμορφία ἤρχισε νὰ ἀνησυχῇ παραλείπω πλέον ὅτι ἦτο κατάκοπος καὶ την ἐθέριζεν ἡ πεῖνα.

«Ἂς καθίσουμε λιγάκι νὰ φᾶμε, εἶπε πρὸς τὴν Μαριάν, καὶ ἔπειτα νὰ γυρίσωμεν ὀπίσω.

—Πᾶ! ἀπὸ τώρα! εἶπεν ἡ Γυφτοπούλα, ἀκόμη δὲν ἐκάμαμεν τὸν περίπατόν μας. Ἀφ' οὗ πεινᾷς, τρῶμε, ἀλλά, κύτταξε ἐκεῖ πέρα μέσα 'ς τὰ ἔλατα πῶς γυαλίζει τὸ νερὸ 'ς τὸν ἥλιο. Ἐκεῖ δὰ εἶνε καλὰ νὰ πᾶμε νὰ καθίσωμε νὰ φᾶμε καὶ νὰ πιοῦμε καὶ νεράκι δροσερό. Ἔ, τί λές; Στοιχηματίζω πως θαὔρωμε καὶ φράουλες· μόνον ξερὸ ψωμάκι θὰ φᾶμε; σ' ἀρέσει τὸ ξερὸ ψωμάκι;

—Πᾶμε, εἶπεν ἡ Εὐμορφία, κινουμένη ὑπὸ λαιμαργίας, καὶ ἠκολούθησε τὴν Μαριάν. Μετὰ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας ἦσαν εἰς τὸν τόπον ὅπου εἶχε δείξῃ ἡ Γυφτοπούλα, καὶ τῷ ὄντι ἀνεκάλυψαν πλῆθος καρποφόρων θάμνων· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ, ὅπερ ἐστίλβεν δὲν ἦτο ἐκεῖ πλησίον, ἐφαίνετο μακρότερα.

«Ἂς καθίσουμε ἐδῶ νὰ φᾶμε, εἶπεν ἡ Γυφτοπούλα, καὶ ἔπειτα πηγαίνομεν ἐκεῖ καὶ πίνομεν νεράκι.»

Ἡ Εὐμορφία ἐλησμόνησε πρὸς ὥραν καὶ τὸν κάματον καὶ τὴν μάμμην της, καὶ ἠσθάνετο χαρὰν ἀνεκλάλητον καὶ ἡδονὴν ἐν τῷ μέσῳ τῆς λαμπρᾶς

ἐκείνης θέσεως τοῦ δάσους. Ἐκάθησε κατὰ γῆς καὶ κόπτουσα καρποὺς ἐκ τῶν πλησίον θάμνων, ἔτρωγε τὸ δροσερόν τοῦτο καὶ εὐῶδες προσφάγιον μετὰ τοῦ ἄρτου, ὅστις ἐφαίνετο εἰς αὐτὴν πολὺ νοστιμώτερος.

«Στάσου τώρα, Μόρφω μου, νὰ κάμωμεν προμήθειαν, νὰ κόψωμεν καρποὺς νά τους ἔχωμεν ὅταν ξαναπεινάσωμεν.

—Τί ὡραῖα! ἀνεφώνησεν ἡ Εὐμορφία καὶ ἐπεδόθη εἰς τὸ ἔργον.

—Κόπτε σύ καὶ ἐγὼ θὰ πλέξω ἕνα καλαθάκι νά τους βάλωμεν μέσα».

Μετ' ὀλίγον οἱ καρποὶ ἦσαν ἐντὸς του καλαθίου

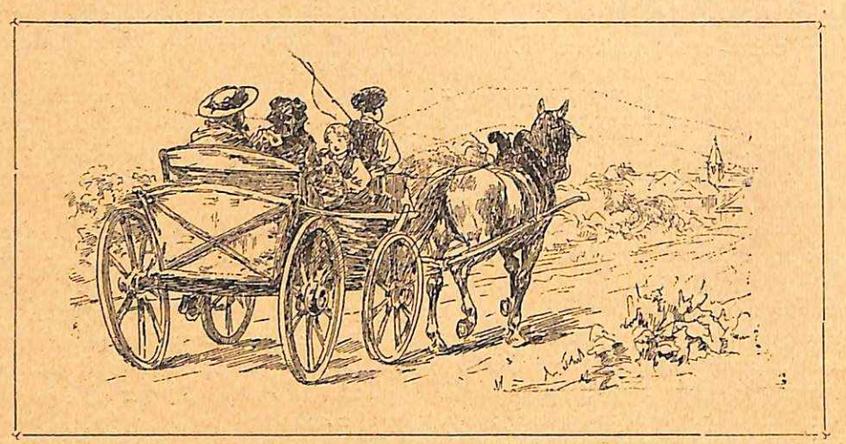

«Ο ΙΩΣΗΦ ΕΜΑΣΤΙΞΕ ΤΟΝ ΙΠΠΟΝ» (Σελ. 101)

μετὰ πολλῆς φιλοκαλίας μεταξὺ δροσερῶν φύλλων.

«Καὶ τώρα πᾶμε νὰ πιοῦμε νερό!» ἀνεφώνησαν ἐκ συμφώνου αἱ δύο κορασίδες, καὶ ἐξεκίνησαν εὔθυμοι καὶ φαιδραί.

Κραυγὴ ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ ἐξέφυγεν ἐκ τῶν χειλέων των, ὅτε ἐξῆλθον ἐκ τοῦ δάσους καὶ εἶδον ἐκ τοῦ πλησίον τὴν μικρὰν λίμνην στίλβουσαν ὑπὸ τῶν λαμπρῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Τὸ ὕδωρ ἀνεπήδα διαυγὲς καὶ καθαρὸν ἄνωθεν βράχων μικροσκοπικῶν, σχηματίζον μικρὸν καταρράκτην κλιμακοειδῆ· ἐφαίνετο δὲ ἡ μικρὰ λίμνη κάτοπτρον τοῦ γλαυκοῦ οὐρανοῦ. Ἀπὸ τῶν βράχων τῆς λίμνης ἐκρέμαντο κλῶνες μεγάλοι κισσοῦ καὶ αἰγοκλήματος καὶ τὰ ἄκρα τῶν κλώνων των ἐβαπτίζοντο εἰς τὸ ὕδωρ, ἐδῶ θὰ ἔχῃ καὶ ψαράκια, νά, ἐπήδησεν ἕνα, καὶ ἄλλο...

—Ὦ! τί καλὰ ἂν εἰμπορούσαμεν νά τα πιάσωμεν. Νά, τώρα νὰ εἴχαμεν ἐδῶ τὸν Ἰωσήφ!

—Τί τον θέλομεν τὸν Ἰωσήφ; εἶπεν ἡ Γυφτοπούλα, ἀφ' οὗ εἶμαι ἐγὼ ἐδῶ».

Καὶ παρευθὺς καθίζει κατὰ γῆς, ἐκβάλλει τὰ σανδάλιά της καὶ τὰς περικνημίδας, ὑψώνει τὸ φόρεμά της καὶ τὸ καρφώνει διὰ μιᾶς καρφίδος καὶ ἐμβαίνει εἰς τὸ ποτάμιον.

«Μή! ἀνακράζει ἡ Εὐμορφία, μή, Μαριά, καὶ θὰ πνιγῇς.

[Ἕπεται συνέχεια] Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

κατὰ παράφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τῆς Κας COLOMB.

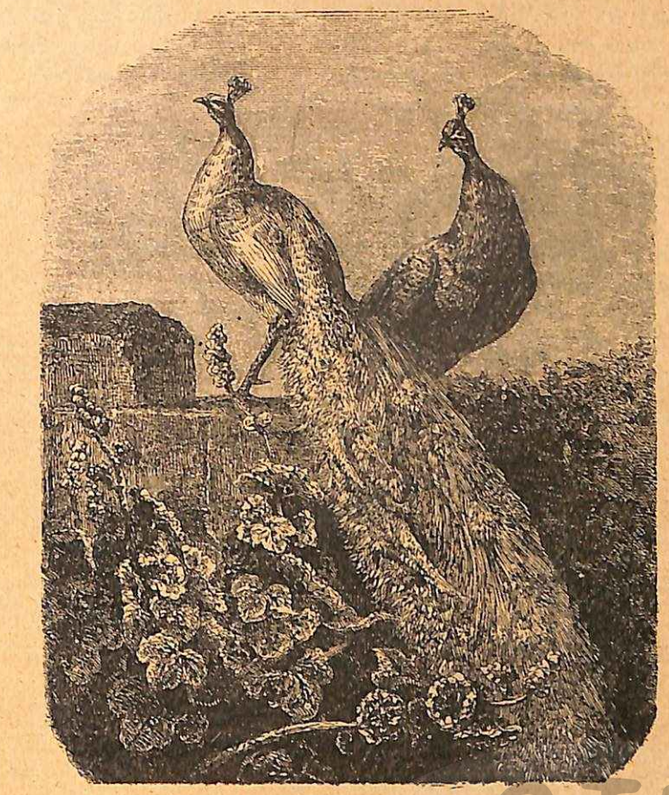

ΕΥΜΟΡΦΟΝ ΑΛΛΑ ΚΑΚΟΝ

Εἶνε ἀνάγκη νά σας περιγράψω τὸ εὔμορφον πτηνόν, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται ταὼς; Καὶ τίς δὲν εἰξεύρει τὸ παγώνι, ἢ τοὐλάχιστον δὲν ἤκουσε τὸ ὄνομά του; Ὅταν λέγωμεν περὶ ἀνθρώπου τινός·

καμαρώνει
σὰν παγώνι,

τί ἄλλο θέλομεν νὰ σημάνωμεν ἢ ὅτι τὸ πτηνὸν τοῦτο εἶνε κομψὸν καὶ εὔμορφον;

Ἀλλὰ καὶ εἶνε δυνατὸν νά σας περιγράψω τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ πτερώματός του, τὴν κομψότητα τῆς στάσεως τῆς κεφαλῆς του, τὸ φιλάρεσκον τοῦ λόφου τῆς κεφαλῆς του, ὅστις ὁμοιάζει στέμμα βασιλικόν;

Συνήθως ὁ ταὼς φορεῖ καὶ τὰ ἑπτὰ χρώματα τῆς ἴριδος, τοῦτ' ἔστι τοῦ οὐρανίου τόξου, ἀλλὰ ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι ἐνδεδυμένοι ὁλόλευκα. Ποῖοι εἶνε εὐμορφότεροι; Ἀντὶ νά σας ἀπαντήσω θά σας προβάλω ἄλλην μίαν ἐρώτησιν· ποῖα ἐνδυμασία σᾶς ἀρέσκει πλειότερον, ἡ κατεσκευασμένη ἐκ βελούδου μετὰ κεντημάτων ποικιλοχρόων καὶ πολυτίμων λίθων, ἢ στολὴ νυμφικὴ ἐκ λευκοτάτου ὁλοσηρικοῦ μετὰ λευκῶν τριχάπτων καὶ μαργαριτῶν καὶ ἀδαμάντων; Ἐγώ, ἐάν μ' ἐρωτήσητε, προτιμῶ τὴν δευτέραν.

Οὐδὲν ὑπάρχει τέλειον ὑπὸ τὸν ἥλιον. Ὁ ταὼς ὁ τόσον μεγαλοπρεπὴς εἰς τὴν ἐνδυμασίαν, ἔχει φωνὴν ἀηδεστάτην· δὲν πιστεύω νὰ ἔχῃ ἄλλο πτηνὸν φωνὴν ἀηδεστέραν. Πρὸς δὲ τούτοις κλίνω νὰ πιστεύσω ὅτι ὁ ταὼς ἔχει πολλὴν κακίαν καὶ κακεντρέχειαν. Τώρα εὐθὺς θά σας διηγηθῶ τί εἶδον ἐν τῷ Ἀνακτορικῷ κήπῳ προχθὲς καὶ ἐπείσθην ὅτι εἶνε ζῷον κακόν.

Ἐστάθην πλησίον τῶν κιγκλίδων καὶ ἔβλεπον ἕνα ταὼν, ὅστις, ὡς με εἶδεν ἠσθάνθη φαί-

νεται ὅτι τον καμαρώνω καὶ ἤρχισε καὶ αὐτὸς νὰ καμαρώνῃ, ἐσχημάτισεν ὡς ῥιπίδιον τὴν οὐράν του, ὕψωσε τὸν λόφον του καί με ἔβλεπεν Τὸ δὲ βλέμμα του ἐσήμαινεν « Εἶδες ποτέ σου πτηνὸν εὐμορφότερον ; — Βεβαίως ὄχι· κατὰ τοῦτο εἴμεθα συμφωνότατοι.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπέταξε καὶ δεύτερος ταὼς πλησίον του πρώτου,καὶ ἤρχισε καὶ ἐκεῖνος νὰ καμαρώνῃ.

Ἐγὼ ἔστρεψα πρὸς στιγμὴν τὸ βλέμμα μου εἰς πυκνόφυλλον δένδρον, ὁπόθεν ἠκούετο ἐξερχόμενον γλυκύτατον ᾄσμα ἀηδόνος. Ἀλλ' αἴφνης με διέκοψεν ἡ λυπηρὰ κραυγὴ ὀρνιθίου. Στρέφω καὶ τί βλέπω ;

Ὁ πρῶτος ταὼς εἶχε πετάξῃ κατὰ γῆς καὶ ἦτο ἀγριωπός, ὁ μικρὸς καὶ μέλας ὀφθαλμός του διεσκόρπιζε φλόγας, καὶ διὰ τοῦ κομψοῦ ἀλλὰ ὀξυτάτου ῥάμφους του ἐρράμφισε κατὰ κεφαλῆς τὸ δύσμοιρον ὀρνίθιον !

Τί του ἔκαμε ; Τίποτε· ἁπλῶς μόνον ἐπέρασε πλησίον του · παρὰ τὴν ῥητὴν ὅμως ἀπαγόρευσιν της μητρός του, νὰ ἔχωμεν καὶ τὸν νοῦν μας...—Τὸ ὀρνίθιον προσεπάθει νὰ φύγῃ, ἀλλὰ ὁ ταὼς το κατεδίωξε, τὸ ἐρράμφισε καὶ ἐκ δευτέρου καὶ ἐκ τρίτου, ἕως ὅτου τὸ δύσμοιρον ἐξηπλώθη κατὰ γῆς νεκρόν.

Ἠγανάκτησα καὶ ἔσπευσα νὰ ἀπομακρυνθῶ ψιθυρίζων· «Τί σε ὠφελοῦν τὰ κάλλη, ἀφ' οὗ ἔχεις τόσην κακίαν ! Δέν σε ἀγαπῶ, δὲν ἀγαπῶ τοὺς κακούς !»

ΦΙΛΟΖΩΙΟΣ

ΤΙΣ ΘΑ ΠΛΗΡΩΣΗ ;

ΚΩΜΩΙΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελίδα 102]

ΥΠΗΡΕΤΗΣ —Ἐμένα δέν με πειράζει ὅποιος καὶ ἂν πληρώσῃ.

Α' ΦΙΛΟΣ *(Ἐρευρᾷ τὰ θυλάκιά του μετ' ἀταραξίας).*—Θά το νομίσω προσβολήν, καὶ δὲν ἀνέχομαι ἐγὼ νά με προσβάλλουν. Ἐγὼ ἐζήτησα τὸν λογαριασμόν, καὶ ἐγὼ θὰ πληρώσω.

Β' ΦΙΛΟΣ *(Ἐρευρᾷ τὰ θυλάκιά του μετὰ σπουδῆς).*— Καὶ ἐγὼ τον ἐζήτησα, ἐγὼ λοιπὸν θὰ πληρώσω.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ.— Τότε πληρῶστε μισὰ μισά.

Α' ΦΙΛΟΣ —Ὄχι, ὄχι ! ἐγὼ θά τα πληρώσω ὅλα.

Β' ΦΙΛΟΣ — Καὶ ἐγώ . . .

ΥΠΗΡ.—Τότε λοιπὸν πληρῶστε καὶ οἱ δύο...

Α' ΦΙΛΟΣ *(Πρὸς τοὺς θεατάς).*—Ἔξυπνος εἶνε ἡ ἀφεντιά του ! *(Πρὸς τὸν Β')* Μοῦ κακοφαίνεται πολὺ διότι ἐπιμένετε . . .

Β' ΦΙΛΟΣ.— Καὶ ἐγὼ δὲν ὑποφέρω πλέον ! Σᾶς εἶπα ὅτι αὐτὰ εἶνε 'δικά μου.

Α' ΦΙΛΟΣ.— Καὶ ἐγὼ σας λέγω ὅτι εἶνε 'δικά μου. Ἐγὼ θά τα πληρώσω.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Δὲν ῥίχνετε τὸν κόμπον ;

Β' ΦΙΛΟΣ.— Καλὰ λέγει τὸ παιδὶ νὰ ῥίψωμεν τὸν κόμβον *(Λαμβάνει ἀπὸ τῆς τραπέζης χειρόμακτρον καὶ ἐνώνει τὰς δύο ἄκρας).*

Α' ΦΙΛΟΣ — Φέρε νὰ πιάσω *(Λαμβάνει τὴν μίαν ἄκραν).*

Β' ΦΙΛΟΣ *(Λαμβάνει τὴν ἄλλην).* — Ἐμπρός, τράβα... *(Ἀποσύρουσι τὰς χεῖράς των).*

Α' ΦΙΛΟΣ — Τί ἐκάμαμεν !

Β' ΦΙΛΟΣ.—Ἐλησμονήσαμεν νὰ κάμωμεν τὸν κόμπον.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ — Τούκα καὶ ἀπ' ἀρχῆς ! Σταθῆτε ἐγὼ νὰ δέσω τὸν κόμπον *(Τὸν δένει καὶ παρουσιάζει εἰς τοὺς δύο φίλους τὰς δύο ἄκρας τοῦ χειρομάκτρου).* Πιᾶστε . . .

Α' ΦΙΛΟΣ *(Λαμβάνει τὴν ἄκραν καὶ ἀποσύρει τὴν χεῖρα).*—Ἐγὼ ἔπιασα τὸν κόμπον ! τί χαρά, ἐγὼ θὰ πληρώσω . . .

Β' ΦΙΛΟΣ *(Περιλυπος).*—Ἄχ !

ΥΠΗΡΕΤΗΣ.—Σταθῆτε μιὰ στιγμή .. *(Γελᾷ).*

ΟΙ ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ — Τί γελᾷς ; . . .

ΥΠΗΡΕΤΗΣ *(Γελᾷ).* — Δὲν εἴπαμε ποιὸς θὰ πληρώσῃ, ἐκεῖνος ποῦ θά του πέσῃ ὁ κόμπος ἢ ὁ ἄλλος ; *(Γελᾷ)*

ΟΙ ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ *(Γελῶντες)* — Πραγματικῶς, καλὰ λέγει τὸ παιδί, λοιπὸν ἀπ' ἀρχῆς.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ *(Γελῶν).*— Θὰ πληρώσῃ ἐκεῖνός που θά του πέσῃ ὁ κόμπος . . .

Α' ΦΙΛΟΣ. — Φέρ' το ἐδῶ *(Λαμβάνει τὸ χειρόμακτρον καὶ ἀφ' οὗ ἐκράτησε τὴν ἄκραν τὴν ἔχουσαν τὸν κόμβον, προσφέρει τὴν ἄλλην πρὸς τὸν Β').* — Νὰ λοιπὸν ἐγὼ ἐπῆρα τὸν κόμπον, καὶ ἐγὼ θὰ πληρώσω . . .

Β' ΦΙΛΟΣ *(Ἀποθῶν τὴν χεῖρα τοῦ Α')* — Ἄ ! μ' αὐτὰ δὲν εἶνε πράγματα σωστά . . .

Α' ΦΙΛΟΣ. — Νά σας εἰπῶ, κάμνομεν ἓν ἄλλο πρᾶγμα ;

Β' ΦΙΛΟΣ ΚΑΙ Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Σὰν τί ; . . .

Α' ΦΙΛΟΣ. — Νὰ παίξωμεν τὴν τυφλομυῖγαν . . .

ΥΠΗΡΕΤΗΣ *(Μετ' ἀγανακτήσεως καὶ ἀξιοπρεπείας).* — Κύριοι, ἐγὼ ἔχω ἐργασίαν καὶ με χασομερᾶτε. Ὁ κύριός μου θὰ φωνάξῃ.

Α' ΦΙΛΟΣ. — Δέν θ' ἀργήσωμεν.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Καὶ νὰ ἔχωμεν καλὸν 'ρώτημα, ποιὸς θὰ δέσῃ τὰ μάτια του ;

Α' ΦΙΛΟΣ. — Ποιὸς ἄλλος παρὰ σύ ;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ *(Δυσηρεστημένος).* — Μά, κύριοι, αὐτὰ δὲν εἶνε ἀστεῖα !

Α΄ ΦΙΛΟΣ. — Τότε λοιπὸν στάσου νά σε πληρώσω *(Ἐρευρᾷ τὰ θυλάκιά του).*

ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Καὶ μήπως ἐγὼ εἶπα ὄχι ;

Β' ΦΙΛΟΣ *(Παρεμβαίνων)* — Ὄχι, μή τα πάρῃς· ἐγὼ θὰ πληρώσω *(Ἐρευρᾷ τὰ θυλάκιά του).*

Α' ΦΙΛΟΣ. —Ὄχι, ὄχι, αὐτὸ δὲν γίνεται.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ.— Ἀφῆστε τἀστεῖα, κύριοι, καὶ δὲν παίζομεν. . .

Α΄ ΦΙΛΟΣ. — Τίνος τὰ λὲς αὐτά ;

Β' ΦΙΛΟΣ. —Ἔλα, παλληκάρι μου, στάσου νά σου δέσωμεν τὰ μάτια, καὶ ἔχομεν καὶ ἐργασίαν.

Α' ΦΙΛΟΣ. — Δὲν θὰ καθίσωμεν ἐδῶ ὡς τὸ βράδυ . . .

Β' ΦΙΛΟΣ.—Ἔλα, νά σου δέσω τὰ μάτια. *(Ἐξάγει τὸ μαντήλιόν του).* Ἔλα.

ΥΠΗΡ.—Τοὐλάχιστον δὲν θὰ βγῇ κάτι τι ;

Α΄ ΦΙΛΟΣ. — Αἴ, καλά, σοῦ δίδομεν *(Δένει τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ὑπηρέτου καὶ ἔπειτα τον περιστρέφει καὶ τον ἀφίνει ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου).*

ΥΠΗΡΕΤΗΣ *(Περιπατεῖ ψηλαφῶν καὶ ἀνατρέπει καθίσματα, οἱ δὲ δύο φίλοι περιστρέφονται πέριξ αὐτοῦ δι' ἁλμάτων ἀκροποδητεί. Αἴφνης ὁ Α' Φίλος ἵσταται ἐπίτηδες ἔμπροσθεν τοῦ ὑπηρέτου, ὅστις τον συλλαμβάνει).* Σᾶς ἔπιασα, σεῖς θὰ πληρώσετε.

Β' ΦΙΛΟΣ. —Ὄχι ὄχι, τὸ ἔκαμεν ἐπίτηδες.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ *(Συλλαμβάνων τὸν Β' Φίλον).* — Τότε λοιπὸν θὰ πληρώσετε σεῖς.

Α' ΦΙΛΟΣ. —Ὄχι ! ὄχι ! Ἀπ' ἀρχῆς *(Περιστρέφει τὸν ὑπηρέτην καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἀνωτέρω σκηνή· ἀλλ' ἤδη ὁ Β' φίλος ἵσταται ἐπίτηδες πρὸ τοῦ Ὑπηρέτου, ὅστις τον συλλαμβάνει).*

ΥΠΗΡΕΤΗΣ.— Σᾶς ἔπιασα, τώρα πλέον σεῖς θὰ πληρώσετε.

Α' ΦΙΛΟΣ *(Διαμαρτυρόμενος).*—Ὄχι, ὄχι ! τὸ ἔκαμεν ἐπίτηδες *(Πρὸς τὸν Β' Φίλον μετὰ δριμύτητος).* Δὲν παίζουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, κύριε.

Β' ΦΙΛΟΣ *(Διαμαρτυρόμενος).* Σεῖς πρῶτός μου ἐδείξατε τὸν τρόπον.

Α' ΦΙΛΟΣ.— Ὥστε εἴμεθα ἴσα ἴσα. Λοιπὸν ἂς ἀρχίσωμεν πάλιν, ἀλλὰ τελευταίαν πλέον φοράν.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ *(Λύων τὸ μαντήλιον).* — Θὰ βαστήξῃ πολὺ αὐτὸ τὸ πκιγνίδι ;

Α' ΦΙΛΟΣ. — Καλὰ λέγει τὸ παλληκάρι, φθάνει πλέον ! *(Εἰσάγει τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιόν του).* Λάβε εἴκοσι δραχμὰς καὶ πλήρωσου *(Ἐξακολουθεῖ ἐρευνῶν τὰ θυλάκιά του).*

Β' ΦΙΛΟΣ *(Παρεμβαίνων).* — Ὄχι, λάβε εἴκοσι δραχμὰς καὶ πληρωσου *(Ἐρευρᾷ τὰ θυλάκιά του).*

ΥΠΗΡΕΤΗΣ *(Ἀγανακτῶν).* — Σεῖς, βλέπω, ἔχετε ὄρεξιν διὰ παιγνίδια. Πᾶ νὰ φωνάξω τὸν διευθυντὴν νὰ συνεννοηθῆτε μαζί του.

Α' ΦΙΛΟΣ.—Ὥστε δέν το θέλεις τὸ δῶρον ;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ *(Πραϋνόμενος).* —Ἀμ' σεῖς μου 'βγάλατε τὴν ψυχή μου μὲ τἀστεῖά σας.

Β' ΦΙΛΟΣ — Ἐγὼ λοιπὸν σοῦ δίδω πέντε δραχμάς.

Α' ΦΙΛΟΣ.— Καὶ ἐγὼ ἄλλας τόσας. Ἐμπρὸς λοιπόν.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ.— Νὰ μὴν τριγυρίζετε σὰν καὶ πρωτήτερα.

Α' ΦΙΛΟΣ. — Ὄχι· μάλιστα θὰ καθίσωμεν ἥσυχα εἰς ἕνα μέρος χωρὶς νὰ βγάλωμεν μιλιά, καὶ ὅποιον πιάσῃς, αὐτὸς πλέον θὰ πληρώσῃ ὁριστικῶς.

Β' ΦΙΛΟΣ. — Μάλιστα.

(Ὁ Α' φίλος δένει τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ Ὑπηρέτου καὶ τον περιστρέφει Ἐν ᾧ δὲ οὗτος ἀναζητεῖ αὐτοὺς ψηλαφῶν, οἱ δύο φίλοι ἀπέρχονται ἀκροποδητεί. Πρῶτος ἐξέρχεται ὁ Α' Φίλος καὶ δεύτερος ὁ Β').

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΥΠΗΡΕΤΗΣ, ἔπειτα Ὁ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΥΠΗΡΕΤΗΣ *μόνος (Ἀναζητεῖ παντοῦ ἀνωφελῶς, ὁμιλεῖ πρὸς τοὺς δύο φίλους ἀλλὰ δὲν*

λαμβάνει ἀπάντησιν· τέλος προσκρούει εἰς τὴν τράπεζαν, τὴν ἀνατρέπει καὶ συντρίβονται τὰ ἐπ' αὐτῆς πινάκια, φιάλαι καὶ λοιπὰ σκεύη. Ἀκούσας τὸν θόρυβον ὁ Διευθυντὴς σπεύδει, ὁ δὲ Ὑπηρέτης συλλαμβάνει αὐτὸν κράζων).

— Σᾶς ἔπιασα, τώρα σεῖς θὰ πληρώσετε.

Διευθυντης. — Ἀχρεῖε! Τόσην ὥραν σὲ περιμένω νὰ φανῇς, καὶ σὺ κάθεσαι καὶ παίζεις;

Υπηρετης *(Λύων τὸ μαντήλιον κατεπτοημένος).*—Πᾶ! σεῖς εἶσθε, ἀφεντικό;

Διευθυντης. — Ἐγώ, βέβαια! Καὶ ποῦ εἶνε οἱ πελάται;

Υπηρετης. — Τοὺς γυρεύω.

Διευθυντης.—Μὲ δεμένα τὰ μάτια;

Υπηρετης. — Ἐπκίζαμεν τὴν τυφλομυῖγαν νὰ ἰδοῦμε ποιὸς θὰ πληρώσῃ.

Διευθυντης.— Καὶ ἔπιασες ἐμέ.

Υπηρετης *(Συνεσταλμένος).* Ἔφυγαν, καὶ θαρρῶ πῶς σεῖς θὰ πληρώσετε.

Διευθυντης *('Οργίλως).* — Ἀφίνεις νά με κλέπτουν καὶ δὲν φθάνει αὐτό, ἀλλὰ καί με περιπαίζεις; Ἡ ἀστειότης σου θά σου στοιχήσῃ ἀκριβά, ἀχρεῖε! *(Ἁρπάζει τὸ μαντήλιον ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ ὑπηρέτου καὶ τον τύπτει· ὁ ὑπηρέτης περιτρέχει τὸ δωμάτιον ἀνατρέπων τὰ ἔπιπλα).*

Υπηρετης *(Ἱστάμενος καὶ τρίβων τὴν ῥάχιν του).*—Σώνει, ἀφεντικό, σώνει! μοῦ ἐμελάνιασες τὴν ῥάχιν. Τὸ μαντήλι ἔχει κόμπους!

Διευθυντης.—Τὸ ξανακάμνεις ἄλλην φοράν;

Υπηρετης.—Ὄχι, ἀφεντικό, ὄχι! Μὰ αὐτὸς ὁ κόμπος πονεῖ! Κυττάξετε, ἀφεντικό, τί ὀργὴ Θεοῦ ἔχει αὐτὸς ὁ κόμπος, καί μου ἀφάνισε τὴν ῥάχιν!

Διευθυντης.— Σοῦ εἶπεν ἡ ῥάχις σου, ὅτι ἔχει κάτι τι ὁ κόμπος, ἀχρεῖε! *(Λύει τὸν κόμβον τοῦ μαντηλίου καὶ εὑρίσκει χρυσοῦν εἰκοσάφραγκον).* Ἄ! οἱ κλέπται μου ἐλησμόνησαν τὸ κομβόδεμά των! Ἀντὶ νὰ πιάσουν ἐπιάσθηκαν! *(Ἀναπάλλει ἐν τῇ παλάμῃ του τὸ χρυσοῦν νόμισμα).*

Υπηρ. *(Ἱκετευτικῶς).*—Ἀφεντικό! Δεκαοκτὼ δραχμὰς ἔχεις νὰ λάβῃς. Δέν μου δίνεις δύο φράγκα νά τα πιῶ 'ς τὴν ὑγειά σου!

Διευθυντης.—Γυρεύεις καὶ μερίδιον, ἀχρεῖε; Μὴ 'μιλεῖς, εἰ δὲ μὴ θά σε βάλω νὰ πληρώσῃς τὴν ζημίαν πού μου ἔγινε σήμερα *(Θέτει τὸ χρυσοῦν νόμισμα εἰς τὸ θυλάκιόν του).*

Υπηρετης *(Δακρυρροῶν)* —Ἄχ! ἀφεντικό, δέν με φθάνει αὐτὴ ἡ τιμωρία; *(Τρίβει τὴν ῥάχιν του)* Τὸ κρέας μου ἐμελάνιασε, μ' αὐτὸ τάχα δὲν ἐπληρώθηκεν ἡ ζημία;

Διευθυντης. — Πολὺ καλά, καὶ τὸν νοῦν σου ἄλλοτε νὰ μή σε κοροϊδεύουν οἱ πελάται. Λάβε τὸ μαντηλάκι πρὸς τιμωρίαν σου *(Ῥίπτει πρὸς αὐτὸν τὸ μαντήλιον καὶ ἐξέρχεται).*

Υπηρετης *(Λαμβάνει τὸ μαντήλιον ὅπερ εἶχε πέσῃ κατὰ γῆς).* — Καὶ ἐγώ που ἐλογάριαζα, ὁ κακόμοιρος, πὼς θὰ κερδίσω δέκα δραχμοῦλες! *(Πρὸς τοὺς θεατάς).* Πᾶ! καὶ πάλι καλά! Ἐκέρδισα ἕνα μαντηλάκι νὰ σφουγγίζω τὰ δάκρυά μου καὶ νὰ δέσω τὶς πληγές μου!

[Μίμησις] Π. Ι. Φερμπος

ΕΚΑΣΤΟΣ ΕΝ ΤΩι ΣΤΟΙΧΕΙΩι ΤΟΥ

ΜΥΘΟΣ

Ἀπὸ βράχου ὑψηλοῦ καὶ ἀποκρήμνου ὁ ἀετὸς βλέπει πρὸς μεγάλην λίμνην καὶ τὴν βολιδοσκοπεῖ διά του βλέμματός του.

Ἀνακαλύπτει μέγαν ἰχθὺν τοῦ ὁποίου τὰ μαργαρώδη λέπια ἔστιλβον εἰς τὸν ἥλιον. Ὡς τον εἶδεν ἤνοιξεν ἡ ὄρεξίς του καὶ εἶπε καθ' ἑαυτόν· « Ἂς τον συλλάβω, δὲν εἶνε δὰ καὶ δύσκολον. »

Ὡς ἀστραπὴ κατέρχεται ἀπὸ τοῦ βράχου καὶ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ἐπιπίπτει κατὰ τοῦ ἰχθύος καὶ συνάπτεται μάχη δεινή.

Ὁ ἰχθὺς βυθίζεται εἰς τὴν λίμνην, ὁ δὲ ἀετὸς ἐν τῇ ὁρμῇ καὶ τῇ παραφορᾷ του ἀκολουθεῖ τὸν ἀντίπαλόν του καταδιώκων αὐτὸν καὶ ἀνεπαισθήτως παρασυρόμενος ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰ ὕδατα τῆς λίμνης.

« Ἄχ! ἐψιθύρισεν ὁ ἀετὸς πνιγόμενος. Ὑψηλὰ εἰς τὸν αέρα, εἰς τὸ στοιχεῖόν μου, τίς θὰ ἐτόλμα νά με ἀντικρύσῃ, ἐν ᾧ ἐδῶ εἰς τὸ ὕδωρ, εἰς τὸ ξένον καὶ ἄπιστον τοῦτο στοιχεῖον, μ' ἐνίκησεν ἀντίπαλος τὸν ὁποῖον παντοῦ ἄλλοῦ ἤθελον περιφρονήσῃ... »

Καὶ ὁ δύστηνος ἀετὸς ἐπνίγη.

Σπαρκ

ΜΗ ΠΕΙΡΑΖΕΤΕ ΤΑ ΠΟΥΛΑΚΙΑ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

« Γιαγιά, πότε θά μας πῆτε ἕνα παραμυθάκι; εἶπεν ὁ μικρὸς Νῖκος εἰς τὴν μάμμην του.

— Μετὰ χαρᾶς, Νῖκό μου, εἶπεν ἡ μάμμη, θά σας εἰπῶ ἕνα παραμυθάκι, διότι εἶσθε καλὰ καὶ φρόνιμα παιδάκια.

Τότε ὁ μὲν Νῖκος ἐκάθισεν, ἡ δὲ ἀδελφή του ἐστάθη ὀρθὴ εἰς τὸ πλάγι του. Εἶνε δὲ καὶ οἱ δύο τους σοβαροὶ καὶ προσέχουν νὰ ἀκούσουν τὸ παραμυθάκι τῆς μάμμης. Καὶ δὲν εἰξεύρετε τί νόστιμα παραμυθάκια εἰξεύρει ἡ μάμμη.

Ἀκούσατέ την, ἀρχίζει·

« Μίαν φορὰν καὶ ἕνα καιρὸν ἦτο ἕνα παιδάκι καὶ το ἔλεγαν Μιχαλάκη. Μίαν ἡμέραν

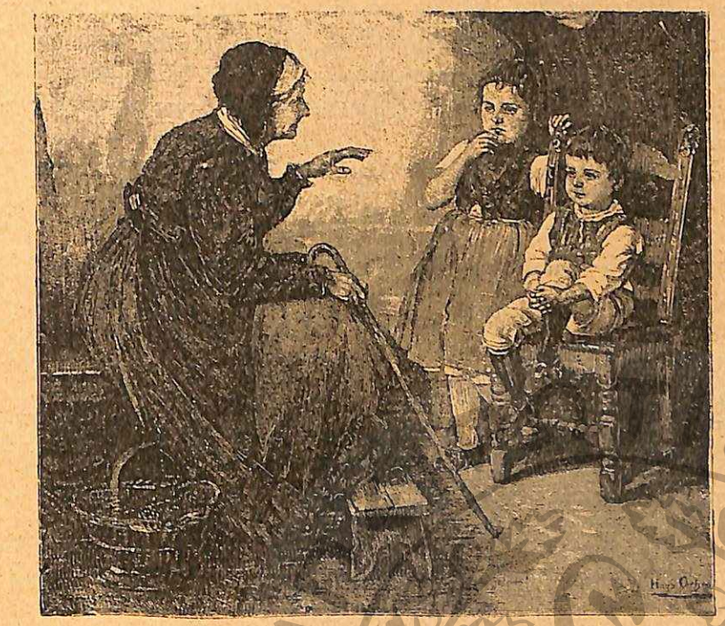

εἶδεν ἐπάνω εἰς τὴν κερασιὰν τοῦ κήπου των μίαν φωλεάν. Ἡ φωλεὰ εἶχε ἓξ μικρὰ πουλάκια, ἀμάλλιαστα καί τα κεφαλάκια των ἦσαν ἄτριχα καὶ φαλακρά.

» Ὅταν εἶδαν τὸν Μιχαλάκην ἐφοβήθησαν καὶ ἤνοιξαν τὸ στοματάκι των διὰ νὰ φωνάξουν τὸν πατέρα των καὶ τὴν μητέρα των.

» Ὁ Μιχαλάκης ἀντὶ νά τα λυπηθῇ, ἤρχισε νὰ γελᾷ καί τα ἐπῆρε τὰ καϊμένα ἀπὸ τὴν φωλεάν των. »

— Τί κακὸ παιδί! εἶπεν ὁ Νῖκος.

— Ναί, Νῖκό μου, εἶπεν ἡ Λουκία, κακὸ παιδὶ καὶ σκληρό. . .

« Ἐκεῖ λοιπὸν ὅπου ἐπήγαινε μὲ τὰ πουλάκια, ἤκουσε φωνὴν ἡ ὁποία τοῦ ἔλεγε· — Ἔ, Μιχαλάκη, Μιχαλάκη, ὅταν ἔλθῃ ὁ Μάϊος, ἡ κερασιὰ τῆς αὐλῆς σας θὰ γεμίσῃ ἀπὸ ἄνθη λευκὰ λευκά, ἀλλ' ὅταν ἔλθῃ ὁ Ἰούνιος δὲν θὰ ἔχῃ κεράσια.

»Ὁ Μιχαλάκης ἠγάπα πολὺ τὰ κεράσια· ὅταν λοιπὸν ἤκουσε ὅτι ἡ κερασιὰ δὲν θὰ κάμῃ κεράσια, ἐλυπήθη καὶ ἐστάθη νὰ ἀκούσῃ καλλίτερα· — Ναί, Μιχαλάκη μου, εἶπε πάλιν ἡ φωνή, δὲν θὰ ἔχῃ κεράσια, θά τα φάγουν τὰ σκουλήκια πρὶν ὡριμάσουν.

»Ἂν ὁ Μιχαλάκης ἄφινε τὰ πουλάκια εἰς τὴν φωλεάν των, τὰ πουλάκια θὰ ἐμεγάλωναν καὶ θὰ ἔτρωγαν ὅλα τὰ σιχαμένα σκουλήκια, καὶ δὲν θὰ ἦσαν πλέον σκουλήκια νὰ ἀφανίζουν τὰ κόκκινα κεράσια. Ἀλλὰ τώρα κανεὶς δὲν θὰ ἐμποδίσῃ τὰ σιχαμένα σκουλήκια νὰ φάγουν τὰ κόκκινα κεράσια, διὰ τὰ ὁποῖα τρελλαίνεται ὁ Μιχαλάκης.

»Ἂς τα βάλω πάλιν τὰ πουλάκια εἰς τὴν φωλεάν των, εἶπεν ὁ Μιχαλάκης. Ἀλλὰ τώρα πλέον εἶνε ἀργά· διότι ὅταν τα ἔβαλεν ὁ Μιχαλάκης εἰς τὴν φωλεάν των, τὰ πουλάκια δὲν ἦσαν πλέον ζωντανά.

»Καὶ ὅταν ἦλθεν ὁ καιρὸς τῶν κερασιῶν, δὲν εἶχε κεράσια ἡ κερασιὰ τοῦ Μιχαλάκη.

»Ὁ πάνσοφος καὶ πανάγαθος Θεὸς ἔπλασε τὰ πουλάκια, διὰ νὰ μὴ τρώγωνται τὰ κεράσια ἀπὸ τὰ σκουλήκια καὶ διὰ νὰ ἔχουν τὰ καλὰ παιδία νὰ τρώγουν κόκκινα κεράσια.

» Πρέπει ὅμως νὰ ἀφίνωμεν καὶ ὀλίγα κεράσια ἐπάνω εἰς τὴν κερασιάν, διὰ νὰ τρώγουν τὰ καϊμένα τὰ πουλάκια, τὰ ὁποῖα τρελλαίνονται διὰ τὰ κεράσια».

— Ἐγώ, γιαγιά μου, εἶπεν ὁ Νῖκος, ποτέ μου δὲν θὰ πειράξω τὰ καϊμένα τὰ πουλάκια, ποὺ φυλάγουν τὰ κόκκινα κεράσια.

— Καὶ κελαϊδοῦν τόσον γλυκά, εἶπεν ἡ Λουκία.

Νινα

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Ο ΝΙΚΟΣ

Μὲ χίλιες γνώσεις ὡπλισμένος,
μὲ γλῶσσα — κοφτερὸ σπαθὶ —
'ς τὰς ἐξετάσεις θὰ σταθῇ
ὁ Νῖκος μας ὁ ξακουσμένος.

Σὰν στρατηγὸς θὰ πολεμήσῃ
μὲ θάρρος καὶ καλὴ καρδιά,
καὶ μέσα 'ς ὅλα τὰ παιδιὰ
αὐτὸς καὶ μόνος θὰ νικήσῃ.

Ὅλο τὸ χρόνο μελετοῦσε
μ' ἀγάπη καὶ ὑπομονή,
γιατί ὁ πρῶτος νὰ φανῇ
πολὺ ὁ Νῖκος λαχταροῦσε.

Καὶ θὰ φανῇ· θὰ τὸ ἰδῆτε·
— αὐτὸς ποῦ θέλει καὶ νικᾷ —
καὶ σεῖς, ἂν εἴσθε γνωστικὰ
κ' ἐπιμελῆ, θ' ἀνταμειφθῆτε.

Ὁ Νῖκος 'ς ὅλα θ' ἀπαντήσῃ
μ' ὄψι γλυκειὰ καὶ δροσερὴ
καὶ ὁ πατέρας θὰ χαρῇ
καὶ ἡ μητέρα θὰ δακρύσῃ.

Η ΕΛΕΝΗ

Σὰν λούλουδο, δροσολουσμένη,
ὀλόχαρη καὶ ντροπαλὴ
μέσα 'ς τὸν κόσμο τὸν πολὺ
ἔρχεται, νά την ἡ Ἑλένη.

Ξεύρει καλὰ τὴν ἱστορία,
νεράκι τὴ γραμματικὴ
πρώτη αὐτὴ 'ς τὴ μουσικὴ
αὐτὴ καὶ 'ς τὴ γεωγραφία.

Σ' τὸ κέντημα ποιὰ βγαίνει τέρι
ποιὰ σὰν αὐτὴ νοικοκυρά!
καὶ λέει ἡ μαμμά της μὲ χαρὰ
πῶς εἶνε τὸ δεξί της χέρι.

Κ' ἐζήτησε γιὰ νὰ προκόψῃ
μ' ἀγάπη καὶ ὑπομονὴ
καὶ τώρα πρώτη θὰ φανῇ
μὲ ροδοκόκκινη τὴν ὄψι.

Καὶ ὅλους θὰ τοὺς συγκινήσῃ
ἡ μάθησίς της ἡ πολλὴ
καὶ τὴν Ἑλένη τὴν καλὴ
γλυκὰ ὁ κόσμος θὰ φιλήσῃ.

Φακ

Η ΥΑΛΟΣ

Τί κοινότερον πρᾶγμα καὶ τί χρησιμότερον τῆς ὑάλου; Αἴ, καὶ ὅμως πόσοι θὰ ἀγνοοῦν πῶς γίνεται τὸ διαφανὲς αὐτὸ πρᾶγμα, πῶς κατεργάζεται, ἂν καὶ εἰξεύρουν τὰς ποικίλας καὶ παντοδαπὰς χρήσεις διὰ τὰς ὁποίας εἶνε προωρισμένον. Ὁ σίδηρος καὶ ἡ ὕαλος, εἶνε δύο ἀδελφοί, καλοὶ καὶ ἠγαπημένοι, οἱ ὁποῖοι μᾶς συντροφεύουν εἰς ὅλον τὸν βίον μας. Ἀλλὰ τόρα ἡ ὕαλος εὑρίσκεται ἐν τῇ φύσει ἢ προκύπτει διὰ τῆς τέχνης; Τὸ δεύτερον βεβαίως... Εἶνε ἐργοστάσια μεγάλα εἰς τὰ ὁποῖα κατεργάζονται αἱ πρῶται ὕλαι καὶ μᾶς χαρίζουσι τὰ ὡραῖα καὶ ἠχηρὰ κρύσταλλα, τὰς διαφανεῖς καὶ ὑποπρασίνους ὑάλους. Ἐν τοῖς ἐργοστασίοις αὐτοῖς τελειοποιεῖται ἀρχαία Φοινικικὴ ἐφεύρεσις· διότι, ὡς γνωρίζετε, οἱ Φοίνικες εἶνε οἱ πρῶτοι οἱ ἀνακαλύψαντες τὴν ὕαλον, ἐκ τύχης— ὅπως γίνονται αἱ πλειότεραι ἀνακαλύψεις. —Ἔτρωγον μερικοὶ περιηγηταὶ Φοίνικες εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς καὶ ὅταν ἐσήκωσαν ἀπὸ τὴν φωτιὰν τὸ πήλινον ἀγγεῖον των κάτι τι ἔλαμπεν εἰς τὴν ἄμμον.

Ἦτον ὕαλος. Ἡ ἄμμος, ἀναλυθεῖσα διὰ τῆς θερμότητος καὶ ἀναμιχθεῖσα μὲ τὸ κάλι τῆς τέφρας καὶ τὴν ἄσβεστον, ἔκαμε τὸ θαῦμα. Εἴτε εἶνε ἀληθής, εἴτε ὄχι ἡ παράδοσις αὕτη, εἶνε βέβαιον ὅτι ἡ ὕαλος ἦτο γνωστὴ 2000 ἔτη πρὸ Χριστοῦ εἰς τοὺς Αἰγυπτίους. Τὴν μετεχειρίζοντο ὅπως καὶ ἡμεῖς σήμερον καὶ ἐγνώριζον τὴν πολτώδη ἰδιότητά της. Ἐγνώριζον ἐπίσης τὸ *ἐμφύσημα* καὶ τὴν *τύπωσιν*, τὰ ὁποῖα καὶ σήμερον εἶνε ἐν χρήσει. Καὶ ἐχρωμάτιζον ἀκόμη τὰ ὑάλινα ἀγγεῖα, ἀναμιγνύοντες τὰς ἀναγκαίας ὕλας εἰς τὴν ἀναλυομένην ὕαλον, καὶ ἀληθῶς ἐπετύγχανον λαμπρὰς ἀποχρώσεις. Ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ, ὅτε κατέκτησε τὴν Αἴγυπτον, ἐπέβαλε φόρον εἰς τοὺς Αἰγυπτίους νὰ τῷ καταβάλωσιν ποσόν τι ὑαλικῶν κατ' ἔτος. Ἐπὶ Αὐγούστου μετεφέρθησαν Αἰγύπτιοι ἐργάται εἰς Ρώμην ὅπου ἡ βιομηχανία αὕτη ἔκαμε προόδους γιγαντιαίας. Εἰς τοιοῦτον τέλειον βαθμὸν ἐχρωμάτιζον τὰς ὑάλους, ὥστε ἀγγεῖον εὑρεθὲν πρὸ καιροῦ εἰς τὰ περίχωρα τῆς Ρώμης ἐξελήφθη ὡς λίθινον! Οἱ ἀρχαῖοι ἐπίσης ἐγνώριζον τὴν *ἐμβεβαπτισμένην ὕαλον*, τῆς ὁποίας πρὸ ὀλίγου χρόνου ἔγινε πάλιν ἡ ἐφεύρεσις. Διὰ τῆς ἐμβαπτίσεως θερμῆς καὶ ἐρυθρᾶς ἀκόμη τῆς ὑάλου ἐντὸς ὑποθέρμου ὕδατος τόσον σκληρύνεται αὕτη ὥστε καὶ πίπτουσα χαμαὶ δὲν θραύεται! Καὶ ὅμως ὁ πτωχὸς ἐργάτης ὅστις ἀνεκάλυψε τὴν ἰδιότητα ταύτην ἀπηγχονίσθη διότι ὁ αὐτοκράτωρ Τιβέριος ἐνόμισεν ὅτι οἱ χρυσοχόοι θὰ κατεστρέφοντο δι' αὐτῆς, ἀφ' οὗ καὶ ἡ ὕαλος ἀπέκτα τόσην ἀντοχὴν καὶ ἐλαστικότητα ὁποίαν ὁ ἄργυρος καὶ ὁ χρυσός.

Κατὰ τὸν μεσαίωνα τὸ Βυζάντιον δὲν εἶχεν ἀντίπαλον, ἀφ' ὅτου ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος εἰσήγαγε τὴν κατεργασίαν τῆς ὑάλου. Κατόπιν ἦλθεν ἡ σειρὰ τῆς ἀκμῆς τῆς Βενετίας ὅπου ἐφευρέθη τὸ κάτοπτρον. Καὶ ἐκόστιζον φοβερὰ τὰ πρῶτα κάτοπτρα. Τὸ κάτοπτρον τῆς Μαρίας τῶν Μεδίκων ἤξιζεν 150,000 δραχμῶν. Ἕως τότε ἀντὶ ὑαλίνων κατόπτρων μετεχειρίζοντο κάτοπτρα ἐκ λείου χαλκοῦ.

Ἡ Βοημία κατόπιν τὸν 15ον αἰῶνα, διεκρίθη εἰς τὴν ὑαλοποιΐαν διὰ τοῦ Νίκολο, τοῦ εἰσαγαγόντος αὐτὴν ἐκεῖ καὶ ἱδρύσαντος τὸ πρῶτον ὑαλουργεῖον. Βραδύτερον εἰσήχθη ἡ βιομηχανία τῆς ὑάλου ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ. Ἐν Ἀγγλίᾳ ἀνεκαλύφθη ἡ κατασκευὴ τοῦ κρυστάλλου καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἡ χύσις αὐτοῦ. Κρύσταλλον εἶνε ὕαλος βαρυτέρα καὶ λαμπροτέρα τῆς συνήθους ἡ ὁποία περιέχει ὀξείδιον τοῦ μολύβδου ἀντὶ ἀσβέστου.

Μετὰ τὴν ἱστορικὴν αὐτὴν ἐξέλιξιν θὰ ἴδωμεν πῶς κατασκευάζονται τὰ κυριώτερα ἀντικείμενα τῆς βιομηχανίας αὐτῆς, τὰ ὑάλινα ἀγγεῖα δηλαδή, αἱ ὕαλοι τῶν παραθύρων, αἱ φιάλαι κτλ.

[Ἕπεται τὸ τέλος]

Φακ

ΤΟ ΣΧΟΙΝΙ ΤΟΥ ΠΑΡΔΑΛΟΥ

Βόσκει τὸ βουκόλιον, ὃ ἔστι τὸ ποίμνιον τῶν βοῶν, ἡ δὲ Χρυσῆ κάθηται ὑπὸ τὴν σκιὰν δένδρου καὶ ῥάπτει. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ ὕπνος κλείει τὰ βλέφαρά της καὶ ἀποκοιμᾶται. Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ἀνθέξῃ τις εἰς τὸν ὕπνον, ὅταν ὁ ἥλιος θερμαίνῃ τὴν γῆν;

Ἀπέθεσε το ῥάψιμόν της ἐπὶ τῶν γονάτων της καὶ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ στῆθός της.

Αἴφνης αἰσθάνεται ἐπὶ τῶν γονάτων καὶ τῶν χειρῶν της πρᾶγμα βαρὺ καὶ ὑγρόν. Διὰ μιᾶς ἐξύπνησεν ἔντρομος· ἀλλὰ παρευθὺς ἐγέλασε, διότι εἶδεν ἐνώπιόν της τὸν Παρδαλὸν ὅστις ἦλθε ζητῶν τὸ πρόγευμά του καὶ ἔλειχε τὰς χεῖράς της.

Ἦτο δὲ ὁ Παρδαλὸς μοσχάριον, τὸ ὁποῖον εἶχον ἀπογαλακτίσῃ ἀπὸ ὀκτὼ ἡμερῶν καὶ το ἔτρεφον διὰ μίγματος πιτύρου, ὕδατος καὶ γάλακτος ἕως ὅτου δυνηθῇ νὰ βόσκῃ μόνον του.

«Ἄ! μὰ σὺ ἔχεις μυαλό, Παρδαλέ μου, εἶπεν ἡ Χρυσῆ καὶ ἐθώπευσε τὴν μεγάλην κεφαλὴν τοῦ μοσχαρίου, σὺ δὲν εἶσαι ζῷον, μόνον ἡ ὁμιλία σοῦ λείπει..»

Καὶ ταῦτα λέγουσα ἡ Χρυσῆ ἠγέρθη, ἐπῆρε τὸν κάδον ὅπου ἡτοίμαζε τὸ φαγητὸν τοῦ Παρδαλοῦ, καὶ ἐπῆγεν εἰς τὸ ῥυάκιον νὰ λάβῃ τὸ ἀναγκαῖον ὕδωρ διὰ νὰ ζυμώσῃ τὰ πίτυρα. Μετὰ ταῦτα ἐζήτησε τὸ σακκίον ὅπου εἶχε τὰ πίτυρα ἀλλὰ δὲν το ηὗρε πουθενά. Καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα ὁ Παρδαλὸς την παρηκολούθει μυκώμενος ὡς μωρὸν παιδίον πεινασμένον.

—Ἄ! μ' ἐσκότισες ἀλήθεια καὶ ἀλήθεια! εἶπεν ἡ Χρυσῆ μετὰ πολλῆς ὀργῆς, ἐνθυμηθεῖσα ὅτι εἶχε λησμονήσῃ τὰ πίτυρα εἰς τὸ βουστάσιον. Φώναζε ὅσον θέλεις, δὲν ἔχει πίτερα· ἂν θέλῃς ἀπὸ τὸ ψωμί μου, δὲν ἔχω νά σου δώσω ἄλλο τίποτε».

Ὄχι, ὁ Παρδαλὸς δὲν ἤθελεν ἄρτον καὶ ἐστέναζε τόσον λυπηρά, ὥστε ἡ Χρυσῆ τον ἐλυπήθη.

«Ἄχ! τί νὰ κάμω, ἔλεγε, νὰ πάω 'ς τὸ σπίτι νὰ πάρω τὰ πίτερα θά με ἰδῇ ἡ μάννα μου καὶ θά με μαλλώσῃ πῶς νὰ 'ξεχάσω νά τα 'πάρω· ἀλλὰ πάλι νὰ ἀφήσω τὸν κακόμοιρον τὸν Παρδαλὸν νὰ πεινᾷ, δέν με βαστᾷ ἡ καρδιά μου!

«Αἴ, κυρὰ Μαριώ, ἔκραζε πρὸς ποιμενίδα ἡλικιωμένην ἥτις ἐκάθητο ἐκεῖ που πλησίον. Μιὰ στιγμὴ θὰ πάω μέσα, τὸ νοῦ σου 'ς τὴς ἀγελάδες μου, νὰ ἔχῃς καλή ψυχή».

Καὶ ἀπῆλθε κρατοῦσα διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὸν κάδον, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας τὸ σχοινίον τοῦ Παρδαλοῦ. Ἡ ὁδὸς ἦτο μακρά, ἀλλ' ἔγινε μακροτέρα, ἕνεκα τῆς ἐπιμονῆς τοῦ Παρδαλοῦ, ὅστις δὲν ἤθελε νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν Χρυσῆν· τί νὰ κάμῃ καὶ αὐτή; ἠναγκάζετο νὰ ἕλκῃ δυνατὰ τὸ σχοινίον καὶ νὰ σύρῃ διὰ τῆς βίας τὸ ἀνόητον μοσχάριον, ὅπερ ἐστηρίζετο καὶ ἐπὶ τῶν τεσσάρων ποδῶν του καὶ ἔκαμπτε τὸ σῶμα του πρὸς τὰ ὀπίσω διὰ νὰ μὴ παρασυρθῇ.

«Κρίμα που σ' ἐπαίνεσα καὶ ἐγώ πως ἔχεις μυαλό! Παρδαλὲ παλαυέ! βῴδι σωστό!» ἔλεγεν ἡ δυστυχὴς Χρυσῆ κατάκοπος καὶ ἔσυρε τὸ σχοινίον.

Κατὰ τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ εἶχεν ἀνεμόμυλον ὁ πατὴρ τῆς Χρυσῆς.

«Ἄχ! καὶ νὰ ἦτο κανεὶς εἰς τὸν μύλον, νά μου δώσῃ πίτερα νὰ μή με μαλλώσῃ ἡ μάννα..»

Ἐστάθη λοιπὸν καὶ ἀνεφώνησε δι' ὅλης τῆς δυνάμεώς της

«Ἔ! εἶνε κανεὶς αὐτοῦ 'ς τὸ μύλο!

—Ναί, ἀπεκρίθη ἡ φωνή του ἀδελφοῦ της, ὅστις εὐτυχῶς ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἦλθε νὰ ἀλέσῃ, διότι ἔπνεεν ἄνεμος. Καὶ ποῦ πᾷς μὲ τὸν Παρδαλόν;»

Ἐπειδὴ ἡ ἀπόστασις ἦτο μεγάλη καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ἐξηγηθῶσι μακρόθεν, ἡ Χρυσῆ ἔσπευσεν εἰς τὸν μύλον, καὶ ἐν ᾧ παρεσκεύαζε τὸ φαγητὸν τοῦ Παρδαλοῦ ἐδιηγήθη εἰς τὸν ἀδελφόν της τί συνέβη. Κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦτο ὁ Παρδαλὸς ἔτρωγεν ἀπλήστως καὶ μετὰ θορύβου τὸ πρόγευμά του.

«Κύτταξέ τον πῶς διάζεται; ὡς τάυτιὰ εἶνε χωμένος 'ς τὸν κάδο, τὸ βῴδι! δέν το ἀγαπῶ πιά. Δὲν 'ξέρεις τί ἐτράβηξα ὡς νά το φέρω ὡς ἐδῶ σέρνοντας. Ποῦ νὰ καταλάβῃ, τὸ βῴδι, πῶς τον ἔφερνα ἐδῶ νὰ φάῃ.. Τώρα νά μου δώσῃς πίτερα νά τα ἔχω γιὰ τὸ ἀπόγεμα, καὶ νὰ τραβήξω πίσω'

—Ὄχι, εἶπεν ὁ ἀδελφός της· ἐγὼ ἤθελα νὰ ἔλθω νὰ μείνω καὶ σὺ νὰ γυρίσῃς 'ς τὸ σπίτι πού σε θέλει ἡ μάννα γιὰ νά σε στείλῃ 'ς τὸ χωριὸ γιὰ ἕνα θέλημα.

—Τί; μ' αὐτὴ τὴ ζέστη; ἀνεφώνησεν ἡ Χρυσῆ ἀγανακτήσασα. Ἀμ' θὰ ἀρρωστήσω μ' αὐτὸν τὸν ἥλιο νὰ τρέχω 'ς τὸ δρόμο καταμεσήμερα. Δὲν πάω, ἂς στείλῃ ἡ μάννα ἄλλον, ὁποιον θέλῃ!

—Χὰ χὰ χά! ἀνεφώνησεν ὁ Χρῖστος,..

—Τί γελᾷς ἔτσι; εἶπεν ἡ Χρυσῆ νομίσασα ὅτι ὁ ἀδελφός γελᾷ διὰ νά την περιπαίξῃ.

—Γελῶ βέβαια· τώρα δὰ ἔβριζες τὸν Παρδαλὸ καί τον ἔλεγες παλαυὸ γιατὶ ἐτραβοῦσε τὸ σχοινὶ καὶ δὲν ἤθελε νὰ πάῃ 'μπρός ἐν ᾧ σὺ τον ἔσερνες γιὰ τὸ καλό του.

—Καί με κάνεις σάν τον Παρδαλὸ ἐμένα; εἶπεν ἡ Χρυσῆ καὶ αἱ παρειαί της ἔγιναν κόκκιναι ὑπὸ ὀργῆς.

—Ἀμ' σύ το θέλεις, ἀδελφούλα μου. Ἐγὼ 'ς τὸ λέω γιὰ τὸ καλό σου. Ἡ μάννα θά σε στείλῃ νὰ πᾷς τὴν ἀγελάδα που ἐπούλησε ὁ πατέρας, νά την παραδώσῃς 'ς τὸ χωριὸ 'ς τὸν ἀγοραστή. Καὶ εἶπεν ὁ ἀγοραστής, πὼς θὰ δώσῃ δέκα δραχμοῦλες 'ς ὁποιον τοῦ την πάῃ. Ἂν φοβῆσαι τὴ ζέστη καὶ τὸν κόπο πηγαίνω ἐγώ, τί θὰ χάσω; Μονάχα θὰ παχύνῃ ὁ κουμπαρᾶς μου.»

Ἡ Χρυσῆ ἀπέμεινεν ἄναυδος:

« Ἀλήθεια! εἶπε καθ' ἑαυτήν, ἀλήθεια σάν τον Παρδαλὸ κόντεψα νὰ γίνω καὶ ἐγώ. Μὰ ἐγὼ ὅμως εἶμαι ἄνθρωπος καὶ ἐκεῖνος εἶνε ζῷον καὶ εἶνε συχωρεμένος νὰ μὴ ξέρῃ τί του γίνεται, ἐγὼ ὅμως εἶμαι ἀσυγχώρητη καὶ ἄδικά τον ἔβριζα τόσην ὥρα.»

Ἔπειτα δὲ στραφεῖσα πρὸς τὸν ἀδελφόν της εἶπε μετὰ φωνῆς συγκεκινημένης.

«Χρῖστό μου, σ' εὐχαριστῶ πού μοὔδειξες τὸν ἴσιο δρόμο, πὼς δὲν πρέπει νὰ λέῃ κανεὶς «ὄχι»'ς ὅτι καὶ ἂν του εἰποῦν οἱ γονεῖς του. Καὶ ἂν καμμιὰ φορὰ καταλάβῃς ὅτι δὲν θέλω νὰ κάμω τὸ θέλημα τοῦ πατέρα ἢ τῆς μάννας, νά μου θυμίζῃς τὸ σχοινὶ τοῦ Παρδαλοῦ.

Πανος

ΚΟΤΤΑ ΜΟΥ, ΚΟΤΤΟΥΛΑ ΜΟΥ

Κόττα μου, κοττούλα μου,
ποῦ μὲ τὸ κακάρισμά σου
προσκαλεῖς νἀρθοῦν σιμά σου
τὰ κοττοπουλάκια σου,
τὰ μικρὰ παιδάκια σου—
κόττα μου, κοττούλα μου.

Κόττα μου, κοττούλα μου,
ποῦ πρωὶ μόλις 'ξυπνήσης
τρέχεις πρῶτα νὰ γεννήσης
'ς τὸ κοττέτσι ἕν' αὐγὸ
νὰ τὸ φάῃ ἡ μαμμὰ κ' ἐγὼ—
κόττα μου, κοττούλα μου.

Κόττα μου, κοττούλα μου
ποῦ μονάχη δὲν φοβᾶσαι
καὶ 'νωρὶς-'νωρὶς κοιμᾶσαι,
τ' αὐγουλάκια σου μαζεύω,
σ' ἀγαπῶ καὶ σὲ λατρεύω,
κόττα μου, κοττούλα μου.

Ιωαννης Πολεμης

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Ἀπάντησις καλλιτέχνου.

Ὀλίγοι δύνανται νὰ νοήσωσι πόσην ἐπιμονὴν καὶ ἐπιμέλειαν ἀπαιτεῖ ἡ ἐκτέλεσις μεγάλου τινὸς ἔργου, καὶ πόσους κόπους καὶ μόχθους διῆλθεν ὁ τεχνίτης πρὶν ἀποκτήσῃ τὴν εὐκολίαν περὶ τὸ ἐργάζεσθαι. «Πῶς! ἔλεγε πλούσιος τις πρὸς ἔξοχον γλύπτην, ζητεῖς χιλίας δραχμὰς διὰ μίαν προτομὴν τὴν ὁποίαν κατεσκεύασες ἐντὸς δέκα μόνον ἡμερῶν;—Ἀησμονεῖτε ὅμως, ἀπήντησεν ὁ γλύπτης, ὅτι τριάκοντα ὅλα ἔτη εἰργάσθην διὰ νὰ μάθω νὰ κατασκευάζω τὴν προτομὴν εἰς δέκα ἡμέρας;»

Ἑλληνικὰ Ἐκπαιδευτήρια.

Γυμνάσια 37, ἐξ ὧν 16 ἐν τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι, (6 ἐν Ἀθήναις) 13 ἐν Πελοποννήσῳ καὶ 7 ἐν ταῖς νήσοις. Διδάσκουσι δὲ ἐν αὐτοῖς καθηγηταὶ 255 μαθητὰς περὶ τὰς 5500· τοῦτ' ἔστιν ἀναλογοῦσιν 25 μαθηταὶ εἰς 10,000 κατοίκων.—Ἰδιωτικὰ γυμνάσια 15.

Ἑλληνικὰ σχολεῖα καθ' ὅλον τὸ κράτος 296 ἔχοντα μαθητὰς περὶ τὰς 18,000.

Δημοτικὰ σχολεῖα 2278, εἰς ἃ φοιτῶσι παιδία περὶ τὰς 100,000 ὧν τὸ πέμπτον εἶνε θήλεα.

Χρόνου φείδου.

Πολλοὶ ἄνθρωποι ἐκτιμῶσι τὴν ἀξίαν τοῦ πλούτου μόνον ἀφ' οὗ ἀπολέσωσι καὶ τὸν τελευταῖον αὐτῶν ὀβολόν. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὡς πρὸς τὸν χρόνον. Παρέρχονται ἄχρηστοι αἱ ὧραί των καὶ μόνον κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ θανάτου των ἐννοοῦσιν ὅτι ἠδύναντο νὰ πράξωσί τι ὠφέλιμον, ἐὰν ἤθελον. Ἀλλὰ παρῆλθεν ὅμως ὁ καιρὸς καὶ μανθάνουσι τοῦτο μόνον, ὅτι ὁ μὲν πλοῦτος ἐὰν ἀφανισθῇ ἀναπληροῦται διὰ τῆς φιλοπονίας καὶ τῆς δραστηριότητος, ἡ ἀμάθεια διὰ τῆς μελέτης, ἡ βλαφθεῖσα ὑγεία διὰ τῆς ἐγκρατείας καὶ διὰ τῶν φαρμάκων· ἀλλ' ὁ ἀπολεσθεὶς χρόνος οὐδέποτε ἀναπληροῦται.

Καὶ πάλιν χρόνου φείδου.

Ἄγγλος ἰατρὸς ἐμίσει τὰ πολλὰ λόγια, ὅθεν καὶ οἱ πελάται του γινώσκοντες τὸ ἰδίωμά του τοῦτο προσεπάθουν νὰ φαίνωνται ὅσον οἷόν τε λακωνικώτεροι.

Κυρία τις εἰσέρχεται ἡμέραν τινὰ εἰς τὸ γραφεῖόν του σιωπηλὴ ἔχουσα τὸν λιχανόν της ὄρθιον.

Ἰατρός.—Κόψιμον;

Κυρία.—Δάγκαμα.

Ἰατρός.—Σκύλος;

Κυρία.—Ψιττακός.

Ἰατρός.—Κατάπλασμα πατάτες.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἐπανέρχεται ἡ κυρία ἔχουσα τὸν λιχανὸν ὄρθιον.

Ἰατρός.—Καλλίτερα;

Κυρία.—Χειρότερα.

Ἰατρός.—Κατάπλασμα ψίχα ἄρτου.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἐπανέρχεται ἡ κυρία.

Ἰατρός.—Καλλίτερα;

Κυρία.—Καλά.

Ἰατρός.—Χαίρετε ὥρα καλή.

Σοφὰ λόγια.

Ἡ καλὴ ἢ κακὴ ἀνατροφὴ τοῦ νέου προπαρασκευάζει τὸν μέλλοντα βίον του.

Μὴ λέγετε πᾶν ὅ τι εἰξεύρετε· διότι ὁ λέγων πᾶν ὅ τι εἰξεύρει, λέγει πολλάκις ὅ τι δὲν πρέπει νὰ εἴπῃ.

Μὴ πράττετε πᾶν ὅ τι δύνασθε, διότι ὁ πράττων πᾶν ὅ τι δύναται, πράττει πολλάκις ὅ τι δὲν εἶνε πρέπον.

Μὴ πιστεύετε πᾶν ὅ τι ἀκούετε· διότι ὁ πιστεύων πᾶν ὅ τι ἀκούει, πιστεύει πολλάκις πράγματα ἀνύπαρκτα.

Μὴ καυχᾶσθε διὰ πᾶν ὅ τι ἔχετε· διότι ὁ καυχώμενος διὰ πᾶν ὅ τι ἔχει, καυχᾶται πολλάκις διὰ πρᾶγμα ὅπερ δὲν ἔχει.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἀνασκαπτομένου χώρου τινὸς εὑρέθησαν ἀρχαῖοι τάφοι ἐκ τῶν ὁποίων ἐξήχθησαν δύο κρανία, τὸ ἓν ὑπὲρ τὸ σύνηθες μεγάλον καὶ τὸ ἕτερον μικρόν.

— Τίνος νὰ ἦτο αὐτὸ τὸ τόσον μεγάλο κεφάλι; ἐρωτᾷ τὸν Κωστάκην ἡ ἀδελφή του.

Καὶ ὁ Κωστάκης μὲ ἦθος παντογνώστου·

— Τίνος ἄλλου εἰμπορεῖ νὰ ἦτο παρὰ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου;

— Καὶ τὸ μικρόν;

— Τὸ μικρόν; . . . Καὶ τὸ μικρὸν τοῦ ἰδίου ὅταν ἦτο παιδί...

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Χιονοσκιποῦς Αἴμου.

*

—Μὴ ὁμιλεῖς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, παιδί μου, διότι δὲν κάμνει, λέγει πρὸς τὴν τριετῆ Ἀνδρομάχην ἡ μήτηρ της.

Καὶ ἡ Ἀνδρομάχη:

— Ναὶ δὲν κάμνει! τότε ὁ παππᾶς γιατὶ 'μιλεῖ;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φιλοπάτριδος Ἴωνος.

— Κώστα, νὰ μοῦ θυμίζῃς κάθε πρωὶ νὰ βάζω νερὸ 'ς τὰ κανάρια.

— Καλά· ὅταν ὅμως τὸ ξεχνῶ νὰ μοῦ τὸ θυμίζῃς νὰ 'ς τὸ λέγω.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

*

Ἡ ΘΕΙΑ. — Τάκη, ἂν σοῦ χαρίσω τοῦτο τὸ μεγάλο κόκκινο μῆλο, τί θὰ κάμῃς;

ΤΑΚΗΣ. — Θὰ τὸ φάγω καὶ θὰ σοῦ ζητήσω νὰ μοῦ δώσῃς ἄλλο ἕνα.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

*

Ὁ Νῖκος διήρχετο τὴν ὁδὸν κρατῶν ἀνὰ χεῖρας τὸ βιολίον του.

— Παιδιά, νὰ ὁ Ὀρφεύς, φωνάζει ἕνα παιδί, ἐλᾶτε νὰ χορεύσωμε.

— Καὶ βέβαια εἶμαι ὁ Ὀρφεύς, ἀπαντᾷ ὁ Νῖκος, ἀφοῦ κάμνω καὶ τὰ ζῷα νὰ χορεύουν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Προμηθέως Δισμώτου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Πηδᾷς, *Ἀνεμοστρόβιλε*, «πηδᾷς ὅλον τὸ σπίτι ἀπὸ τὴν χαρὰν σου ὅταν μὲ βλέπῃς», ἀλλὰ πρόσεχε μὴ κάμῃς καμμίαν ζημίαν, ἂν μάλιστα τὰ πηδήματά σου εἶνε ἀνάλογα πρὸς τὸ ψευδώνυμόν σου. Εὔχομαι νὰ ἐπιτύχῃς καὶ νὰ βραβευθῇς ἀφ' οὗ τοῦτο εἶνε καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς σεβαστῆς γιαγιᾶς σου, ἥτις τόσον τέρπεται ὅταν ἀναγινώσκῃς εἰς αὐτὴν τὰ διηγήματά μου.

Ὅστις δὲν προσέχει, ὑποβάλλεται εἰς διπλοῦς κόπους, *Ὄχθη τοῦ Στρυμῶνος*. Εἶδες πόσον δυσάρεστον πρᾶγμα εἶνε ἡ βία καὶ ἡ ἀπροσεξία;

Αἴ, ἀγαπητόν μου *Τέκνον τῶν Ὀρέων*, εἶσαι ὀρφανός! Κατανοῶ τὴν θλῖψίν σου, τὴν ὁποίαν περιγράφεις μετὰ τόσης ἀληθείας καὶ ζωηρότητος. Ἔχε πάντοτε κατὰ νοῦν τὸ παράδειγμα τοῦ μακαρίτου πατρός σου, καὶ ἡ εὐχή του θὰ σὲ βοηθήσῃ νὰ γίνῃς ἄξιος ἀντικαταστάτης του. Καὶ ὅτι θὰ τὸ κατορθώσῃς μὲ πείθει αὐτὴ ἡ ὁμολογία σου «...νὰ γίνω ἀντικαταστάτης τοῦ πατρός μου παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ μας, ἀφ' οὗ δὲν στεροῦμαι μὲν ὑλικῶς, ἔχω δὲ καὶ σέ, ἀγαπητὴ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, διὰ νὰ μὲ συμβουλεύῃς. Καὶ θὰ ἐκπληρώσω τὴν ἀπόφασίν μου, ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, σοί το ὁρκίζομαι.» Θὰ μὲ ἔχῃς προθυμοτάτην σύμβουλον *Τέκνον τῶν Ὀρέων*. Τὰ συλλυπητήριά μου πρὸς τὴν ἀγαπητήν σου οἰκογένειαν.

Δὲν χάνει, *Ῥόδον τοῦ Ἀπριλίου*, ὅστις ἀκούει τὰς συμβουλάς μου καὶ προσπαθεῖ νὰ συμμορφώνεται πρὸς αὐτάς. Βλέπεις, τὸ ἐδοκίμασες καὶ ἐμπράκτως καὶ δὲν μετενόησες, ὡς μου γράφεις. Περιμένω, εὐχομένη ἐπιτυχίαν.

Ἐκοπίασες ὀλίγον, *Γιαλέντζε Πύργε*, ἀλλ' εἶσαι τώρα ἥσυχος. Ἀξιέπκινος ἡ μέριμνά σου καὶ ἡ προθυμία σου.

«Δὲν ἔχετε ἰδέαν, ἀγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ», μοῦ γράφει ἡ *Χρυσῆ Ἀνθοδέσμη*, «πόσον σᾶς ἀγαπῶμεν ὅλοι οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ· ἡ μήτηρ μου δὲν ἀρέσκεται νὰ ἀγινώσκῃ μυθιστορήματα ἄλλα, παρὰ τὰ ἀμίμητα τῆς καλῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ». Ἀξιομίμητον παράδειγμα ἔχεις τὴν καλήν σου μητέρα καὶ δι' αὐτὸ εἶσαι καὶ σὺ καλὴ κόρη, *Χρυσῆ Ἀνθοδέσμη*.

Καὶ ποῖον δὲν συνεκίνησε, φίλε μου *Γρηγοράκη*, τὸ τέλος τοῦ δυστυχοῦς Λάμπου; ἡ Καρμέλα ἔζησε καὶ ὅστις ζῇ, κατ' ἀνάγκην θὰ παρηγορηθῇ μὲ τὸν καιρόν. Βλέπεις ὅτι προσπαθῶ πάντοτε νὰ δημοσιεύσω διηγήματα τερπνὰ καὶ ὠφέλιμα, διότι τοῦτο εἶνε ὁ σκοπός μου.

Καταλαμβάνω τὴν ἐπιθυμίαν σου, *Ἀτρόμητε Ὑψηλάντα*, καὶ φαντάζομαι πόσον θὰ ἱδρώσῃς, ἂν μάλιστα τὸ ἑκατοντάβαθμον θερμόμετρόν σας δεικνύῃ, ὅπως ἐν Ἀθήναις 35°—36° βαθμούς. Ἀλλὰ σὺ εἰξεύρεις κάλλιστα ὅτι «τὰ καλὰ κόπῳ κτῶνται» καὶ δὲν τρομάζεις εὔκολα εὔκολα.

Δεκτὸν τὸ ψευδώνυμόν σου, *Ἄνθος τῆς Ἀνατολῆς*, καὶ εὔχομαι ταχέως νὰ φέρῃς καὶ καρπούς.

Ἐλήφθησαν, *Ἡροκλῆ Βασιάδη*, καὶ εἶσαι ἀξιέπαινος διὰ τὴν πρωτοβουλίαν σου καὶ τὴν μέριμναν ὑπὲρ τοῦ «Ταμείου τῶν ἀπόρων ἐπιμελῶν μαθητῶν». Τὰς εὐχαριστίας μου πρὸς σὲ καὶ πρὸς τοὺς κλεινοὺς σου φίλους καὶ φίλους μου.

Ἀπέθανε λοιπὸν ὁ ἀγαπητός σου παππούλης, *Μή μου ἅπτου*! Εἰς τοὺς γέροντας εἶνε χαρὰ ὁ θάνατος ὅταν ἀποθνήσκωσιν ἔχοντες τὴν βεβαιότητα ὅτι ἀφίνουσι καλὰ τέκνα καὶ καλὰ ἐγγονάκια ὅπως ὁ ἰδικός σου. Ἔχετε δίκαιον νὰ εἶσθε ἀπαρηγόρητοι, διότι οἱ καλοὶ πάπποι καὶ αἱ καλαὶ μάμμαι εἶνε στολὴ τῆς οἰκογενείας καὶ πηγὴ ἀνεξάντλητος ἀγαθότητος καὶ τρυφερότητος. Εὔχομαι νὰ ζήσῃς καὶ σὺ τὰ 82 ἔτη του. Τὰ συλλυπητήριά μου πρὸς τὴν ἀγαπητήν σου οἰκογένειαν.

Δὲν εἶνε τοῦτο ἡ αἰτία, *Μέγα Κωνσταντῖνε*, διότι πρὶν δημοσιευθῶσι διορθώνονται τὰ σφάλματα τῶν χειρογράφων τῶν μικρῶν μου φίλων, ἀλλὰ δὲν ἦλθεν ἡ σειρά σου ἀκόμη. Ὑπομονή.

Κύτταξε τί ἀτυχία, *Μικρὲ Γενικὲ Πρόξενε*, νὰ ἀσθενήσῃς ἴσα ἴσα τὴν ἐποχὴν ὅπου εἶνε μεγίστη ἀνάγκη νὰ ἔχῃ τις ὅλην τὴν ὑγίειαν του διὰ νὰ προφθάσῃ τὰς λύσεις, τὴν σύνθεσιν τοῦ διηγήματος, τὰς ἐξετάσεις του καὶ καί... Δόξαζε τὸν Θεὸν ὅτι ἔγινες ταχέως καλὰ καὶ πρόσεχε μὴ κρυώσῃς, διότι τώρα μὲ τὴν πολλὴν ζέστην κρυώνουν οἱ ἀπρόσεκτοι εὐκολώτερον· ἀλλὰ σὺ δὲν εἶσαι ἀπρόσεκτος. Εὐχαριστῶ τὴν *Λάδον Ἀηδόνα*, διὰ τὰς προσρήσεις της· πρόσφερε ἐκ μέρους μου ἄλλας τόσας εἰς τὴν παλαιάν μου φίλην. Ὑπομονὴ καὶ θὰ δημοσιευθῇ ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρά του.

Εὖγε, *Ἀρματωλὲ τοῦ 21*, διότι εἶσαι τόσον ἄξιος ὥστε κατορθώνεις καὶ τὰ μαθήματά σου νὰ μὴ παραμελῇς καὶ τὴν πρὸς ἐμὲ ἀγάπην σου νὰ δεικνύῃς. Ἀκούσατε τί μου γράφει ὁ καλός μου φίλος «...τὰς ὥρας τοῦ διαλείμματος καὶ τοῦ περιπάτου ἀφιερώνω εἰς σέ, ἀγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, διότι σὲ θεωρῶ ὡς παρήγορόν μου καὶ ὡς διδάσκαλόν μου· ἄνευ σοῦ νομίζω ὅτι μου λείπει κάτι τι. Ἐν ὅσῳ ζῶ θὰ εἶμαι φίλος ἀχώριστος καὶ θαυμαστής σου».

Τὸ πάθημά σου, *Ἔνδοξος Ναυμαχία τῆς Σαλαμῖνος*, καὶ μὲ συνεκίνησε καὶ μ' ἔκανε νὰ γελάσω καθὼς μάλιστα γράφεις μὲ πολλὴν ἀφέλειαν· «Φαντάσου, ἀγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, ὅτι ἀπὸ τὴν χαρὰν μου ὅπου σ' ἐδιάβαζα ἐλησμόνησα τὸ μάθημά μου· ἀλλὰ τί πειράζει, ἂν ἔφαγα πρὸς χάριν σου μίαν μικρὰν τιμωρίαν;» Πειράζει καὶ πολύ, διότι δὲν θέλω νὰ γίνωμαι αἰτία λύπης εἰς τοὺς φίλους μου, ἀλλὰ μᾶλλον ν' ἀκούω ὅτι ἐξ αἰτίας μου χαίρουν καὶ εὐφραίνονται. Δὲν εἶπα τοσάκις *πρῶτα τὰ μαθήματα καὶ ἔπειτα τὴν* ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ; Τὸ πάθημα ἂς σου γίνῃ μάθημα.

Ἀσπασμοὺς καὶ εὐχὰς πρὸς τοὺς ἑξῆς φίλους μου. *Χιονοσκεπῆ Αἶμον*, ὅστις μελετῶν διὰ τὰς ἐξετάσεις, ἐπειδὴ ἐσκοτίσθη μοῦ ἔγραψε διὰ νὰ ξεσκοτισθῇ ὀλίγον·—*Ἐλπιδοφόρον*, ὅστις μετὰ πολλῆς λύπης του θὰ ὑπάγῃ νὰ διαμείνῃ τὸ θέρος εἰς τὴν ἐξοχὴν διότι θὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ κοντά μου, ἀλλ' ἀφ' οὗ εἶνε ἐπιθυμία τῆς μητρός του, ὀφείλει νὰ ὑπακούσῃ. Μήπως οἱ περισσότεροι μικροί μου φίλοι δὲν κατοικοῦν μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν;—*Στήριγμα τοῦ Πατρός*, ὅπερ χαίρει διότι ἀκούει πολλοὺς ἐπαίνους περὶ ἐμοῦ καὶ συζητεῖ μετ' ἄλλων μικρῶν φίλων μου καὶ συμμαθητῶν του περὶ διαφόρων πραγμάτων.—*Κ. Ἀργυρόπουλον*, ὅστις δύναται νὰ μου στείλῃ τὰ περίεργα ἐκεῖνα «Παραμύθια» τὰ ὁποῖα τόσον εὔμορφα διηγεῖται ὁ σεβαστός πατήρ του.—*Ἀφρικανὸν Λέοντα*, οὗτινος τὰ καλλίτερα ἐκ τῶν σταλέντων πρὸς δημοσίευσιν αἰνιγμάτων βεβαίως θὰ δημοσιευθῶσιν ὅταν ἔλθῃ ἡ σειρά των.—*Μιμῆκον Μέξην*, ὅστις νὰ ἤρε τρόπον νὰ κλέψῃ ὀλίγας στιγμὰς ἐκ τῆς μελέτης του διὰ νὰ μου γράψῃ καὶ νὰ μὲ ἀσπασθῇ μυριάκις.—*Λυγκέα*, ὅστις δὲν βλέπει τὴν ὥραν πότε νὰ τελειώσῃ τὰς ἐξετάσεις του διὰ νὰ μὲ ἀπολαύσῃ ἐν ἀνέσει.—*Σιδηροῦν Πύργον*, ὅστις γράφει ἀποτεινόμενος πρὸς πάντας τοὺς μικροὺς φίλους του καὶ φίλους μου «... Πλησιάζει ὁ καιρὸς τῶν ἐξετάσεων. Πρέπει λοιπὸν νὰ μελετῶμεν πολύ, ὥστε νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τῶν γονέων μας καὶ τῶν διδασκάλων μας. Εἰπέ, ἀγαπητὴ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, εἰς τοὺς πολλοὺς φίλους σου καὶ τὰς πολλὰς φίλας σου ὅτι *ἤγγικεν ἡ ὥρα*. Ἂς μελετήσωμεν καλῶς καὶ εὔχομαι καὶ πιστεύω ὅτι πάντες καὶ πᾶσαι δι' εὐχῶν σου θὰ ἀπαντήσωμεν ἄριστα.» Εἶθε καὶ τρεῖς εἴθε, ἐπιμελεῖς μου φίλοι καὶ ἐπιμελεῖς μου φίλαι. Ἡ εὐχή μου μαζί σας.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15ης Ἰουλίου]

164. Συλλαβόγριφος.

Ἀπὸ θεὸν ὑπέρτατον τῶν παναρχαίων χρόνων,
λαμπρῶς ἐπικαθήμενον τῶν Ὀλυμπίων θρόνων,
εἰς ζῷον ταπεινότατον εὐθὺς με μεταβάλλεις,
ἂν κεφαλὴν καὶ τράχηλον ὁμοῦ συνσποβάλῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Σιδηροῦ Πύργου.

165. Λεξίγριφος.

Τὸ πρῶτον εἶνε γράμμα τὸ δεύτερον γυρίζει,
τὸ ὅλον βασιλέα ἀρχαῖον ἀπαρτίζει.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρητζίλου Μενελάου.

166. Ἀναγραμματισμός.

Εἶμαι πόλις. Ποία πόλις ; Σ' τὰς πολλὰς μή με ζητήσῃς·
Μ' ἔχεις εἰς τὴν κεφαλήν σου, ἂν με ἀναγραμματίσῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος τοῦ Βοναπάρτου.

167. Αἴνιγμα.

Τὸ οὐδέτερόν μου σὲ στολίζει
Τὸ ἀρσενικόν μοῦ σὲ βασανίζει.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

168. Κυβόλεξον.

Τὸ πρῶτον μου εὑρίσκεται εἰς πᾶσαν ἐνορίαν,
Τὸ δεύτερόν μου ἀπαντᾷς εἰς τὴν ἀρχαίαν Τροίαν,
Τὸ τρίτον εἶνε ὄνομα ἀνδρῶν πολεμικῶν,
Τὸ τέταρτόν μου ὄνομα γνωστὸν Ἑβραϊκόν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Προμηθέως Δεσμώτου.

169. Τρίγωνον.

Εἰς τὰ σχολεῖα ἀπαντᾷς τὸ πρῶτόν μου. Μὴ τρέχῃς.
Θὰ ἔχῃς δύο πράγματα τὸ δεύτερον ἂν ἔχῃς.
Εἰς τὴν Ροδόπην ζήτησον τὸ τρίτον μου μὲ προσοχήν,
τὸ τέταρτον ἡ Ἀθηνᾶ ἔχει καὶ τέλος καὶ ἀρχήν.

Ἐστάλη ὑπὸ Ν. Π. Μαρσέλλου.

170. Ἀστήρ.

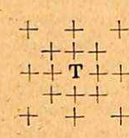

Οἱ σταυροὶ νὰ ἀντικατασταθῶσι διὰ γραμμάτων οὕτως ὥστε νὰ ἀναγινώσκωνται καθέτως καὶ ὁριζοντίως ὀνόματα προσφιλῆ καὶ σεβαστά, πλαγίως δὲ ἄγριος θάμνος καὶ ἀντωνυμία.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τρομεροῦ Ἀετοῦ.

171—176. Μεταμορφώσεις.

Α') Ἡ *οἰκία* δι' ἓξ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Ἀσία*.
Β') Ὁ *ἥλιος* δι' ὀκτὼ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Σέριφος*.

Ἐστάλη ὑπὸ Χαραλάμπους Γ. Σαράντη.

Γ') Ἡ *νῆσος* δι' ὀκτὼ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *κράτος*.
Δ') Τὸ *χῶμα* δι' ἑπτὰ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *μνῆμα*.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου.

177—182. Συμφωνόγριφος.

Διὰ τῶν κάτωθι φωνηέντων σχηματίσον ἓξ λέξεις, ὧν ἑκάστη νὰ περιέχῃ τρία σύμφωνα. Ἡ τάξις τῶν φωνηέντων δύναται νὰ μεταβληθῇ, αἱ δὲ εὑρεθησόμεναι λέξεις θὰ σημαίνωσι :

1) Βασίλισσαν· 2) Καρπόν· 3) Πτηνόν. 4) Προτὸν ἀποικιακόν. 5) Μέτρον χωρητικότητος τῶν ἡμετέρων προγόνων. 6) Ὄνομα θυγατρὸς τυφλοῦ μάντεως.

α') ΑΗΙΟ. β') ΑΟΥ. γ') ΗΟΩ. δ') ΟΥΙΟ. ε') ΥΟΗ. ς') ΑΟ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀνεμοστροβίλου.

183. Ἀκροστιχίς.

Τὰ τρία γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα μεγίστου ποιητοῦ τῆς Ἑλλάδος.

1. Κράτος Εὐρωπαϊκόν. 2. Στρατηγὸς Ρωμαῖος. 3. Ὄρος Εὐρωπαϊκόν. 4. Πόλις Ἑλληνικὴ ἰαματική. 5. Χώρα Ἀσίας. 6. Ἀρχαῖος Ἥρως. 7. Ἀρχαῖος θεός. 8. Στρατηγὸς Λακεδαιμονίων.

Ἐστάλη ὑπὸ Πλουτάρχου τοῦ Χαιρωνίως.

184. Ἀκροστιχίς.

Τὸ πρῶτον εἶνε πόλις ἀρχαία τῆς Ἑλλάδος·
τὸ δεύτερόν μου ἦρως τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου·
τοῦ τρίτου μνῆμα ἦτο ὁ τελματώδης Πάδος·
τὸ τέταρτόν μου σώζει τὰς ναῦς ἐκ τοῦ ἀνέμου·
εἰς τὴν πυρὰν τὸ πέμπτον ἐρρίφθη πλὴν ἐσώθη·
τὸ ἕκτον βρέχει κῦμα Ἰονικοῦ πελάγους·
τὸ ἕβδομον, 'ς τὴν Λῆμνον ἐρρίφθη κ' ἐχολώθη·
τοῦ δὲ ὀγδόου τὰ βουνὰ
σκεπάζονται παντοτεινὰ
μὲ πάγους.
Τὸ σύνολον θὰ εὕρῃς εἰς τοὺς ἀρχαίους ποιητάς,
θεῶν, ἀνδρῶν, ἡρώων ἐξόχους ὑμνητάς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀετοῦ τῶν Χιονοσκεπῶν Ὀρέων.

185. Μεσοστιχίς.

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσιν ὄνομα ζῴου τετραπόδου.

1) Πόλις Ἑλληνική, 2) Νῆσος, 3) Στρατηγὸς Ἀθηναῖος, 4) Δεινὴ νόσος, 5) Ὁμηρικοῦ ἥρωος φίλτατος, 6) Δολοφόνος ἐνδόξου Ρωμαίου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Χιονοσκεποῦς Αἴμου.

186. Λογοπαίγνιον.

Τίς εἶνε ἡ πόλις ἥτις σύγκειται ἐκ μιᾶς συλλαβῆς γραφομένης μὲ λλ ;

Ἐστάλη ὑπὸ Πύρρου τοῦ Ἠπειρώτου.

187. Ἐλλιποσύμφωνον.

εο—ω—εαου—ια—εω—ααυεαι.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μάντεως Εὐφραντίδου.

188. Γρῖφος.

σχέ	κ'		τι	δέω		
συς	υλη	*	ειει	υλη	στε	ναὸς...

Ἐστάλη ὑπὸ Π. Ἱπποκράτους.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15ῆ Φιβρουαρίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

41. Ἀετός, ἔτος. — 42. Χωλός, χορός. — 43. Ἀετός, ἔτος. — 44 Πάτμος, Λάτμος. —

45.

Α	Λ	Φ	Α		Κ	Ρ	Η	Τ	Η
Λ	Ε	Ω	Σ		Ρ	Ω	Μ	Η	
Φ	Ω	Ν	Η		Η	Μ	Ι		
Α	Σ	Η	Ρ		Τ	Η			
					Η				

—46.

					Κ	Ρ	Η	Τ	Η
					Κ	Ω	Μ	Ο	Σ
Ρ	Ω	Μ	Υ	Λ	Ο	Σ			
Σ	Ο	Λ	Ω	Ν					
Σ	Ο	Σ							
Σ									

—47.

			Ρ			
			Κ	Ω	Σ	
			Κ	Ω	Μ	Ο	Σ
Ρ	Ω	Μ	Υ	Λ	Ο	Σ
			Σ	Ο	Λ	Ω	Ν
			Σ	Ο	Σ		
			Σ				

— 48. Δῶρον Θεοῦ πολύτιμον εἶν' ἡ πιστὴ φιλία·
εἰς τοὺς κακοὺς δὲν δίδεται τοιαύτη εὐτυχία.

— 49-53. Τῇ προσθήκῃ τοῦ γράμματος ι σχηματίζονται αἱ λέξεις : Ροΐκος, Αἶνος, Μαρία, δίκαιος. —54-55. Α'. Πήγασος. — Β') Ὠρίων.

—56.

Δ								
Ι	Σ							
Α	Η	Ρ						
Π	Α	Ρ	Α					
Λ	Α	Μ	Ι	Α				
Α	Ρ	Α	Ρ	Α	Τ			
Σ	Ι	Κ	Ε	Λ	Ι	Α		
Ι	Ε	Ρ	Ε	Μ	Ι	Α	Σ	
Σ	Α	Ρ	Ω	Ν	Ι	Κ	Ο	Σ

— 57.

Λ	υ	δ	ί	Α		
Ι	ν	δ	ί	Α		
Μ	Η	Τ	Η	Ρ		
Ο	δ	ε	ύ	Ω		
Σ	ό	λ	ω	Ν		

— 58-66. 1) Λευκόν. 2) Πυρηναῖα. 3) Ἀπέννινα. 4) Οὐράλια. 5) Καύκασος. 6) Ροδόπη. 7) Βήσουλον. 8) Πίνδος. 9) Αἶμος. — 67. ΑΙΓΥΠΤΟΣ (1. Ἀετός. 2. Ἴον. 3. Γάμος. 4. Ὕδρα. 5. Ποσειδῶν. 6. Τυρός. 7) Ὄλυμπος. 8. Σῦκον).

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κ^ΑΣ COLOMB ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 113]

—Ὄχι νὰ μὴ πνιγῶ ! εἶπεν ἡ Γυφτοπούλα. Τὸ νερὸ δὲν φθάνει εἰς τὰ γόνατά μου.

—Θὰ βραχῇς... νά, τὸ φόρεμά σου ἐβράχη.

—Στεγνώνει... Καλὰ λές, εἶμαι βρεγμένη, αἴ, τόσον καλλίτερα· δὲν φοβοῦμαι νὰ βραχῶ περισσότερον. Τώρα νὰ ἰδῇς τί θὰ κάμω καὶ ἐγώ.»

Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ νερὸν χωρὶς πλέον νὰ τὴν μέλῃ ἂν βρέχωνται τὰ ἐνδύματά της.»

Ἦτο δὲ ἡ Γυφτοπούλα συνηθισμένη νὰ ἁλιεύῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς τὰ ποτάμια καὶ τὰς λίμνας ἄνευ δικτύου καὶ ἄνευ ὁρμιᾶς. Λοιπὸν ταχέως συνέλαβε δύο ἰχθῦς καί τους ἔβαλεν εἰς τὴν ποδιάν της. καὶ ἔπειτα ἐξῆλθε.

«Πάρε τὴν ποδιάν μου, Μόρφω μου, εἶνε μέσα τὰ ψάρια, νὰ μή σου φύγουν. Μᾶς φθάνουν ἀπόψε. Στάσου τώρα νὰ στίψω τὰ ροῦχά μου διὰ νὰ στεγνώσουν γρηγορώτερα. Τί ἔχεις αὐτοῦ ;

—Μικρὰ μανιτάρια λευκά· ἔχει ἐδῶ ἕνα σωρόν.

—Σύναξε λοιπὸν γρήγορα, ὡς νὰ πλέξω ἄλλο ἕνα καλαθάκι νὰ τὰ βάλωμε μέσα.

—Ἐκεῖ δὰ πέρα ἀπὸ τὸ ποταμάκι βλέπω κάτι μανιτάρια πολὺ καλλίτερα

—Ἔ, καὶ δὲν πηγαίνομεν ;... Δὲν θέλεις νὰ βραχῇς σὰν καὶ 'μένα ; Ἔλα νά σε πάρω 'ς τὴν ράχιν μου νά σε περάσω.»

Καὶ τῷ ὄντι ἡ ἑτέρα ὄχθη τοῦ ποταμίου εἶχεν ἀφθόνους μύκητας. Ἐν ᾧ δὲ ἡ Εὐμορφία συνέλεγεν, ἡ Γυφτοπούλα ἀνεζήτει τόπον κατάλληλον νὰ στήσῃ τὸ μαγειρεῖον. Ὄπισθεν τῆς λίμνης ἦτο σπήλαιον μικρόν. Λοιπὸν ἐντὸς τοῦ σπηλαίου ἔστησε δύο μεγάλους λίθους καὶ κατεσκεύασε πρόχειρον ἑστίαν· ξύλα ξηρὰ καὶ κῶνοι πίτυος ξηροὶ ἦσαν ἄφθονοι διὰ νὰ ἀνάψῃ πῦρ.

«Κύτταξ' ἐδῶ, Μορφούλα, θὰ συνάξωμεν κλαδιὰ νὰ ἀνάψωμεν φωτιὰν νὰ ψήσωμεν τὰ ψαράκια μας. Τὸ σπήλαιον τοῦτο θὰ εἶνε τὸ παλάτι μας, καὶ θὰ πίνωμεν νερὸν ἀπὸ τὸ ποταμάκι... Ἄ ! σ' ἐπέτυχα !...»

Τί ἐπέτυχε ; Πλησίον τῆς Γυφτοπούλας ἦλθε καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ κλάδου μικρὰ κίχλα, ἡ δὲ Γυφτοπούλα ἔρριψε λίθον καί την ἐξέπλωσε κατὰ γῆς. Ἔσπευσε δὲ καὶ την ἔλαβε κραυγάζουσα «Μία τσίχλα ! Περίφημον δεῖπνον θὰ ἔχωμεν ἀπόψε, θὰ δειπνήσωμεν περίφημα !

—Καλὲ τί λές, Μαριά ! νὰ δειπνήσωμεν ; .. Θὰ εἶνε πολὺ ἀργά· βλέπεις ὁ ἥλιος τώρα ὅπου

« ΣΥΝΕΛΑΒΕ ΔΥΟ ΙΧΘΥΣ » (Σελ.129)

εἶνε θὰ δύσῃ.. καὶ πῶς θὰ εὕρωμεν τὸν δρόμον νὰ γυρίσωμεν 'ς τὸ χωριό;

—Ὦ, ἔχομεν καιρὸν ἀκόμη. Ποῦ νὰ δύσῃ ἀκόμη ὁ ἥλιος! Πήγαινε νὰ συνάξῃς ξηρὰ κλαδάκια ὡς νὰ ἑτοιμάσω ἐγὼ τὸ φαγητόν.»

Ὅτε ἡ Εὐμορφία ἐπανῆλθε φέρουσα τὰ ξηρὰ κλαδία, ἐθαύμασε διότι ἡ Γυφτοπούλα εἶχεν ἀνάψῃ πῦρ.

«Πῶς ἄναψες φωτιά; εἶχες σπίρτα μαζί σου;

—Ὄχι, ἐκτύπησα δύο χαλίκια τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο μὲ πολλὴν δύναμιν καὶ ἐβγῆκαν σπίθες καὶ ἄναψα μερικὰ ψιλὰ κλαδάκια. Ῥῖψε τώρα τὰ ξηρὰ κλαδιά σου.»

Τα ἔρριψεν ἡ Εὐμορφία καὶ παρευθὺς ὑψώθη καπνὸς πυκνός, καὶ σπινθῆρες διεσκορπίσθησαν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ μετὰ δυνατοῦ τριγμοῦ.

«Ἡ φωτιά μας 'πάγει περίφημα! ἀνεφώνησεν ἡ Γυφτοπούλα κροτοῦσα τὰς χεῖρας. Μαβᾶς μιὰ στιγμὴ τὴν τσίχλα, Μορφούλα μου, ὡς νὰ καθαρίσω ἐγὼ τὰ ψάρια; Θὰ τα κάμωμεν ψητὰ 'ς τὴ σούβλα, καὶ τὰ ψάρια καὶ τὸ πουλί. Ἀλλὰ πρῶτα πρέπει νὰ γίνουν στάκτη τὰ κλαδιά, νὰ γίνῃ ἀνθρακιά. Ῥίχνε κάπου κάπου καὶ ἀπὸ ἕνα ξηρὸ κλαδάκι. Καλά! περίφημα. Τώρα πήγαινε νὰ εὕρῃς μεγάλα φύλλα νά τα κάμωμεν πιάτα.»

Μετ' ὀλίγον ἐστρώθη ἡ τράπεζα κατὰ γῆς.

Ἡ Μαριὰ ἔψησε τοὺς ἰχθῦς πρῶτα, ἔπειτα τὴν κίχλαν καὶ ἔπειτα τοὺς μύκητας.

«Ὦ, τί εὐωδία! ἀνεφώνησαν αἱ κορασίδες ὅτε ἐκάθισαν νὰ φάγωσι, τί νόστιμα τὰ ψητὰ ψαράκια!»

Ἀλλ' ἐννοεῖτε ὅτι εἰς τὴν προπαρασκευὴν τοῦ φαγητοῦ ἐδαπανήθη χρόνος οὐκ ὀλίγος, καὶ ὁ ἥλιος εἶχε χρυσώσῃ τὴν δύσιν, ὅτε ἡτοιμάζοντο νὰ φάγωσι τὰ ὀπωρικά. Πρώτη παρετήρησε τοῦτο ἡ Εὐμορφία καὶ εἶπε μετὰ ταραχῆς·

«Μαριά μου, ἔδυσεν ὁ ἥλιος, νὰ πηγαίνωμεν.

—Ἔτσι ἔ; εἶπεν ἡ Γυφτοπούλα καὶ ἐξηπλώθη νωχελῶς· δὲν εἶνε καλλίτερα, Μορφούλα μου, νὰ μείνωμεν ἐδῶ;

—Νὰ μείνωμεν ἐδῶ; Καλὲ τὶ λές, Μαριά; Ὄχι, πρέπει νὰ γυρίσωμεν. Τί θὰ κάμωμεν ἐδῶ τὴν νύκτα; Ἀμ' οἱ λύκοι, οἱ ἀγριόχοιροι, οἱ ἀετοί, τὰ φείδια;

—Χὰ χὰ χά! ἀνεκάγχασεν ἡ Γυφτοπούλα.

—Τί γελᾷς ἔτσι; δὲν φοβεῖσαι σύ;

—Τί νὰ φοβηθῶ, Μορφούλα μου; Ὅλα αὐτὰ τὰ θηρία ὅπου εἶπες τρώγονται ἀναμεταξύ των. Καὶ ἔπειτα τί θέλουν νὰ ἔλθουν ἐδῶ; Κύτταξε τί εὔμορφον ὅπου εἶνε τὸ παλάτι μας. Ἐδῶ θὰ εἶνε ἡ κρεββα-σκάμαρά μας, ἐδῶ ἡ ἀποθήκη μας. Ἐδῶ παρακάτω εἶδα ἄλλο σπήλαιον μεγαλήτερον ἀπὸ τοῦτο, καὶ ἐκεῖ θὰ εἶνε τὸ μαγειρεῖόν μας ὅταν βρέχῃ. Ὅταν εἶνε καλὸς καιρὸς θὰ μαγειρεύωμεν ἔξω, διὰ νὰ μὴ καπνίζωμεν τὸ σπίτι μας. Τὰ κρεββατάκια μας θά τα στρώσωμεν ἀπὸ ξηρὰ φύλλα, θὰ ψαρεύωμεν 'ς τὸ ποτάμι, θὰ κυνηγοῦμε πουλιά, καὶ ὅλη 'μέρα θὰ διασκεδάζωμεν καὶ θὰ παίζωμεν.

—Καὶ δέν μου λές, ποῦ θαὐρίσκωμεν ν' ἀγοράζωμεν φορέματα;

—Ὦ! αὐτά που ἔχομεν θὰ βαστήξουν πολὺν καιρὸν ἀκόμη. Καὶ ἔπειτα θὰ πηγαίνωμεν 'ς τὰ χωριά, ὄχι ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος που θά μας γνωρίζουν, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο που δέν μας γνωρίζει κανείς. Θά σε μάθω νὰ χορεύῃς καὶ μὲ τὸν χορὸν θὰ κερδίζωμεν χρήματα. Ἔπειτα 'μπορεῖμεν νὰ πωλοῦμεν καὶ ἀπὸ τὸ κυνήγι μας, θά μας περισσεύῃ πολύ, δὲν θὰ προφθάνωμεν νά το τρῶμεν ὅλον. Ἐγὼ 'ξεύρω νὰ στήνω παγίδες νὰ πιάνωμεν λαγούς, πουλιά... Θὰ πωλοῦμεν καὶ ψάρια. Θὰ ταξειδεύωμεν σὲ τόπους που σὺ δέν τους 'ξεύρεις, ἄχ! μάτια μου! τί ὡραῖα ζωὴ που θὰ περάσωμεν. Τί ὡραιότερον πρᾶγμα παρὰ νὰ εἶνε κανεὶς ἐλεύθερος νὰ τρέχῃ ὅσον θέλῃ, νὰ στέκεται ὅσον θέλῃ, νὰ μὴ ἔχῃς ἄλλον ἐπάνω 'ς τὸ κεφάλι σου νά σου λέγῃ: «Κάμε τοῦτο, μὴ κάμῃς ἐκεῖνο.»

Ἕως τῆς στιγμῆς ταύτης ἡ Εὐμορφία ἐδίσταζε καὶ δέν τῃ ἐφαίνετο τόσον κακὸς ὁ νέος βίος, ὁ τόσον λαμπρὸς περιγραφόμενος ὑπὸ τῆς Γυφτοπούλας· ἀλλ' ὅτε ὅμως ἤκουσεν ὅτι δὲν θὰ ὑπακούῃ πλέον εἰς ἀνωτέρους, τότε παρευθὺς ἐνεθυμήθη ἐκείνους εἰς οὓς ὑπήκουε καθ' ἡμέραν, καὶ ἀνεφώνησε κλαίουσα·

« Πατέρα μου! γιαγιά μου! δὲν θέλω νὰ φύγω ἀπὸ κοντά τους! Θέλω νὰ μείνω 'ς τὸ σπίτι μας! Πᾶμε, σὲ παρακαλῶ, Μαριά, πᾶμε, Μαριά μου, πᾶμε γρήγορα!»

Ἡ Γυφτοπούλα ἦτο συνωφρυωμένη καὶ ὕψωνε τὸ χεῖλός της περιφρονητικῶς·

«Τί φοβητσάρικο κορίτσι! ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ἡ Γυφτοπούλα, πῶς της φαίνεται ὅτι δὲν εἶνε Γυφτοπούλα!...»

Κατ' ἀρχὰς ἐσκέφθη νά την ἀναγκάσῃ νὰ μείνῃ διὰ τῆς βίας· καὶ ἦτο εὐκολώτατον, διότι ἡ Εὐμορφία δὲν θὰ ἐτόλμα νὰ ἐπανέλθῃ μόνη της εἰς τὸ χωρίον. Ἀλλ' ἡ Μαριὰ εἶχε μὲν πλείστας ὅσας κακίας καὶ ἐλαττώματα, εἶχε δὲ καὶ μίαν ἀρετήν, ἐτίμα τὴν φιλίαν. Δὲν ἐλησμόνει τὴν ἡμέραν ἐκείνην καθ' ἣν ἡ Εὐμορφία εἶχε φέρῃ πρὸς αὐτὴν τὸ γάλα εἰς τὴν φυλακὴν καὶ την ἐφίλησε λέγουσα πρὸς αὐτὴν λόγους γλυκεῖς καὶ φιλικούς, τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔβαλεν εἰς τὴν καρδίαν της τὴν Εὐμορφίαν. Διὰ τοῦτο ἡ Γυφτοπούλα καὶ μόνον ἀναλογιζομένη ὅτι ἡ φίλη της ἤθελε κλαύσῃ καὶ λυπηθῇ, ἐάν την ἐκράτει διὰ τῆς βίας, ἀπεφάσισε νά την ἀκούσῃ, καὶ εἶπε πρὸς τὴν φίλην της, οὐχὶ ἄνευ λύπης·

«Ἀφ' οὗ θέλεις, Μορφούλα μου, 'πᾶμε...»

Καὶ ἐξεκίνησαν αἱ δύο κορασίδες πρὸς τὸ χωρίον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

ΤΙ ΣΥΝΕΒΗ ΕΝ ΤΗΙ ΟΙΚΙΑΙ ΤΟΥ ΑΓΡΟΦΥΛΑΚΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΥΣΙΑΝ ΤΩΝ ΚΟΡΑΣΙΔΩΝ. — ΤΙΝΟΣ Ο ΥΠΝΟΣ ΔΙΕΚΟΠΗ;

Ἡ κυρὰ Μαρία ἀφ' οὗ εἶπεν ὅσα εἶχε νὰ εἴπῃ μετὰ τῆς κυρὰ Στάμαινας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν.

«Τί νὰ κάμνουν τὰ κορίτσια, εἶπε καθ' ἑαυτήν, ἐτελείωσαν τὴν δουλειάν των;»

Ἐννοεῖτε δὲ ὅτι δέν τας εὗρε, τὰ δὲ ἐργόχειρά των ἔκειντο κατὰ γῆς.

«Τὰ εὐλογημένα πάλιν ἔφυγαν, καὶ πότε θὰ γυρίσουν! Αἴ, ἂν ἐτελείωσαν τοὐλάχιστον! Παπαπᾶ! καλὲ τί εἶνε τοῦτο;»

Τοῦτο λέγουσα ἐδείκνυε τὸ ἐσχισμένον ὕφασμα τοῦ ἐπανωφορίου.

«Κύτταξε πῶς το ἔσχισε τὸ πολκάκι, μοῦ το κατακομμάτιασε, ἃ παπαπᾶ!»

Ἂν ἡ Γυφτοπούλα ἦτο ἐκεῖ τὴν ὥραν ἐκείνην, θά την ἐτιμώρει αὐστηρῶς διὰ τὴν ζημίαν. Διότι τὸ πρόσωπόν της ἦτο κατακόκκινον καὶ ἔτρεμεν ὑπὸ της ἀγανακτήσεως καὶ τῆς ὀργῆς. Ἐδίπλωσεν ἐπιμελῶς τὸ κατεσπαραγμένον ἐπανωφόριον, καὶ μουρμουρίζουσα ἐπεδόθη εἰς τὰ οἰκιακὰ ἔργα της. Ἐκ διαλειμμάτων δὲ ἐψιθύριζε «Νὰ ἦτο ἐδῶ τὸ παλιοκόριτσο νά με βοηθήσῃ, νὰ μὴ παιδεύωμαι μόνη μου!»

Ἡ κυρὰ Μαρία συνηθισμένη εἰς τὰς συχνὰς ἀπουσίας τῶν δύο κορασίδων, δὲν ἐταράχθη ὅτε ἐσήμανεν ἡ μεσημβρία, καὶ ἐκεῖναι δὲν εἶχον ἐπανέλθῃ ἀκόμη. Ἔπειτα εἶδε καὶ πόσος ἄρτος ἔλειπε, καὶ ὑπελόγισεν ὅτι θὰ ἐξαρκέσῃ νὰ χορτάσῃ τὴν πεῖναν των, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι θὰ μείνωσιν ἔξω ὅλην τὴν ἡμέραν.

«Δὲν θὰ 'ποθάνουν τῆς πείνας, Πέτρε μου, εἶπε πρὸς τὸν υἱόν της, μόνον θὰ τιμωρηθοῦν που θὰ φάγουν ξερὸ ψωμάκι. Ποιός τους φταίει!

—Σωστό!» εἶπεν ὁ κῦρ Πέτρος καθίζων εἰς τὴν τράπεζαν.

Ἀλλὰ καθ' ὅλον τὸ γεῦμα, ἀντὶ νὰ βλέπῃ εἰς τὸ πινάκιόν του, εἶχε τὸ πρόσωπόν του ἐστραμμένον πρὸς τὸ παράθυρον, ὁπόθεν θὰ ἐφαίνοντο, ἐὰν ἤρχοντο αἱ δύο δραπέτιδες, καὶ δὲν ἠσθάνετο τί ἔτρωγε. Ἔλειπον ἐκ τῆς τραπέζης τὰ δύο ἐκεῖνα εὔμορφα μικρὰ πρόσωπα, τὸ ξανθὸν καὶ τὸ μελαγχροινόν, ἅτινα ἐζωογόνουν τὴν τράπεζαν καθήμενα ἑκατέρωθεν τοῦ γηραιοῦ ἀγροφύλακος, ὅστις ἠσθάνετο ἤδη τὴν στέρησίν των φοβερά.

Μετὰ τὸ γεῦμα ἐξῆλθεν εἰς τοὺς ἀγρούς· ἀλλὰ δὲν ἐπεχείρησε μεγάλην περιπολίαν. Μᾶλλον ἐβάδιζεν ἵνα παρέρχεται ἁπλῶς ἡ ὥρα, καὶ κατὰ μικρὰ διαλείμματα διήρχετο πρὸ τῆς οἰκίας, καὶ ἠρώτα τὴν μητέρα του· «Ἐφάνηκαν;»

Ἐκείνη δὲ σείουσα τὴν κεφαλήν, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν «ἂς ἔλθουν τὰ παλιόπαιδα καὶ θά τους δείξω ἐγώ!»

Ἡ ἀγανάκτησις τῆς κυρὰ Μαρίας ἐκόπασε καὶ την διεδέχθη λύπη, ὅτε ὁ ἥλιος ἔκλινε πρὸς τὴν δύσιν, χρυσώνων τὰ νέφη. Τεταραγμένη ἐξῆλθε τῆς οἰκίας, ἐπορεύθη μέχρι τοῦ ἄκρου του χωρίου, παρετήρησε μετὰ προσοχῆς πρὸς πάντα τὰ σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, ἔχουσα τὴν παλάμην ἀνοικτὴν ὑπεράνω τῶν ὀφθαλμῶν της, ἵνα διακρίνῃ καλλίτερον, μή πως τας ἴδῃ ἐρχομένας, ἀλλὰ τιποτε! τίποτε! ψυχὴ δὲν ἐφαίνετο!

Ἐπανῆλθε ταχέως, ὅσον ἐπέτρεπον οἱ γεροντικοὶ πόδες της, ἐλπίζουσα ὅτι θὰ ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν ἐκ τῆς ἀντιθέτου ὁδοῦ. Ἀλλὰ φεῦ! ἡ οἰκία ἦτο σκοτεινή, καὶ τὰ χρυσᾶ χρώματα τοῦ οὐρανοῦ εἶχον γίνῃ πορφυρᾶ καὶ ἐξηλείφοντο βαθμηδόν. Ὁ ἥλιος εἶχε δύσῃ, ὁ δὲ κῦρ Πέτρος, ὅστις ἐκάθητο ἐν τῇ σκιᾷ καταβεβλημένος, ἠγέρθη ὡς εἶδε τὴν μητέρα του ἐρχομένην, καὶ την ἠρώτησε·

«Τὰ φέρνετε μαζί σας, μητέρα μου;»

Ἀλλὰ ἡ γηραιὰ ἤρχετο μόνη καὶ ὁ κῦρ Πέτρος ὠχρίασε.

«Ἔλα δά, μὴ κάμνῃς ἔτσι, υἱέ μου, θάρρος. Θὰ ἔλθουν νὰ δειπνήσουν. Τί θὰ κάμουν; Ξεύρεις δὲ τί ὄρεξιν ἔχουν. Θὰ ἔχασαν τὸν δρόμον, ἀλλὰ τί θὰ κάμουν, θά τον εὕρουν καὶ θὰ ἔλθουν γνῶσιν ἄλλην φοράν. Στοιχηματίζω ὅτι θὰ εἶνε ἐδῶ πρὶν ἀποστρώσω τὸ τραπέζι.»

Καὶ διὰ νὰ κερδήσῃ τὸ στοίχημά της ἡ κυρὰ Μαρία μετεχειρίσθη διπλασίαν καὶ τριπλασίαν ὥραν εἰς τὴν στρῶσιν τῆς τραπέζης, ἐν ᾧ συνήθως ἦτο ταχυτάτη εἰς τὰς ἐργασίας της!

Ἀλλὰ δὲν ἐφαίνετο ψυχή!, καὶ ἦτο ἤδη νύξ!

«Ἔλα, Πέτρε μου, νὰ δειπνήσωμεν!» εἶπεν ἡ γηραιὰ μήτηρ του καὶ παρέθεσε τὸ φαγητόν. Ὁ κῦρ Πέτρος ἐκάθισεν εἰς τὴν θέσιν του ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ κυρὰ Μαρία ἐκάθισεν ἀντικρύ του· προσεπάθησαν νὰ φάγωσιν, ἀλλὰ τὸ φαγητὸν «δὲν ἐπήγαινε κάτω». Ἔμειναν ἀμφότεροι ἀκίνητοι καὶ ἄφωνοι καὶ ἔκλαιον, ἔχοντες προσηλωμένα τὰ βλέμματά των εἰς τὸ πινακιόν των. Ἐκάθηντο ἀπαραλλάκτως ὅπως τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας τῆς μακαρίτιδος Αἰκατερίνης, τῆς μητρὸς τῆς Εὐμορφίας. Μετὰ τὸ δεῖπνον, ὅπερ δὲν διήρκεσε πολύ, ὁ κῦρ Πέτρος ἠγέρθη, ἐφόρεσε τὸν πῖλόν του ἔλαβε τὸ ὅπλον, καὶ ἐξερχόμενος εἶπε πρὸς τὴν γηραιὰν μητέρα του.

«Πηγαίνω μία ματιὰ μήπως καί τα εὕρω· ἐγὼ ἔλεγα ὅτι θὰ ἦσαν τώρα ἐδῶ... τοὐλάχιστον, ἂν εἴξευρα κατὰ ποῦ ἐτράβηξαν!»

Καὶ ἐξῆλθεν οὐδὲ αὐτὸς εἰξεύρων ποῦ νὰ πορευθῇ. Ἐπλανᾶτο ὑπὸ τὸ σκότος τῆς νυκτός, ἥτις ἐγίνετο σκοτεινοτέρα καθ' ὅσον παρήρχετο ἡ ὥρα, ἐπλανᾶτο ἀκροώμενος καὶ προσπαθῶν νὰ διακρίνῃ ἐν τῷ σκό-

τει, ἔκραζε μετὰ φωνῆς τρεμούσης « Μόρφω ! Μαριά ! » καὶ ἴστατο μήπως ἀκούσῃ μακρόθεν φωνὴν παιδικὴν ἀποκρινομένην « Ἐδῶ εἴμεθα! » Ἀλλὰ δὲν ἤκουσε τίποτε ἄλλο, παρὰ τὸν θροῦν τῶν ξηρῶν κλαδίων καὶ τῶν φύλλων, ἅτινα ἔτριζον κάταπατούμενα ὑπὸ ζῴου τινὸς τρέχοντος ἐντὸς τοῦ δάσους. Ἐὰν δὲ ἤκουεν ἐνίοτε ἐπαναλαμβανόμενον τὸ ὄνομα Μόρφω ἢ Μαριά, ἡ Ἠχὼ ἐπανελάμβανεν αὐτό.

Ποίαν νύκτα διῆλθεν ὁ δύστηνος πατὴρ περιπλανώμενος εἰς τὸ δάσος ! Δὲν ἔκλεισεν ὅλην νύκτα τοὺς ὀφθαλμούς του ! Εἶδε τὴν ῥοδοδάκτυλον Ἠώ, εἶδε τοὺς ἀστέρας ἐξαφανιζομένους ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἤκουσε τὸ κελάδημα τῶν κοσσύφων, εἶδε τὸ φῶς τῆς πρωΐας διαχεόμενον ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν βουνῶν καὶ βαθμηδὸν καταβαῖνον καὶ εἰς τὰς κοιλάδας. Εἶδε τὸν ἥλιον ζωογονοῦντα καὶ φαιδρύνοντα τὰς πεδιάδας· θερμανθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν ἀκτίνων αὐτοῦ, ἠσθάνθη τὴν ἐλπίδα ἐπανερχομένην.

Ἀλλ' ἐν ᾧ αὐτὸς ὅλην νύκτα ἀνεζήτει τὰ παιδία, μήπως τυχὸν ἐπανῆλθον; μήπως τα συνήντησε κάτοικός τις τοῦ χωρίου καὶ τα ὡδήγησεν εἰς τὴν οἰκίαν;

« Ἂς πάγω μία ματιὰ 'ς τὸ σπίτι μήπως ἐγύρισαν! »

Ἤλπιζεν ὁ δύσμοιρος πατὴρ ὅτι, ἐρχόμενος εἰς τὴν οἰκίαν, θὰ ἴδῃ τὰ κοράσια σπεύδοντα εἰς προϋπάντησίν του!

Ματαία ἐλπίς !

« Δέν τα ηὗρες, Πέτρε μου; » εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ του κατὰ δέκα ἔτη γηράσασα ἀπὸ χθές, καὶ ἠγέρθη ἀπὸ τῆς καθέδρας της ὅπου εἶχε διανυκτερεύσῃ.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ κῦρ Πέτρος δὲν ἀπεκρίνετο, ἡ δυστυχὴς γραῖα συνέπλεξε τὰς ἐρρυτιδωμένας χεῖράς της καὶ ἀνεφώνησε διακοπτομένη ὑπὸ λυγμῶν

« Ἄχ ! Μόρφω μου ! , χρυσό μου κορίτσι, δὲν θά σε ξαναϊδῶ ! Ἄχ! δὲν θά σε θάψουν τὰ χέρια μου κοντὰ 'ς τὸ ἅγιον χῶμα τῆς μακαρίτισσας τῆς μητέρας σου, τῆς ἀγαπημένης μου Κατίνας. Ἀμ' ἂν ἔπεσε σὲ κανένα πηγάδι καί μου ἐπνίγη; λαχτάρα μου ! Ἂν ἐκρέμησεν ἀπὸ κανένα κρημνόν, καὶ θά μού το φάγουν τὰ κοράκια ... Ἄχ ! ἀρνάκι μου, ἄχ ! πουλάκι μου. Καλὰ νά τα πάθωμεν ! Τί ἠθέλαμεν νὰ κρατήσωμεν τὸ ἀγριοκόριτσο ἐκεῖνο, τὸ εἰδωλολάτρικο ! Ἀλλὰ πάλιν, Θεέ μου, δὲν εἶνε δίκαιον νὰ τιμωρηθοῦμεν ἡμεῖς διὰ τὴν φιλανθρωπίαν μας, διότι ἐσώσαμεν ἀπὸ τὴν ἀπώλειαν τὴν καταραμένην αὐτὴν Γυφτοπούλαν, ποῦ νὰ μὴ εἶχε σώσῃ να φανῇ 'ς τὸ χωριό μας ! »

Ἡ δύστηνος μάμμη πολλάκις ἐπανέλαβε τὸν θρῆνόν της τοῦτον, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ συμφορά της

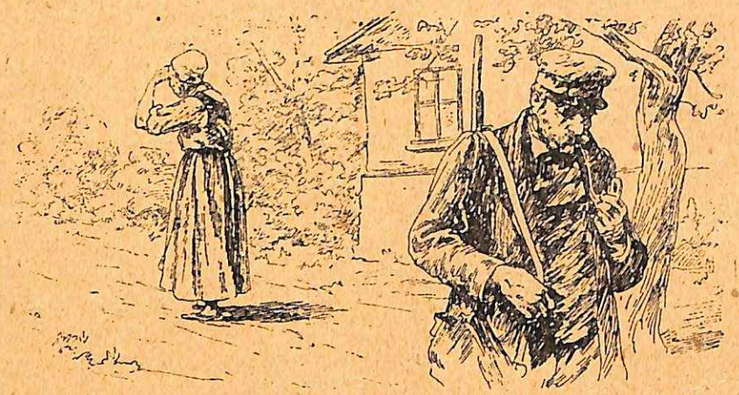

« Παρετήρησε μετα προσοχης » (Σελ. 131)

εἶχε γίνῃ γνωστὴ εἰς ὅλον τὸ χωρίον, καὶ διεδέθη ὅτι ἡ μικρὰ μάγισσα παρέσυρε ἐπίτηδες τὴν Εὐμορφίαν εἰς τὸ βουνὸν καί την παρέδωκεν εἰς τὰ κακοποιὰ πνεύματα. Τὰ λαδικὰ λοιπὸν πάλιν εἰς ἐνέργειαν· ἤρχισαν αἱ ἐπισκέψεις εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀγροφύλακος, καὶ διὰ νὰ παρηγορήσωσι τοὺς τεθλιμμένους καὶ διὰ νὰ πληροφορηθῶσι πῶς συνέβη τὸ πρᾶγμα.

Ὁ δὲ κῦρ Πέτρος, ὅστις δὲν ἐπίστευε βεβαίως τὰς φλυαρίας καὶ τὰ παραμύθια τῶν λαδικῶν, ἐβαρύνθη καὶ ἀηδίασε τὰς ἀγόνους καὶ ἀνωφελεῖς παραμυθίας των, καὶ ἐξῆλθε νὰ εὕρῃ χωρικοὺς προθύμους νὰ σπεύσωσιν εἰς ἀναζήτησιν τῶν πτωμάτων τῶν κορασίδων εἰς τοὺς χειμάρρους καὶ τὰς χαράδρας, διότι παρεδέχετο πλέον τοὺς φόβους καὶ τὰς ὑποψίας τῆς γηραιᾶς μητρός του.

[Ἕπεται συνέχεια] Π. Ι. Φερμπος

κατὰ παράφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τῆς Κας COLOMB.

ΚΑΤΑΓΟΜΕΘΑ ΕΚ ΠΙΘΗΚΩΝ ;

Λέγουσί τινες ὅτι ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι καταγόμεθα ἐκ τοῦ πιθήκου, ὅτι δῆλα δὴ οἱ πρόγονοί μας ἦσαν πίθηκοι, καὶ βαθμηδὸν ἐτελειοποιήθημεν καὶ ἐγίναμεν ἄνθρωποι ὅπως εἴμεθα σήμερον. Καὶ ὁ φίλος μου πίθηκος, τοῦ ὁποίου σᾶς παρουσιάζω τὴν εἰκόνα, εἶνε καὶ αὐτὸς τῆς αὐτῆς γνώμης, ἀλλὰ μόνον νομίζει ὅτι τὸ εἶδός μας ἐξέπεσεν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἴμεθα πολὺ κατώτεροι τῶν πιθήκων, καὶ δέν μας καταδέχεται.

Ὁ πίθηκός μας οὗτος λέγεται χιμπανζῆς καὶ εἶνε πεπαιδευμένος πολύ. Εἶνε κλειστὸς ἐντὸς σιδηροῦ κλωβοῦ, καὶ δίδει τὴν δεξιάν του τὴν μακρὰν καὶ τριχωτὴν πρὸς τοὺς ἐπικεπτομένους αὐτόν, καί τους προσκαλεῖ μάλιστα νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ ἀρχοντικόν του.

Εἶνε δὲ γυμναστικὸς ἐπιδεξιώτατος, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ διαγωνισθῇ πρὸς αὐτὸν εἰς τὰ ἅλματα, εἰς τὰ κυβιστήματα, ὅ ἐστι τὴς τοῦμπες, καὶ τὰς δυσκόλους καὶ κινδυνώδεις περιστροφάς. Τὸ δὲ περίεργον εἶνε ὅτι μανθάνει ὅ τι θέλῃ, καὶ μόνον ὅ τι αὐτὸς θέλῃ. Φέρ' εἰπεῖν ὁ φύλαξ του ἠθέλησε νά τον μάθῃ νὰ σαρώνῃ, καὶ ἔδειξεν εἰς αὐτὸν πῶς νὰ κρατῇ καὶ πῶς νὰ μεταχειρίζεται τὸ σάρωθον. Ὁ πίθηκος εὐθὺς ἐνόησεν, ἥρπασε τὸ σάρωθρον, ἀλλὰ ἀντί νὰ το μεταχειρισθῇ εἰς τὴν χρῆσιν διὰ τὴν ὁποίαν εἶνε προωρισμένον, καὶ ἀντὶ νὰ το κρατήσῃ ἐκ τῆς ξυλίνης λαβῆς, τὸ ἐκράτησεν ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους, καὶ ἐχρησιμοποίησε τὴν ξυλίνην λαβὴν ἐπὶ τῆς ῥάχεως τοῦ διδασκάλου του. Ὁ δὲ διδάσκαλος ἐννοεῖται ὅτι δὲν ἠθέλησε τοῦ λοιποῦ νὰ διδάξῃ τὸν μαθητήν του, ἀφ' οὗ τόσον ἀκριβὰ ἐπλήρωνε τὰ μαθήματά του.

Ὁ πίθηκος οὗτος ἔχει ὑγίειαν λεπτὴν καὶ εὐπαθῆ, ἐνίοτε ἔχει κωλικόπονον καὶ κυλίεται κατὰ γῆς ὁ δύσμοιρος· ἄλλοτε πάλιν πονεῖ τὸν στόμαχον τόσον σφοδρῶς, ὥστε ἂν ἦτο παιδίον θὰ εὕρισκε μὰ τὸ ναὶ ἀφορμὴν νὰ μὴ ὑπάγῃ σχολεῖον. Συνήθως ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, ὁσάκις αἰσθανόμεθα στομαχικὴν ἐνόχλησιν, δὲν τρώγομεν· ἀλλ' ὁ πίθηκος εἶνε λαίμαργος, καὶ προτιμᾷ νὰ ὑποφέρῃ πόνους ἢ νὰ ἀποποιηθῇ ὅ τι καλὸν προσφέρεται εἰς αὐτόν.

Καὶ ὅμως ἡμέραν τινὰ ἔπαθε δεινὴν πνευμονίαν, ἤτοι φλόγωσιν τοῦ στήθους, καὶ ἐκόπη τελείως ἡ ὄρεξίς του. Ἦτο δὲ λίαν συγκινητικὸν ἐὰν ἐβλέπετε τὸ βλέμμα του, ὅτε προσέφερέ τις πρὸς αὐτὸν ὀλίγας βᾶγας σταφυλῆς. Τὸ βλέμμα ἐκεῖνο μεταφραζόμενον ἔλεγε « Ἄχ ! πῶς βαστᾷ ἡ καρδιά σας νὰ προσφέρετε εἰς δυστυχῆ

ἄρρωστον τόσον ὀρεκτικὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ δεχθῇ!»

Ἀλλ' ὅμως ἀνέλαβε μετ' ὀλίγον ἐντελῶς. Τὴν δὲ ἀνάκτησιν τῆς ὑγιείας ὀφείλει εἰς τὸ ὅτι ἐλάμβανε τὰ φάρμακα ἄνευ ἀντιρρήσεως καὶ μετὰ μεγίστης εὐκολίας, οὐδέποτε εἶπεν ὄχι. Πόσα παιδία δύνανται νὰ λάβωσι τὸν πίθηκον ὡς παράδειγμα ἀξιόζηλον! Ὅτε προσέφερον εἰς αὐτὸν τὸν φάρμακον δὲν ἐγόγγυζε, δὲν δυσηρεστεῖτο, δὲν ἔλεγεν ὅτι τὸ φάρμακον εἶνε ἄνοστον ἢ πικρὸν καὶ δὲν θέλει νά το πίῃ· τοὐναντίον μάλιστα ἥπλωνε τὴν χεῖρά του, ἐλάμβανε τὸ ποτήριον, ὡσφραίνετο τὸ φάρμακον μετὰ πολλῆς εὐπειθείας, ἔπειτα δὲ ταχέως τὸ ἔχυνε . . . κατὰ πρόσωπον τοῦ νοσοκόμου του.

Καὶ ὅταν τρώγῃ ὁ πίθηκος δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς παράδειγμα εἰς πολλὰ παιδία γνωστά μου. Μεταχειρίζεται ἐπιδεξίως τὸ μαχαίριον, τὸ περόνιον, τὸ κοχλιάριον. Κόπτει τὸ φαγητὸν εἰς τεμάχια πολὺ μικρά, ἀναλόγως τοῦ μεγάλου στόματός του, ροφᾷ τὸ ρόφημά του ἄνευ τινὸς θορύβου καὶ οὐδέποτε σπογγίζει τοὺς δακτύλους του εἰς τὸ τραπεζομάντηλον.

Καὶ ταῦτα μὲν καλὰ καὶ ἅγια· ἀλλ' ὅμως τὸ βέβαιον εἶνε δυστυχῶς ὅτι ἡ ἀνατροφή, ἥτις, χάριτι θείᾳ, ἔχει τόσην δύναμιν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ μεταμορφώνει τὸ κακὸν καὶ λαίμαργον καὶ ἄτακτον καὶ ὀκνηρὸν καὶ ἀμελὲς παιδίον εἰς νέον ἥμερον καὶ εὐγενῆ καὶ φρόνιμον καὶ φιλόπονον, δυστυχῶς, λέγω, ἡ ἀνατροφὴ οὐδόλως ὠφελεῖ τὸν πίθηκον. Ὅσον καὶ ἂν προσπαθήσῃς νά τον ἀναθρέψῃς, πάλιν πίθηκος θὰ μείνῃ. Καὶ ὅταν μὲν εἶνε νέος, εἶνε εὔθυμος, εἰλικρινὴς καὶ προσηνής, ἀλλ' ὅσον προβαίνει ἡ ἡλικία, γίνεται δύσκολος καὶ δύστροπος, ἐπίβουλος καὶ μνησίκακος. Εἶνε δὲ πολὺ κινδυνῶδες νὰ θελήσῃ τις νὰ συμπαίξῃ μετὰ τοῦ πιθήκου, διότι ἡ δύναμις τῶν μυῶν του εἶνε φοβερά, καὶ δύναται ἀξιόλογα να πνίξῃ ἄνθρωπον μετὰ μεγίστης εὐκολίας.

Τώρα δὲν μου λέγετε εἰλικρινῶς, εἶνέ ποτε δυνατὸν τοιοῦτον ἀτελὲς πλάσμα νὰ εἶνε πρόγονος τῶν ἀνθρώπων; εἶνέ ποτε λογικὸν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι καταγόμεθα ἐκ πιθήκων; ὅτι ὁ πρῶτος ἄνθρωπος εἶχε πατέρα πίθηκον;

Φιλοζωιος

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ ΤΟΥΣ ΟΔΟΝΤΑΣ ΣΑΣ

Θέλετε νὰ ζήσετε εἰς γῆρας βαθύ;

Θέλετε νὰ ζήσετε ὑγιεῖς καὶ εὔρωστοι;

Θέλετε νὰ ἔχετε καλὸν στόμαχον;

Θέλετε τὸ σῶμά σας νὰ αὐξηθῇ μέχρι τῆς τελείας ἀναπτύξεως;

—Θέλομεν· ἀλλὰ τί πρέπει νὰ πράξωμεν;

— Ἁπλούστατον τὸ φάρμακον: *Περιποιεῖσθε τοὺς ὀδόντας σας.*

Τὸ παιδίον ὀφείλει νὰ συνηθίσῃ νὰ πλύνῃ τὸ στόμα του καὶ νὰ ψηκτρίζῃ τοὺς ὀδόντας καθ' ἑκάστην, πρωὶ καὶ ἑσπέραν, διὰ καθαροῦ ὕδατος εἰς τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν ὀλίγας σταγόνας οἰνοπνεύματος (ἀλκοὸλ) ἢ ἡδυόσμου (σπίρτο τῆς μέντας). Ἀπαραίτητος εἶνε καὶ ἡ μετὰ τὸ φαγητὸν διὰ καθαροῦ ὕδατος πλύσις τοῦ στόματος, διότι ὠφελεῖ τὰ οὖλα καὶ τοὺς ὀδόντας καὶ τὸν στόμαχον· διότι αἱ τροφαὶ αἱ μένουσαι μεταξὺ τῶν ὀδόντων σήπονται καὶ φέρουσι τὴν κακὴν ἀποφορὰν τοῦ στόματος καὶ τὴν σῆψιν τῶν ὀδόντων, ἥτις εἶνε πηγὴ τοσούτων πόνων καὶ ἀλγηδόνων. —Ὅστις ἔπαθέ ποτε *ὀδοντόπονον* κατανοεῖ τὴν ἀλήθειάν τῶν λόγων μας.— Ἡ πλύσις τῶν ὀδόντων καὶ τὸ ψήκτρισμα ἢ καὶ τὸ σπόγγισμα δι' ἁπλοῦ πανίου ὀλίγον τι σκληροῦ ἀφαιροῦσιν ἀπὸ τῶν ὀδόντων τὸ *πωρίον* τὸ ὁποῖον κατακάθηται περὶ τὸν *τράχηλον* τοῦ ὀδόντος, καὶ ἂν τὸ παραμελήσωμεν γίνεται σκληρὸν ὡς πέτρα καὶ δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ ἀποσπάσωμεν. Ἐὰν δὲ καὶ μετὰ τὴν προμνημονευθεῖσαν περιποίησιν καὶ ἐπιμέλειαν τῶν ὀδόντων αἰσθανθῶμεν ὀδόντα τινὰ φθειρόμενον, ὀφείλομεν εὐθὺς νὰ καταφύγωμεν πρὸς τὸν ὀδοντίατρον, διότι καὶ ἕνα ὀδόντα ἐὰν χάσωμεν, ἡ ζημία εἶνε μεγίστη. Μήπως ἔχομεν καὶ πολλούς; Ὅλοι ὅλοι εἶνε τριάκοντα δύο, δεκαὲξ εἰς ἑκάστην σιαγόνα. Ἐκ τούτων οἱ ὀκτὼ πρόσθιοι λέγονται *τομεῖς* ἢ *κοπτῆρες*, διότι εἶνε κοπτεροὶ καὶ δι' αὐτῶν, τέμνομεν, κόπτομεν τὰς τροφάς, οἱ μετ' αὐτοὺς τέσσαρες

λέγονται *κυνόδοντες*, τὰ κοινῶς σκυλόδοντα, διότι ἔχουσιν ὁμοιότητα μὲ τοὺς ὀδόντας τοῦ κυνὸς καὶ εἶνε ὀξεῖς, μυτεροί, οἱ δὲ μετὰ τοὺς κυνόδοντας ἐρχόμενοι δώδεκα, λέγονται *γόμφιοι* ἢ *τραπεζῖται* ἢ *μυλόδοντες*, διότι συντρίβουσι καὶ ἀλέθουσι τὰς τροφὰς ὅπως αἱ μυλόπετραι.

Δὲν βλάπτει δὲ ἐὰν πρὸς τοῖς ἀνωτέρω προσθέσωμεν ὅτι δύο *ὀδοντοφυΐας* ἔχει ὁ ἄνθρωπος· ἡ πρώτη ἄρχεται ὅταν εἶνε βρέφος πέντε περίπου μηνῶν, καὶ λήγει ὅταν γίνῃ δύο ἐτῶν· κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο φύονται πρῶτον μὲν οἱ τομεῖς, ἔπειτα δὲ οἱ κυνόδοντες καὶ μετὰ τούτους ὀκτὼ γόμφιοι, τέσσαρες εἰς ἑκάστην σιαγόνα. Οἱ εἴκοσι οὗτοι ὀδόντες λέγονται ὀδόντες *γαλαξίαι*, διότι φύονται καθ' ὃν χρόνον ἡ συνήθης τροφὴ τοῦ παιδίου εἶνε τὸ γάλα· διαρκοῦσι δὲ μέχρι τοῦ ἑβδόμου ἔτους καὶ ἔπειτα πίπτουσιν οἱ δώδεκα, δηλαδὴ οἱ τομεῖς καὶ οἱ κυνόδοντες, καὶ τότε λέγομεν ὅτι τὸ παιδίον *ἀλλάζει τὰ δόντια*. Ἡ ἀλλαγὴ δὲ αὕτη τῶν ὀδόντων πόσης χαρᾶς καὶ τέρψεως εἶνε πηγή! τίς δὲν ἐνθυμεῖται μετὰ πόσων ἐλπίδων ἔθεσε τὸν πρῶτον πεσόντα ὀδόντα του πλησίον τῆς τρύπας τοῦ ποντικοῦ, καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν τὸ πρωΐ, ἀφ' οὗ ὅλην τὴν νύκτα ἔβλεπεν ὄνειρα εὐφρόσυνα, μετὰ πόσης ἀγαλλιάσεως εὗρεν ἀντὶ τοῦ ὀδόντος εἴτε ὀλίγα νομίσματα εἴτε ἄλλα καλὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ὁ ποντικὸς ἀφῆκεν;

Ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν τὰς ἐκ τῶν ἀναμνήσεων συγκινήσεις καὶ ἂς ἐξακολουθήσωμεν. Ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου ἔτους ἄρχεται ἡ δευτέρα *ὀδοντοφυΐα* καὶ τότε φύονται οἱ *διαρκεῖς* ὀδόντες, δῆλα δὴ νέοι κοπτῆρες καὶ κυνόδοντες καὶ ἄλλοι δώδεκα γόμφιοι ἀνὰ τρεῖς ἑκατέρωθεν ἑκάστης σιαγόνος. Ἀπαιτεῖται δὲ πολὺ προσοχὴ τῶν γονέων, καὶ ἐκ τῆς προσοχῆς αὐτῶν ἐξαρτᾶται νὰ ἔχωσι τὰ τέκνα των ὀδόντας συμμέτρους καὶ πρὸς ἀλλήλους καλῶς συνηρμοσμένους, ἢ ἀσχήμους καὶ ἀνωμάλους, ἄλλους εἰσέχοντας καὶ ἄλλους ἐξέχοντας, τινὰς μὲν κλίνοντας πρὸς τὰ δεξιά, τινὰς δὲ πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ νὰ εἶνε τὸ στόμα των μία ἀηδία. Οἱ γονεῖς ὀφείλουσι νὰ συμβουλεύωσι τὰ τέκνα των νὰ μὴ ἐγγίζωσι τοὺς νέους ὀδόντας των εἴτε διὰ τῶν δακτύλων των εἴτε διὰ τῆς γλώσσης, διότι εἶνε τρυφεροὶ καὶ εὐκόλως ἐκτοπίζονται ἐκ τῆς εὐθείας θέσεώς των καὶ *στραβώνουν*· δὲν ὑπάρχει δὲ πλέον ἐλπὶς διορθώσεως, διότι οἱ νέοι οὗτοι ὀδόντες εἶνε *διαρκεῖς* ὡς εἴπομεν, καὶ θά τους ἔχωσι καθ' ὅλον τὸν ὑπόλοιπον βίον, μάλιστα δὲ κατὰ τὴν νεανικὴν ἡλικίαν, ὅτε ὁ ἄνθρωπος θέλει νὰ εἶνε κομψότερος.

Εἰς τὸν ὀδόντα διακρίνομεν τρία μέρη· τὴν *ῥίζαν* τὸ μέρος τὸ ἐντὸς τῶν οὔλων, τὸν *τράχηλον* καὶ τὴν *στεφάνην*, τὸ ἐξέχον μέρος. Ἀποτελεῖται δὲ ἐκ τριῶν διακεκριμένων ὑλῶν. Καὶ ἐξωτερικῶς μὲν εἶνε ἡ *ὑαλώδης* λευκὴ καὶ σκληρὰ οὐσία, ἥτις προφυλάττει τὸν ὀδόντα καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προσέχωμεν νὰ μὴ θραύωμεν διὰ τῶν ὀδόντων ἀμύγδαλα, κάρυα, λεπτοκάρυα καὶ τὰ τοιαῦτα σκληρὰ πράγματα. Ὑπὸ τὴν ὑαλώδη οὐσίαν εἶνε ἡ *ὀστεώδης*. Ἐντὸς δὲ οἱ ὀδόντες εἶνε κοῖλοι καὶ ἡ κοιλότης περιέχει οὐσίαν *μυελώδη*, ἥτις εἶνε τὸ αἰσθανόμενον καὶ ζῶν μέρος τοῦ ὀδόντος. Ἐὰν ἀποσπασθῇ μέρος τῆς ὑαλώδους οὐσίας καὶ φθαρῇ ὀλίγον τι ἡ ὀστεώδης καὶ εἰσχωρήσῃ ἀὴρ εἰς τὴν μυελώδη τότε, ὦ! τότε τὸ παιδίον ἔχει ὀδοντα λγίαν, ὀδοντόπονον, δὲν δύναται νὰ μασήσῃ, ὁ στόμαχός του ὡς ἐκ τούτου ὑποφέρει, ἡ τροφὴ δὲν το ὠφελεῖ, τὸ παιδίον δὲν τρέφεται, ὁ δὲ σκελετὸς τοῦ παιδίου ὅστις εἶνε ἤδη ἐν τῷ σχηματίζεσθαι δὲν δύναται νὰ λάβῃ οὔτε τὰς κανονικὰς διαστάσεις του, οὔτε τὴν κανονικὴν στερεότητα καὶ κομψότητα.

Λοιπόν. . .

Προσέχετε, παιδία μου, τοὺς ὀδόντας σας, διότι εἴδετε πόσον εἶνε πολύτιμοι, μὴ σπάζετε σκληρὰ πράγματα, καθαρίζετέ τους τακτικά, μὴ τρώγετε πολὺ ξενὰ πράγματα (γλυκὰ τρώγετε ὅσα θέλετε, νὰ μὴ εἶνε μόνον σκληρὰ καὶ πολὺ ζεστά), μὴ πίνετε ψυχρὸν ὕδωρ εὐθὺς ἀφ' οὗ φάγετε θερμὸν φαγητόν μάλιστα τὸν χειμῶνα, προσέχετε τοὺς ὀδόντας σας διὰ νὰ ζήσετε πολλὰ ἔτη ὑγιεῖς, διὰ νὰ ἔχετε ὑγιέστατον στόμαχον καὶ νὰ κάμετε σῶμα κομψὸν καὶ κανονικὸν καὶ εὔμορφον.

Π**

Η ΥΑΛΟΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 123]

ΧΩΝΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΥΑΛΟΥ

Σήμερον ἡ ἁπλῆ ὕαλος παρασκευάζεται διὰ τῆς τήξεως ὑπὸ ὑψηλὴν θερμοκρασίαν ἀναλόγου ποσότητος ἄμμου, τιτάνου καὶ ἀνθρακούχου σόδας, ὁ δὲ κρύσταλλος δι' ἄμμου, ἀνθρακούχου ποτάσσης καὶ μινίου. Τέλος ἡ Βοημικὴ ὕαλος παράγεται διὰ τῆς τήξεως ἄμμου, τιτάνου καὶ ἀνθρακούχου ποτάσσης. Τὸ χωνευτήριον ἐντὸς τοῦ ὁποίου τήκονται αἱ πρῶται ὑλαι εἶνε ἐκ δυστήκτου τινὸς χώματος τῆς Γερμανίας πλαστικωτάτου. Τὸ χῶμα αὐτὸ πλαττόμενον διαστέλλεται καὶ ἐξογκοῦται ὅπως τὰ ζυμαρικὰ τὰ ὁποῖα θὰ εἴδετε βεβαίως νὰ παρασκευάζῃ ἡ καλή σας μήτηρ. Ὅταν αἱ ὑλαι, τὰς ὁποίας ἀνεφέραμεν ρευστοποιηθῶσι, δηλαδὴ περιέλθωσιν εἰς ὑγρὰν κατάστασιν ἀνακινοῦνται, ὅπως ἀναμιχθῶσι καὶ ἑνοποιηθῶσι, κατόπιν ψυχραίνεται ἡ μᾶζα αὐτὴ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ καταστῇ πολτώδης καὶ τότε εἶνε ἡ κατάλληλος ὥρα πρὸς κατεργασίαν Ἕτερος κλίβανος δέχεται τὰ ὑάλινα πλέον ἀντικείμενα ὅπως ἀναθερμανθῶσι καὶ ψυχθῶσι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἄνευ τῆς τελευταίας αὐτῆς ἐπεξεργασίας, ἡ ὕαλος θρύπτεται.

Οἱ κυριώτεροι τρόποι πρὸς κατεργασίαν τῆς ὑάλου εἶνε τὸ *ἐμφύσημα*, ἡ *τύπωσις* καὶ ἡ *χύσις*.

ΕΜΦΥΣΗΜΑ

Κατασκευὴ ὑαλοπινάκων

Ὁ ἐργάτης κρατεῖ ἐργαλεῖον τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται *ἐμφυσητήρ*. Ὁ ἐμφυσητὴρ αὐτὸς εἶνε σωλήν, ἔχων εἰς τὸ κάτω μέρος τὸ σχῆμα μικροῦ χωνίου, φέρων δὲ εἰς τὸ ἄνω ἄκρον ξυλίνην λαβίδα. Ὁ ἐργάτης ἐμβαπτίζει ἐντὸς τοῦ χωνευτηρίου τὸ χωνοειδὲς ἄκρον τοῦ ἐμφυσητῆρος καὶ περιστρέφων αὐτὸ ἀναλαμβάνει τὸν ἀναγκαῖον πολτὸν ὑάλου. Διὰ νὰ καταστήσῃ λείαν τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν προστρίβει τὸν πολτὸν ἐπὶ λείας σιδηρᾶς πλακός· ἔπειτα ἐμφυσᾷ ἐκ τοῦ ἄνω μέρους περιστρέφων ταχύτατα τὸν ἐμφυσητῆρα καὶ ἡ ὕλη λαμβάνει τὸ σχῆμα μικροῦ ἀεροστάτου.

Μὴ νομίσητε ὅτι ὁ καθεὶς δύναται νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐργασίαν αὐτήν. Ὁ ἐργάτης πρέπει νὰ ἔχῃ μεγάλους πνεύμονας καὶ σιδηρᾶς χεῖρας. Ὅταν ἡ σφαῖρα αὕτη μεγεθυνθῇ ἀρκούντως ὁ ἐργάτης ἐμφυσῶν πάντοτε τὴν ἀνεγείρει ὑπὲρ τὴν κεφαλήν του τὴν ἀνακινεῖ ἀστραπιαίως καὶ λαμβάνει σχῆμα κυλίνδρου.

ΕΜΦΥΣΗΤΗΡ

Θερμαίνει τότε τὴν βάσιν τοῦ κυλίνδρου, τὸν διατρυπᾷ καὶ ἄρχεται πάλιν τὴν ταλάντευσιν.

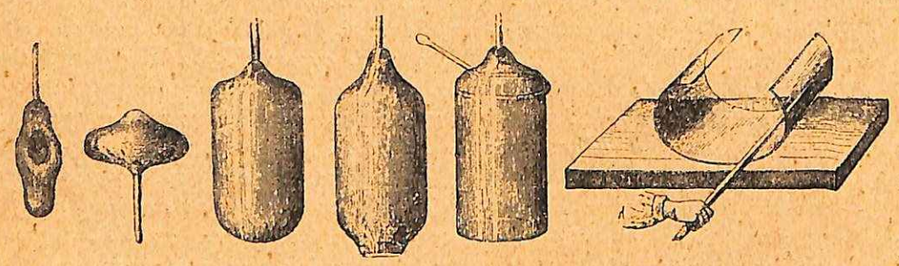

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΥΑΛΟΠΙΝΑΚΩΝ

Τῇ βοηθείᾳ δὲ ἐργαλείου τινὸς μεγεθύνει τὴν ὀπὴν μέχρις οὗ καταστραφῇ ὁ πρὸς τὸ κάτω μέρος θολίσκος.

Ὁ κύλινδρος ἐξαρτᾶται τώρα ἀπὸ τοῦ ἐμφυσητῆρος ἐξ οὗ ἀποχωρίζεται τῇ ἐπαφῇ ψυχροῦ σιδήρου. Τὸ δὲ ἄνω κωνοειδὲς μέρος τοῦ κυλίνδρου ἀφαιρεῖται διὰ τῆς ἐπαφῆς πάλιν ψυχροῦ σιδηροῦ δακτυλίου εἰς τὸ μέρος τὸ ὁποῖον θέλουσι νὰ ἀποκόψωσι. Ὁ ἐργάτης τώρα

ἀνοίγει τὸν κύλινδρον χαράσσων αὐτὸν δι' ἀδάμαντος ἢ διὰ ψυχροῦ σιδήρου κατὰ τὸ μῆκος αὐτοῦ καὶ τὸν φέρει ἐντὸς κλιβάνου ὅπου δι' ὑψηλῆς θερμοκρασίας μαλακύνεται ὅπως χάσῃ τὸ κυλινδρικόν του σχῆμα· τὸν ἐκτείνει ἔπειτα ἐπὶ λείας πλακὸς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κλιβάνου καὶ διὰ ξυλίνου κανόνος καταβάλλει τὰ κεκυρτωμένα ἄκρα· σιδηρᾶ ῥάβδος κατόπιν, ἀπολήγουσα εἰς ὄγκον τινὰ λεῖον κάτωθεν, διέρχεται ταχύτατα ἐπὶ ὅλης τῆς ἐπιφανείας ὅπως τὴν καταστήσῃ ὁμαλήν. Μετὰ ταῦτα φέρουσι τὴν ὑαλίνην αὐτὴν πλάκα εἰς ἄλλο χώρισμα τοῦ κλιβάνου ὅπου βραδέως ψυχραίνεται. Καὶ ἔχομεν οὕτω τέλειον καὶ ἕτοιμον τὸν ὑαλοπίνακα διὰ τὸ παράθυρόν μας, διὰ τὴν θύραν μας.

Ἡ θερμὴ ὕαλος εἶνε λίαν εὐμάλακτος· κόπτεται διὰ ψαλίδος καὶ λαμβάνει ὅλα τὰ σχήματα τὰ ὁποῖα θέλουσιν νὰ τῇ δώσωσιν.

Ἡ ἐμπειρία τῶν ἐργατῶν εἶνε μεγάλη καὶ δι' ἁπλουστάτων ἐργαλείων ἀπεργάζονται τάχιστα μυρία πολύπλοκα ἀντικείμενα.

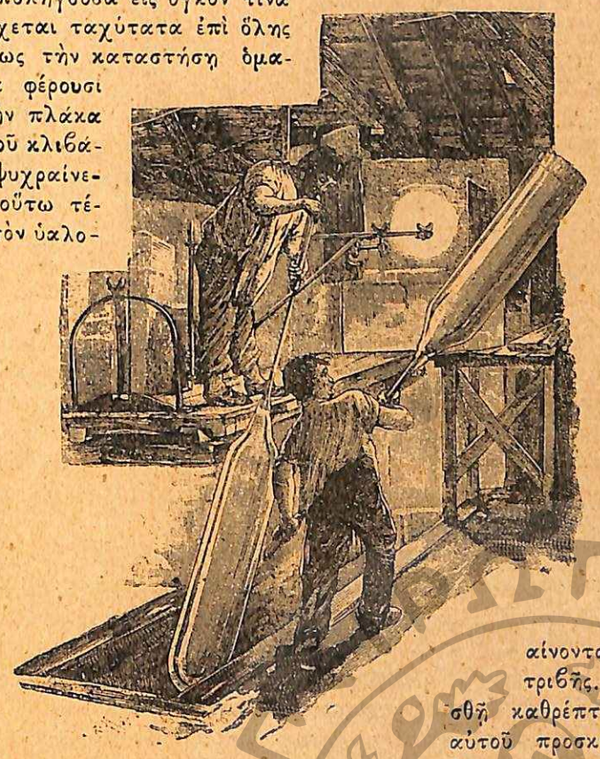

ΕΡΓΑΤΑΙ ΧΕΙΡΙΖΟΜΕΝΟΙ ΤΟΝ ΕΜΦΥΣΗΤΗΡΑ

ΤΥΠΩΣΙΣ

Κατασκευὴ ποτηρίων καὶ φιαλῶν

Τύπωσις εἶνε ἡ διὰ μητρῶν κατασκευὴ ὑαλίνων ἀντικειμένων. Θέτουσι δηλαδὴ ἐντὸς τῆς μήτρας ἀνάλογον ποσότητα ὑαλώδους πολτοῦ, καὶ διὰ πιέσεως δίδουσιν εἰς τὰ ὑάλινα ἀντικείμενα τὸ τελικὸν αὐτῶν σχῆμα.

Καὶ ὁ ἁπλούστατος οὗτος τρόπος δίδει ὕπαρξιν εἰς τὰ πινάκια, τὰ δοχεῖα, τὰ ποτήρια κτλ. Διὰ μεγάλα ἀγγεῖα πολυπλόκου κατασκευῆς συνδιάζουσι τὸ *ἐμφύσημα* καὶ τὴν *τύπωσιν*. Καὶ αἱ φιάλαι ἐπίσης καὶ τῶν λαμπτήρων οἱ ὑάλινοι σωλῆνες οὕτω κατασκευάζονται. Κατ' ἀρχὰς ἡ ὑαλίνη μᾶζα ἐμφυσᾶται ὅπως ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τῶν ὑαλίνων πλακῶν τῶν παραθύρων καὶ ἔπειτα τίθεται ἐντὸς μήτρας ὅπως λάβῃ τὸ τελικὸν σχῆμα.

Τέλος ἐπὶ τῶν σωλήνων τῶν λαμπτήρων, τόρνος ταχύτατα στρεφόμενος ἀποκόπτει τὸ ἄνω καὶ κάτω μέρος, τὸ ὁποῖον κλείεται κατὰ τὴν κατασκευήν..

ΧΥΣΙΣ

Κατασκευὴ κατόπτρων.

Τῆς *χύσεως* γίνεται χρῆσις διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν κρυσταλλίνων πλακῶν. Ἀφοῦ ἡ ὕλη ρευστοποιηθῇ χύνεται ἐπὶ τραπέζης περικεκλεισμένης κατὰ τὰ ἄκρα (ὡς τοῦ σφαιριστηρίου) καὶ ἰσοπεδοῦται ἡ ὕλη διὰ βαρέως κυλίνδρου. Ἀμφότεραι αἱ ἐπιφάνειαι τῶν κρυσταλλίνων πλακῶν λειαίνονται κατόπιν διὰ προστριβῆς. Διὰ νὰ κατασκευασθῇ καθρέπτης ἐκ τοῦ πίνακος αὐτοῦ προσκολλῶσιν ἐπὶ τῆς μιᾶς ἐπιφανείας του λεπτὸν στρῶμα ἐκ κράματος ψευδαργύρου καὶ ὑδραργύρου, ἢ μόνον ἀργύρου.

Δι' ὅλα ὅμως τὰ ὑάλινα ἀντικείμενα ἀναγκαῖοτ τὸ *ψήσιμον*, δηλαδὴ ἡ ἐντὸς κλιβάνου βαθμιαία ἀπόψυξις τῶν ὑαλικῶν, διότι ἡ ἀπότομος κατάψυξις τὰ θραύει. Ἀφοῦ οὕτως τελεσθῇ ἡ κατεργασία τῆς ὑάλου, ἡ ὕαλος *ἐμβαπτίζεται* θερμὴ ἀκόμη ἐντὸς λουτροῦ βράζοντος ἀλείμματος ἢ ἐλαίου ἐντὸς τοῦ ὁποίου τὴν ἀφίνουσι νὰ ψυχρανθῇ.

Ἀλλ' ἐπὶ τῶν ὑαλίνων ἀντικειμένων σχεδιάζουσι, χαράττουσι διάφορα καὶ πολύπλοκα κοσμήματα. Πῶς γίνονται ταῦτα; Ἢ διὰ μι-

κρᾶς σμίλης ταχύτατα περιστρεφομένης διὰ καταλλήλου μηχανήματος, ἢ διὰ τοῦ ὑδροφθορικοῦ ὀξέως. Ὁ δεύτερος οὗτος τρόπος εἶνε καὶ ὁ συνηθέστερος καὶ ὁ ἁπλούστερος· συνίσταται δὲ εἰς τοῦτο : Καλύπτεται τὸ μέλλον νὰ σχεδιασθῇ ἀντικείμενον διὰ βερνικίου καὶ κατόπιν ἐπ' αὐτοῦ ζωγραφίζεται τὸ σχέδιον,

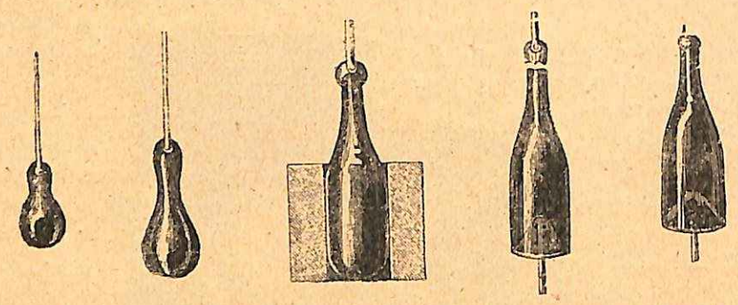

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΙΑΛΩΝ ΔΙ' ΕΜΦΥΣΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΟΣ ΚΥΛΙΝΡΙΚΗΣ ΜΗΤΡΑΣ

προσέχοντος τοῦ σχεδιαστοῦ νὰ ἀφαιρῇ τὸ βερνίκιον κατὰ τὸ μέρος τοῦ σχεδίου. Ἐκτεθειμένου δὲ κατόπιν τοῦ ὑαλίνου ἀντικειμένου εἰς τοὺς ἀτμοὺς τοῦ ὑδροφθορικοῦ ὀξέος, ἡ ὕαλος κατατρώγεται καὶ χάνει τὸ λεῖον αὐτῆς ὅπου δὲν ὑπάρχει βερνίκιον. Τὸ σχέδιον μένει κεχαραγμένον ἀφοῦ πλυθῇ καὶ ἀφαιρεθῇ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βερνικίου. Αὐτὸς εἶνε ὁ τρόπος δι' οὗ καὶ αἱ ὑάλινοι σφαῖραι τῶν λαμπτήρων ζωγραφίζονται καὶ οἱ ὑαλοπίνακες.

Σημειοῦντες ἐν τέλει ὅτι χρωματίζεται ἡ ὕαλος διὰ τῆς ἐνώσεως διαφόρων ὀξειδίων, περατοῦμεν τὴν περιληπτικὴν ἔκθεσιν περὶ τῆς βιομηχανίας ταύτης, προσθέτοντες ὅτι καὶ ἐν Σύρῳ ὑπάρχει λαμπρὸν ὑαλουργεῖον τοῦ κ. Ἀργυροπούλου, ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου καὶ ἐξαποστέλλον μέγα ποσὸν ὑαλικῶν εἰς τὴν Ἀνατολήν.

Οἱ ἐν Σύρῳ συνδρομηταὶ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἀνωτέρω θὰ κατανοήσωσι πληρέστατα τὰ περὶ ὑάλου, ἐπισκεπτόμενοι τὸ ἐκεῖ Ὑαλουργεῖον.

Φακ

ΠΕΡΙ ΟΝΟΥ ΣΚΙΑΣ

Δημοσθένης ὁ Ἀθηναῖος, ὁ μέγιστος ῥήτωρ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἤθελέ ποτε νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ δήμου περὶ σπουδαίων πραγμάτων· ἀλλὰ οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἤθελον νά τον ἀκούσωσι.

« Τοὐλάχιστον ἀφήσατέ με, εἶπεν ὁ Δημοσθένης, νά σας εἴπω ὀλίγας λέξεις ».

Τότε οἱ Ἀθηναῖοι ἐσιώπησαν καὶ ὁ ῥήτωρ εἶπε·

« Μίαν φορὰν νέος τις Ἀθηναῖος ἐμίσθωσεν ἕνα ὄνον διὰ νὰ ὑπάγῃ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς τὰ Μέγαρα. Τὴν μεσημβρίαν ἐπειδὴ ὁ ἥλιος ἔκαιε πολὺ ἐστάθησαν νὰ ἀναπαυθῶσι, καὶ ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε σκιὰ ἤθελον νὰ καθίσωσιν ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ ὄνου καὶ ὁ νέος καὶ ὁ ὀνηλάτης. Ἐφιλονίκουν δὲ πολλὴν ὥραν καὶ προσεπάθουν νὰ ἐμποδίσωσι ὁ ὀνηλάτης τὸν νέον καὶ ὁ νέος τὸν ὀνηλάτην. Ἔλεγε δὲ ὁ μὲν νέος ὅτι ἐμίσθωσε καὶ τὸν ὄνον καὶ τὴν σκιάν του, ὁ δὲ ὀνηλάτης ὅτι μόνον τὸν ὄνον ὁρίζει ὁ νέος ὄχι δὲ καὶ τὴν σκιάν . . . »

Ἀφ' οὗ εἶπε ταῦτα ὁ Δημοσθένης ἐσιώπησε καὶ ἑτοιμάσθη νὰ ἀπέλθῃ· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι παρεκάλουν αὐτὸν νὰ μείνῃ καὶ νὰ τελειώσῃ τὴν ἱστορίαν· τότε ὁ Δημοσθένης εἶπε πρὸς αὐτούς·

« Περὶ σπουδαίων πραγμάτων δὲν ἠθέλετε νά με ἀκούσετε καὶ τώρα μὲ παρακαλεῖτε νὰ ὁμιλήσω *περὶ ὄνου σκιᾶς* ».

Ἔκτοτε τοῦτο ἔμεινεν ὡς παροιμία καὶ ὅταν τινὲς φιλονικῶσι περὶ ἀσημάντων πραγμάτων λέγεται ὅτι *φιλονικοῦσι περὶ ὄνου σκιᾶς*.

* * Φ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ζήτω ὁ Νῖκος κ' ἡ Ἑλένη
ἦσαν κ' οἱ δυό τους μιὰ χαρά,
νὰ ἐξετάσεις μιὰ φορά·
τί ἀμοιβὴ ποῦ τοὺς προσμένει.

Γιατὶ βραβεῖα τοὺς χαρίζουν
βιβλία κόκκινα, χρυσᾶ,
ἀκοῦνε εὖγε περισσὰ
κ' οἱ δυό τους ξεροκοκκινίζουν.

Καὶ ὑπερήφαν' ἡ δασκάλα
εἰς ὅλους πιὰ τοὺς ἐπαινεῖ...
Παράδειγμα θὲ νὰ γενῇ
αὐτὸ γιὰ τὰ παιδάκια τἄλλα.

Καὶ τοὺς φιλεῖ συγκινημένη
τοὺς ἀγκαλιάζει ἡ μαμμά !
καὶ βρέχουν δάκρυα θερμὰ
τὸν Νῖκόν της καὶ τὴν Ἑλένη.

Καὶ ὁ πατέρας καμαρόνει
καὶ λένε οἱ συμμαθηταὶ
« Δὲν θὰ νικήσουν πιὰ ποτὲ
ὁ Νῖκος κ' ἡ Ἑλένη μόνοι !»

Φακ

Ο,ΤΙ ΚΑΜΗΣ ΘΑ ΕΥΡΗΣ

Μικρὸν πτηνὸν ἔπεσεν ἐκ τῆς πατρικῆς φωλεᾶς, ἔπεσε μεταξὺ τῶν πρασίνων φύλλων μικρᾶς ῥοδωνιᾶς τοῦ Μαΐου.

Κακὸν παιδίον διερχόμενον τυχαίως, βλέπει τὸ πτηνὸν καὶ διὰ πέτρας μεγάλης τραυματίζει τὸ πτηνόν, τραυματίζει καὶ τὸ εὔμορφον ῥόδον τοῦ Μαΐου.

Αἴφνης ἀκούεται ἆσμα, καὶ μετ' ὀλίγον φαίνεται χωρικὸς εὔθυμος κρατῶν κάνιστρον. Ὁ χωρικὸς οὗτος οὔτε τὴν κακὴν πρᾶξιν τοῦ παιδίου εἶχεν ἴδῃ, οὔτε τοῦ πτηνοῦ τὰς κραυγὰς εἶχεν ἀκούσῃ· ἀλλ' ὅμως ἄνευ τινὸς αἰτίας καὶ μόνον ἐπειδὴ ἦτο ἄνθρωπος κτηνώδης καὶ βίαιος, ἐλάκτισε τὸ παιδίον, καὶ διὰ τοῦ λακτίσματος ἔρριψεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ σκληροῦ κορμοῦ δένδρου τινός.

« Τί σου ἔκαμα καὶ με κτυπᾷς, ἄνθρωπε σκληρόκαρδε; Ποῦ με εἶδες ἄλλοτε; Τάχα ἐπειδή με ηὗρες μικρὸν καὶ σὺ εἶσαι δυνατώτερός μου, θέλεις καὶ καλὰ νὰ δείξῃς τὴν παληκαριάν σου;»

Ἀλλ' ὁ χωρικὸς ἀπῆλθε συρίζων μετὰ πολλῆς ἀδιαφορίας, ὡς ἐὰν μὴ συνέβη τίποτε. Ἔφραξε τὰ ὠτά του καὶ δὲν ἤκουε τοὺς κλαυθμοὺς τοῦ παιδίου.

Παρὰ τὴν εἴσοδον σκοτεινοῦ δάσους τρεῖς φυγόδικοι συλλαμβάνουσι τὸν καλόν σου χωρικὸν καὶ ἀφ' οὗ ἐπῆραν ὅ τι εἶχε, τοῦ ἔδωκαν παρὰ μίαν τεσσαράκοντα καὶ τον ἀφῆκαν ἡμιθανῆ.

« Ἄνανδροι, ἄνανδροι ἄνθρωποι! ἀνεφώνησεν ὁ χωρικός. Μωρὲ χαρὰ 'ς τὰ παλληκάρια! Τρεῖς ἐναντίον ἑνός!»

Ἀλλ' οἱ τρεῖς *παλληκαράδες* ἐν ᾧ ἔφευγον δρομαῖοι, ἐξ ἀπροσεξίας ἐνέπεσαν εἰς παγίδα λύκων καὶ συλληφθέντες ἔκλαιον καὶ ἐθρήνουν.

Αἴφνης ἠκούσθη οὐρανόθεν φωνὴ γλυκεῖα καὶ μυστηριώδης.

« Σὺ μόνον, ἀσθενὲς πτηνόν, σὺ μόνον τρυφερὸν ῥόδον τοῦ Μαΐου, σεῖς ὦ προσφιλῆ ἄκακα πλάσματα, σεῖς μόνα εἶσθε ἀθῷα, σεῖς μόνα ἀναξιοπαθεῖτε. Ἀλλὰ σεῖς οἱ ἄλλοι, ὦ μοχθηρὰ καὶ ἀναίσθητα ὄντα, τί κραυγάζετε; τί παραπονεῖσθε; Συνέλθετε καὶ μετανοήσατε, ὦ ἄνανδροι καὶ θρασύδειλοι! Μετανοήσατε...

Ἔγινε σιωπὴ μεγάλη, οἱ πέντε μοχθηροὶ ἐσκέπτοντο.... καὶ μετ' ὀλίγον ἠκούσθη ἡ φωνὴ ἑκάστου λέγοντος μετὰ συντριβῆς καρδίας·

« Ἥμαρτον, ἥμαρτον! μετανοῶ !

Ἔπειτα δὲ πάντες ἐν χορῷ ἀνεφώνησαν·

« Μετανοοῦμεν ! δὲν τὸ κάμνομεν πλέον !

Καὶ τότε χλιαρὸς καὶ γλυκὺς Ζέφυρος πλήρης ἐαρινῆς εὐωδίας ἔπνευσε παραμυθήσας καὶ ἀναζωογονήσας τὸ ῥόδον καὶ τὸ πτηνόν. Διερχόμενος δὲ ἔπνευσε καὶ εἰς τοὺς πέντε μοχθηροὺς... διότι μετενόησαν.

Σπαρκ

ΚΑΛΑ ΝΑ ΠΑΘΗ

Α'

Ὁ μικρὸς Ἀντωνάκης, παιδίον ἑνδεκα ἐτῶν, προχθὲς ἐν ᾧ ἡτοιμάζετο νὰ ἐνδυθῇ τὸ πρωὶ διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον, ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

«Ἄχ! θείτσα μου, θείτσα μου.

—Τί ἔχεις, Ἀντωνάκη μου;

—Ἄχ, θείτσα μου, τὸ κεφαλάκι μου πονῶ, πονῶ τὸ κεφαλάκι μου!

—Μπᾶ! δυστυχία μου! πέσε πάλιν 'ς τὸ κρεββατάκι σου, πουλί μου, νά σου περάσῃ, εἶπεν ἡ θεία καὶ ἔσπευσεν ἔξω νὰ φέρῃ ἰατρικά.

Β'

Ἀλλὰ πρὶν ἐξακολουθήσω τὴν ἱστορίαν μου, πρέπει νά σάς το εἴπω διὰ νὰ εἰξεύρετε τί σας γίνεται.

Ὁ κῦρ Ἀντώνης δὲν εἶχε τίποτε, οὔτε κεφαλαλγία τον ἐβασάνιζεν, οὔτε ἄλλη ἀσθένεια. Μόνον ὀκνηρία καὶ φυγοπονία καὶ ἀμέλεια ἦτο ὅλη ὅλη ἡ ἀρρωστία του.

Ἡ τάλαινα θεία προσεπάθησε διὰ διαφόρων ἰατρικῶν νὰ ἀνακουφίσῃ τὸν πάσχοντα ἀνεψιόν της, καὶ ἔτρεχεν ἐπάνω κάτω τεταραγμένη καὶ δακρύουσα. Ἀλλ' ἡ κεφαλαλγία ἐξηκολούθει.

Ἐκαθισε λοιπὸν παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ Ἀντωνάκη, ὅστις εἶχε στρέψῃ τὸ πρόσωπόν του πρὸς τὸν τοῖχον καὶ ἐγέλα διὰ τὸ κατόρθωμά του, ὅτι τάχα κατώρθωσε νὰ γελάσῃ τὴν θείαν του!

«Εἶσαι καλλίτερα, ματάκια μου; ἠρώτησεν ἡ θεία λαμβάνουσα τὴν χεῖρά του.

—Ὄχι, θείτσα μου, εἶμαι πολὺ χειρότερα! τὰ αὐτιά μου βούζουν καὶ με πονοῦν. Ἄχ! ἄχ! τί πόνοι!

—Αἴ, ματάκια μου, θά σου περάσῃ...

—Πῶς θά μου περάσῃ, θείτσα μου; ἔτσι εὔκολα περνᾷ τέτοιος κεφαλόπονος; δὲν εἶνε ἀπ' ἐκείνους ποῦ περνοῦν εὔκολα!»

Ἡσύχασε τώρα, πουλάκι μου, καὶ θά σου περάσῃ...»

Αἱ δύο μικραὶ ἀδελφαὶ τοῦ Ἀντωνάκη καλὰ καὶ ἐπιμελῆ κοράσια, εἶχον ὑπάγῃ τὸ πρωὶ εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ ἠσθάνοντο λύπην μεγάλην διότι ἦτο ἄρρωστος ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφός των. Ὅτε ἐσχόλασαν τὴν μεσημβρίαν, ἐστάθησαν εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου καὶ διὰ τοῦ νεύματος ἠρώτησαν τὴν θείαν των πῶς εἶνε ὁ ἀδελφός των· ἡ δὲ θεία ἔνευσεν εἰς αὐτὰς ὅτι ὑποφέρει πολύ. Καὶ τὰ φιλάδελφα κοράσια δὲν εἶχον ὄρεξιν νὰ φάγωσιν, ἀφ' οὗ ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφός των ἦτο ἄρρωστος!

Γ'

«Θὰ 'πᾶμε 'ς τὸ Φάληρον καὶ ἤλθαμεν νὰ πάρωμεν καὶ τὸν Ἀντωνάκην» ἠκούσθησαν παιδικαὶ φωναὶ ἔξωθεν τῆς θύρας τοῦ ἀρρώστου.

Ἡ θεία τοῦ Ἀντωνάκη ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ δωματίου ἀκροποδητεί, καὶ ἔχουσα τὸν δείκτην τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἐπὶ τῶν χειλέων της, ἔνευσεν εἰς τὰ ἐλθόντα παιδία νὰ μὴ θορυβῶσι, διότι ὁ φίλος των Ἀντωνάκης εἶνε ἄρρωστος.

«Σὰν νά μου 'πέρασε λιγάκι, θείτσα μου, ἠκούσθη ἔσωθεν ἡ φωνὴ τοῦ Ἀντωνάκη, ὅστις εἶχεν ἀκούσῃ τί ἔλεγον ἔξω. Τί καλά! θείτσα μου, δὲν ἔχω τίποτε, εἶμαι πολὺ καλά, μὰ πολὺ καλά. Ἀναστασία, φέρε μου τὰ ὑποδήματά μου γρήγορα....

—Ἀναστασία, ἐφώνησεν ἡ θεία, φέρε τὰ βιβλία καὶ τὰ τετράδια τοῦ κυρίου...»

Ἔπειτα δὲ στρεφομένη πρὸς τὰ παιδία εἶπεν·

«Δὲν θὰ εἰμπορέσῃ νὰ ἔλθῃ ὁ Ἀντωνάκης εἰς τὸ Φάληρον. Ἔχασε σήμερον τὰ μαθήματά του διότι ἦτο ἄρρωστος· εὐτυχῶς τώρα ἐπέρασεν ἡ κεφαλαλγία καὶ θὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἔλλειψίν του. Θὰ μείνῃ νὰ μελετήσῃ καὶ νὰ γράψῃ...»

Καὶ τὰ μὲν παιδία ἔφυγον περίλυπα διότι ἐστερήθησαν τὸν φίλον των, ὁ δὲ Ἀντωνάκης ἐστέναζεν ἐν ᾧ κατεγίνετο νὰ ἐνδυθῇ, διότι ἡ πονηρία του κατέληξεν εἰς ἐκεῖνο ἀκριβῶς ὅπερ ἤθελε νὰ ἀποφύγῃ. Δὲν ἦτο προτιμότερον νὰ μὴ χάσῃ τὸ σχολεῖόν του, νὰ μὴ χάσῃ καὶ τὸ Φάληρον;

ΠΑΝΟΣ

ΚΙΝΕΖΙΚΟΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ

Οἱ κινεζικοὶ συνδυασμοὶ τοὺς ὁποίους ἀπὸ τοῦδε θὰ ἀρχίσῃ νὰ προτείνῃ ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ εἶνε νέον εἶδος πνευματικῶν ἀσκήσεων.

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ εἶνε βεβαία, ὅτι οἱ φίλοι αὐτῆς θὰ εὕρωσι μεγίστην τέρψιν εἰς τοὺς κινεζικοὺς συνδυασμούς, οἱ ὁποῖοι γυμνάζουσι καὶ ἀναπτύσσουσι τὴν ὀξύνοιαν τῶν καταγινομένων εἰς τὴν εὕρεσιν τῆς λύσεως αὐτῶν

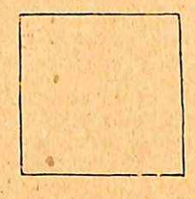

Σχημα 1.

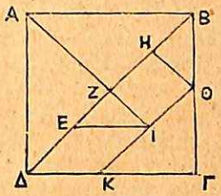

Σχημα 2.

Θὰ σᾶς φανῇ ἴσως ἀπίστευτον, ἀλλ' εἶνε ἀληθὲς ὅτι δι' ἑπτὰ γεωμετρικῶν σχημάτων, ἤτοι διὰ πέντε τριγώνων, ἑνὸς τετραγώνου καὶ ἑνὸς παραλληλογράμμου ποικιλοτρόπως συνδυαζομένων, δυνάμεθα νὰ σχηματίσωμεν ἄλλα συμμετρικὰ σχήματα, τὰ ὁποῖα βλέπων τις ἐκ πρώτης ὄψεως ἢ δυσκολεύεται νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἀποτελοῦνται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω ἑπτὰ γεωμετρικῶν σχημάτων καὶ πείθεται ὅτι οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα, μόνον ὅταν ἴδῃ τίνι τρόπῳ ἐγένετο ὁ συνδυασμὸς αὐτῶν. Ἢ νομίζει ὅτι εἶνε εὐκολώτατον κατόρθωμα ὁ σχηματισμὸς τοῦ προτεινομένου σχήματος καὶ πείθεται περὶ τοῦ ἐναντίου, μόνον ὅταν ἐπιχειρήσῃ νὰ τὸ σχηματίσῃ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πολλάκις ἀπαιτεῖ μεγάλην ὀξύνοιαν καὶ εὐφυΐαν.

Τοιαῦτα συμμετρικὰ σχήματα θὰ προτείνῃ συχνὰ ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ καὶ θὰ ζητῇ ἀπὸ τοὺς φίλους της νὰ εὕρωσι κατὰ τίνα τρόπον συνδυαζόμενα τὰ ἑπτὰ γεωμετρικὰ σχήματα, ἀποτελοῦσι τὸ προτεινόμενον σχῆμα. Ὁ τρόπος οὗτος τοῦ συνδυασμοῦ εἶνε δι' ἕκαστον σχῆμα εἷς καὶ μόνος, καὶ ἀποτελεῖ τὴν λύσιν αὐτοῦ.

Ὥστε ὁ μέλλων νὰσχοληθῇ εἰς τὴν εὕρεσιν τῆς λύσεως τῶν κινεζικῶν συνδυασμῶν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐφοδιασθῇ πρῶτον μὲ πέντε τρίγωνα, ἓν τετράγωνον καὶ ἓν παραλληλόγραμμον ἐκ χάρτου ἢ καλλίτερον ἐκ χαρτονίου.

Προσέξατε τώρα νὰ σᾶς εἴπω πῶς πρέπει νὰ κόψετε τὰ ἑπτὰ αὐτὰ σχήματα.

Λαμβάνετε τετράγωνον τεμάχιον χάρτου ἢ χαρτονίου, ὡς δεικνύει τὸ σχῆμα 1· τὸ μέγεθος τοῦ τετραγώνου τούτου εἶσθε ἐλεύθεροι νὰ τὸ ὁρίσητε κατ' ἀρέσκειαν, ἐπειδὴ ὅμως ἀγαπᾶτε τόσον πολὺ τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ, κόπτετε τὸ τετράγωνον οὕτως ὥστε ἑκάστη πλευρά του νὰ εἶνε ἴση πρὸς τὸ πλάτος τῆς σελίδος τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ. Ἔπειτα, καθὼς δεικνύει τὸ σχῆμα 2, ἄγετε ἐπὶ τοῦ τετραγώνου μὲ τὸ μολυβδοκόνδυλον τὰς εὐθείας γραμμὰς ΒΔ, ΘΚ, ΑΙ, ΘΗ καὶ ΙΕ, προσέχοντες νὰ εἶνε τὸ σημεῖον Θ εἰς τὸ μέσον τῆς πλευρᾶς ΒΓ, τὸ Κ εἰς τὸ μέσον τῆς ΓΔ, τὸ Ι εἰς τὸ μέσον τῆς ΘΚ, τὸ Η εἰς τὸ μέσον τῆς ΒΖ καὶ τὸ Ε εἰς τὸ μέσον τῆς ΖΔ. Κατόπιν διὰ ψαλιδίου, ἢ καλλίτερον διὰ μαχαιριδίου, κόπτετε τὸ τετράγωνον ἀκριβῶς εἰς τὰς γραμμὰς τὰς ὁποίας ἐχαράξατε, καὶ αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ εἶνε λεπτόταται, καὶ ἔχετε τὰ ἑπτὰ σχήματα, τὰ ὁποῖα σᾶς χρειάζονται διὰ τοὺς κινεζικοὺς συνδυασμούς· τὰ σχήματα δὲ αὐτὰ εἶνε τὰ ὀρθογώνια τρίγωνα ΑΖΒ, ΑΖΔ, ΘΓΚ, ΕΖΙ, ΒΗΘ, τὸ τετράγωνον ΖΗΘΙ καὶ τὸ παραλληλόγραμμον ΔΕΙΚ (Σχημ. 2).

Μὲ αὐτὰ τὰ ἑπτὰ σχήματα θὰ προσπαθῆτε νὰ σχηματίζετε τὸ σχῆμα τὸ ὁποῖον θὰ σᾶς προτείνῃ ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, καὶ ὅταν κατορθώνετε νὰ εὑρίσκετε τὴν λύσιν, θὰ αἰσθάνεσθε πολλὴν χαρὰν καὶ εὐχαρίστησιν.

Ἰδοὺ καὶ ἓν παράδειγμα, τὸ σχῆμα 3.

Διὰ νὰ σχηματίσετε τὸ σχῆμα τοῦτο πρέπει τὰ

Σχημα 3.

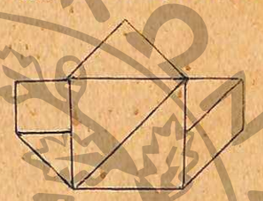

Σχημα 4.

ἑπτὰ γεωμετρικὰ σχήματα, τὰ ὁποῖα ἤδη εἰξεύρετε πῶς κόπτονται, νὰ τὰ συνδυάσητε καθ' ὃν τρόπον δεικνύει τὸ σχῆμα 4.

Ἐνοήσατε;

— Ἐνοήσαμεν.

— Τότε λοιπὸν εὑρετε τὴν λύσιν τοῦ σχήματος τὸ ὁποῖον προτείνεται ἐν τῇ στήλῃ τῶν Πνευματικῶν ἀσκήσεων.

ΝΙΚΟΣ ΑΡΙΦΡΩΝ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Θεσιθῆραι.

Τὸ ὄγειρον πλείστων νέων καὶ μάλιστα παιδίων, μόλις ἀποφοιτήσωσιν ἀπὸ τῶν σχολείων ἢ τῶν γυμνασίων εἶνε νὰ ἐπιτύχωσι δημόσιον ὑπούργημα, μίαν *θέσιν* ὡς λέγουσι κοινῶς. Ἡ νομαρχία τῶν Παρισίων ἐξέδωκε στατιστικὴν διδακτικωτάτην, τὴν ὁποίαν συνιστῶμεν καὶ εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

Καθ' ἕκαστον ἔτος κενοῦνται 12 θέσεις ὑπαλλήλων διωρισμένων εἰς βοηθητικὰς ἐργασίας· τὰς δώδεκα αὐτὰς θέσεις ζητοῦσι 2821 θεσιθῆραι. Τρεῖς νέοι μαθητευόμενοι χρειάζονται κατ' ἔτος, καὶ τὰς τρεῖς ταύτας θέσεις ζητοῦσι 2193 θεσιθῆραι· Τέλος εἰς πλήρωσιν 192 κενῶν θέσεων ὑπαλλήλων ἐπὶ τοῦ δημοτικοῦ φόρου περιμένουσι τὴν σειρὰν των 2523 θεσιθῆραι. Ὅθεν *ἑπτακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι τριάκοντα ἑπτὰ* (7537) θεσιθῆραι ἐποφθαλμιῶσιν *ἑκατὸν ὀγδοήκοντα* (180) περίπου θέσεις, ὧν αἱ πλεῖσται ἔχουσι μισθὸν μόλις ἐπαρκοῦντα εἰς τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

Ἂς ἀκούσωσι τὴν φωνὴν τῶν εὐγλώττων τούτων ἀριθμῶν ὅσοι νέοι περιφρονοῦντες τὴν γεωργίαν ἀφίνουσιν ἀκαλλιεργήτους τοὺς ἀγρούς των καὶ ἔρχονται εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὰς ἄλλας μεγάλας πόλεις ζητοῦντες *θέσιν*! Δὲν εἶνε προτιμότερον νὰ καλλιεργῶσι τὰ κτήματά των, νὰ γίνωσι πλούσιοι κτηματίαι, νὰ γίνωσιν ὠφέλιμοι καὶ εἰς τὴν πατρίδα των καὶ εἰς τοὺς συμπολίτας των καὶ εἰς ἑαυτούς, καὶ νὰ ζήσωσιν ἐν ἀνέσει καὶ ἐν ὑγείᾳ, εὐφραινόμενοι καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ συγγενεῖς των;

Οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἔλεγον ὅτι διὰ νὰ γίνῃ τέλειον οἷον δήποτε ἔργον ἀπαιτοῦνται τρία τινά: *φυσικὴ κλίσις, ἐπιμέλεια καὶ πεῖρα.*

Θάνατος ἐξ ἀκρίδων.

Γάλλος φυσιοδίφης περιηγούμενος τὴν Ἀλγερίαν χάριν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν, ἡμέραν τινὰ κατάκοπος ἐκ πολυώρου ὁδοιπορίας ἐξηπλώθη ὑπὸ θάμνον τινὰ καὶ ἀπεκοιμήθη. Εἶνε δὲ γνωστὸν ὅτι ἐφέτος μάλιστα αἱ ἀκρίδες μαστίζουσι τὴν Ἀφρικήν. Λοιπὸν αἵφνης πυκνὰ νέφη ἀκρίδων ἐπέπεσαν ἐπὶ τῆς πεδιάδος, ἐφ' ἧς ὁ φυσιοδίφης ἐκοιμᾶτο ἀμέριμνος, καὶ τὴν κατεκάλυψαν εἰς ὕψος ἑνὸς μέτρου. Ὁ τάλας πιεσθεὶς αἰφνιδίως ὑπὸ τόσου βάρους καὶ ἀδυνατῶν νὰ ἀναπνεύσῃ, ἀπέθανεν ἐξ ἀσφυξίας. Χωρικοὶ Ἀλγερῖνοι, ἐξελθόντες εἰς τοὺς ἀγροὺς ἐπρὸς συλλογὴν τῶν ἀκρίδων, ἐν ᾧ ἀνέσκαπτον τὸ παχύτατον στρῶμα τῶν ἀκρίδων, ἀνεῦρον νεκρὸν τὸν δύστηνον φυσιοδίφην.

Καταγωγὴ ἐξόχων ἀνδρῶν.

Μεταξὺ τῶν ἐξόχων ἀνδρῶν οἵτινες συνετέλεσαν εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἀστρονομίας, διέπρεψεν ὁ Κοπέρνικος υἱὸς Πολωνοῦ ἀρτοποιοῦ, ὁ Κέπλερ υἱὸς ξενοδόχου γερμανοῦ ὑπηρετήσας ὡς ἁπλοῦς ὑπηρέτης ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τοῦ πατρός του, ὁ Νεύτων υἱὸς γεωργοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ὁ Λαπλὰς υἱὸς πτωχοῦ χωρικοῦ ἐν Γαλλίᾳ.

Μ' ἐγέλασε τὸ ὡρολόγιόν μου.

Ἡ ἀκρίβεια εἶνε ἀπόδειξις σεβασμοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους πρὸς οὓς ἔχομεν σχέσεις. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὁ ἀδιάφορος πρὸς τὸν χρόνον θὰ ἀδιαφορῇ καὶ περὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ ἄλλου· δι' αὐτὸ εἶνε καὶ ἀνάξιος ἐμπιστοσύνης. Ὁ γραμματεὺς τοῦ Οὐασιγκτῶνος, τοῦ ἐλευθερωτοῦ τῆς Ἀμερικῆς, ἀργοπορήσας ποτὲ ἐδικαιολογεῖτο λέγων· «Ἐβράδυνα διότι μ' ἐγέλασε τὸ ὡρολόγιόν μου. — Τότε λοιπόν, εἶπεν ὁ Οὐασιγκτών, ἢ σεῖς πρέπει νὰ προμηθευθῆτε ἄλλο ὡρολόγιον ἢ ἐγὼ ἄλλον γραμματέα».

Τὰ θαυμάσια τῆς βιομηχανίας.

Ἡ βασίλισσα τῆς Ρουμανίας ταξειδεύσασα πρό τινος εἰς Ἀγγλίαν ἐπεσκέφθη ἓν βελονοποιεῖον.

Διερχομένη ἐκ τοῦ τμήματος τοῦ ἐργοστασίου, ὅπου διανοίγουσι τὰς τρύπας τῶν βελονῶν, ἡ βασίλισσα ἐσταμάτησε πρό τινος ἐργάτου διὰ νὰ παρατηρήσῃ πῶς γίνεται ἡ ἐργασία αὐτή. Ὁ ἐργάτης ἠρώτησε τὴν βασίλισσαν ἐὰν εὐαρεστῆται νὰ τῷ δώσῃ μίαν τρίχαν τῆς κεφαλῆς της.

Ἡ μεγαλειοτάτη συγκατένευσε μειδιῶσα.

Ὁ ἐργάτης ἔλαβε τὴν τρίχα ἔθεσεν αὐτὴν ὑπὸ τὸ μηχάνημα, τὴν διετρύπησεν, ἐπέρασεν εἰς τὴν τρύπαν λεπτότατον νῆμα μετάξης, καὶ ἐνεχείρισε κατόπιν αὐτὴν πρὸς τὴν βασίλισσαν ἥτις ἔμεινεν ἔκπληκτος διὰ τὸ κατόρθωμα.

Φόνος ἐξ ἀμαθείας.

Ὅτι ἡ ἀμάθεια εἶνε μέγιστον κώλυμα πρὸς τὴν πρόοδον τοῦ ἀνθρώπου πάντες οἱ ἀναγνῶσταί μας τὸ γνωρίζουσι καὶ δι' αὐτὸ μελετῶσι καὶ διακρίνονται μεταξὺ τῶν συμμαθητῶν αὐτῶν. Ἐκ τοῦ ἑπομένου ὅμως γεγονότος θὰ μάθωσιν ὅτι ἡ ἀμάθεια δύναται νὰ γίνῃ πρόξενος καὶ τοῦ μείζονος τῶν δυστυχημάτων.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει πρό τινος μήτηρ τις βλέπουσα ἀδιάθετον τὸ τέκνον της ἐνόμισε καλὸν νὰ τῷ δώσῃ καταπραϋντικόν τι ποτόν. Ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ ἦτο ἀσθενὴς καὶ κλινήρης παρεκάλεσε τὴν ἀδελφήν της νὰ λάβῃ τὸν κόπον τοῦτον. Δυστυχῶς ἡ ἀδελφή της *δὲν ἐγνώριζεν ἀνάγνωσιν* καὶ ἀντὶ νὰ λάβῃ τὸ περιέχον τὸ καταπραϋντικὸν ποτὸν φιαλίδιον, ἔλαβεν ἕτερον φιαλίδιον ἐμπεριέχον λαύδανον, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἔδωσε νὰ πίῃ ὁ ἄτυχὴς ἀνεψιός της, ὁ ὁποῖος δηλητηριασθεὶς ἀπέθανε μεθ' ὅλας τὰς προσπαθείας ἃς οἱ ἰατροὶ κατέβαλον ὅπως τὸν σώσωσιν.

Τῇ ἀληθείᾳ εἶνε φρικτὸν ἡ ἀμάθεια· τοὐλάχιστον ἂς καθιστῶμεν γνωστὸν πρὸς τοὺς δυστυχεῖς τοὺς ἀγνοοῦντας ἀνάγνωσιν, ὅτι πάντων τῶν ἐπικινδύνων φαρμάκων αἱ ἐπιγραφαὶ εἶνε *χρώματος ἐρυθροῦ*.

Σοφὰ λόγια.

——— Ἡ ἀληθὴς ἀξία προσελκύει τὸν φθόνον ὡς ὁ σίδηρος τὴν σκωρίαν, μόνη δὲ ἡ μετριότης δὲν ἔχει ἐχθρούς.

——— Ὅστις ἐπαινεῖ τὸν ἄλλον διὰ προτερήματα τὰ ὁποῖα δὲν ἔχει εἶνε τὸ αὐτὸ ὡς νὰ τὸν προσβάλλῃ καὶ νὰ τὸν ὑβρίζῃ.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μήτηρ πρὸς τὰ τέκνα της:

— Κυττάξετε μήπως γελασθῆτε καὶ πειράξετε ὅ,τι χθὲς τὸ πρωῒ ἔβαλα 'ς τὸ ράφι ἐπάνω, διότι εἶνε γιατρικὸ πολὺ πικρό.

Καὶ ὁ μικρὸς Τοτός:

—Ὄχι, μαμμά! γλυκὸ εἶνε. Τὸ ἐδοκίμασα χθὲς ὅταν ἔφυγες!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀετοῦ τῶν Χιονοσκεπῶν Ὀρέων.

*

Ὁ Κουφιοκεφαλάκης διέρχεται τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ. Γέρων ἐπαίτης τείνει πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα λέγων:

— Δός μου, παιδί μου, καμμιὰ δεκάρα.

Ὁ Κουφιοκεφαλάκης ψάχνει εἰς τὴν τσέπην του καὶ ἐπὶ τέλους φεύγει λέγων:

— Εἶσαι ἄτυχος, γέροντά μου, μόνον πεντάρες ἔχω 'ς τὴν τσέπη μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀνεμοστροβίλου.

Δύο φίλοι ἠστείζοντο.

Ὁ εἷς ἔλεγε πρὸς τὸν ἕτερον:

— Στοιχηματίζω πῶς μπορῶ νὰ σὲ κάμω νὰ σηκωθῇς ἀπὸ τὴν θέσιν σου μὲ δύο καὶ μόνον ἐρωτήσεις.

— Στοιχηματίζω τοῦ λέγει ὁ ἕτερος.

— Δὲν σηκώνεσαι λοιπόν;

—Ὄχι δὲν σηκώνομαι.

— Αἴ! τότε κάθησαι λοιπὸν ἕως ὅτου σὲ ξαναρωτήσω.

Καὶ ὁ ἄλλος βαρυνθεὶς νὰ κάθηται, σηκόνεται καὶ οὕτω χάνει τὸ στοίχημα.

Ἐστάλη ὑπὸ Χαραλάμπους Γ. Σαράντη.

*

Ὁ μικρὸς Ἀλέκος ὀλίγον ἔλειψε νὰ καταπατηθῇ ὑπὸ ἁμάξης· μόλις δ' εὑρέθη ἐν ἀσφαλείᾳ λέγει πρὸς τὸν ἁμαξηλάτην κινῶν ἀπειλητικῶς τὴν χεῖρά του:

— Τί νὰ σοῦ κάμω! ἔπρεπε νὰ μὲ ἄφινες 'ς τὸν τόπο καὶ σοῦλεγα ἐγώ... Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Νέος διαγωνισμὸς τῶν λύσεων ἄρχεται ἀπὸ σήμερον, *Τῳηλὸν Δένδρον*, ὥστε ἀπὸ σήμερον δύνασαι καὶ σὺ νὰ λάβῃς μέρος καὶ οἱοσδήποτε ἄλλος ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μου ἐπιθυμεῖ, ἀρκεῖ νὰ συμμορφώνεσθε πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ τοὺς ὁποίους δημοσιεύω ἐν τῇ τρίτῃ σελίδι τοῦ ἐξωφύλλου.

Ἀκριβῶς τοῦτο εἶνε, *Μέγα Κωνσταντῖνε*, τὸ μυστήριον πάσης προόδου. Ὅστις θέλει νὰ προοδεύσῃ ὀφείλει νὰ περιμένῃ, νὰ ὑπομένῃ καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ τελειοποιῆται. Σὲ ἐπαινῶ διότι τὸ ἐνόησες μόνος σου.

Κατηραμέναι εἶνε αἱ ἐξετάσεις, *Ἐλπιδοφόρε*, διὰ τοὺς ἀμελεῖς καὶ κακοὺς μαθητάς· ἀλλὰ διὰ τοὺς καλοὺς καὶ ἐπιμελεῖς εἶνε χαρὰ καὶ πανήγυρις. Σὺ βεβαίως εἶσαι ἐκ τῶν δευτέρων ἀφ' οὗ δὲν τας φοβεῖσαι, ὡς μοι γράφεις.

Τὸ ὅτι με συλλογίζεσθε, *Οὐράνιον Τόξον* καὶ *Κυαρόπεπλος Νύμφη*, τὸ ἐπληροφορήθην ἐκ τῶν ἀνθέων σας, τὰ ὁποῖα ἔχετε πατήσῃ μὲ πολλὴν φιλοκαλίαν καὶ ἐπιτηδειότητα. Εἶμαι περίεργος νὰ ἀναγνώσω τὴν ἐπιστολήν σας τὴν ὁποίαν θά μου γράψετε.

Ἐγκρίνω πληρέστατα, *Κῦμα τοῦ Πόντου*, τὸ ψευδώνυμόν σου τοῦτο καί σε ἐπαινῶ διὰ τὸ καθαρὸν καὶ φιλόκαλον τῆς γραφῆς σου. Μετὰ χαρᾶς θὰ λάβω τὸν ἔλεγχόν σου ἐν τῷ ὁποίῳ θὰ ἴδω τοὺς καρποὺς τῆς ἐπιμελείας σου καὶ τὴν πρόοδόν σου.

Δεκτόν, μικρέ μου φίλε Ἰ. Ἀθ. Π., τὸ ψευδώνυμόν σου *Αἰτωλὸς* καὶ προσπάθησον δι' αὐτοῦ νὰ λάβῃς καὶ βραβεῖον εἰς τοὺς διαγωνισμούς μου.

Εἰς ὅλα σου εἶσαι ταχεῖα, *Βασίλισσα τῶν Συμπαθῶν*· καὶ εἰς τὴν ἀνάρρωσίν σου, καὶ εἰς τὰ μαθήματά σου καὶ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ διηγήματος. Ὁ δραστήριος ἄνθρωπος ποτὲ δὲν χάνει.

Εἰς τὰ πολλὰ μαθήματά σου, *Χελιδών*, ἀπέδωκα καὶ ἐγὼ τὴν αἰτίαν τῆς σιωπῆς σου. Ὅλοι οἱ μικροί μου φίλοι ἐλυπήθησαν τὸν καῒμένο τὸν Λάμπον καὶ ἔτι περισσότερον τὴν Καρμέλαν, τῆς ὁποίας ἐπῆγαν ἄδικα ὅλοι οἱ κόποι.

Φοβερὰ καὶ ἀξιοθρήνητος ἡ κατάστασις σου, *Δημήτριε Πολιορκητά*. Σὲ τὸν πολιορκητὴν νὰ πολιορκήσῃ ἐντὸς τῆς κλίνης ἡ ἄσπλαγχνος ἀσθένεια κατὰ τὰς παραμονὰς μάλιστα τῶν ἐξετάσεων! Φαντάζομαι τὴν λύπην σου διότι δὲν θὰ ἀξιωθῇς νὰ δείξῃς εἰς τὸν ἀγαπητόν σου πατέρα τοὺς καρποὺς τῶν κόπων σου. Μικρὸν τὸ κακόν, ἀφ' οὗ δὲν προέρχεται ἐκ σοῦ καὶ ἀφ' οὗ ἔχεις καιρὸν τὸν Σεπτέμβριον καὶ σὺ νὰ χαρῇς καὶ τοὺς ἀγαπῶντάς σε νὰ εὐφράνῃς. Λέγεις ὅτι αἰτία τῆς κακογραφίας σου εἶνε ἡ ἐκ τοῦ πυρετοῦ τρέμουσα χείρ σου. Ἀλλὰ καὶ ὁ χάρτης τῆς ἐπιστολῆς θὰ εἶχε, φαίνεται, πυρετόν.

Ἔλαβον, *Μέλι τοῦ Ἰμηττοῦ*, τὴν ἐπιστολήν σου καὶ τὴν ὡραίαν χάρταν τὴν ὁποίαν ἐζωγράφησες πρὸς χάριν μου. Σ' εὐχαριστῶ. Τί χαρὰ που θα ἔχῃ τὸ γατάκι σας ὅταν τοστολίσῃς μὲ τὴν «τριανταφυλλιὰν κορδέλλαν», διὰ νὰ παρευρεθῇ καὶ αὐτὸ ἀξιοπρεπῶς εἰς τὴν ὑποδοχήν. Σὲ παρακαλῶ νὰ ἀποστείλῃς εἰς τὸ γραφεῖόν μου λεπτὰ 50 τὰ ὁποῖα ἐπλήρωσα πρὸς παραλαβὴν τῆς ἐπιστολῆς σου, διότι εἶχε ἀνεπαρκὲς γραμματόσημον. Τὰς τοιαύτας ἐπιστολὰς δὲν τὰς δέχομαι συνήθως· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἀνεγνώρισα τὸ γράψιμον τὴν ἐδέχθην κατ' ἐξαίρεσιν.

Τίς εἶνε πάλιν ὁ ἀφῃρημένος ὅστις μ' ἔστειλε τὰς ὑπ' ἀριθμ. 68—138 λύσεις ἄνευ ὑπογραφῆς, ἄνευ ψευδωνύμου; Κρῖμα 'ς τοὺς κόπους του.

Τί μου ζητοῦν συγγνώμην πολλοὶ μικροί μου φίλοι, διότι ἔγραψαν τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις των, ἢ τὰς λύσεις των ὑπὸ τὴν ἐπιστολήν των; Μυριάκις εἶπον πῶς πρέπει νὰ γίνεται ἡ ἀποστολὴ τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων καὶ τῶν λύσεων καὶ πῶς τιμωροῦνται ὅσοι δὲν συμμορφώνονται πρὸς τὰς ὁδηγίας μου. Προσέχετε νὰ συνηθίσετε ἀπὸ τώρα εἰς τὴν τάξιν καὶ τὴν εὐπρέπειαν.

Τί μας μέλει ἡμᾶς, *Προμηθεῦ Δεσμῶτα*, αὐτοὶ ἂς φροντίσουν νὰ ἀπορύγουν τὴν συμφοράν, ἥτις τοὺς ἀπειλεῖ. Ἐξακολούθει σὺ τὸ πρόγραμμά σου καὶ ἀδιαφόρει. Πρὸς τοῦτο σου ὑπενθυμίζω τοὺς στίχους τοῦ Ῥαγκαβῆ, οἵτινες ἁρμόζουν εἰς τὴν περίστασιν·

«Ἂν δυο τρία ἑρπετὰ
»νὰ ἑρπωσι γυρεύουν,
»ἡμεῖς ἀφίνομεν αὐτὰ
»καὶ τὸ ποδάρι μας πετᾷ,
»καὶ ἂν ξεύρουν, ἂς ἀναίβουν.»

Ἀπορῶ μὰ τὸ ναὶ πῶς μία μικρὰ *Μαρίκα Κ.* τῆς Ὁδοῦ τῆς Τρίτης Σεπτεμβρίου, καταδέχεται νὰ τῆς ἐνθυμίζουν οἱ ἄλλοι τὸ καθῆκόν της. Ἐγὼ ἐντρέπομαι διὰ λογαριασμόν της καὶ τὴν συμβουλεύω νὰ προσπαθήσῃ νὰ γίνῃ τοιαύτη ὥστε νὰ τὴν ἐπαινέσω διὰ τὴν φιλοπονίαν της καὶ τὴν φιλοτιμίαν πρὸς χάριν καὶ τῶν γονέων της καὶ ἐμοῦ.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟΣ

Λύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῶν δημοσιευθησομένων ἐν τοῖς ὀκτὼ φυλλαδίοις τῆς «Διαπλάσεως» τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου ἐνεστῶτος ἔτους.

Εἰς τὸν διαγωνισμὸν τοῦτον ἀρχόμενον ἀπὸ σήμερον δύνανται τὰ λάβωσι μέρος πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ συνδρομηταὶ τῆς ΔΙΠΛΑΣΕΩΣ συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ τοὺς ἐν τῇ ἀντικρὺ σελίδι τοῦ ἐξωφύλλου δημοσιευομένους.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 31ης Ἰουλίου]

139. Λεξίγριφος.

Λαμπρὸς θεὸς τὸ πρῶτον μου, νῆσος τὸ δεύτερόν μου,
Φιλόσοφος ἐπίσημος εἶνε τὸ σύνολόν μου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος τοῦ Βοναπάρτου.

190. Στοιχειόγριφος.

Ἂν ἀπὸ γνωστῆς σου
νήσου
τὴν καρδίαν ἀφαιρέσῃς,
καὶ προσθέσῃς
ἀντ' αὐτῆς
δύο γράμματα, ὁπλίσου...
θὰ προβάλῃ ἀντικρύ σου
ὡπλισμένος θηρευτής.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τέκνου τῶν Ὀρέων.

191. Μωσαϊκόν.

Ἂν συμφωνῆσ' ἡ θάλασσα μὲ τὰς κλεινὰς Ἀθήνας,
τὰ ὑψηλὰ τὰ κύματα, τοῦ Φοίβου τὰς ἀκτῖνας
καὶ τοὺς μεγάλους ποταμούς· ἂν συμφωνήσωσιν ὁμοῦ,
θὰ κάμουν τὴν πρωτεύουσαν Ἑλληνικοῦ νομοῦ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κύματος τοῦ Εὐξείνου.

192. Συλλαβικὸν τρίγωνον

Τὸ πρῶτον μου ἐπιφανὴς ἀνὴρ τῶν Ἀθηναίων.
Τὸ δεύτερόν μου κάλυμμα στρατιωτῶν γενναίων.
Τοῦ ἄρθρου ἡ τὸ τρίτον μου πλαγία πτῶσις εἶνε.
Διὰ νά μ' εὕρῃς εὔκολα ὅλον τὸ ἄρθρον κλίνε.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Στηρίγματος τοῦ Πατρός.

193. Ἀστὴρ.

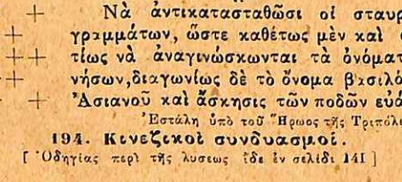

Νὰ ἀντικατασταθῶσι οἱ σταυροὶ διὰ γραμμάτων, ὥστε καθέτως μὲν καὶ ὁριζοντίως νὰ ἀναγινώσκωνται τὰ ὀνόματα δύο νήσων, διαγωνίως δὲ τὸ ὄνομα βασιλόπαιδος Ἀσιανοῦ καὶ ἄσκησις τῶν ποδῶν εὐάρεστος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἥρωος τῆς Τριπόλεως.

194. Κινεζικοὶ συνδυασμοί.

[Ὁδηγίας περὶ τῆς λύσεως ἴδε ἐν σελίδι 141]

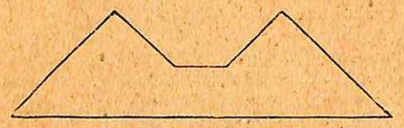

195. Ἐρώτησις.

Τίνος ῥήματος ἡ μετοχὴ εἶνε ταὐτοχρόνως καὶ ὄνομα οὐσιαστικὸν ζῴου ὠφελιμωτάτου, ὅπερ, ἐὰν διχοτομηθῇ, γίνεται πάλιν μετοχή;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Βασιλίσσης τῶν Συμπαθῶν.

196—207. Ἐπανόρθωσις λέξεων.

Μεταθέτων καταλλήλως τὰ γράμματα τῶν κάτωθι λέξεων, σχημάτισον τὰ ὀνόματα δώδεκα ὀρέων τῆς Ἀσίας.

1, Ἰνὰς. 2. Ἀτάλιμα 3. Βερέτενος, 4. Τααῖγα. 5. Σιούφον. 6. Ῥαξιοά. 7 Νιαράου. 8. Βέλουρον. 9. Ραάτρα. 10. Ἀβέκης. 11. Βοροίλε. 12. Ἀτσαβόνια.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χρυσῆς Ἠλακάτης.

208—211. Μαγικὸν γράμμα.

Τῇ προσθήκῃ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ γράμματος σχημάτισον ἐκ τῶν ἑπομένων λέξεων ἄλλας τόσας.

φέρω, πόρος, νόος, χορός.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀλιξ. Α. Φαραζουλῆ.

212. Ἀπροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα Ῥωμαίου αὐτοκράτορος.

1. Θαλασσία νύμφη. 2. Ζῷον εὐκίνητον. 3. Ποταμός. 4. Μέρος τοῦ σώματος. 5. Ποταμός.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Βράχου τῶν Γλάρων.

213. Διπλῆ ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα θεοῦ καὶ τὰ τελικὰ ὄνομα θεᾶς.

1. Ἐπαρχία τῆς Ἑλλάδος. 2. Γυνὴ ἐνάρετος ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ. 3. Μία τῶν ἐννέα Μουσῶν. 4. Παρατατικὸς μονοσύλλαβος. 5. Νῆσος τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μάντεως Εὐφραντίδου.

214. Φύρδην—μίγδην.

Ἡ σλασγῶ ἃς μὴ χρῃπέρτο ὕστ οὖν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Χιονοσκεποῦς Αἵμου.

215. Ἑλλιποσύμφωνον.

Αωο—ω—εηο—οι—ηο—ει—αι—ιαιωει—ευαιω—ιωεο—αι—ααιοεο—υο—αω—ω—αωω.

Ἐστάλη ὑπὸ Κ. Ἀργυροπούλου.

216. Γρῖφος.

Ἀττικὴ καὶ Βοιωτία, Κυκλάδες,
Ἡ ✲ Φθιῶτις καὶ Φωκίς, Ἑπτάνησος, 7—π
Ἀχαΐα καὶ Ἦλις, Μεσσηνία.

ζ' οὺς ο ὐ ρ
ῳ̃ η α
ν

Ἐστάλη ὑπὸ Ν. Π Μαρσέλλου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 28 Φιβρουαρίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

68. Πήρα, Ἥρα.— 69. Σκόρος, Κόδρος. — 70. Τὸ κονδύλιον καὶ τὸ ἀβάκιον. — 71. Εἰρηνικός.

— 72.
Χ Ω Μ Α
Ω Μ Ο Σ
Μ Ο Ν Η
Α Σ Η Ρ

—73.
Π Ι Ν Α Ξ
Ι Β Υ Σ
Ν Υ Ν
Α Σ
Ξ

—74.
Σ
Α
Λ
Μ Α Ρ Α Θ Ω Ν
Μ
Ι
Σ

—75-79. Τῇ προσθήκῃ τῶν γραμμάτων τ καὶ ι σχηματίζονται αἱ λέξεις : οἰκτρὸς, ἄκριτος, περιττὸς, τιάρα, Ἀττικός. — 80. Εἶχε 36 χῆνας. — 81-87. α') Σκαπάνη, β') Ἀμφορεύς. —γ') Κλεῖμαξ, δ') Λάχανον, ε') Σκώληξ, ς') Πορφύρα, ζ') Ποσειδών.—88. ΗΡΟΔΟΤΟΣ (1. Ἥβη. 2, Ῥόδος. 3, Ὀλλανδία. 4, Δίρφη. 5. Ὄδαρος. 6, Τουλών. 7, Ὀλύμπια. 8, Σπάρτη. — 89. Ἡ πολυτέλεια ὡς ὁ χείμαρρος ἀνατρέπει καὶ παρασύρει τὰ πάντα.

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κ^ΑΣ COLOMB ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 129]

Ἐνθυμεῖσθε ποῦ εἴχομεν ἀφήσῃ τὰ δύο ἀπολωλότα πρόβατα; Τὰ ἀφήσαμεν ἑτοιμαζόμενα νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ χωρίον. Καὶ ἡ μὲν Εὐμορφία ἦτο ἄνω κάτω, ἡ δὲ Μαριὰ ἦτο δυσηρεστημένη, διότι ἀπέτυχε τὸ σχέδιόν της καὶ ἐψεύσθησαν τὰ ὄνειρά της. Διῆλθον ὄπισθεν τῶν δένδρων ἄτινα ἐσκίαζον τὴν μικρὰν λίμνην, κατέβησαν ἔπειτα διὰ μέσου πυκνοῦ πευκῶνος καὶ προσεπάθουν νὰ ἀνεύρωσι τὰ πρωϊνά των ἴχνη. Ἀλλ' ἴχνη δὲν ἐσώζοντο, διότι ὁ τόπος ἦτο πετρώδης, τὸ δὲ ἔδαφος τοῦ δάσους ἦτο ἐστρωμένον ἐκ τῶν βελονοειδῶν φύλλων τῆς πεύκης καὶ ἐλάτης.

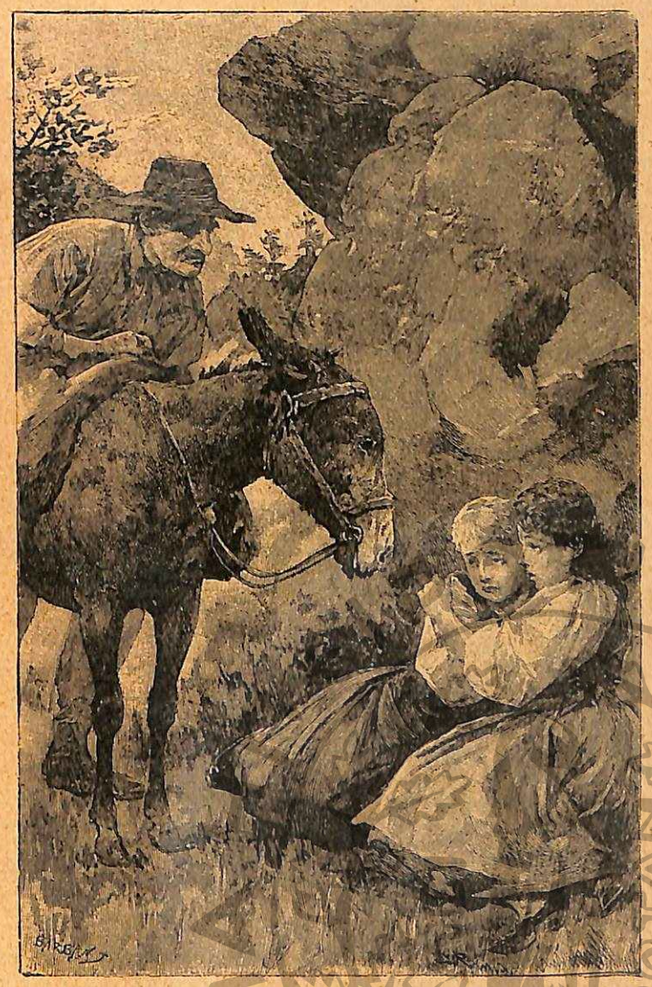

«Ο ΟΝΗΛΑΤΗΣ ΕΣΠΕΥΣΕ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΟΝΟΝ ΤΟΥ» (Σελ. 147)

Ἡ Γυφτοπούλα ἐκ διαλειμμάτων, ὅπως εἶνε ἔμφυτον εἰς τοὺς ὁμοφύλους της ἀνεκάλυπτε κλάδον τινὰ τεθραυσμένον, βράχον τινα ἔχοντα σχῆμα ἰδιόρρυθμον καὶ ἔλεγε πρὸς τὴν Εὐμορφίαν.

«Ἀπὸ ἐδῶ ἐπεράσαμεν τὸ πρωΐ, Μορφούλα μου.

— Ποῦ το 'ξεύρεις ὅτι ἐπεράσαμεν;

— Δὲν θυμᾶσαι αὐτὸ τὸ σπασμένο κλαδί, αὐτὴν τὴν ἄκρην τοῦ βράχου που 'μοιάζει σὰν μοῦτρο μαϊμοῦς;

— Δοξα σοι ὁ Θεός, ἔλεγεν ἡ Εὐμορφία λαμβάνουσα θάρρος.

— Νὰ καὶ ἄλλο σημάδι· θυμᾶσαι αὐτὰ ἐδῶ τὰ δενδράκια; Βλέπεις, Μορφούλα μου, τί ὡραῖα που βρίσκομεν τὸν δρόμον μας; Καρδιά, Μορφούλα μου, καὶ ἔπειτ' ἀπὸ 'λίγο θὰ ἀνεβοῦμε ἐκεῖ 'πάνω 'ς τὸ λόφο καὶ ἀπὸ 'κεῖ δὰ πλέον θὰ φανῇ τὸ χωριὸ καὶ τὸ σπίτι μας!»

Θὰ φανῇ! εὔκολον εἶνε νά το λέγῃ τις ἐφ' ὅσον εἶνε ἡμέρα· ἀλλὰ πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ διανύσωσιν εἰς δύο ὥρας, διάστημα μιᾶς ὅλης ἡμέρας; Καὶ ὅτε μετ' ὀλίγον ἡ ἡμέρα ἔκλινεν, ἡ Μαριὰ δυσκόλως διέκρινε καὶ ἀνεγνώριζε τὰ πράγματα· ἐντὸς τοῦ πευκῶνος μάλιστα ἦτο νύξ, σκότος, καὶ ἡ Εὐμορφία συνεσφίγγετο πλησίον τῆς φίλης της ψιθυρίζουσα «Φοβοῦμαι!» Ἀνελάμβανε δὲ θάρρος ὅτε ἀνέβαινον εἰς ὕψωμα καὶ ἐκεῖθεν ἔβλεπον τὸν οὐρανὸν ἔχοντα ἀκόμη φῶτα ῥοδόχροα. Ἀλλὰ μία καὶ μόνη ἀτραπὸς ἐφαίνετο ἔμπροσθέν των, μεταξὺ ὑψηλῶν βράχων, καὶ πάλιν ἡ Εὐμορφία κατελαμβάνετο ὑπὸ τοῦ φόβου. Ἤρχοντο εἰς τὸν νοῦν της ὅσα τρομερὰ παραμύθια εἶχεν ἀκούσῃ ἕως τότε,

καὶ οἱ χωρικοὶ τα πιστεύουσιν ὡς ἀληθῆ, καὶ ἔτρεμε σύσσωμος!

Ἡ Γυφτοπούλα δὲν ἐφοβεῖτο· καὶ διὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν Εὐμορφίαν, ἐπεχείρησε νὰ τραγῳδήσῃ. Ἀλλὰ βεβαίως δὲν ἦλθον εἰς τὴν μνήμην της ἄσματα τοῦ χωρίου, ἄτινα πρὸ ὀλίγου εἶχε μάθῃ, ἀλλὰ ἄσματα Ἀθιγγανικά, ἀκατάληπτα εἰς τὴν Εὐμορφίαν, ἥτις ὁσάκις τα ἤκουε ἠσθάνετο φόβον τινὰ μυστηριώδη.

«Σιώπα, καϊμένη Μαριά! σιώπα νὰ συγχωρεθῇ ἡ μητέρα σου, εἶπε διὰ φωνῆς μόλις ἀκουστῆς. Σιώπα καὶ θά σ' ἀκούσουν τὰ στοιχειά .... καὶ ἂν ἔλθουν ἐδῶ κοντά μας, θ' ἀποθάνω ἀπὸ τὸν φόβον μου».

—Αἴ, Μορφούλα μου! εἶπεν ἡ Γυφτοπούλα γαυριῶσα, οἱ Ἀθίγγανοι τὰ στοιχειὰ τὰ ἔχουν ἀδελφάκια, καὶ δέν τους πειράζουν· λοιπὸν καὶ ἂν ἔλθουν ἐγὼ θά τους εἰπῶ νὰ μή σε πειράξουν. Ἀλλὰ ἔλα τρέχα νὰ περάσωμεν τούτους ἐδῶ τοὺς βράχους, καὶ ὅταν ἔβγωμεν ἀπὸ τὸ στενόν, τότε θὰ εὕρωμεν τὸν δρόμον μας εὐκολώτερα.

Ὄνειρα! Τὸ στενὸν ἦτο μακρὸν καὶ ὅτε το διέβησαν, ὁ οὐρανὸς εἶχεν ὀλίγον τι φῶς, ἀλλ' ἡ γῆ κάτω ἦτο σκοτεινή, ἦτο ὑγὴ νύξ.

Τὰ κοράσια ἐπηκολούθησαν τὴν πορείαν σιωπηλὰ καὶ κατάκοπα. Ἡ Εὐμορφία σχεδὸν ἐσύρετο κρεμαμένη ἀπὸ τοῦ βραχίονος τῆς Γυφτοπούλας. Δὲν εἴξευρον δὲ ποῦ ἦσαν.

Ἡ Μαριὰ ἴστατο καὶ ἠκροᾶτο, ἐλπίζουσα νὰ ἀκούσῃ φωνήν τινα ζῴου ἢ ἀνθρώπου ἢ κωδωνίσκου ποιμνίου, ἐξ ὧν νὰ βεβαιωθῇ ὅτι ἐκεῖ που πλησίον ἦσαν ἄνθρωποι. Ἀλλὰ τίποτε δὲν ἠκούετο καὶ ἡ ὁ ἄνεμος ἀπεμάκρυνε τὸν ἦχον πρὸς τὴν ἀντίθετον διεύθυνσιν, ἢ αἱ κορασίδες ἦσαν μακράν, πολὺ μακρὰν τῶν χωρίων. Ἐβάδιζον ὥραν πολλὴν καὶ ἐπλήγωνον τοὺς μικροὺς πόδας των, διότι δὲν ἔβλεπον ποῦ πατοῦσι, τὰ ἐνδύματά των ἐσχίζοντο εἰς τὰς ἀκάνθας καὶ τὰ δύστηνα κοράσια ἐπλανῶντο κεκμηκότα καὶ ἐν δεινῇ ἀθυμίᾳ.

«Μαριά μου! δὲν εἰμπορῶ πλέον, δὲν ἀντέχω, εἶπεν ἡ Εὐμορφία μετὰ φωνῆς θρηνώδους. Πλησιάζομεν; ἐγνώρισες τὸν δρόμον μας; Τόσην ὥραν περιπατοῦμεν καὶ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν φθάσῃ τώρα...

—Ἂς καθίσωμεν, καρδούλα μου, λιγάκι νὰ ἀναπαυθοῦμεν. Βλέπεις εἶνε σκοτεινὰ καὶ πῶς ναὕρωμεν τὸν δρόμον μας;

—Λοιπὸν ἐχαθήκαμεν! ἄχ! γιαγιά μου! θ' ἀποθάνω χωρὶς νά σας ἰδῶ, χωρὶς νὰ ἰδῶ τὸν πατέρα μου! Γιαγιά μου, πατέρα μου! χρυσέ μου πατέρα!

Ἡ Μαριὰ ἐκάθισε κατὰ γῆς, ἔσυρεν ἐπὶ τῶν γονάτων της τὴν Εὐμορφίαν, ἥτις ἔκλαιε καὶ τὰ δένδρα ἐμάραινε, καὶ προσεπάθει νά την ἡμερώσῃ καὶ νὰ τὴν παραμυθήσῃ. Ἐξεδύθη τὸ φόρεμά της καὶ ἐσκέπασε τὴν Εὐμορφίαν διότι ἡ νὺξ ἦτο δροσερὰ καὶ ἡ Εμορφία ἔτρεμεν. Ἔδωκεν εἰς αὐτὴν ὀλίγον ξηρὸν ἄρτον, καὶ προσεπάθησε νά την πείσῃ ὅτι ἡ μόνη σωτηρία των ἦτο νὰ διανυκτερεύσωσιν ἐκεῖ καὶ νὰ μὴ προχωρήσωσι περαιτέρω.

«Θὰ κατασκοτωθοῦμεν, Μορφούλα μου, καὶ δὲν θὰ κάμωμεν τίποτε, ἀφ' οὗ εἶνε νύκτα καὶ δὲν ξεύρομεν τὰ κατατόπια. Νὰ κυττάξωμεν λοιπὸν ναὕρωμεν κανένα μέρος νὰ τρυπώσωμεν καὶ νὰ πλαγιάσωμεν πλάγι πλάγι νά σε ζεστάνω. Θὰ ξημερώσῃ γρήγορα καὶ τότε πάλιν ξεκινοῦμεν. Θὰ εἶσαι ξεκουρασμένη καὶ εὔκολα εὔκολα θαὕρωμεν τὸν δρόμον μας. Ἔλα, καρδούλα μου, σήκω!

Ἐκεῖ ὅπου ἐκάθηντο ἐφαίνετο ὁδὸς πεπατημένη ἀλλ' ἆρά γε ἔφερεν εἰς τὸ χωρίον; Τίς οἶδε! Ἀριστερὰ ἐφαίνοντο δένδρα, ἀλλ' ἡ Γυφτοπούλα δὲν ἐτόλμα νὰ πλησιάσῃ, διότι ἐφοβεῖτο μήπως εἶνε εἰς τὸ χεῖλος κρημνοῦ, δεξιὰ ὑψοῦτο καθέτως τὸ ὄρος καὶ κατὰ μῆκος τοῦ ὄρους τούτου ἐβάδιζον αἱ κορασίδες. Ἡ Μαριὰ ἐψηλάφα ζητοῦσα νὰ εὕρῃ κοιλότητα ὅπου νὰ δυνηθῶσι νὰ καταφύγωσι. Μετὰ πολλὰ ἀνεκάλυψε μικρόν τι σπήλαιον εὐρύχωρον, ὥστε νὰ χωρέσωσι καὶ αἱ δύο, ὄχι ὅμως καὶ ὑψηλὸν ὥστε νὰ σταθῶσιν ὄρθιαι, οὐδὲ βαθὺ ὥστε οἱ πόδες των θὰ ἐξεῖχον ἔξω τοῦ σπηλαίου. Ἀλλὰ τί ταις ἔμελλε; Ἐκεῖναι ἤθελον μέρος νὰ καθίσωσιν ἢ καὶ νὰ ἐξαπλωθῶσιν, ἀδιάφορον ἂν οἱ πόδες των θὰ ἦσαν ἔξω...

Ἅμα ἐξηπλώθησαν καὶ ἡ Γυφτοπούλα ἀπεκοιμήθη· ὁ φόβος ἐκράτησεν ὀλίγον ἀκόμη τὴν Εὐμορφίαν ἄγρυπνον, ἀλλ' ὁ κάματος ἐξενίκησε καὶ ἀπεκοιμήθη καὶ αὐτή. Ἐν ᾧ δὲ ὁ κῦρ Πέτρος ἀνεζήτει πολὺ μακρὰν ἀπ' ἐκεῖ τὰς δύο κορασίδας, αὗται συνεσφιγμέναι ἐκοιμῶντο ὕπνον ἥσυχον καὶ βαθὺν ἐντὸς τῆς ὀρεινῆς κοιτίδος των.

Αἴφνης ἡ Εὐμορφία ἠσθάνθη ταυτοχρόνως εἰς τοὺς πόδας της ὅτι προσέκρουσε πρᾶγμά τι σκληρὸν καὶ βαρὺ καὶ εἰς τὸ πρόσωπόν της ἠσθάνθη πνοὴν θερμὴν καὶ ὑγράν.

Ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ βλέπει ἐπάνωθέν της κεφαλὴν πελωρίαν καὶ τριχωτὴν μετὰ ὀφθαλμῶν μεγάλων καὶ ἀγριωπῶν.

Ἐξεφώνησεν ἔντρομος καὶ ἐλιποθύμησε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'

ΤΟ ΘΗΡΙΟΝ.—ΤΟ ΑΔΕΝΔΡΟΝ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ.—ΟΔΟΙΠΟΡΙΑ.

Ἐκ τῆς κραυγῆς τῆς Εὐμορφίας ἀφυπνίσθη ἡ Γυφτοπούλα, ἀνεκάθισε καὶ ἐπειδὴ μόλις ἤρχιζε νὰ φέγγῃ, ἤπλωσεν ἀκουσίως τὰς χεῖράς της πρὸς τὴν προστατευομένην της· ἀλλ' αἱ χεῖρές της συνήντησαν αἴφνης τὸ ρύγχος ζῴου μεγάλου. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἐφοβήθη, διότι εἶχεν ἄλλοτε ἀκούσῃ ὅτι

εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ὑπῆρχον ἀγριόχοιροι· ἀλλὰ φωνὴ ἀνδρικὴ ἠκούσθη λέγουσα «Ἐ! τί εἶνε αὐτοῦ, Ψαρέ;» ἡ δὲ Γυφτοπούλα ἔλαβε θάρρος, διότι εἴξευρεν ὅτι οἱ ἀγριόχοιροι δὲν γίνονται ἥμεροι καὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουσι πολλὰς ὁμιλίας μετὰ ἀγριοχοίρων.

Ἔτριψε τοὺς ὀφθαλμούς της νὰ διακρίνῃ καλλίτερον, καὶ ἀνεγνώρισε τὰ μακρὰ ὦτα ὄνου. Ὁ ὀνηλάτης ὅστις ἤρχετο ὀλίγα βήματα ὄπισθεν, ἔσπευσε πρὸς τὸν ὄνον του καὶ ἐπανέλαβε τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν «Ἐ! τί εἶνε αὐτοῦ; κάποιος ἐφώναξεν ἐδῶ....Πόδια!...τέσσερα πόδια! Δύο κοριτσια! Ἄ! τί κάμνετε αὐτοῦ δὰ μέσα 'ς τὴν τρῦπαν, κοπελλούδια μου;

—Ἐχαθήκαμεν χθὲς τὸ βράδυ καὶ ἐπλαγιάσαμεν ἐδῶ εἰς αὐτὴν τὴν τρῦπαν· ποῦ ναὕρωμεν τὸν δρόμον μας νύκτα ὥραν; εἶπεν ἡ Γυφτοπούλα. Τώρα καθὼς φέξῃ θὰ ξεκινήσωμεν. Δέν μας λέτε, μπάρμπα, ἀπὸ ποῦ θὰ πᾶμε 'ς τὸ χωριό μας;

—Καὶ ποῖον εἶνε τὸ χωριό σας;

—Τὸ Πανωχώρι.

—Πανωχώρι; Ποῦ 's τὴν εὐχὴν εἶνε αὐτὸ τὸ Πανωχώρι; Πρώτη μου φορὰ τάκούω αὐτὸ τὸ Πανωχώρι!

—Εἶνε 's τὸ βουνό, ὄχι ὅμως πολὺ ψηλά, εἶνε πιὸ κάτω ἀπὸ 'δῶ.

—Χωριὰ ἀπάνω 's τὸ βουνὸ ξέρω πολλά, τὸ Πετροχώρι, τὴν Ἁγία Μαρίνα, τὸν Ἅγιον Μελέτην...ἀλλὰ Πανωχώρι δὲν ξέρω κανένα. Ἂν εἶνε πιὰ κατὰ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ βουνοῦ, ἀλλὰ 'μεῖς δὲν πηγαίνομεν κατὰ 'κεῖθε ποτέ.»

Ἡ Μαριὰ ἦτο καταπεπληγμένη ἕνεκα τῆς Εὐμορφίας, ἥτις ἔκειτο λιποθυμος· ἀλλὰ καὶ ἔχαιρεν ἐνδομύχως καὶ ἠγάλλετο διὰ τὸ κατόρθωμά της· διότι ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο κατόρθωμα τὸ ὅτι διενυκτέρευσεν ἔξω τῆς οἰκίας ἔστω καὶ ἐπὶ μίαν μόνον νύκτα.

«Ναί, εἶπεν ὁ ὀνηλάτης, ὅλα καλά, ἀλλὰ δὲν 'μπορῶ νά σας ἀφήσω ἐδῶ 's τὴν ἐρημίαν, κορίτσια μικρά, 's αὐτὴν τὴν ἡλικίαν! Τί νυχτιὰ που θά την 'πέρασαν οἱ κακόμοιροι οἱ γονεῖς σας! Θά σας πάρω τώρα μαζί μου 's τὸ δάσος. Ὅπου καὶ ἂν εἶνε θὰ εἶνε γινομένα τὰ κάρβουνα. Ξέρεις, εἶμασθε καρβουνιάριδες, κάνομεν κάρβουνα ὅλη μας ἡ γενεὰ πάππου προσπάππου. Ἐκεῖ δὰ θὰ ζεσταθῆτε, θὰ φᾶτε καὶ θὰ ἰδοῦμε πῶς θά σας πᾶμε 's τὸ χωριό σας. Κάποιος ἀπὸ 'μᾶς, δὲν γίνεται, θά το ξέρῃ τὸ Πανωχώρι.»

Ἡ Γυφτοπούλα ἠγέρθη, ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς Εὐμορφίας καὶ εἶπεν·

«Ἔλα, καρδούλα μου, ξύπνα καὶ εἶνε ὥρα νὰ κινήσωμεν.... Μορφούλα!...Δὲν ξυπνᾷ...Ὦ! μήπως καὶ εἶνε ἀποθαμένη;

—Ἂν ἐφώναξεν αὐτή, εἶπεν ὁ ἀνθρακεύς, κύπτων νὰ λάβῃ εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν λιπόθυμον κορασίδα, ἂν ἐφώναξεν αὐτή, δὲν θὰ ἦτον πεθαμμένη, σοῦ δίνω τὸν λόγον μου, ἡ φωνή της ἦτον τόσον ζωντανὴ καὶ ζωηρή. Θὰ εἶνε λιγοθυμισμένη, δὲν εἶνε τίποτε, μὴ φοβεῖσαι μικρούλά μου, ἡ γυναῖκες θά την ξελιγοθυμίσουν. Τώρα νά την φορτώσωμεν 's τὸν Ψαρόν. Πάει καλά! Ἐγὼ θά της κρατῶ τὸ κεφαλάκι της νὰ μὴ κρέμεται. Σὺ περπάτει ἀπὸ 'πίσω καὶ ἔχε καὶ τὰ μάτια σου 's τὰ πόδια σου νὰ μὴ σκοντάψῃς σὲ κανένα κοτρόνι.»

Ἡ Μαριὰ ἦτο ὀρθὴ καὶ εἶδε τότε τί εἶχον τὰ κόφινια τοῦ Ψαροῦ. Εἶχον ἄρτους μεγάλους, θερμούς, οἵτινες εὐωδίαζον ἐξαίρετα. Ὁ ἀνθρακεὺς παρετήρησε τὴν Μαριὰν καὶ χωρὶς νὰ εἴπῃ τι, ἔσυρεν ἐκ τῆς ζώνης του τὸ μαχαίριόν του ἔκοψε τεμάχιον ἄρτου καί το ἔδωκεν εἰς τὴν κορασίδα.

«Εὐχαριστῶ», εἶπεν ἡ Γυφτοπούλα καὶ ἔγινεν ἐρυθρά, διότι εἶχεν ἀπομάθῃ νὰ λαμβάνῃ ἐλεημοσύνην

Κύτταξε, εἶπεν ὁ ἀνθρακεύς, τώρα θὰ ζεσταθῇ ἡ συντρόφισσά σου καθὼς εἶνε ξαπλωμένη ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὰ ζεστὰ ψωμιά. Θὰ τὴς κάνῃ καλὸ ἡ ζέστη. Μ' αὐτὸ τὸ ψωμὶ περνᾶμε μία ἑβδομάδα, ποῦ νὰ κατεβαίνει κανεὶς κάθε 'μέρα 's τὸ χωριὸ νὰ ἀγοράζῃ ψωμί. Ὅλα τὰ ἄλλα τὰ οἰκονομοῦμε ἀπὸ τὸ δάσος, ἀλλὰ τὸ ψωμὶ οὔτε ψάρι εἶνε νά το ψαρέψῃς οὔτε κυνήγι νά το κυνηγήσῃς.»

Ἀφ' οὗ εἶπεν ἀρκετὰ ὁ ἀνθρακεύς, ἦλθε καί της Γυφτοπούλας ἡ σειρά. Διηγήθη πῶς διῆλθε μετὰ τῆς Εὐμορφίας τὴν χθεσινὴν ἡμέραν, ὁ δὲ ἀνθρακεὺς ἠκροᾶτο μετὰ συμπαθείας, καί τοι ἔβλεπεν ὅτι ἡ διαγωγή της εἶχέ τι τὸ ἀξιοκατάκριτον. Ἀνεκοίνωσαν ἀμοιβαίως πῶς δύναται τις νὰ κυνηγήσῃ καὶ νὰ ἁλιεύσῃ καλλίτερον καὶ εὐκολώτερον, καὶ κατὰ τὸν πλεῖστον ἦσαν συμφωνότατοι.

Οὕτω πως συνδιαλεγόμενοι ἦλθον εἰς τὸ ὑπαίθριον μέρος τοῦ δάσους ὅπου ἦτο τὸν ἀνθρακοποιεῖον. Ἐκεῖ ἦτο ἔτι σκότος διότι ἡ πυκνότης τῶν δένδρων ἐκώλυε το φῶς τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλὰ τὸ σκότος τοῦτο ἐφωτίζετο ὑπὸ τῆς πυρᾶς τοῦ ἀνθρακοποιείου, ἥτις ὁτὲ μὲν ἔκαιεν ἡσύχως, ὁτὲ δὲ ἐγίνετο ζωηρὰ καὶ ἀνέδιδε γλώσσας πυρίνους ἐπὶ τοῦ μέλανος προσώπου τῶν ἐργαζομένων ἀνθρακέων εἰς συντήρησιν τῆς πυρᾶς. Στήλη μεγάλη καπνοῦ ἀνήρχετο καὶ ἔπειτα ἐξηπλοῦτο ὑπεράνω τοῦ δάσους ὡς νέφος.

Ὁ κύριος τοῦ Ψαροῦ ἐσύριξε διὰ συρίκτρας συριγμὸν ὀξύτατον, καὶ παρευθὺς ἐφάνη ἐξερχομένη ἐκ ταπεινῆς καλύβης γυνὴ τρίβουσα τοὺς νυσταλέους ὀφθαλμούς της, καὶ οἱ ἄνδρες ὡσαύτως κατέλιπον τὴν πυράν των καὶ προσῆλθον νὰ ἐκφορτώσωσι τὸν ὄνον.

Καὶ δὲν ἐρωτᾶτε πῶς ἔχει ἡ Εὐμορφία;

Ἡ Εὐμορφία ἀναζωογονηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐλαφρᾶς

θερμότητος τῶν ἄρτων, ἀνέλαβε μὲν τὰς αἰσθήσεις της, ἀλλ' ἦτο κατάκοπος καὶ καταβεβλημένη καὶ δὲν εἶχε δύναμιν νὰ ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς· λιχνιζομένη δὲ ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ βήματος τοῦ Ψαροῦ εἶχεν ἀποκοιμηθῇ πάλιν ὕπνον βαθύτατον.

Ὁ ὀξὺς συριγμὸς τοῦ ἀνθρακέως διέκοψε τὸν ὕπνον τῆς Εὐμορφίας καὶ τὸν ἀπεδίωξεν ἐντελῶς.

Ο ΑΝΘΡΑΚΕΥΣ ΕΦΕΡΕ ΚΛΑΔΟΥΣ

Εὐθὺς δὲ ὡς εἶδε τὰ πλήρη ἀσβόλης πρόσωπα τῶν ἀνθρακέων καὶ τοὺς ζωηροὺς λευκοὺς ὀφθαλμούς των, καὶ τὰς ρυπαρὰς χεῖράς των ἁπλουμένας νά την παραλάβωσιν καὶ τὴν ἐκφορτώσωσιν ἐκ τῆς ράχεως τοῦ ὄνου, εὐθὺς ὡς ἠσθάνθη ὅτι τὴν ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του ὁ νεώτατος τῶν ἀνθρακέων, ἐνόμισεν ὅτι τὴν συνέλαβον μαῦροι δαίμονες καὶ ἐξεφώνησεν ἔντρομος.

Τὴν μετεκόμισαν εἰς τὴν καλύβην καὶ τὴν ἐπλαγίασαν ἐπὶ ξηροῦ χόρτου, ἐφ' οὗ ἐκοιμῶντο τρία ἢ τέσσαρα νήπια κατάμαυρα ὡς οἱ γονεῖς των. Ἐν ᾧ δὲ ἡ Μαριὰ καθημένη πλησίον της μάτην προσεπάθει νὰ τὴν θαρρύνῃ, ὁ ἀνθρακεὺς ἐξήγει εἰς τὴν γυναῖκά του πῶς ὁ Ψαρὸς ἐξετρύπωσε τὰς δύο κορασίδας ἐκ τῆς κρύπτης των.

« Ἡ μελαχροινούτσικη εἶνε κορίτσι ποῦ δὲν χωρατεύει, ἔλεγεν ὁ ἀνθρακεὺς πρὸς τὴν γυναῖκά του. Δέν την μέλει νὰ ξενυκτίσῃ μέσα 'ς τὸ δάσος· ἀλλὰ ἡ ἄλλη, ἡ ξανθούλα, εἶνε κορίτσι νερόβραστο. Εἶνε ἀπὸ τὸ Πανωχώρι. Βρὲ παιδιά, τὸ ξέρει κανεὶς ἀπὸ σᾶς αὐτὸ τὸ χωριό; »

Εἷς μόνος ἐκ τῶν ἀνθρακέων ἐγίνωσκε τὸ Πανωχώρι· δὲν ἦτο δὲ πολὺ μακράν... Ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχεν ὁδὸς κεχαραγμένη μεταξὺ τοῦ δάσους ὅπου κατεσκεύαζον τοὺς ἄνθρακας καὶ τῆς κλιτύος τοῦ ὄρους ἐφ' ἧς ἔκειτο τὸ χωρίον τοῦτο. Αἱ δύο μικραὶ φυγάδες εἶχον διέλθῃ ὑλοτομεῖα, εἶχον ἀναρριχηθῇ βράχους κρατούμεναι ἀπὸ τῶν θάμνων, εἶχον διαπεράσῃ ῥύακας, εἶχον καταβῇ κλιτύας ἀποτόμους ὁπόθεν οὐδέποτε θὰ ἠδύναντο νὰ διέλθωσιν ἄνθρωποι συνοδεύοντες ἁμάξια ἢ καὶ ὑποζύγια φέροντα βαρὺ φορτίον. Διότι ἦτο κίνδυνος νὰ κατακρημνισθῶσι. Διὰ τοῦτο οὐδεμία ὑπῆρχε συγκοινωνία μεταξὺ τοῦ Πανωχωρίου καὶ τῶν ἄλλων χωρίων εἰς ἃ ἤρχοντο οἱ ἀνθρακεῖς πρὸς πώλησιν ἀνθράκων.

Ἡ Εὐμορφία μετ' οὐ πολὺ ἡσύχασε καὶ ἀπεκοιμήθη, ἀλλὰ ἦτο κατακόκκινος καὶ ἔκαιεν ὑπὸ πυρετοῦ. Ἦτο τεταραγμένη καὶ ἐστέναζε καθ' ὕπνον. Ἡ γυνὴ τοῦ ἀνθρακέως εἶπεν·

« Τὸ κορίτσι τὸ δέρνει ἡ θέρμη καὶ πρέπει νὰ μείνῃ ἥσυχον. Ἔλα σὺ μελαχροινούλα μου, πλάγιασε 'ς τὸ πλάγι τῆς συντρόφισσάς σου, καὶ τὸ πρωΐ σὰν ξημερωθοῦμε μὲ τὸ καλό, θά σας πᾶμε 'ς τὸ χωριό σας ».

Τὴν πρωΐαν ὅτε ἡ Μαριὰ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς της, εἶδε τὸν ἀνθρακέα ἑτοιμάζοντα τὸ κάρρον του. Ὁ φιλάνθρωπος ἀνὴρ εἶχε στρώσῃ ἐντὸς αὐτοῦ χόρτον τρυφερὸν διὰ νὰ μὴ κατακοπῶσι τὰ τρυφερὰ σώματα τῶν κορασίων. Ἡ δὲ γυνὴ τοῦ ἀνθρακέως ἔσπευσε νὰ ἀμέλξῃ μαύρην αἶγα ἥτις ἔδοσκεν ἐκεῖ πλησίον, καὶ ἔδωκεν εἰς τὴν Γυφτοπούλαν τεμάχιον ἄρτου μαύρου καὶ μέγα κύπελλον γάλακτος λευκοτάτου καὶ ἀφρίζοντος. Ἐπεχείρησαν νὰ δώσωσι καὶ εἰς τὴν Εὐμορφίαν, ἥτις ἔπιε μὲν ἀπλήστως, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησεν ἄρτον.

« Ἡ θέρμη τὴν τρέφει » εἶπεν ἡ ἀγαθὴ γυνὴ τοῦ ἀνθρακέως μετὰ συμπαθείας καὶ ἀνήγειρεν ἐλαφρὰ τὴν Εὐμορφίαν εἰς τὰς ἀγκάλας της καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὸ κάρρον. Ἀνέβη ἡ Μαριὰ εἰς τὸ κάρρον, καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων της ἐστήριξαν τὴν κεφαλὴν τῆς Εὐμορφίας. Ἔπειτα ἔζευξαν οὐχὶ τὸν Ψαρόν, ἀλλὰ ἵππον ρωμαλέον, ὅστις ἐχρησίμευεν εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν ἀνθράκων. Ὁ ἀνθρακεὺς ἀνέβη, ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὰ ἡνία, ἔτριξε τὴν μάστιγά του, ἀνεφώνησε: «Καλὸ βράδυ!» καὶ τὸ κάρρον ἐξεκίνησε.

Ἡ ὁδὸς ἦτο ὁμαλὴ ἐντὸς τοῦ δάσους· ὅτε δὲ ἐξῆλθον αὐτοῦ ἡ ὁδὸς ἦτο ὀλίγον ἀνώμαλος καὶ κατωφερὴς πρὸς κοιλάδα κατάφυτον. Ἡ Γυφτοπούλα παρετήρει τὰς καλλονὰς τῆς χώρας καὶ ἡ καρδία της ηὐφραίνετο. Ἐνόμιζεν ὅτι θὰ λάβῃ πτέρυγας καὶ θὰ πετάξῃ ἐλευθέρα ὡς τὰ πτηνὰ ἄτινα ἔβλεπεν ἱπτάμενα, καὶ οὕτω πως ἐλησμόνει τὴν κατάστασίν της καὶ τὴν κατάστασιν τῆς Εὐμορφίας. Ἀλλ' ὅτε πάλιν ἠσθάνετο ἐπὶ τῶν γονάτων της τὴν καίουσαν κεφαλὴν τῆς Εὐμορφίας ἐλησμόνει καὶ τὰς καλλονὰς τῆς χώρας καὶ τὰς πτέρυγας καὶ ἡ καρδία της ἐσπαράσσετο. Δὲν τῇ ἔμελλε τί θὰ εἴπῃ ἡ κυρὰ Μαρία ἢ ὁ κῦρ Πέτρος, ἢ ἐὰν θά την ἐπιπλήξωσιν. Ἡ μόνη μέριμνά της ἦτο τί θὰ ἀπογίνῃ ἡ Εὐμορφία. Μήπως ἀποθάνῃ! ὤ, τοῦτο συλλογιζομένη ἡ Γυφτοπούλα κατελαμβάνετο ὑπὸ λυγμῶν καὶ κύπτουσα πρὸς τὸ ἄρρωστον κοράσιον κατεφίλει περιπαθῶς τὸ πρόσωπόν του· ἀλλ' ἡ Εὐμορφία ἦτο ἀναίσθητος, δὲν ἠσθάνετο τοὺς θερμοὺς ἀσπασμοὺς τῆς μικρᾶς φίλης της!

Η ΓΥΝΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΕΩΣ

Ὁ ἵππος ἔτρεχε τριποδίζων ζωηρῶς, διότι, συνηθισμένος ὢν νὰ ἕλκῃ τὸ κάρρον πλῆρες ἀνθράκων, ἠσθάνετο ἤδη πολὺ ἐλαφρὸν τὸ φορτίον — τὰ μικρὰ σώματα τῶν δύο κορασίδων.

Περὶ ὥραν 10 π.μ. τὸ κάρρον ἐστάθη εἰς τὸ πρῶτον χωρίον πρὸ τοῦ πανδοχείου. Ἡ πανδοκεύτρια ὡς ἤκουσε τὸν κρότον τοῦ κάρρου, ἐξῆλθεν εἰς τὴν θύραν.

« Σὲ καλό σου, μπάρμπα Μῆτρο!, ἀνεφώνησεν ἔκθαμβος. Χθὲς τὸ πρωΐ ἐπέρασες ἀπ' ἐδῶ. Τί τρέχει; νἄχωμε καλὸ ῥώτημα;

— Αἴ, μὴ ῥωτᾶς, κυρὰ κουμπάρα· χθὲς ἐπέρασα μὲ κάρβουνα, καὶ σήμερα περνῶ μὲ δύο κορίτσια. Τὰ εὗρηκα 'ς τὸ δάσος, εἶχαν χάσῃ τὸν δρόμον τους. Εἶνε ἀπὸ τὸ Πανωχώρι· δέν μου λὲς 'ς τὴ ζωή σου κατὰ ποῦ εἶνε τὸ Πανωχώρι, τὸ ξέρεις;

— Οὔ, εἶνε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ βουνοῦ. Γιὰ νὰ πάγῃ κανεὶς ἐκεῖ θέλει βασιλικὰ ἔξοδα. Εἶνε μία κακοτοπιά, Θεέ μου φύλαγε. Ἂν ἦτον ὁ δρόμος ἴσιος θὰ ἔκαμνες ἕνα περίπατον ὡς ἐκεῖ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ καταιβῇς κάτω κάτω 'ς τὶς ποδιὲς τοῦ βουνοῦ, ἐκεῖ εἶνε ἕνα μικρὸ χάνι καὶ σταμάτα τὸ λεωφορεῖον. Μπαίνετε 'ς τὸ λεωφορεῖον καὶ τὸ λεωφορεῖον θά σας πάγῃ εἰς τὸ Κατωχώρι, ἐκεῖ δὰ εἶνε ἄλλο ἕνα χωριὸ δὲν θυμοῦμαι τώρα τὸ ὄνομά του καὶ ἀπὸ ἐκεῖ πιὰ εἶνε εὔκολο νὰ ἀναιβῇτε 'ς τὸ Πανωχώρι.

— Δὲν εἶνε τόσον εὔκολον, κυρὰ κουμπάρα μου· κύτταξε τὸ καϊμένο τὸ κοριτσάκι! δὲν μπορεῖ νὰ σταθῇ ς' τὰ ποδαράκια του, ὄχι μου λὲς καὶ νὰ ἀναιβῇ 'ς τὸ χωριό!..

— Καλὰ λές, μπάρμπα μῆτρό μου, φαίνεται τὸ τσαμένο ὅτι εἶν' ἄρρωστο!. Μὰ γιὰ νά σου εἰπῶ! Ὅταν τὰ βάλῃς 'ς τὸ λεωφορεῖον καὶ τὰ δύο κοριτσάκια νὰ παραγγείλῃς ἐκείνου που ἔχει τὸ λεωφορεῖον νὰ τὰ παραδώσῃ εἰς τὸ χάνι τῆς Κουκκουναριᾶς, καὶ νὰ παρακαλέσῃ ἀπὸ μέρους μου τὸν ξενοδόχο νὰ τὰ κρατήσῃ καὶ νὰ κυττάξῃ τὸ ἄρρωστο, καὶ νὰ στείλῃ νὰ μηνύσῃ 'ς τοὺς γονεῖς τῶν κοριτσῶν νὰ καταιβοῦν νά τα πάρουν.

— Ὁ Θεὸς νά σ' ἔχῃ καλά, κυρὰ κουμπάρα μου! Δὲν εἰξεύρεις τί ἀνησυχίαν ὅπου εἶχα. Ἔτσι θὰ κάμω, ὅπως μου εἶπες.

— Στάσου, μπάρμπα Μῆτρο, νὰ δώσω 'ς τὰ κοριτσάκια ἀπὸ ἕνα κουπάκι γάλα, νὰ πάρῃς καὶ σὺ ἕνα κρασάκι γιὰ δύναμι.

— Μετὰ χαρᾶς, κυρὰ κουμπάρα. Τί καλά πού το συλλογίσθηκες!

— Ποιό; τὸ κρασάκι;

— Ὄχι δὰ τὸ χάνι τῆς Κουκκουναριᾶς...

— Ἄ, ναί... εἶπεν ἡ πανδοκεύτρια, αἴ, τί νὰ γίνῃ, μπάρμπα Μῆτρό μου, χρέος ἔχομεν νὰ βοηθοῦμεν τὸν πλησίον μας ὅπως μποροῦμεν!...»

Ἔπειτα δὲ εἰσελθοῦσα ἐφώνησε·

« Ἐλᾶτε ἔξω νὰ ποτίσετε τὸ ἄλογο. »

Ἡ Εὐμορφία ἔπιε τὸ γάλα της μόνον, ἡ δὲ Μαριὰ ἔφαγε καὶ τεμάχιον ἄρτου, ὁ Μπάρμπα Μῆτρος ἔπιε τὸν οἶνόν του καὶ ὁ ἵππος τὸ ὕδωρ του, καὶ

« Η ΓΥΝΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΕΩΣ ΕΣΠΕΥΣΕ ΝΑ ΑΜΕΛΞΗΙ ΜΑΥΡΗΝ ΑΙΓΑ » (Σελ. 148)

μετ' ὀλίγον ἐξεκίνησαν πάλιν καὶ ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των, χωρὶς νὰ σταθμεύσωσιν εἰς τὰ χωρία δι' ὧν διήρχοντο. Αἱ χωρικαὶ αἴτινες ἦσαν πελάτιδες τοῦ μπάρμπα Μήτρου καὶ ἠγόραζον παρ' αὐτοῦ ἄνθρακας, ἐξήρχοντο εἰς τὴν θύραν των καὶ μετ' ἐκπλήξεως ἔβλεπον.

« Ποῦ νά τα πηγαίνῃ τὰ κοριτσάκια, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλας, καὶ τίνος νὰ εἶνε!... »

Ὁ μπάρμπα Μῆτρος ἔτριζε τὴν μάστιγά του εἰς σημεῖον χαιρετισμοῦ καὶ διήρχετο.

Τέλος ἦλθεν εἰς τὸ χάνι τῆς Κουκκουναριᾶς, ἐξετέλεσε κατὰ γράμμα τὴν παραγγελίαν τῆς ἀξιολόγου γυναικός, καὶ ἀφ' οὗ παρέδωκε τὰ κοράσια εἶπε πρὸς αὐτά·

« Κυττάξετε τώρα, ἂν σᾶς ξαναρέσῃ κάνετε στριψόνα ἄλλη μία φορά. »

Καὶ ἀπῆλθε φαιδρός, διότι ἐποίησεν ἔργον θεάρεστον. Ὁ πανάγαθος Θεὸς βεβαίως θά τον ἀνταμείψῃ.

[Ἕπεται συνέχεια] Η. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

ΤΑ ΑΝΘΗ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΟΣ ΙΟΥΛΙΑΣ

Α΄

«Τί δυστυχία! ἀνεφώνησεν ἡ δεσποινὶς Ἰουλία, περιπατοῦσα ἐντὸς τοῦ μεγαλοπρεποῦς κήπου της, θὰ ἀνοίξῃ αὐτὸς ὁ δρόμος καὶ θὰ μοῦ χαλάσῃ ὅλην μου τὴν ἡσυχίαν. Τί δυστυχία!»

Ἡ δεσποινὶς Ἰουλία ἦτο ἡ μόνη κληρονόμος οἰκίας μεγάλης, κειμένης ἐν τῷ μέσῳ κήπου ἀπεράντου. Ὁ πατὴρ της ἦτο πλούσιος βιομήχανος, ὅστις ἀποθανὼν ἐκληροδότησεν εἰς τὸ μόνον του τέκνον πλεῖστα κτήματα, ἐν οἷς καὶ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκίαν. Ἡ δεσποινὶς Ἰουλία κατῴκει τὰ μεσημβρινὰ δωμάτια τὰ βλέποντα πρὸς τὸν κῆπον. Κατ' ἐξοχὴν δὲ διέτριβεν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ, ἥτις συνείχετο πρὸς τὸ θερμοκήπιον, θερμοκήπιον ἐξαίρετον. Τὸ θερμοκήπιον δὲ τοῦτο ἦτο ἡ μόνη πολυτέλεια τῆς γηραιᾶς κόρης. Ἰδιαίτεραι περιστάσεις εἶχον κωλύσῃ τὴν δεσποινίδα Ἰουλίαν νὰ ὑπανδρευθῇ. Εὔμορφος δὲν ἦτο, ἡ ὑγιειά της ἦτο εὐπαθής, καὶ ἐφοβεῖτο νὰ ὑπανδρευθῇ, ἔχουσα ὡς μόνον προσὸν τὴν μεγάλην προῖκά της. Διὰ τοῦτο ἐπιμόνως ἀπέκρουσε πάντας τοὺς ζητήσαντας αὐτὴν εἰς γάμον, κινουμένη ὑπὸ δυσπιστίας τινὸς καὶ φιλαυτίας. Οἰκογένειαν δὲν εἶχεν, αἱ δὲ παλαιαί της γνωριμίαι ὀσημέραι ἠλαττοῦντο μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος. Πάντες οἱ γνώριμοί της ἀπέθνησκον.

«Τί δυστυχία, ἔλεγε πρὸς τὴν γηραιὰν ὑπηρέτριάν της, τί δυστυχία, Κατερίνα μου, ὁσάκις λαμβάνω προσκλητήριον τρομάζω, διότι νομίζω ὅτι εἶνε προσκλητήριον κηδείας.»

Νέας σχέσεις νὰ συνάψῃ ἀπέφευγεν, ἐκ δὲ τῶν παλαιῶν διετήρει δέκα ἕως δώδεκα μόνον, διότι τὰς δώδεκα ταύτας οἰκογενείας ἔκρινεν ἀξίας ἑαυτῆς. Ὀφείλομεν δὲ χάριν τῆς ἀληθείας νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ δεσποινὶς Ἰουλία ἦτο ὑπερήφανος πολὺ καὶ ἐπιφυλακτικὴ εἰς τὰς σχέσεις της. Δὲν δυνάμεθα δὲ νὰ εἴπωμεν ὅτι δὲν ἦτο καὶ καλή, ἦτο ὅμως καλὴ ἀρνητικῶς, δῆλα δὴ δὲν ἦτο κακή, οὐδεὶς εἶχε νὰ ἐκστομίσῃ κακόν τι περὶ αὐτῆς, ἦτο εὐγενεστάτη, ἀπέφευγεν οἱανδήποτε κακολογίαν, ἔστω καὶ χάριν ἀστειότητος, ἐφοίτα τακτικῶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ προθύμως ἔδιδε τὸν ὀβολόν της ὑπὲρ σκοπῶν ἀγαθοεργῶν.

Καὶ ὅμως οὐδεὶς τὴν ἠγάπα. Οὐδέποτέ τὴν εἶδέ τις νὰ μειδιάσῃ πρὸς μικρὸν παιδίον, νὰ προσελκύσῃ τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν νεάνιδος, νὰ μεριμνήσῃ περὶ τῶν πτωχῶν αὐτοπροσώπως. Δὲν κατεδέχετο νὰ ἀναστρέφηται μετ' ἀνθρώπων ἐχόντων ἀνάπτυξιν κατωτέραν ἑαυτῆς, οὐδέποτε ὡμίλει περὶ συρμοῦ ἢ περὶ οἰκιακῆς οἰκονομίας, πλὴν μόνον μετὰ τῆς ραπτρίας καὶ τῆς μαγειρίσσης, ὁσάκις ἤθελε νὰ εἴπῃ τὴν γνώμην της ἢ νὰ δώσῃ διαταγάς. Οὔτε τὰ σκυλάκια ἠγάπα, οὔτε τὰ γατία, ὅπως συνήθως αἱ ἡλικιωμέναι δεσποινίδες. Μόνον ἠγάπα καθ' ὑπερβολὴν τοὺς πνευματώδεις καὶ διακεκριμένους ἀνθρώπους, ἀδιάφορον ἂν ἦσαν ἄνδρες ἢ γυναῖκες ἢ παιδία, τοὺς ὁποίους συνήντα ἐν τοῖς βιβλίοις, διότι πολὺ κατέγινετο εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τερπνῶν καὶ ὠφελίμων βιβλίων. Μεταξὺ δὲ αὐτῆς καὶ τῶν λοιπῶν κατοίκων ὑψοῦτο μέγας φραγμὸς ἐκ δένδρων πυκνῶν, ὁ ἀπέραντος κῆπός της, ὁ δὲ φραγμὸς οὗτος ἔμελλε νὰ καταπέσῃ, κατ' ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Δῆλα δὴ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον φροντίζον περὶ τοῦ ἐξωραϊσμοῦ τῆς πόλεως, εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰ ἀνοίξῃ ὁδόν, ἥτις ἔπρεπε κατ' ἀνάγκην νὰ διέλθῃ διὰ τοῦ κήπου τῆς δεσποινίδος Ἰουλίας· καὶ διὰ τοῦτο, ὡς εἴδομεν ἐν ἀρχῇ, ἦτο δυσηρεστημένη καὶ ἐνόμιζε μέγα δυστύχημα τὴν ἀπόφασιν ταύτην τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς.

Καὶ ναὶ μὲν ἐβεβαίωσαν αὐτὴν ὅτι θὰ ἀποζημιωθῇ δι' ὅσον μέρος τοῦ κήπου θὰ καταλάβῃ ἡ ὁδός· ἀλλ' ὅμως ἡ δεσποινὶς Ἰουλία ἦτο πλουσία καὶ δὲν εἶχε χρείαν ἀποζημιώσεως, δὲν θὰ συγκατετίθετο δὲ νὰ ἀνταλλάξῃ τὴν ἡσυχίαν της καὶ τὴν σκιὰν τῶν ὀλίγων ἐκείνων πυκνοφύλλων δένδρων της οὐδὲ ἀντὶ μυριάδων δραχμῶν. Καὶ ὅμως ἦτο ἤδη ἠναγκασμένη νὰ παραδεχθῇ τὴν στέρησιν ταύτην, ἥτις ἐπεβάλλετο κτηνωδῶς εἰς αὐτήν.

Λοιπὸν ἡ ὁδὸς παρεδόθη μετ' ὀλίγον εἰς χρῆσιν τῶν κατοίκων· καὶ ἐπειδὴ ἦτο ἐκ τῶν κεντρικωτάτων, ἡ δεσποινὶς Ἰουλία ἐνόμισεν ὅτι αἱ ἅμαξαι καὶ τὰ φορτηγὰ ἁμάξια διήρχοντο ἐξεπίτηδες ὑπὸ τὰ παράθυρά της μετὰ

πολλοῦ θορύβου, διὰ νὰ μή την ἀφίνωσι νὰ κοιμᾶται, διὰ νά την ζαλίζωσι. Ποῦ νὰ φαντασθῇ ὅτι ἡ νέα ἐκείνη ὁδὸς ἔμελλε νὰ γίνῃ ἀφορμὴ ὥστε νὰ χαραχθῇ καὶ ἐν τῇ ψυχρᾷ καρδίᾳ της νέα ὁδός, καὶ ὅτι ἡμέραν τινὰ ἤθελεν ὁμολογήσῃ ὅτι ἄνευ τῆς νέας ἐκείνης ὁδοῦ θὰ ἀπέθνησκεν ἀγνοοῦσα τὰς ἡδίστας τέρψεις τῆς ζωῆς, θὰ ἔκλειε τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ οὐδεὶς ὀφθαλμὸς φιλικὸς θὰ ἐδάκρυεν ἐπὶ τοῦ λειψάνου της.

Ἀλλ' ὅμως ἡ δεσποινὶς Ἰουλία ἦτο δυσηρεστημένη. Ὀφείλομεν δὲ νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι εἶχέ πως καὶ δίκαιον, διότι ἡ οἰκία της ἔχασε πολύ. Τὸ θερμοκήπιον ἔβλεπεν ἤδη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, πρᾶγμα οὐχὶ βεβαίως εὐάρεστον. Δὲν θὰ ἠδύνατο πλέον ἡ ἀξιοπρεπὴς δεσποινὶς νὰ εἰσέρχηται εἰς αὐτὸ καὶ νὰ περιποιῆται ἰδίαις χερσὶ τὰ προσφιλῆ ἄνθη της, διότι οἱ περίεργοι διαβάται θὰ την ἔβλεπον ἱστάμενοι πρὸ τῶν μεγάλων ὑάλων τοῦ θερμοκηπίου.

Ἀλλ' ὁ Ἰωάννης, ὁ γηραιὸς θεράπων τῆς οἰκίας, εἶχεν ὅλως ἀλλοίαν γνώμην καὶ ἀλλοῖα συναισθήματα. Αὐτὸς τοὐναντίον ἔχαιρε, διότι οἱ κάτοικοι ἔβλεπον καὶ τὰ δένδρα καὶ τὰ φυτὰ τοῦ ἀπεράντου κήπου, ὃν αὐτὸς περιεποιεῖτο, καὶ διὰ τοῦτο ἐφρόντιζε νὰ τοποθετῇ πρὸς τὸ μέρος τῆς ὁδοῦ τὰ λαμπρότατα ἄνθη καὶ φυτά, «νὰ τα καμαρώνῃ ὁ κόσμος καὶ νὰ βλέπῃ τί θησαυροὺς ἔχομεν ἐδῶ μέσα», ὅπως ἐσυνήθιζε νὰ λέγῃ μειδιῶν μετὰ εὐαρεσκείας.

«Ἰωάννη, εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ δεσποινὶς Ἰουλία, ἐγὼ λέγω νὰ κρεμάσωμεν παραπετάσματα εἰς τὰ τζάμια.

—Καλὲ τί λέγετε, κυρία μου! ἀνεφώνησεν ὁ γηραιός, θέλετε νὰ σκεπάσετε τὸ φῶς! Καὶ πῶς θὰ ζήσουν τὰ φυτά μας! χωρὶς φῶς θὰ σαπίσουν μὲ τὸ νερὸ πού τους χύνω κάθε πρωΐ! Μή το κάμετε πρὸς Θεοῦ!».

Καὶ ἡ δεσποινὶς Ἰουλία δὲν ἐπέμεινε, πεισθεῖσα εἰς τὰς γνώσεις καὶ τὴν πεῖραν τοῦ πιστοῦ της θεράποντος.

Ἡ νέα ὁδὸς ἠνοίχθη ἀρχομένου τοῦ χειμῶνος, ὅστις τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἦτο πρώϊμος. Ὅθεν πάντες οἱ κάτοικοι καὶ ἰδίᾳ ἡ ἐργατικὴ τάξις, μάλιστα δὲ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδία, κατελήφθησαν ὑπὸ θάμβους καὶ ἐκπλήξεως, ὅτε εἶδον αἴφνης καὶ παρὰ προσδοκίαν τὰς μακρὰς σειρὰς τῶν ποικίλων φυτῶν καὶ ἀνθέων ἐντὸς τοῦ θερμοκηπίου.

«Πᾶ! τριαντάφυλλα χειμῶνα καιρό!

—Κύτταξ' ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ ἰασεμί!

—Δὲν σοῦ φαίνεται πως ἔρχεται ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ γυαλιὰ εὐωδία! Ἄχ! ψυχή μου, πῶς θὰ μοσχοβολοῦν!

—Ἀρ' τί σοῦ λένε ἐκεῖνα τὰ πράσινα φύλλα που μοιάζουν σὰν φραντζόλες, καὶ γυαλίζουν σὰν νά τα ἔχῃς ἀλειμμένα μὲ βερνίκι;

—Μητέρα, κτυποῦνε ἐκεῖνα τὰ κουδουνάκια;

—Ὄχι, παιδί μου.

—Μὰ τότε γιατί τὰ ἔχουν κρεμασμένα ἀπάνω 'ς τὸ δένδρο, ἀφ' οὗ δὲν κτυποῦνε;

—Εἶνε τὰ λουλούδια του, παιδί μου.

—Α! δὲν εἶνε ἀληθινά! τί ὡραῖα που θὰ ἦταν ἂν ἐκτυποῦσαν τίγκ, τίγκ τίγκ!»

—Μὴ τὸ χέρι σου 'ς τὸ τζάμι καὶ δὲν κάνει, τὰ καλὰ παιδάκια βλέπουν, δὲν ἐγγίζουν μὲ τὰ χέρια».

Τοιοῦτοι διάλογοι ἠκούοντο καθ' ἑκάστην πρὸ τῶν ὑάλων τοῦ θερμοκηπίου· μάλιστα δὲ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τόσον ἦτο τὸ πλῆθος τῶν περιέργων θεατῶν, ὥστε τὸ ἥμισυ πλάτος τῆς ὁδοῦ ἦτο κατειλημμένον, καὶ αἱ ἅμαξαι μετὰ δυσκολίας διήρχοντο προσέχουσαι μὴ καταπατήσωσι τοὺς ἀφῃρημένους θαυμαστὰς τῶν σπανίων ἀνθέων τῆς δεσποινίδος Ἰουλίας.

Μεταξὺ τῶν θαυμαστῶν τούτων ἦσαν καὶ ἄνθρωποι ἀνεπτυγμένοι καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν ἐπισκεπτομένων τὴν δεσποινίδα Ἰουλίαν, ἥτις οὐδέποτε ἐδείκνυε τὸ θερμοκήπιόν της, ἄδηλον ἐὰν ἐκ ζηλοτυπίας ἢ ἐκ φιλαργυρίας. Πᾶς ἄλλος θὰ εὐηρεστεῖτο καὶ θὰ ἔχαιρε, διότι οἱ ἄνθρωποι ἐθαύμαζον τὰ φυτὰ καὶ τὰ ἄνθη της· ἀλλ' αὐτὴ ὅμως ἐπειράζετο καὶ ἠγανάκτει σκεπτομένη τί θὰ ἔλεγον οἱ θαυμάζοντες αὐτά.

«Τίς οἶδε τι θὰ μου λέγουν αὐτοὶ οἱ πρόστυχοι ἄνθρωποι· θὰ λέγουν: εἶδες ἐκεῖ τί εὔμορφα ἄνθη που ἔχει τριγύρω της ἡ γρηὰ ἀγριοραδίκα! Δὲν εἶνε νὰ γελᾷ κανεὶς μὲ τὴν μανίαν της! Καὶ ἔπειτα διὰ νὰ συντηρηθοῦν αὐτὰ τὰ ἄνθη χρειάζονται ἔξοδα καὶ ἔξοδα! Ὥστε χωρὶς ἄλλο θὰ τον ἔχῃ τὸν παρᾶ! Καὶ τίς ἀρά γε θὰ την κληρονομήσῃ!»

Καὶ ναὶ μὲν ἄτοποι καὶ παράλογοι ἦσαν αἱ

σκέψεις αὐταὶ τῆς δεσποινίδος Ἰουλίας, ἀλλ' ὅμως εἶνε βέβαιον ὅτι, ἀφ' ὅτου ἤνοιξεν ἡ νέα ὁδός, ἡ γηραιὰ δεσποινὶς ἠσθάνετο ἑαυτὴν δυστυχῆ.

Β'

Πολλάκις ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὅ τι λυπεῖ τὸν Α, εὐφραίνει καὶ τέρπει τὸν Β καὶ τἀνάπαλιν. Τοῦτο δὲ γίνεται κατὰ θείαν Πρόνοιαν. Ἡ χάραξις τῆς νέας ὁδοῦ, ἥτις τοσοῦτον ἐλύπησε τὴν δεσποινίδα Ἰουλίαν, ἀπέβη ὠφελιμωτάτη εἰς τὸ μικρὸν ἐμπόριον τῆς κυρὰ Ζαχάρως. Ἦτο δὲ ἡ κυρὰ Ζαχάρω γραῖα χήρα καὶ ἐπορίζετο τὰ πρὸς τὸ ζῆν πωλοῦσα ζαχαρωτά. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἶχε τὸ κινητὸν ζαχαροπλαστεῖόν της ἐν τῇ ἀγορᾷ· ἀλλὰ τὸ προσέβαλλεν ὁ βορρᾶς, προσέτι δὲ καὶ ἡ πολλὴ ὑγρασία ἐδείνωσε τοὺς ρευματισμούς της, καὶ διὰ τοῦτο εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰ μετακομισθῇ εἰς ἄλλην θέσιν ὀλιγώτερον ὑγράν. Ἀλλὰ εἰξεύρετε τί σημαίνει μετακόμισις καταστήματος; Δὲν εἰξεύρετε βεβαίως, καὶ δι' αὐτὸ δὲν εἶσθε ἄνω κάτω ὅπως ἡ κυρὰ Ζαχάρω.

« Τώρα καὶ τόσα χρόνια εἶμαι γνωρισμένη κάτω εἰς τὴν ἀγοράν, ἔχω τὴν πελατείαν μου καὶ δόξα σοι ὁ Θεὸς δὲν εἶμαι δυσαρεστημένη· ψηλὰ χαμηλὰ ζῶ. Ὅπου ἀλλοῦ καὶ ἂν πάγω, ὡς νά με γνωρίσουν θὰ περάσῃ καιρός, καὶ ἀρά γε θὰ ἐπιτύχω καὶ ἐκεῖ ὅπως ἐδῶ; »

Δικαίως δὲ ἦτο ἀνήσυχος ἡ γραία Ζαχάρω, διότι εἶχεν ὑπὸ τὴν προστασίαν της τὴν ἀδελφήν της, τὴν Μαριώ, ἥτις ἦτο ὁ καθ' αὐτὸ ζαχαροπλάστης, αὐτὴ κατεσκεύαζε τὰ ζαχαρωτὰ καὶ τὰ γλυκίσματα, ἅτινα ἡ κυρὰ Ζαχάρω ἐπώλει. Ἦτο δὲ ἡ Μαριὼ μεσῆλιξ, χωλὴ καὶ κωφή, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ νὰ περιπατήσῃ πολύ· ὅθεν ἦτο ἠναγκασμένη νὰ οἰκουρῇ ἐν τῷ πενιχρῷ καὶ ἀθλίῳ οἰκίσκῳ, περιμένουσα τὴν ἀδελφήν της νὰ ἔλθῃ τὴν ἑσπέραν διὰ νὰ τῇ εἴπῃ τὰ νέα τῆς ἡμέρας.

Ἑσπέραν τινὰ ἡ κυρὰ Ζαχάρω ἐρχομένη εἰς τὴν οἰκίαν κατελήφθη ὑπὸ βροχῆς ραγδαίας καθ' ὁδὸν καὶ ἐβράχη ὅλη. Ἐν τούτοις ὅμως ἦτο εὔθυμος καὶ φαιδρά.

« Μαριώ, ἔ, Μαριώ, ἔχω νά σου εἰπῶ νέα καὶ νέα », ἀνεφώνησε δυνατὰ πρὸς τὴν ἀδελφήν της ἅμα εἰσερχομένη.

Ἡ δυνατὴ φωνὴ ἦτο τεκμήριον ὅτι ἡ κυρὰ Ζαχάρω εἶνε περιχαρής, ἐν ᾧ τοὐναντίον ὅτε ἦτο δυσηρεστημένη καὶ δὲν εἶχεν ὄρεξιν, ἡ φωνή της δὲν ἠκούετο, καὶ ἠγανάκτει ἐάν την ἠνάγκαζεν ἡ κώφωσις τῆς Μαριῶς νὰ ἐπαναλάβῃ δὶς ὅ τι εἶπε.

Ἡ Μαριὼ ἐνόησε τὴν φαιδρότητα τῆς ἀδελφῆς της καὶ εἶπε πρὸς αὐτήν·

«Κάθισε πρῶτα, ἀδελφή μου, νὰ ἀλλάξῃς, νὰ φᾷς καὶ τὴν σοῦπάν σου, καὶ ἔπειτα τὰ λέμε μὲ τὴν ἡσυχίαν μας. Τί κρύον ἦτο τὸ σημερινόν!»

Ἡ κυρὰ Ζαχάρω ἤλλαξεν ἐνδύματα, ἐκένωσε τὸ ῥόφημα εἰς τὸ πινάκιόν της καὶ ἐκάθισε πρὸ τοῦ χωλοῦ τραπεζίου. Ἀφ' οὗ ἐρρόφησεν ἓν κοχλιάριον καὶ ἐκαθάρισεν ὁ λαιμός της, ἐστράφη πρὸς τὴν ἀδελφήν της καὶ ἤρχισε τὴν ὁμιλίαν της. Ἡ δὲ Μαριὼ εἶχε τὴν δεξιάν της εἰς τὸ ὠτίον της ἐσχηματισμένην ὡς ἀκουστικὸν κέρας, διὰ νὰ δύναται νὰ ἀκούῃ· ἡ χεὶρ της ἦτο ὀλίγον παράλυτος καὶ μετὰ δυσκολίας την ἐκράτει ὑψηλά. Ἐλυπεῖτο δὲ σφόδρα, διότι ἠσθάνετο τὴν χεῖρά της ὀσημέραι μᾶλλον δυσκίνητον καὶ βαρεῖαν, καὶ διενοεῖτο τί θὰ γίνῃ, ἂν, ὃ μὴ γένοιτο, ἡ χεὶρ της παρέλυεν ἐντελῶς· πῶς θὰ κατασκευάζῃ τότε τὰ γλυκίσματα καὶ πῶς θὰ πορίζωνται τὸν ἐπιούσιον ἄρτον; Τότε μόνον καταφύγιον ὑπελείπετο εἰς τὰς δύο γραίας ἀδελφὰς τὸ Πτωχοκομεῖον.

[Ἕπεται συνέχεια] NINA

ΠΑΡΕ ΤΑ ΛΕΠΤΑ ΣΟΥ ΠΙΣΩ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΚΩΜΩΔΙΑΣ

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ ἐπιδιορθωτὴς ὑποδημάτων, μεσῆλιξ.
ΚΥΡΙΟΣ ΤΑΛΛΑΡΑΣ πλούσιος τραπεζίτης.
ΜΑΝΩΛΗΣ ὑπηρέτης τοῦ κ. Ταλλαρᾶ.
ΠΕΠΠΙΝΟΣ Ἰταλόπαις μουσικὸς ἐπαίτης.
ΜΑΡΙΓΟΥΛΑ ὑπηρέτρια.

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ μικρὸν ἐργαστήριον ἐπιδιορθωτοῦ ὑποδημάτων. Ἐν τῷ ἀπέναντι τοίχῳ θύρα. Ἀριστερὰ παράθυρον. Πλησίον τοῦ παραθύρου τραπέζιον χαμηλόν, ἐφ' οὗ κεῖνται ἐργαλεῖα ὑποδηματοποιίας καὶ καλαπόδια. Δεξιὰ κιβώτιον. Πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τῆς σκηνῆς τραπέζιον καὶ ἕδρα.

ΣΚΗΝΗ Α'

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ καθήμενος πρὸ τῶν ἐργαλείων του κρατεῖ ἐπὶ τῶν γονάτων του ὑπόδημα, καὶ ἐπιδιορθώνων αὐτὸ τραγῳδεῖ. Ἔπειτα δὲ ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς θεατὰς λέγει: Δὲν εἶνε βέβαια παρὰ πολὺ ζηλευτὸν τὸ ἐπιτήδευμά μας, ἀλλ' ὅμως εἶνε χρησιμώτατον καὶ μάλιστα τὸν χειμῶνα. Ἂν ἐλείπαμεν ἡμεῖς, καλὸ ξημέρωμα!, πόσα ποδαράκια καλομαθημένα καὶ τρυφερὰ θὰ ἐκακοπαθοῦσαν τὰ κακόμοιρα. Αἴ! πόσοι καὶ πόσοι πού τους ἄξιζε νὰ γυρίζουν μὲ τὴν ἅμαξαν, δὲν ἔχουν ἕνα ζευγαράκι ποδήματα τῆς προκοπῆς. Νά, χάριν λόγου, ὁ γείτονάς μου ὁ ποιητής, ποὺ γράφει τόσο ὄμορφες κωμῳδίες. Τὸ καλὸ εἶνέ που ἔτυχα ἐγὼ καί του μπαλώνω τὰ ποδήματά του γερὰ καὶ φτηνά. Ἐγώ, τί νά σας πῶ; ἤθελα νά τού τα μπαλώνω δωρεάν, νὰ μή του παίρνω τίποτε, μὲ φθάνει ἡ μεγάλη τιμὴ νὰ εἶμαι μπαλωματὴς τέτοιου ἀνθρώπου, ἀλλ' αὐτὸς πάλιν εἶνε φιλότιμος ποιητὴς καὶ δὲν θὰ καταδεχθῇ. Τί νὰ γίνῃ. [Τραγῳδεῖ ὀλίγον καὶ ἀποτείνεται πάλιν πρὸς τοὺς θεατὰς μειδιῶν]. Ἔχω καὶ ἄλλους πολλοὺς πελάτας, ἀλλὰ ἕνας ὅμως ξεχωρίζει ἀπὸ ὅλους, καὶ ὅταν του μπαλώνω τὰ ποδηματάκια του, ἀναγαλλιάζει ἡ καρδούλα μου, πελάτην μιὰ φορά, τὴν Μαριγούλαν, τὴν ξέρετε, εἶνε ὑπηρέτρια ἐδῶ ἀπέναντι. Ἔχει μισθὸν ποὺ δὲν χωρατεύει· καὶ ἂν ἤθελε μπορεῖ νὰ παραγγείλῃ τὰ ποδήματά της εἰς τὸν Ὑποδηματοποιὸν τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος. ἀλλὰ βλέπετε ἔχει γέροντας γονεῖς καί τους στέλλει τοὺς μισθούς της καὶ προτιμᾷ νὰ φορῇ μπαλωμένα, τὸ καϊμένο τὸ κορίτσι! Ἀλήθεια ὅμως καὶ ἐγὼ τής τα μπαλώνω τόσον τεχνικά, ποὺ δὲν διακρίνεται τίποτε· μόνον μπαλωματὴς πρέπει νὰ εἶνε κανεὶς διὰ νά τα καταλάβῃ ὅτι εἶνε μπαλωμένα. Καὶ ἀπὸ τὴν εὐχαριστησίν της ὅταν τα παίρνῃ, μοῦ χαμογελᾷ γλυκὰ γλυκὰ καί μου λέγει «Εὐχαριστῶ, Μαστροευθύμιε!» καὶ μου δίνει τὴν δεκαρούλα της καί μου φαίνεται σὰν νά μου δίνῃ μίαν λίραν . . . Ἄ, ἡ Μαριγούλα εἶνε κόρη εὐτυχισμένη, ἔχει ἀκόμη τοὺς γονεῖς της!... [Στενάζει]. Ἄχ! νά τους εἶχα καὶ ἐγώ! νὰ ἐργάζωμαι καὶ νά τους τρέφω. Τί χαρά μου! Αἴ, δόξα σοι ὁ Θεὸς ὑπομονή, γενηθήτω τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου [Σπογγίζει τοὺς ὀφθαλμούς του].

ΣΚΗΝΗ Β'

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ, ΚΥΡΙΟΣ ΤΑΛΛΑΡΑΣ.

Κ. ΤΑΛΛΑΡΑΣ, εἰσερχόμενος. — Καλὴ ἡμέρα, Μαστροευθύμιε!

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ, ἐγειρόμενος ἔντρομος καὶ τρίβων τοὺς ὀφθαλμούς του. — Ἄ! ὁ κύριος Ταλλαρᾶς!

Κ. Ταλλαρας.—Μάλιστα, Μαστροευθύμιε. . . . Ἐγὼ ὁ ἴδιος. Τί ἀπορεῖς ;

Μαστροευθυμιος.—Ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι βέβαια. [Παρατηρῶν τὰ ὑποδήματα τοῦ κυρίου Ταλλαρᾶ]· Δὲν πιστεύω νὰ ἤλθετε διὰ νά σας ἐπιδορθώσω τὰ ὑποδήματά σας.

Κ. Ταλλαρας, μειδιῶν —Ἦλθα νά σου κάμω ἐπίσκεψιν, ὡς γείτονες ὅπου εἴμεθα.

Μαστροευθυμιος.—Ὦ, εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, εὐγενέστατε κύριε γείτονα, [προσφέρει τὸν σκίμποδά του] Ὁρίστε καθίσετε ;

Κ. Ταλλαρας.—Μετὰ χαρᾶς [Καθίζει]. Ἤθελα νά σε ἰδῶ, διότι πολὺ μου ἀρέσεις, Μαστροευθύμιε.

Μαστροευθυμιος, ὑποκλινόμενος.—Ἄ, εὐγενέστατε κύριε γείτονα, ἡ καλωσύνη σας.

Κ. Ταλλαρας.—Ὅλο καὶ τραγουδεῖς, Μαστροευθύμιε.

Μαστροευθυμιος.—Αἴ, τί νὰ γίνῃ! μὲ τὸ τραγούδι πηγαίνει ἡ δουλειὰ καλλίτερα.

Κ. Ταλλαρας.—Καὶ εἶσαι αἰωνίως εὔθυμος καὶ γελαστός, ὄνομα καὶ πρᾶγμα. Πῶς το κατορθώνεις;

Μαστροευθυμιος, γελῶν.—Αἴ, δέν μ' ἀρέσουν ἡ κλάψες.

Κ. Ταλλαρας.—Τὸ βλέπω κ' ἐγώ· ἀλλὰ πῶς το κατορθώνεις ;

Μαστροευθυμιος.—Αἴ, ὅ τι καὶ ἄν μου τύχῃ, λέγω δόξα σοι ὁ Θεός.

Κ. Ταλλαρας.—Καὶ δὲν εἶδες λύπην ποτέ σου;

Μαστροευθυμιος.—Ἄχ! ναί, ἔχω ἕνα κάρβουνο 'ς τὴν καρδιά μου... εἶμαι πεντάρφανος, δὲν ἔχω οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα. Καὶ ἴσα ἴσα αὐτὸ δὰ ἔλεγα τὴν ὥραν ὅπου ἤλθετε. Διατί νὰ μή τους ἔχω τώρα; θὰ ἔγλυφα τὴν γῆν μὲ τὴν γλῶσσάν μου νὰ πατοῦν.

Κ. Ταλλαρας. —Καθώς μου λέγεις, θὰ ἦσαν καλοὶ γονεῖς.

Μαστροευθυμιος, μετὰ ὑπερηφανίας.—Καλοὶ καὶ καλοί! Ὁ Θεὸς μακαρίσει τὴν ψυχήν των.

Κ. Ταλλαρας.—Ἀπ' αὐτοὺς θὰ ἐκληρονόμησες τὸν εὔθυμον χαρακτῆρά σου.

Μαστροευθυμιος.—Καὶ βέβαια. Καὶ αὐτοὶ ἦσαν εὔθυμοι καὶ δι' αὐτὸ μὲ ἔβγαλαν καὶ Εὐθύμιον. Συχνά μου ἔλεγαν «Εὐθύμιε, παιδί μου, πρόσεχε νὰ εἶσαι πάντοτε τίμιος, καὶ ποτὲ νὰ μὴ βάζῃς πίκρα 'ς τὴν καρδιά σου». Καὶ νά σου 'πῶ, εὐγενέστατε κύριε γείτονα, ὅταν ἔχῃ κανεὶς καθαρὰν τὴν συνείδησίν του, δὲν 'μπορεῖ νὰ μὴ εἶνε καὶ εὔθυμος.

Κ. Ταλλαρας.—Αἴ, Μαστροευθύμιέ μου, εἰμπορεῖ ἀξιόλογα νὰ ἔχῃ τις συνείδησιν καθαράν, καὶ ὅμως νὰ μὴ εἶνε εὔθυμος. Τί σου λέγουν αἱ φροντίδες, αἱ μέριμναι.

Μαστροευθυμιος.—Μὰ τὸ ναί, εὐγενέστατε κύριε γείτονα, συχνὰ ἀκούω τὸ ὄνομά τους, ἀλλὰ σὰν τί πρᾶγμα εἶνε, δὲν εἰξεύρω.

Κ. Ταλλαρας.—Καλὲ τί κάθεσαι καί μου λές; Δέν σε μέλει καθόλου διὰ τὸ σήμερον; δὲν ἀνησυχεῖς καθόλου διὰ τὴν αὔριον ;

Μαστροευθυμιος.—Καρφὶ δέν μου καίεται. Διὰ τὸ σήμερον ἂς εἶνε καλὰ τὸ σουβλί μου, διὰ τὴν αὔριον ἔχει ὁ Θεός.

Κ. Ταλλαρας.—Σὲ ζηλεύω, Μαστροευθύμιέ μου. Τοὐλάχιστον εἶνε ἐπικερδὴς ἡ τέχνη σου ;

Μαστροευθυμιος.—Ἀπ' αὐτὴν ζῶ.

Κ. Ταλλαρας.—Καὶ πόσα κερδίζεις ;

Μαστροευθυμιος.—Ψηλὰ χαμηλὰ βγάζω τὸ καθημερινό μου, καὶ περισσεύουν νὰ ἐλεῶ κἄποτε καὶ κανένα πτωχότερόν μου.

Κ. Ταλλαρας.—Πτωχότερόν σου !

Μαστροευθυμιος.—Καὶ διατί τάχα, εὐγενέστατε κύριε γείτονα; Ἐγὼ 'μπροστὰ σὲ πολλοὺς ἄλλους εἶμαι πλούσιος. Χάριν λόγου τὸ Ἰταλόπουλο ἐκεῖνό που ἔχει πατέρα τυφλὸν καί τον ζῇ μὲ τὸ βιολί του καὶ μὲ τὸ τραγούδι του. Κάθε 'μέρα πεινοῦν, ἀλλὰ κάθε 'μέρα δὲν ἔχουν καὶ νὰ φάγουν. Ὅσες φορὲς λοιπὸν περνᾷ ἀπὸ τὸν δρόμον μας ἐδῶ, καὶ στέκεται καὶ τραγουδεῖ ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὰ παράθυρά μας, καὶ κἀνεὶς δέν του ῥίπτει τίποτε, δὲν γίνεται νὰ μή του δώσω ἐγὼ πάντα τὴν πενταρούλα του.

Κ. Ταλλαρας, μειδιῶν.—Καὶ ἐν ᾧ μάλιστα δὲν ἔχεις ἀνάγκην ἀπὸ τὰ τραγούδια του, ἀφ' οὗ σὺ τραγουδεῖς τόσον εὔμορφα.

Μαστροευθυμιος, μετριοφρόνως.—Μὲ περιπαίζετε, εὐγενέστατε κύριε γείτονα.

Κ. Ταλλαρας.—Ὄχι, Μαστροευθύμιε, σὲ βεβαιῶ ὅτι ἔχεις λαμπροτάτην φωνήν.

Μαστροευθυμιος, ὑποκλινόμενος μετὰ φαιδρότητος.—Μεγάλη τιμή μου, καὶ χαίρω πολὺ ὅπου ἔμαθα ὅτι σας ἀρέσει καὶ ἡ φωνή μου καὶ τὸ τραγούδι μου. Τώρα πλέον θὰ τραγουδῶ καὶ ἐγὼ μὲ περισσότερον θάρρος.

Κ. Ταλλαρας, σιγὰ πρὸς τους θεατάς.—Συμφορά μου! [Δυνατὰ πρὸς τὸν Μαστροευθύμιον]. Αἴ, βέβαια μ' ἀρέσει, ἀλλὰ θά μ' ἤρεσκε περισσότερον ἂν δὲν ἤρχιζες τόσον πρωΐ.

Μαστροευθυμιος.—Ἄ! γιὰ νὰ γεμίσῃ ἡ κοιλιὰ πρέπει πρωΐ ν' ἀρχίσῃ ἡ δουλειά. Καὶ γιὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ δουλειὰ πρωΐ, πρέπει νά την ξυπνίσῃ τὸ τραγούδι. Μήπως καί σας ἐνοχλεῖ.

Κ. Ταλλαρας.—Δέν μ' ἀφίνει νὰ κοιμηθῶ.

Μαστροευθυμιος, ἔκπληκτος.—Νὰ κοιμηθῆτε ; Ἄ! βέβαια ἔχετε δίκαιον... σεῖς δὲν ξυπνᾶτε σὰν καὶ 'μᾶς.

Κ. Ταλλαρας.—Διότι πλαγιάζομεν ἀργά.

Μαστροευθυμιος.—Βέβαια.

Κ. Ταλλαρας.—Ὅταν πλαγιάσω, κατάκοπος ἀπὸ τὰς ὑποθέσεις μου, ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἀπὸ ἕνα σωρὸν πειρασμούς, ποῦ νά μου ἔλθῃ ὕπνος! Γυρίζω δεξιὰ γυρίζω ἀριστερά, τίποτε. Μόλις καὶ μετὰ βίας τὰ 'ξημερώματα μὲ παίρνει ὀλίγον, καὶ τότε....

Μαστροευθυμιος.—Ἐγὼ 'ξυπνῶ καὶ ἀρχίζω τὸ τραγουδάκι μου.

Κ. Ταλλαρας.—Ναί, Μαστροευθύμιέ μου, νά μου ζήσῃς . . .

Μαστροευθυμιος.—Νά με συμπαθᾶς, εὐγενέστατε κύριε γείτονα, ἄλλη φορὰ δὲν τραγουδῶ, θά το ῥάψω τὸ στόμα μου.

Κ. Ταλλαρας.—Νὰ τραγουδῇς, Μαστροευθυμιέ μου . . .

Μαστροευθυμιος.—Ὄχι, ὄχι θὰ κάμω ὅρκον..

Κ. Ταλλαρας.—Μή, μή.... Σοῦ εἶπα νὰ τραγουδῇς ὅπως καὶ πρῶτα, ἀλλὰ νὰ ἀρχίζῃς ὀλίγον ἀργότερα. Δὲν ἐννοῶ νά σε στερήσω τὴν διασκέδασίν σου.

Μαστροευθυμιος.—Ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας μού μ' ἔμαθε νὰ ἀποφεύγω κάθε τί που ἐνοχλεῖ τοὺς ἄλλους.

Κ. Ταλλαρας.—Ἀξιόλογα, ἀξιόλογα. Οἱ γονεῖς σου ἦσαν ἀξιόλογοι ἄνθρωποι, καὶ σὺ εἶσαι ἄξιος υἱός των· ἀλλὰ δὲν εἶνε καθόλου ἀνάγκη νὰ στερηθῇς τὸ τραγούδι σου. Σοῦ λέγω λοιπὸν νὰ ἀρχίζῃς ὀλίγον ἀργότερα, καὶ οὕτω πως θὰ μείνωμεν καὶ οἱ δύο μας εὐχαριστημένοι.

Μαστροευθυμιος.—Ὦ! εὐχαριστῶ, εὐγενέστατε κύριε γείτονα, εὐχαριστῶ· νά σου εἰπῶ τὴν ἁμαρτίαν μου, θά το ἔπαιρνα κατάκαρδα νὰ μὴ τραγουδῶ καθόλου. Ἀλλά, ἂν λησμονῶ κἄποτε τὴς πρῶτες ἡμέρες, καταλαβαίνεις, ἐπειδὴ καὶ εἶμαι συνηθισμένος . . . δὲν θά σου κακοφανῇ . . .

Κ. Ταλλαρας.—Ὄχι, ὄχι.

Μαστροευθυμιος.—Τί καλὸς ὅπου εἶσαι! ἕνα κομμάτι μάλαμμα, εὐγενέστατε κύριε γείτονά μου.

Κ. Ταλλαρας.—Σὺ εἶσαι ἀξιόλογος ἄνθρωπος καὶ ἐγὼ μένω ὑπόχρεως, διότι κάμνεις τόσην θυσίαν πρὸς χάριν μου. Λοιπὸν χαῖρε, Μαστροευθυμιέ μου, καί σ' εὐχαριστῶ [Ἐξέρχεται].

Μαστροευθυμιος.—Τίποτε, τίποτε 'ς τὸ καλό, εὐγενέστατέ μου κύριε γείτονα.

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ μόνος.

Τὸν καϊμένον τὸν Κύριον Ταλλαρᾶν! Ποῦ νὰ βάλῃ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι πλούσιος ἄνθρωπος δὲν 'μπορεῖ νὰ κλείσῃ μάτι ὅλην νύκτα! Ἐγὼ καθὼς ἀκκουμπήσω τὸ κεφαλάκι μου 'ς τὸ προσκεφαλάκι μου, καλὸ 'ξημέρωμά σας... Αὐτὸς ἔχει σπίτια, περιβόλια, κτήματα, μετοχάς, ἔχει ἀμάξας, ἔχει ὅ τι 'μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀγοράσῃ μὲ χρήματα· ἀλλὰ ὁ ὕπνος, καὶ μάλιστα ὁ γλυκὺς ὕπνος, δὲν ἀγοράζεται! Νά, ἐδῶ εἶνε ὁ κόμπος! τὸν λυποῦμαι τὸν καϊμένον, καὶ δὲν θὰ τραγουδῶ πλέον τὸ πρωΐ, ἀλλὰ ἔπειτα ἀπὸ τὸ μεσημέρι ὅμως θὰ χορταίνω τραγούδι, εὐγενέστατε γείτονά μου, κύριε Ταλλαρᾶ [τραγῳδεῖ]

«τραλλαρᾶ, Ταλλαρᾶ
»Ταλλαρᾶ, τραλλαρᾶ...»

Εἰξεύραν τί ἔλεγαν οἱ γονεῖς μου, οἱ συγχωρεμένοι «Εὐθύμιέ μου νὰ μὴ ζηλεύῃς τὸν γείτονά σου, μηδὲ νὰ κρίνῃς ἀπ' ἐκεῖνό που βλέπεις. Βλέπεις τὸν ἄνθρωπον, καὶ δὲν εἰξεύρεις ποῦ τον στενεύει τὸ 'πόδημά του. Τὸν καϊμένον τὸν Κύριον Ταλλαρᾶν! [τραγῳδεῖ]

«Ταλλαρᾶ, τραλλαρᾶ
»τραλλαρᾶ, Ταλλαρᾶ ...»

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ καὶ ΜΑΝΩΛΗΣ

Μανωλης εἰσέρχεται κρατῶν σακκίδιον καὶ τὸ ἀποθέτει ἐπὶ τῆς τραπέζης.—Λάβε, Μαστροευθυμιε, σοῦ τα στέλλει ὁ κύριός μου ὁ κύριος Ταλλαρᾶς.

Μαστροευθυμιος.—Ἐμένα τα στέλλει ;

Μανωλης.—Βέβαια. Εἶνε ἑκατὸ ἀργυρᾶ πεντόδραχμα, ἑκατὸ ταλλαράκια.

Μαστροευθυμιος, ἔκπληκτος καὶ κεχηνώς.—Ἑκατὸ ταλλαράκια !

Μανωλης.—Μέτρησέ τα.

Μαστροευθυμιος.—Θὰ ἔγινε λάθος, Μανωλάκη μου, ἀλλοῦ θά σου εἶπαν νά τα 'πᾶς.

Μανωλης.—Ὄχι, Μαστροευθυμιέ μου, δὲν ἔγινε λάθος, εἶνε δικά σου.

Μαστροευθυμιος.—Ὅμως δέν με 'ρωτᾶς καὶ ἄν τα δέχωμαι; Τί λές, βρὲ ἀδελφέ, ἑκατὸ ἀργυρᾶ πεντόδραχμα εἶνε ἕνας λόγος. Ἤθελα νὰ εἴξευρα τί μού τα στέλλει ὁ Κύριος Ταλλαρᾶς. Δέν τα δέχεται ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα καὶ θέλει νά τα καταθέσῃ 'ς ἐμένα; Μ' ἐπῆρε διὰ τραπεζίτην ;

Μανωλης.—Ὁ κύριός μου σὲ παρεκάλεσε νὰ μὴ τραγουδῇς τὸ πρωΐ, τὸ λοιπὸν θέλει νά σε ἀποζημιώσῃ διὰ τὴν στέρησιν τοῦ τραγουδιοῦ.

Μαστροευθυμιος.—Δέν τἀκούω ἐγώ αὐτά! Νά με πληρώσῃ διὰ τόσον μικρὸν πρᾶγμα ;

Μανωλης.—Ὄχι δά, Μαστροευθύμιε, δὲν εἶνε διὰ πληρωμήν· εἶνε μικρὸν δῶρον, καί σού το προσφέρει διότι του ἀρέσεις. Λοιπὸν μὴ παίρνῃς φωτιὰ καὶ κάνῃς τὸν ἄγριον, τα ἑκατὸ πεντόδραχμα τὰ ἔχει ὁ κύριός μου ὅπως σὺ τὴν μύτην τοῦ σπασμένου σουβλιοῦ σου.

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ.—Μὲ ἄλλας λέξεις θέλεις καὶ καλὰ νά μας δώσῃς νὰ καταλάβωμεν ὅτι εἶνε πολὺ πλούσιος.

ΜΑΝΩΛΗΣ.—Δὲν εἰξεύρω πόσα ἔχει.

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ.—Δι' αὐτὸ λοιπόν τον λένε καὶ Ταλλαρᾶ. Κύτταξε, τόσον καιρὸν δέν το εἶχα συλλογισθῆ. [Τραγῳδεῖ χαμηλοφώνως] :

«Ταλλαρᾶ, τραλλαρᾶ
»τραλλαρᾶ, Ταλλαρᾶ...»

ΜΑΝΩΛΗΣ.—Ἔλα λοιπόν, Μαστροευθύμιε, κάμε μου τὴν χάριν καὶ κράτησέ τα, καὶ θά σου χρειασθοῦν. Ἐγὼ δέν τα παίρνω πίσω· ἔλα δὰ καὶ μὴ εἶσαι ἀκατάδεκτος, ὁ κύριός μου θά τοῦ κακοφανῇ ἂν δέν τα κρατήσῃς.

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ.—Ἀφ' οὗ εἶν' ἔτσι . . .

ΜΑΝΩΛΗΣ.—Λοιπόν ; τὰ κράτησες... Σὲ καλὴ μεριά, Μαστροευθύμιε, καὶ ἡ ὥρα ἡ καλή. Ἔχε γειά, Μαστροευθύμιέ μου [Ἐξέρχεται].

ΣΚΗΝΗ Ε'

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ καὶ ἔπειτα ΠΕΠΠΙΝΟΣ

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ.—Αὐτὸ δὰ εἶνε ἀπὸ τἄγραφα· ποῦ νὰ βάλῃ ποτὲ ὁ νοῦς μου ὅτι θὰ ἔχω τώρα δὰ τόσην περιουσίαν. Ἑκατὸ ταλλαράκια τὰ λένε αὐτά, δὲν εἶνε παῖξε γέλασε ! Τέτοιο πρᾶγμα οὐδὲ 'ς τὸ ὄνειρό μου δέν το ἐπερίμενα ποτέ μου. Ἑκατὸ ταλλαράκια ! Ἑκατὸ ταλλαράκια, δικά μου, καταδικά μου ! καὶ διατί ; διὰ νὰ μὴ τραγουδῶ τὸ πρωί ! [Γελᾷ] Αἴ, αἴ ! [Κενώνει τὸ σακκίδιον ἐπὶ τοῦ τραπεζίου]. Ἆρά γε εἶνε σωστά ; [Τὰ μετρεῖ]. Τί καλά που εἶνε ! καὶ εἶνε ὅλα δικά μου, εἶνε ὅλα δικά σου, Μαστροευθύμιε ! Τὸ λοιπὸν εἶμαι πλούσιος ! Ἑκατὸν ταλλαράκια τὰ λένε αὐτά, ὅ ἐστι πεντακόσες δραχμοῦλες ! [Τὰ διαθέτει εἰς στήλας καὶ τα καμαρώνει. Ἔπειτα δὲ ἀρχίζει πάλιν νά τα μετρῇ.—'Ακούεται ἔξωθεν ἡ φωνὴ του Ἰταλόπαιδος Πεππίνου, ὅστις τραγῳδεῖ] :

«Εἰς τὸν προτάλαμό σας
»περίλπον ἐμπαίνω,
»μὲ μάτι ντακρυσμένο
»μὲ πρόσπον ὠκρό,
»γκιατί νά σας καρίσω
»ντὲν ἔκω τὸ καϊμένο
»οὐντ' ἕνα λουλουντάκι
»μυρσίνης ντροσρό...»

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ.—Σκασμός, παλιόπαιδο καὶ σὺ καὶ τὸ τραγούδι σου ! Ἔχασα τὸν λογαριασμόν.

ΠΕΠΠΙΝΟΣ, προβάλλων τὴ κεφαλὴν εἰς τὸ παράθυρον.—Τὸ πενταρούλα μου, Μαεστροτύμνιο, τὸ πενταρούλα μου, νὰ ζήσῃ κίλια κρόνια.

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ, ἱστάμενος πρὸ τοῦ τραπεζίου διὰ νὰ κρύψῃ τὰ χρήματα.—Τὴν πενταρούλα του ! Ἀκοῦς ἐκεῖ ! σὰν νὰ τού την χρεωστῶ !

ΠΕΠΠΙΝΟΣ, τείνων τὴν χεῖρα.—Μαεστροτύμνιο....

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ, ἀποτόμως.—Μή με σκοτίζῃς !

ΠΕΠΠΙΝΟΣ.—Μαεστροτύμνιο !....

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ.—Ἔλα, δρόμο.

ΠΕΠΠΙΝΟΣ.—Πεινάει τὸ πατέρας μου !

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ—Ἔλα, ἄδειασέ μου τὴ γωνιά !

ΠΕΠΠΙΝΟΣ.—Τὸ Μαεστροτύμνιος εἶνε καλὸ ἄνθρωπος....

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ, ὀργίλως.—Δὲν εἶμαι καλός.

ΠΕΠΠΙΝΟΣ, ἀνοίγων τὴν θύραν τοῦ ἐργαστηρίου.—Τὸ κάνει ἔτσι κωρτά, Μαεστροτύμνιο, καὶ κάνει τὸ τυμωμένο.

ΜΑΣΤΡΟΕΥΘΥΜΙΟΣ, προφθάσας ἔλυσε τὴν δερματίνην ποδιάν του καὶ την ἔρριψεν ἐπὶ τῶν ταλλήρων.—Μὲ τίνος ἄδειαν ἐμβῆκες ἐδῶ μέσα ; Δέν σου εἶπα νὰ φύγῃς ;... Ἔξ' ἀπ' ἐδῶ [Ἀπωθεῖ τὸν Ἰταλόπαιδα, τὸν ἐκβάλλει ἔξω καὶ κλείει τὴν θύραν σύρων καὶ τὸν μοχλόν].

["Επεται τὸ τέλος] Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ
(Κατὰ τὴν B. Vadier)

Ο ΕΠΙΜΕΝΩΝ ΝΙΚΑΙ

Ὁ Γάλλος χημικὸς Βωκελῖνος ἦτο υἱὸς χωρικοῦ. Ὅτε ἦτο παιδίον ἡ ἐνδυμασία του ἦτο πενιχρά, ἀλλ' ἡ εὐφυία του ἦτο μεγίστη. Ὁ διδάσκαλός του θέλων νά τον ἐνθαρρύνῃ ἔλεγε πρὸς αὐτὸν μετὰ πολλῶν ἐπαίνων: «Θάρρει, τέκνον μου, μελέτησον, ἐργάσθητι, καὶ θὰ ἔλθῃ ἡμέρα, καθ' ἣν τὰ ἐνδύματά σου θὰ εἶνε κομψὰ καὶ εὐπρεπῆ ὡς τὰ τοῦ καντηλανάπτου τῆς ἐκκλησίας». Φαρμακοποιός τις ἐλθὼν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ σχολείου ἐθαύμασε τοὺς ῥωμαλέους βραχίονας τοῦ νεανίσκου καὶ τῷ ἐπρότεινε νὰ τὸν προσλάβῃ ἐν τῷ φαρμακείῳ διὰ νὰ κοπανίζῃ τὰ φάρμακα. Ὁ Βωκελῖνος ἐδέχθη τὴν θέσιν, ἐλπίζων ὅτι θὰ αὐξήσῃ τὰς γνώσεις του ἔχων καιρὸν νὰ μελετᾷ μετὰ τὴν ἐργασίαν. Ἀλλ' ὁ φαρμακοποιὸς ἀπηγόρευσεν αὐτῷ νὰ μελετᾷ καὶ τότε ὁ νέος ἠναγκάσθη νὰ ἀπέλθῃ εἰς Παρισίους. Ἐζήτησε θέσιν φαρμακοποιοῦ ἀλλὰ δὲν εὗρε θέσιν. Ἐκ τῆς λύπης του ἠσθένησε καὶ μετεκομίσθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον κακῶς ἔχων. Θεραπευθεὶς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ νοσοκομείου καὶ εὐτυχῶς εὗρε θέσιν ἔν τινι φαρμακείῳ. Μετ' ὀλίγον ἐγνώρισε τὸν Φουρκρουᾶ καθηγητὴν τῆς χημείας ὅστις καί τον παρέλαβε ὡς γραμματέα του. Μετά τινα ἔτη ἀπέθανεν ὁ ἐξαίρετος οὗτος χημικὸς καὶ τὸν διεδέχθη ὁ Βωκελῖνος. Τῷ δὲ 1829 οἱ συμπολῖταί του ἐξέλεξαν αὐτὸν βουλευτὴν καὶ τότε ἐπανῆλθε θριαμβευτικῶς εἰς τὸ χωρίον του, ὁπόθεν πρὸ ἐτῶν εἶχεν ἀναχωρήσῃ ἄγνωστος καὶ ἔνδεής.

Π.

Η ΑΠΟΡΡΙΨΙΣ

ΣΕΛΙΔΕΣ ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΟΥ

20 Ἰουνίου 187 . . .

«Νικήτας Παραίτης . . . Σπῦρος Δερβένης», ἐφώναξεν ὁ καθηγητὴς καὶ ἡμεῖς ἀμέσως παρουσιάσθημεν πρὸ τῆς τραπέζης μὲ τὸν πράσινον τάπητα καὶ μὲ τὸ δοχεῖον τῶν κλήρων καὶ μὲ τὰ μελανοδοχεῖα καὶ τοὺς φοβεροὺς καταλόγους, οἱ ὁποῖοι περιεῖχον τὸ παρελθὸν καθενὸς καὶ τὸ ἰδικόν μου παρελθὸν δὲν τὸ ἐδείκνυον ῥόδινον. Οἱ βαθμοί μου ἦσαν ἐλεεινοί. Ὅλαι αἱ προτροπαί, ὅλαι αἱ διαμαρτυρίαι, ὅλαι αἱ τιμωρίαι τῶν διδασκάλων μου, τῶν γονέων μου διόλου δὲν μετέβαλον τὸν χαρακτῆρά μου. Δὲν ἀπήντων, δὲν ἔλεγον οὐδὲ λέξιν ὅταν μὲ ἐφώναζεν ὁ καθηγητής μου. Καὶ ὁ κ. Δημοσθένης Μ* ὁ καθηγητὴς τῶν Ἑλληνικῶν ἦτο ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος μὲ ἐμίσει περισσότερον καὶ μετ' ἀγωνίας ἐπερίμενε τὴν ἡμέραν τῶν ἐξετάσεων ὅπως μὲ ἐντροπιάσῃ καὶ μὲ ἐμπτύσῃ ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου. Καὶ ἤρχετο τόσος κόσμος τότε ! τόσα σοβαρὰ πρόσωπα μὲ μακρυὰ γένεια, μὲ χρυσᾶ γυαλιά, μὲ φαλακρὰς κεφαλάς ! Δι' αὐτὸ τόρα ἐφώναζε μειδιῶν τὸ ὄνομά μου —καὶ πρῶτον — καὶ πλησίον μου τὸν καλλίτερόν του μαθητήν, τὸν πρῶτον τῆς τάξεως ὅπως μᾶς ἔλεγεν, ἐκεῖνον ποῦ θὰ μᾶς *ἔβαζε τὰ γυαλιά !*

«Νικήτας Παραίτης !... Σπῦρος Δερβένης !» ἐπανέλαβεν ὁ γυμνασιάρχης καὶ ὅλοι οἱ συμμαθηταί μᾶς προσέβλεπον ψιθυρίζοντες καὶ ἐπερίμενον νὰ *πάρουν ἀπό μᾶς τὴν κρυάδα !*

Ὁ καϊμένος ὁ πατέρας μου εἶχεν ἀποσυρθῆ εἰς μίαν γωνίαν ὅπως κατορθώσῃ νὰ φύγῃ ἀπαρατήρητος διὰ νὰ μὴ αἰσχυνθῆ καὶ ἐκεῖνος ἐξ αἰτίας μου, καὶ ἡ μητέρα μὲ κανένα τρόπον δὲν κατεπείσθη νὰ ἔλθῃ.

Περίεργον ὅμως, ἐγὼ ἐμειδίων ! Ἔσυρα τὸν κλῆρόν μου καὶ ἤρχισα ἀτάραχος, ἐν συνειδήσει, ἀπταίστως νὰ ἀναλύω τὸ κείμενον, νὰ συντάσσω, νὰ λέγω τὴν ἔννοιαν, νὰ τεχνολογῶ ! Ὁ κ. Δημοσθένης δὲν μὲ ἔβλεπε, κατέτρωγε τὸ βιβλίον διὰ τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ τοὺς μύστακάς του διὰ τῶν ὀδόντων ! Πῶς ἐγὼ ὁ ἀμελὴς νὰ ἀπαντήσω, πῶς νὰ ἀποκριθῶ τόσον καλά, ἐγὼ ὁ ἀνάξιος ; Αὐτὴ ἡ ἀπορία τὸν κατέτρωγε καὶ ἐζήτει νὰ εὕρῃ μίαν δύσκολον ἐρώτησιν, ἓν δύσκολον μέρος νὰ μὲ ἐμπλέξῃ καὶ τὸ εὗρῆκε. Ἦτο δυσκολώτατον καὶ περίπλοκον τὸ χωρίον ἐκεῖνο τοῦ Θουκυδίδου καὶ ὅμως διέφυγα ἐπιδεξίως τὸν σκόπελον. Ἐσώθην !

Ὁ γυμνασιάρχης ἐζήτησε νὰ ἀρκεσθῇ ἕως ἐδῶ, καὶ εἶπεν ὅτι ἡ δοκιμασία αὕτη ἀπέδειξεν ὅτι γνωρίζω πολὺ καλὰ τὰ πράγματα ! Καὶ πῶς λοιπὸν τόρα ὁ κ. Δημοσθένης νὰ μὲ κηρύξῃ ὡς τὸν ἀμελέστατον, τὸν χείριστον τοῦ γυμνασίου ; Πῶς νὰ μὲ τιμωρήσῃ, νὰ μὲ ἐκθέσῃ ἐνώπιον ὅλου τοῦ κόσμου ; Ἐσιώπησε καὶ μετ' ὀλίγον ἤρχισε νὰ ἐξετάζῃ τὸν Σπῦρον.

Δειλὸς ὁ Σπῦρος, τρομαγμένος ἐκ τῆς ἐπιτυχίας μου δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀρθρώσῃ λέξιν. Ἔμεινε βωβὸς ὁ καϊμένος ἐνῷ ἀληθῶς ἦτον ὁ πρῶτος ἐκεῖνος· πῶς ἀναστρέφονται οἱ ὅροι !

Ὅταν ἐπέστρεφα ὀπίσω εἰς τὴν θέσιν μου διέκρινα τὸν πατέρα μου ἐκεῖ εἰς τὴν γωνίαν νὰ σφογγίζῃ τοὺς ὀφθαλμούς του, ἐρυθροὺς ἐκ τῶν δακρύων.

Συνεκινήθην, ἀλλὰ δὲν ἔκλαυσα καὶ ἐκρατήθην ὅπως μὴ τρέξω καὶ τὸν ἐναγκαλισθῶ καὶ τὸν φιλήσω.

Εἰς τὸν οἶκον ἡ μήτηρ, κατηφὴς ἀνέμενε τὴν ἀποτυχίαν μου. Μετὰ κόπου ὁ πατήρ μου τὴν κατέπεισε περὶ τοῦ ἐναντίου καὶ μὲ ἐφίλησε πολλὰς φορὰς καὶ τόσας πολλὰς ὥστε τὰ αὐτία μου ἐβόῦσαν !

Τόρα μόνον ὁ πατήρ μου εἶπεν εἰς τὴν μητέρα :

— Ἦτον δίκαιον νὰ ἐπιτύχῃ, γιατὶ σαράντα μέρες ποῦ εἶχε κλείσῃ τὸ γυμνάσιο δὲν ἔκλεισε μάτι τὸ παιδί, δὲν ἔβαλε φαγεῖ 'ς τὸ στόμα του !

— Ἀλήθεια, ἐγὼ ἐφοβούμην μὴ ἀρρωστήσῃ ὁ ἀνόητος !

Ναί, ἐμελέτησα τότε, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ σχολεῖον, εἰς τὰς παραδόσεις ἤμην προσεκτικώτατος· ὅλα τὰ ἀντελαμβανόμην ἀμέσως καὶ εἰς τὴν οἰκίαν ἐπιστρέφων ἐσημείωνα ὅσα ἔλεγεν ὁ καθηγητὴς καὶ τίποτε δὲν μὲ διέφευγεν ἀπὸ ὅλας τὰς παρατηρήσεις αἱ ὁποῖαι διελεύκαινον τὰ δύσκολα μέρη. Ἀλλ' ἤμην παιδί

καὶ τὰ παιδιὰ εἶνε ἀνόητα. Μοῦ ἐπέρασεν ἡ ἰδέα νὰ κάμω αὐτὴν τὴν ἔκπληξιν εἰς τὸν πατέρα, εἰς ὅλους τέλος πάντων καὶ ἐπέμεινα. Τώρα χαιρόμενος ἐδεχόμην τὰ συγχαρητήρια τῶν φίλων μου καὶ ἀνέμενα τὰ ἀποτελέσματα, ὅπως βεβαιωθῶ ὅτι μία μόνη τάξις μοὶ ὑπελείπετο ὅπως ἀποκτήσω τὸ δικαίωμα νὰ γίνω φοιτητής!

25 Ἰουνίου 187...—Ἐκλαυσα εἰς ὅλον τὸν δρόμον καὶ ὅταν ἔφθασα εἰς τὸν οἶκον ἔπεσα θρηνῶν καὶ ὀδυρόμενος ἐπάνω εἰς τὸν σοφᾶ... Μὲ ἀπέρριψαν...

26 Ἰουνίου 187... Μετὰ μεγάλου κόπου θὰ ὑποφέρω τὸν πόνον μου αὐτόν. Ἐτιμωρήθη ἡ ἀνοησία μου. Θὰ μάθω εἰς τὸ ἑξῆς νὰ μὴ εἰμαι πλέον παιδί. Πεῖσμα ἐγὼ νὰ μὴ λέγω μάθημα ὅλον τὸν χρόνον. Πεῖσμα καὶ ἐκεῖνοι τώρα νὰ μὲ ἀπορρίψουν. Ἦτο πολὺ σκληρὸν τὸ μάθημά των. Καὶ ὅταν ὁ πατήρ μου ἠρώτησε τὸν κ. Δημοσθένην διατί μὲ ἀπέρριψαν ἀφοῦ ἀπήντησα τόσον καλά...

— Δὲν ἀρκεῖ αὐτό, ὅλον τὸ ἔτος νὰ ἰδῆτε τί ἔκαμε!

Καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τοῦ κόλπου του τὸν κατάλογον τὸν ὁποῖον ἐπέστρεφεν εἰς τὸ γυμνάσιον καὶ τοῦ ἔδειξε τοὺς ἐλεινοὺς βαθμοὺς ὅλου τοῦ ἔτους. Μία μόνη μοῦ μένει παρηγορία ὅτι ποτὲ δὲν μὲ κατηγόρησεν ὡς ἀπρόσεκτον· καὶ ὅταν τις δὲν εἶνε ἀπρόσεκτος μανθάνει...

Νικήτας Παραίτης

Διὰ τὸ πιστὸν τῆς ἀντιγραφῆς

Φακ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὀλίγον πρὶν καθίσουν εἰς τὸ τραπέζι ἔλαβεν ὁ πατὴρ τοῦ Δημητράκη τὴν εἴδησιν ὅτι ἀπέθανε γέρων τις συγγενής των·

Ὁ Δημητράκης ἀκούσας αὐτὸ ἠρώτησε τὸν πατέρα του:

— Νὰ ἀρχίσωμεν εὐθὺς νὰ κλαίωμεν, μπαμπᾶ, ἢ θὰ περιμένομεν νὰ φάγωμεν πρῶτα;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μουσουργοῦ.

*

Ὁ λαίμαργος Ἀντωνάκης εἶνε προσκεκλημένος εἰς πλουσιοπάροχον γεῦμα.

Περίεργον ἀνακράζει μετὰ μακρὰν σιγήν, ἡ παροιμία λέγει πῶς «τρώγωντας ἀνοίγει ἡ ὄρεξις» καὶ ὅμως ἐγὼ μίαν ὥραν τρώγω τώρα ἀδιακόπως καὶ ἀκόμη νὰ μοῦ ἔλθῃ ὄρεξις.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Πρασίνης Χλόης.

*

— Μαμμά, πήγαινε μίαν στιγμὴν εἰς τὴν αὐλήν, λέγει ὁ Τοτός.

— Καὶ διατί, παιδί μου, μὲ στέλλεις εἰς τὴν αὐλήν; ... Εἰπέ μου.

— Ὄχι, δὲν σοῦ τὸ λέγω, διότι θὰ κλειδώσῃς τὴν ζάχαριν.

Ἐστάλη ὑπὸ Νικολάου Π. Μαρσέλλου.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Δὲν εἰξεύρετε, μικραὶ φίλαι καὶ μικροί μου φίλοι, πόσον εὐφραίνεται ἡ ψυχή μου, ὅταν λαμβάνω ἐπιστολάς σας περιεχούσας λόγους καλοὺς περὶ τῆς ἀγαπητῆς σας ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ. Καὶ τοῦτο ὄχι διότι ἀρέσκομαι εἰς τοὺς συχνοὺς ἐπαίνους, ἄπαγε, ἀλλὰ διότι βλέπω ὅτι οἱ μόχθοι μου καὶ αἱ δαπάναι μου δὲν ἀποβαίνουσι μάταιοι, ὅτι ὠφελοῦνται οἱ ἀναγινώσκοντες ἐμὲ τὴν ἀγαπητήν των ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ. Καὶ ἐγὼ μὲν εἰξεύρω βεβαίως ὅτι πᾶν ὅ τι γράφεται ἐν τῷ περιοδικῷ μου δὲν γράφεται ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς σκέψεως καὶ προσοχῆς, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἔστω καὶ εἷς στίχος περιττὸς καὶ ἀκατάλληλος πρὸς τὸν σκοπόν μου. Ἀλλ' ὁ σκοπός μου δὲν εἶνε νὰ γράφω ἐγὼ ὠφέλιμα πράγματα καὶ σεῖς νὰ τὰ ἀναγινώσκετε μόνον, ἀλλὰ καὶ νὰ αἰσθάνεσθε ὅτι εἶνε ὠφέλιμα καὶ νὰ προσπαθῆτε νὰ συμμορφώνεσθε πρὸς αὐτά, νὰ γίνεσθε καλλίτεροι, νὰ ὠφελῆσθε. Τοῦτο εἶνε ὁ σκοπός μου καὶ ἡ διακαής μου ἐπιθυμία. Τί λοιπὸν ἀποδεικνύουσιν οἱ καλοὶ περὶ ἐμοῦ λόγοι σας; ὅτι μὲ ἀγαπᾶτε καὶ ἐνθουσιᾶτε ὑπὲρ ἐμοῦ, ὄχι διότι τέρπεσθε ἁπλῶς ἀναγινώσκοντές με, ἀλλὰ διότι αἰσθάνεσθε τὴν ὠφέλειαν τῶν γραφομένων μου, προσπαθεῖτε νὰ συμμορφώνεσθε πρὸς αὐτά, γίνεσθε καλλίτεροι, ὠφελεῖσθε. Διὰ τοῦτο λοιπὸν εὐφραίνομαι ὁσάκις λαμβάνω τοιαύτας ἐπιστολάς σας, καὶ λέγω κατ' ἐμαυτὸν «πόσον εἶμαι μακαρία καὶ εὐτυχής, διότι βλέπω καθ' ἡμέραν τοὺς ὡραίους καρποὺς τῶν κόπων μου πολλαπλασιαζομένους».

Ἀκούσατε τί μου γράφει ἡ συμπαθὴς *Ποντιὰς Αὔρα*

«.... Ὅλη χαρὰ ἔλαβον τὴν γραφίδα διὰ νὰ γράψω εἰς τὴν δευτέραν μου μητέρα ἡ ὁποία πάντοτε μὲ ὁδηγεῖ νὰ κάμνω τὸ καλὸν καὶ μὲ συμβουλεύει. Ἤθελα νά σου γράψω πρωτήτερα, ἀλλά, ὡς γνωρίζεις ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ μου, μοῦ ἐπονοῦσε τὸ χέρι...».

Ἰδοὺ τί ὁμολογεῖ ὁ εἰλικρινὴς *Ἀετὸς τῶν Χιονοσκεπῶν Ὀρέων*«... ἐὰν ἔχω γνώσεις τινάς, ἐὰν ἐγενόμην φιλόπονος καὶ ἐπιμελής, ἐὰν ἀγαπῶ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν μελέτην τὰ πάντα εἰς σὲ ὀφείλω, ἀγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ».

Ἡ προσφιλὴς ἐνθουσιῶσα *Δούλη Ἑλλὰς* ἀναφωνεῖ «... καλὲ δὲν μὲ λέγεις τί δύναμιν ἔχει ἡ γλῶσσά σου καὶ μαγεύει ἔτσι τὸν κόσμον καὶ τον ἐνθουσιάζει μαζί σου; ἂς εἶχα καὶ ἐγὼ μίαν σταλιὰν ἀπὸ τὴν μαγικήν σου αὐτὴν χάριν!».

Ὁ ὀξυδερκὴς *Κυνηγὸς* γράφει... «Ὅταν εἶμαι δυσηρεστημένος ἢ ὠργισμένος, τὸ μόνον ἰατρικόν μου εἶσαι σύ, προσφιλεστάτη μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ· καταφεύγω εἰς τὰς σελίδας σου, ἀναγινώσκω μίαν τῶν συμβουλῶν σου ἢ ἕν τῶν τερπνῶν διηγημάτων σου, καὶ ἀμέσως ὅλαι αἱ ὀχληραὶ σκέψεις μου διαλύονται ὡς νέφη καπνοῦ».

Τὸ εὐῶδες *Ἄνθος τῆς Ἀνατολῆς* προσθέτει «..ἐξ ὅλων τῶν περιοδικῶν ἄτινα λαμβάνω, ὡραιότερόν μ' εὐχαριστεῖ ἡ ἀγαπητή μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ καὶ μάλιστα ἡ Γυφτοπούλα καὶ διὰ τοῦτο θὰ εἶμαι πάντοτε τακτικὸς καὶ πρόθυμος συνδρομητής σας».

Ἡ γλωσσομαθὴς *Φιλόκαλος Πηνελόπη* ἀνακράζει «... ἐξ ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Ἀγγλικῶν περιοδικῶν, ἃ ἀναγινώσκω, *προτιμῶ* τὴν ἀγαπητήν μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ, ἄνευ αὐτῆς δὲν δύναμαι νὰ κάμω».

Ὁ πλήρης ἐλπίδων *Ἐλπιδοφόρος* παρατηρεῖ «... οἱ κόποι, οὓς καταβάλλεις, ἀγαπητὴ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, διὰ νὰ μανθάνῃς ὁλονὲν νέα πράγματα εἰς τοὺς ἀγαπῶντάς σε δὲν πηγαίνουν ἄδικα. Ὅλοι οἱ συνδρομηταί σου βέβαια ὠφελοῦνται καὶ εὐχαριστοῦνται, διότι τοὺς μανθάνεις χωρὶς νὰ ὁ καταλαμβάνωσι, χωρὶς νὰ κοπιάζωσιν αὐτοί».

Ὁ λαμπρὸς *Γυαλέριος Πύργος* λέγει «... τώρα μοὶ μένει καιρὸς ἵνα ἐπαναλάβω πάλιν τὴν διακοπεῖσαν πνευματικὴν σχέσιν μου πρὸς σέ, ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ μου, ἥτις εἶσαι σώτειρα τῆς μαθητιώσης νεολαίας. Καὶ τοῦτο ἐκφράζω οὐχὶ πρὸς κολακείαν, ἀλλ' ἐκ πεποιθήσεως».

Ὁ νέος φίλος μου Ν. Π. Ρ. ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον *Εἰρηνικὸς Ὠκεανός* μοι γράφει μετὰ πόθου «... Ἂν καί σε ἐγνώρισα πολὺ ἀργά, σεβαστή μοι ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, πίστευσόν με ὅμως ὅτι πολύ σε ἠγάπησα, διότι εἰς τὴν γλῶσσάν μας δὲν εἰξεύρω ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλο ἀνάγνωσμα τόσον τερπνὸν καὶ κοινωφελές. Τοῦ λοιποῦ θὰ μ' ἔχῃς σύντροφον ἀχώριστον καὶ ἀγαπητόν. Λυποῦμαι ὅτι σὲ ἐγνώρισα πολὺ ἀργὰ καὶ διῆλθον δώδεκα ὁλόκληρα ἔτη ἄνευ σοῦ. Ἀλλὰ θὰ ἀναπληρώσω τὴν ζημίαν μου ταύτην προσπαθῶν διὰ τῶν μικρῶν οἰκονομιῶν μου νὰ ἀποκτήσω ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρους τόμους σου».

Ὁ ἐπὶ ἔτη φίλτατός μου *Χρυσόρραπις Ἀργειφόντης* μεγαλώσας ἤδη καὶ μέλλων νὰ ἐπιδοθῇ εἰς ναυτικὰς μελέτας, ἀποχωρεῖ ἐκ τοῦ κύκλου τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καταλείπων ἀντικαταστάτην καὶ διάδοχόν του τὴν μικρὰν ἀδελφήν του τὴν χαρίεσσαν *Εὐφροσύνην*. Μετὰ πόνου δὲ ψυχῆς ἀναγγέλλων μοι τοῦτο γράφει «... Γλυκοθύμως ἡ ψυχή μου θὰ ἀναπολῇ τὰς Ἀθήνας μου, τοὺς οἰκείους μου καὶ τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ μου, καὶ κατὰ τὰ μακρινά μου ταξείδια τὸ στόμα μου ὑπὲρ ὑμῶν μετὰ πολλῶν ἐγκωμίων θὰ ἀνοίγεται ὡς τῆς μόνης, εἰς ἣν ἡ Πατρὶς ὀφείλει χιλιάδας ἀγαθῶν πολιτῶν μεστῶν φιλοπατρίας, οὓς ὑμεῖς κατωρθώσατε διὰ τῶν καλῶν σας παραδειγμάτων νὰ μορφώσετε».—Μὲ συγκινεῖ σφόδρα ἡ εὐγενὴς αὕτη ἐκδήλωσις τῆς ἀγάπης σου, παλαιέ μου φίλε, *Χρυσόρραπι Ἀργειφόντα*, ἐξ ἧς ἀποδεικνύεται, μυριάκις ἤδη ὅτι, ὁ καλὸς σπόρος ὅταν πέσῃ καὶ ἐπὶ καλῆς γῆς ἐξάπαντος θὰ καρποφορήσῃ. Χαίρω δὲ ὅτι καὶ ἐγὼ κατὰ μέγα μέρος συνετέλεσα εἰς τὴν ἀγωγήν σου καὶ σεμνύομαι ἐπὶ τούτῳ. Αἱ εὐχαί μου θὰ σε παρακολουθῶσιν εἰς τὸ πολύπονον μὲν ἀλλ' ἔνδοξον στάδιον εἰς ὃ ἤδη εἰσέρχεσαι. Ἐνθυμοῦ δὲ ἀείποτε τὰ παραδείγματα τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ.

Τὸ φιλότιμον *Τέκνον τῶν Μούσῃων* ἀναφωνεῖ «...σὲ προσαγορεύω λακωνικῶς, ἠγαπημένη μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ. Τὸν περισσότερον χρόνον μου διατρίβω περὶ σὲ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀγάπης:

Χαῖρε ἐμοῦ ἀνάπλασις,
Φιλτάτη μου *Διάπλασις*».

Ἡ μελῳδικὴ *Λύρα τοῦ Ὀρφέως* ψάλλει «...πόσον μὲ ἀνακουφίζεις ὅταν ἔρχεσαι εἰς τὴν Κηφισιάν. Ἔρχεσαι ὡς πνοὴ Ζεφύρου δροσίζουσα τὴν Σαχάραν τῆς μονοτονίας καὶ μοναξίας μου. Οὐδὲν περιοδικὸν συγκρίνεται πρὸς τὴν προσφιλῆ μας ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ. Μήπως δὲν λαμβάνω καὶ ἄλλα ἑλληνικὰ καὶ ξένα; ἀλλὰ...ἂς παύσω διὰ νὰ μὴ νομίσῃς ὅτι σε κολακεύω, ἐν ᾧ ἐγὼ ὁμιλῶ εἰλικρινῶς».

Ὁ νέος μου φίλος *Ἀριθμὸς 13* χαίρων λέγει «...ἔσχον τὸ εὐτύχημα νὰ ἐγγραφῶ συνδρομητὴς εἰς τὴν περικαλλῆ ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ, περιοδικὸν μοναδικὸν εἰς τὸ εἶδός του».

Ἀσπασμοὺς καὶ ὠφελείας καὶ προσρήσεις ἀποστέλλω πρὸς τὸν *Γενοάτην Κολόμβον*, ὅστις ὅτε ἔλαβε προχθὲς τὰ φύλλα μου ἤρχισε νὰ τὰ ἀσπάζεται καὶ νὰ πηδᾷ ἀπὸ τὴν χαράν του.—Πρὸς τὸν μικρὸν *Σχολαστικόν*, ὅστις τὰς ἡμέρας τῆς ἀσθενείας του διῆλθεν ἀναγινώσκων τὸν «Πυρειοπώληνα» ἂν καὶ τὸν εἶχεν ἀναγνώσῃ ἀλλὰ τόσον τοῦ ἤρεσεν ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν ἀφήσῃ.—Πρὸς τὸν φίλτατον *Ἀθ. Φαραζουλῆν*, τὸν ὁποῖον συγχωρῶ ἐξ ὅλης μου καρδίας διὰ τὴν σιωπήν του, ἀφ' οὗ δὲν προῆλθεν οὔτε ἐξ ἀμελείας οὔτε ἐξ ἀστοργίας πρὸς τὴν φιλτάτην του ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ.—Πρὸς τὸν *Τρομερὸν Λεόν*, εἰς ὃν τόσον πολὺ ἤρεσεν ἡ «Γυφτοπούλα» μου, τῆς ὁποίας ἀφ' οὗ ἡ ἀρχὴ εἶνε τόσον ὡραία, πόσον θὰ εἶνε καὶ τὸ τέλος.—Πρὸς τὸν *Ἀρματωλὸν τοῦ 21*, τὸν ἐκ βάθους καρδίας ἀγαπῶντά με καὶ ἔχοντα μεγάλα σχέδια ὑπὲρ τῆς ἀγαπητῆς του ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ.—Πρὸς τὸν φίλον μου *Μιμῆκον Ι. Μέξην*, ὅστις πολὺ ἐπιθυμεῖ νὰ λάβῃ τὸ βραβεῖον εἰς τὸν παρόντα διαγωνισμόν. Ἀρκεῖ μόνον νὰ θέλῃ καὶ θά το ἐπιτύχῃ.—Πρὸς τὴν χαρίεσσαν *Εὐφροσύνην*, τῆς ὁποίας ἔλαβον τὰς λύσεις καὶ τὴν παρακαλῶ νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν καλὸν ἀδελφόν της ὅτι θὰ φροντίσω περὶ ταχείας ἀποστολῆς τῆς συμβουλῆς ἣν μοι ἐζήτησε.—Πρὸς τὴν *Ἐνδοξον Ναυμαχίαν τῆς Σαλαμῖνος* εἰς τῆς ὁποίας τὸ κεφαλάκι ἑνεκα τῶν πολλῶν μαθημάτων της δὲν θὰ ὑπάρχῃ διόλου θέσις διὰ λύσεις πνευματικῶν ἀσκήσεων· ἀλλὰ θὰ κλέπτῃ καὶ καμμίαν ὥραν διὰ νὰ μή την λησμονῶ· τοῦτο εἶνε ἡ μόνη ἐπιθυμία της καὶ παράκλησίς της.—Πρὸς τὴν ἀγαπητὴν *Ρεγγίναν* ἥτις μὲ φιλεῖ πολλὲς πολλὲς φορές.—Πρὸς τὸ *Τέκνον τῶν Ὀρέων*, τὸ ὁποῖον πρὸς παραμυθίαν τῆς ὀρφανίας του καταγίνεται ἀξιεπαίνως μετὰ μείζονος ζήλου εἰς ἀνάπτυξιν τοῦ πνεύματός του.—Πρὸς τὸν *Κάλγαντα*, ὅστις θυσιάζει πάντοτε ὀλίγον χρόνον ἐκ τῶν μαθημάτων του καὶ με ἀναγινώσκει ἀλλὰ μόνον τὰ μυθιστορήματά μου· βραδύτερον ὅμως ὅταν θὰ ἔχῃ καιρὸν θὰ ἀναγινώσκῃ καὶ τὸ ἐξώφυλλόν μου ἀκόμη. Τὰ σταλέντα ἐλήφθησαν.—Πρὸς τὸν «αἰώνιόν μου συνδρομητήν,» *Δημήτριον τὸν Πολιορκητήν*, ὅστις μ' ἐπιφυλάττει καὶ μίαν ἔκπληξιν, ἥτις, ὡς λέγει πολὺ θά μ' εὐχαριστήσῃ. Περιμένω ἀνυπομόνως.—Πρὸς τὴν *Μή μου ἅπτου* τὴν ὁποίαν συγχωρῶ διὰ τὴν μακρὰν σιωπήν της καὶ την παρακαλῶ νὰ ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας μου εἰς τὴν εὐγενῆ ἀδελφήν της.—Πρὸς τὸν *Μαῦρον τῆς Ἀγγόλης*, ὅστις γίνεται δεκτὸς ἀφ' οὗ μάλιστα λέγει, ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἠσυχάσῃ ποτὲ τὴν ὑπεραγαπητὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ του.—Ὡσαύτως καὶ πρὸς τὴν *Εὐτυχῆ Θνητήν*, ἥτις ἐπιφυλάσσεται νὰ μοι γράψῃ.—Πρὸς τὸν *Λυγκέα*, χάριν τοῦ ὁποίου θὰ συγχωρήσω κατὰ πρώτην φορὰν τὸν παραμελήσαντα τὸ καθῆκον του ὑπάλληλον. Τὰ σταλέντα ἐλήφθησαν.—Πρὸς τὸν *Μικρόμυρμηκα*, ὅστις ταξειδεύων εἰς Μασσαλίαν, μοῦ γράφει ἀπὸ τοῦ ἀτμοπλοίου «...Εἶδα τὴν ἀγαπητήν Ἑλλάδα ἀπὸ μακράν. Μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας θὰ τὴν ἴδω καὶ ἐκ τοῦ πλησίον καὶ χαίρω, χαίρω, χαίρω, χαίρω». Καλῶς νὰ ἔλθῃς, μικρέ μου φιλόπατρι.—Πρὸς τὸν Ὁ. Μ. ὅστις αὐτὸς καὶ μόνος εἶνε ὁ ἔχων τὸ *Μαραθωνομάχος* ὡς ψευδώνυμον.—Πρὸς τὴν *Θαλασσίαν Αὔραν* ἥτις μετὰ χαρᾶς θὰ μάθῃ ὅτι «τόνος» εἶνε ὄνομα ἰχθύος καὶ «σκόρος» τὸ βλαβερὸν ἔντομον τὸ καταστρέφον τὰ μάλλινα ἰδίως ἐνδύματα. Περιμένω νὰ ἐρωτήσῃ καὶ νὰ μου γράψῃ πῶς τα λέγουν εἰς τὴν πατρίδα της.—Πρὸς τὸν *Χιονοσκεπῆ Αἶμον*, ὅστις πολὺ ὀρθῶς ἀποδοκιμάζει τὴν δολίαν πρᾶξιν τοῦ ἐξαδέλφου του, τιμωρηθέντος ὅμως ὡς του ἔπρεπε.—Πρὸς τὸ *Ῥόδον τοῦ Ἀπριλίου*, τὸ ὁποῖον εὐχαριστῶ διὰ τὰς καλὰς πληροφορίας του καὶ ἐπαινῶ διὰ τὴν φιλοτιμίαν του.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15ης Αὐγούστου]

217. Λεξίγριφος.

Τὸ πρῶτόν μου, ἐάν σ' εὑρῇ, σὲ κατακερματίζει.
Τὸ δεύτερόν μου γράμμα τι. Τὸ τρίτον μου φωτίζει.
Τὸ ὅλον μου ἀείμνηστον πολεμιστὴν ἐγκρύπτει.
Τὸ ὄνομά του ἂν εἰπῇ πᾶς δοῦλος ἀνακύπτει.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀφρικανοῦ Λέοντος.

218. Λεξίγριφος.

Πρόθεσις τὸ πρῶτόν μου
καὶ τὸ δεύτερόν μου νῆσος.
Τοῦ Ἀγῶνος ἄριστος
καὶ τοῦ Λεωνίδου ἴσος.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Τούλας.

219. Στοιχειόγριφος.

Σ' τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἰησοῦ ἂν, φίλε, μὲ ζητήσῃς,
εὐθὺς θά μ' ἀπαντήσῃς.
Τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ἐάν μου λάβῃς γράμμα
ἀμφιβολίαν θὰ δηλῶ καὶ δισταγμὸν συνάμα·
ἂν δὲ 'ς τὸ πέμπτον γράμμα μου τὸ ἕβδομον προσθέσῃς,
θά μ' εὕρῃς 'ς τὰς προθέσεις.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀστέρος τῆς Νυκτός.

220. Ἀναγραμματισμός.

Εἶμ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου, καὶ ἀναγραμματισμένον,
ὡς εἰς πάντων τῶν ἀνθρώπων, εἰς τὰς σάρκας σου κρυμμένον.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐλπιδοφόρου

221. Τρίγωνον.

Ἐκ τῶν σπλάγχνων μου ἐξῆλθον ὅσα ζοῦν ἐπὶ τῆς γῆς.
Εἰς τὰ σπλάγχνα τῶν ἐμψύχων ζήτησέ με νά μ' εὑρῇς.
Τοῦ δευτερολέπτου εἶμαι ἡ ἡμίσεια φωνή.
Ἐὰν λείψω οὐδεὶς ἥρως ἐν τῷ κόσμῳ θ' ἀφανῇ.
Εἰς τὰ τέσσαρα αὐτὰ
ἂν προσθέσῃς ἓν στοιχεῖον ἐκ τῶν δέκα καὶ ἑπτά,
θὰ ἰδῇς μὲ θαυμασμόν σου
τέλειον τὸ τρίγωνόν σου.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἐνδόξου Ναυμαχίας τῆς Σαλαμῖνος.

222. Κινεζικοὶ συνδυασμοί.

[Ὁδηγίας περὶ τῆς λύσεως ἴδε ἐν σελίδι 141 τοῦ 9ου φυλλαδίου]

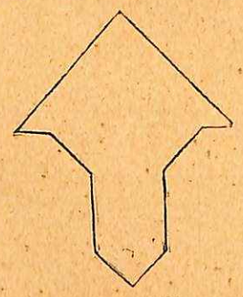

225. Αἴνιγμα.

Πεδίον εἶμαι πράσινον καὶ θέρους καὶ χειμῶνος,
ἀλλὰ πεδίον ἀβλαβοῦς εἰς τὴν ζωὴν ἀγῶνος,
ἐν ᾧ κτυποῦντ' ἀκράτητοι καὶ μ' ἑλιγμοὺς ποικίλους,
ἐχθροὶ καθ' ὅλα ὅμοιοι καὶ ἴσοι πρὸς ἀλλήλους.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Χιονοσκεποῦς Αἵμου.

224—227. Μαγικὸν γράμμα.

Διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως ἑνὸς ἐκ τῶν γραμμάτων τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι τόσαι λέξεις.

Χορδή, ἄρτος, ναός, ἀμήν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀετοῦ τῶν Χιονοσκεπῶν Ὀρέων.

228—229. Μεταμορφώσεις.

Α') Ἡ *Πάφος* δι' ἓξ μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Ἴος*.
Β') Ὁ *Τάσσος* διὰ πέντε μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *Ἅγις*.

Ἐστάλησαν ὑπὸ τοῦ Ἀνεμοστροβίλου.

230. Κρυπτογραφικόν.

1 2 3 4 5 6 3 5 7 3 8 9 10 8 11 7 4 = Πόλις θαυμασία.
2 8 3 = Θρεπτικὴ τροφή.
3 6 9 4 = Ἀρχαῖον ξύλινον τεῖχος.
4 6 11 8 4 = Θαλασσία κίνησις.
5 8 3 3 8 4 = Μέτρον μεγάλων φορτίων.
6 3 5 7 3 8 8 4 = Φίλος Ρωμαίου αὐτοκράτορος.
7 10 10 6 4 7 6 = Ἀπαραίτητος εἰς τὰ ἱπποδρόμια
8 10 11 8 3 = Ἀπαραίτητον παντὶ στρατιώτῃ.
9 4 5 6 5 8 3 = Τὸ ἀντίθετον τοῦ πρώτου.
10 6 7 6 3 = Πολεμικὸς ὕμνος.
11 6 11 7 4 5 6 5 8 4 = Ἀείποτε λαλῶν.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀναστασίου Δ. Καλλινίκου.

231. Ἀπροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα πόλεως μεγάλης καὶ λαμπρᾶς.

1. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου. 2. Μέγας Ἀρχιερεύς. 3. Υἱὸς τοῦ Ἰακώβ. 4. Πολύχρουν τύξον. 5. Ἔνδοξος πόλις τῆς Ἑλλάδος. 6. Χώρα μεγάλη τῆς Ἀσίας. 7. Ὄρος ἱερόν. 8. Ζῷον τετράπουν.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Τρομεροῦ Λεπτοῦ.

232. Ἀπροσδόκητον.

Ποῖος ποταμὸς οὔτε πηγὰς ἔχει, οὔτε ἐκβολάς, οὔτε ὄχθας, οὔτε νερὸν ποτάμιον;

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Βάκχου.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Μαρτίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

90. Κάλαμος, θάλαμος. — 91, Μαρίς, μερίς. — 92. Ὀλίγα, Ὄλγα — 93. Ἡ ψυχή. —

94.
Ζ Α Λ Η
Α Ν Η Ρ
Λ Η Θ Ω
Η Ρ Ω Σ

— 95.
ΚΑΛ—ΑΙ—ΚΡΑ—ΤΗΣ
ΑΙ—ΧΑ—ΝΟΣ
ΚΡΑ—ΝΟΣ
ΤΗΣ

—96.
Α
Α Ρ Α
Α Γ Ι Ω Σ
Α Ρ Ι Σ Τ Ο Σ
Α Ω Τ Ο Ν
Σ Ο Ν
Σ

—97.
Ν Κ Ν
Ε Α Ω
Σ Υ Ρ Ι Α
Ι Ι Ω
Χ Α Ν

—98.
Α
Μ
ΣΕΡΙΦΟΣ
Σ
Ο
Σ

—99-100. Α') *Μῆλος*, Μῶλος, πῶλος, πόλος, πόνος, ὄνος, οἶνος, οἶκος. —Β') *Ἦλος*, ὅλος, θόλος, πόλος, Πόρος, Πάρος, πάθος, *Πάρθος*. —101-107. Τῇ προσθήκῃ τοῦ γράμματος κ, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ἑνὸς ἄλλου οἱουδήποτε, σχηματίζονται αἱ ἑξῆς λέξεις: ἀσκός, τόκος, ῥάκος, σκιά, ἄκρος, Καρία, Κάρ. — 108. ΑΔΡΙΑΝΟΥΠΟΛΙΣ, δάσος, ῥοιά, Ἴος, ναός, ὀνάριον, ὕδρία, πόλις, Λυδία, Σαρδανάπαλος. — 109. Σέβου τὸ γῆρας. —

110. Ἐὰν ᾖς φιλομαθὴς
Ἔσῃ καὶ πολυμαθής.

— 111. Ὁ ἁλαζὼν (ἀλλὰ ζῶν). — 112. ΡΟΔΑΝΟΣ (1. Ῥόδον, 2. Οὐρανία. 3. Δανία. 4. Ἀθηνᾶ, 5. Νέρων. 6. Ὄλυμπος. 7. Σκῦρος). —113. ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ (ΚΛΕόμβροτος. 2. Ὀδυσσεύς. 3. ΠΑτροκλος. 4. ΤΡΑτανός). — 114. Εἰ ὠὰ νησῶν φιλεῖς πόσον μᾶλλον τὰ χηνῶν. —115. Νὰ εἶσθε πρῶτοι εἰς τὸ ἀκούειν καὶ ἔσχατοι εἰς τὸ λαλεῖν. — 116. Ὑπὲρ πάντα τὰ ἐπὶ γῆς ἐστὶν ἱερὰ ἡ πατρίς.

Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ Κ^ΑΣ COLOMB ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΦΡΑΣΙΝ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 161]

Ἡ ἡσυχία, ἡ τάξις, ἡ πειθαρχία ἐνέχουσι τοιαύτην τινὰ δύναμιν, ὥστε ἐπιδρῶσι σωτηρίως καὶ εἰς τὰς μάλιστα δυσυποτάκτους φύσεις ἐπί τινα τοὐλάχιστον χρόνον. Καὶ ἡ Μαριὰ λοιπὸν ἐκοιμήθη ἐν τῷ μεγάλῳ ὑπνωτηρίῳ μετὰ τῶν λοιπῶν κορασίων ἀφ' οὗ πρῶτον ἔγινεν ἡ προσευχή, καὶ ἐκοιμήθη χωρὶς νὰ συλλογίζεται τὰς συνήθεις ἐκδρομὰς καὶ ἀταξίας της. Ἐξηκολούθησε δὲ οὖσα παράδειγμα ἡσυχίας καὶ εὐταξίας, αἱ δὲ κυρίαι τοῦ Ὀρφανοτροφείου ἐθαύμαζον διότι εἶχον λάβῃ πολὺ κακὰς πληροφορίας περὶ αὐτῆς καὶ ἤδη ἔβλεπον αὐτὴν φρονιμωτάτην.

Καὶ ὅμως μετά τινας ἑβδομάδας, παρερχομένης τῆς πρώτης ἐντυπώσεως, θὰ ὑπερίσχυεν ἀφεύκτως ἡ φύσις, καὶ ἡ Γυφτοπούλα θὰ ἐφαίνετο ὁποία πράγματι ἦτο. Ἀλλ' ἡ ἀτυχὴς κόρη ἦτο εὐάγωγος καὶ φρόνιμος οὐχὶ διότι εἶχε βελτιωθῇ ὁ ἀτίθασσος χαρακτήρ της, ἀλλὰ διότι εἶχε κλονισθῇ ἡ ὑγιεία της. Μετ' οὐ πολὺ θὰ ἦτο δώδεκα ἐτῶν, ἐπ' ἐσχάτων δὲ εἶχεν ἀναπτυχθῇ πολύ· ἡ δὲ ταχεῖα αὕτη ἀνάπτυξις συνέπεσε κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας καὶ τῆς ἀναρρώσεως τῆς Εὐμορφίας. Καθ' ὅλον δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ἡ Μαριὰ ἔμενε περιωρισμένη κατ' ἀρχὰς μὲν παρὰ τῇ ἀσθενεῖ, ἔπειτα δὲ ἐν τῷ Ὀρφανοτροφείῳ, ὅτε δῆλα δὴ ἦτο ἀνάγκη νὰ ζῇ ἐλευθέρα καὶ ἐν ὑπαίθρῳ καὶ νὰ ἀναπνέῃ καθαρὸν ἀέρα. Ὁ ἀποκλεισμὸς δὲ οὗτος μεταξὺ τεσσάρων τοίχων τὴν ἐστενοχώρει καὶ τὴν κατήντησεν ὠχρὰν καὶ ἀδύνατον, ὥστε ἡ φαινομένη εὐπείθεια καὶ συστολὴ δὲν ἦσαν ἄλλο ἢ μαρασμὸς καὶ οὐδὲν πλέον. Ὅθεν ὅτε ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Ὀρφανοτροφείου εἶπεν ὅτι εἶνε καιρὸς νὰ παραδώσωσι τὴν Μαριὰν εἴς τινα οἰκογένειαν ὡς ὑπηρέτριαν, ἡ κυρία Ἄννα διεμαρτυρήθη σφοδρῶς καὶ ἀνέκραξε «Νά το στείλουν ὑπηρέτριαν! εἰς τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται τὸ κορίτσι εἶνε βαρβαρότης καὶ ἀπανθρωπία· οὐδὲ τρεῖς μῆνας θὰ ἀνθέξῃ, θὰ ἀποθάνῃ τὸ κακόμοιρον· μόνον νά το κυττάξῃ τις θὰ καταλάβῃ ὅτι δὲν εἶνε δι' ἐργασίαν, εἶνε φιλάσθενον.»

Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἀπετάθη πρὸς τὸν ἰατρόν, ὅστις ἀπέρριψε πάσας τὰς ἐνστάσεις τῆς κυρίας Ἄννης καὶ εἶπεν ὅτι ἡ Μαριὰ μόνον ἀναιμικὴ εἶνε καὶ διώρισε κατάλληλον φάρμακον. Προσέθηκε δὲ ὅτι ἡ ἐργασία καὶ ἡ κίνησις θὰ τὴν ὠφελήσωσι. Νὰ φροντίσωσι δὲ μόνον νὰ εὑρεθῇ οἰκογένεια εὔσπλαγχνος ἥτις νὰ μή τὴν ὑποβάλλῃ εἰς πολὺ κοπιώδεις ἐργασίας· ἀφεύκτως δέ τὸ κοράσιον θὰ ἀναλάβῃ τὰς δυνάμεις του.

«Η ΜΑΡΙΑ ΠΑΡΕΤΗΡΕΙ ΤΗΝ ΚΟΙΜΩΜΕΝΗΝ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΝ ΤΗΣ» (Σελ.179)

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἡ κυρία Ἄννα ἔλαβεν ἐντολὴν νὰ ἑτοιμάσῃ τὴν Μαριάν, διότι ἔμελλε νὰ ἔλθῃ νά την παραλάβῃ πλούσιός τις γεωπόνος. Τὴν ἑπιουσαν ἦλθεν ὁ κῦρ Σπῦρος Φαρῆς καὶ ἡ κυρία Ἄννα εἶπε πρὸς αὐτὸν δεικνύουσα τὴν Μαριάν.

«Ἰδού, κύριε, ἡ μικρούλα ὑπηρέτριά σας.»

—Ὦ, ὦ! εἶπεν ὁ κῦρ Σπῦρος, παρατηρῶν τὴν Μαριὰν καὶ σείων τὴν κεφαλήν του. Καλὰ μού την εἴπατε μικρούλαν. Ἀμ' νὰ ἰδοῦμε θὰ μπορῇ νὰ δουλέψῃ; Δὲν εἶνε χειροδύναμον τὸ κοριτσάκι.

—Εἰς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν τὰ δίδομεν, εἶπεν ἡ κυρία Ἄννα· καὶ ἂν δὲν εἶνε χειροδύναμον εἶνε ὅμως πολὺ ἔξυπνον καὶ ἐπιδέξιον. Ὅ τι ἰδῇ τὸ μάτι του εὐθὺς τὸ κάμνει. Νὰ ἰδῆτε, κύριε, ὅτι θὰ μείνετε κατὰ πάντα εὐχαριστημένος.

—Ἂς εἶνε, τὸ παίρνω, κι' ἂν δὲν κάμνῃ τίποτ' ἄλλο, τοὐλάχιστον θὰ βοηθῇ τὴν Χονδροκατερίνα μας, θά της θυμίζῃ τί δουλειὰ θὰ κάνῃ· δὲν ξέρετε, κυρία μου, ἡ μεγάλη μας δούλα, ἡ Χονδροκατερίνα, εἶνε μιὰ τεμπέλα καὶ μιὰ ξεχασιάρα, ποῦ δὲν ἔχει τέρι.»

Ἔπειτα στρεφόμενος πρὸς τὴν Μαριὰν εἶπεν·
«Ἔλα, κοριτσάκι μου, κάγε μετάνοια καὶ φίλα χέρι τῆς κυρίας. Ἀλήθεια, κυρία, πῶς τὸ λένε τὸ κοριτσάκι;
—Μαριάν,» εἶπεν ἡ κυρία Ἄννα.
Ἡ Μαριὰ ἠσπάσθη τὴν χεῖρα τῆς κυρίας Ἄννης, ἤτις ἔκυψε καί την ἠσπάσθη εἰς τὸ μέτωπον, εὗρε δὲ τρόπον καὶ ἐψιθύρισεν εἰς τὸ ὠτίον της.
«Μὴ εἰπῇς, Μαριά μου, ὅτι εἶσαι γυφτοπούλα.»
Εἶπε δὲ τοῦτο ἡ κυρία Ἄννα, διότι ἐγίνωσκε τὰς προλήψεις τῶν χωρικῶν· ἀλλ' ἡ Γυφτοπούλα ὅμως ἠγανάκτησεν ἐνδομύχως καὶ διενοήθη «τί τάχα, εἶνε ἐντροπὴ ὅτι εἶμαι γυφτοπούλα! ἴσα ἴσα ἐγώ το ἔχω κρυφὸ καμάρι»· ἀλλὰ δὲν εἶπε τίποτε πρὸς τὴν κυρίαν Ἄνναν καὶ ἠκολούθησε σιωπηλὴ τὸν κῦρ Σπῦρον, ὅστις ἔσπευδε νὰ ἀναχωρήσῃ πρὶν τὸν καταλάβῃ ἡ νύξ.
Πρὸ τῆς πύλης τοῦ Ὀρφανοτροφείου ἵστατο ἁμάξιον χωρικὸν καὶ τὰ ἡνία τοῦ ἵππου ἐκράτει ὁ Μῆτσος ὁ ὑπηρέτης τοῦ κῦρ Σπύρου, παῖς ρωμαλέος, ὅστις ἅμα ἰδὼν τὴν Μαριὰν εἶπε πρὸς τὸν κύριόν του·
«Καλὲ ἀφεντικό, ποῦ την ἐπέτυχες αὐτὴν δὰ τὴν ἀραπίτσα; αὐτὴ δὰ εἶνε ἡ καινούργια δούλα; Πόσα δράμια θὰ μπορῇ νὰ σηκώσῃ 'ς τὸν ὦμόν της.
—Σούτ! εἶπεν ὁ κῦρ Σπῦρος. Δέν την πιάνει τὸ μάτι σου ἔ; Οὔτε μεγάλη εἶνε, οὔτε παχειὰ σὰν τὴν Χονδροκατερίνα· ἀλλὰ ὁ νοῦς της ἀξίζει ὅσο χρυσάφι ζυγιάζει τὸ κορμί της, αὐτὸ δά που δέν το πιάνει τὸ μάτι σου!
—Ξέρω κ' ἐγὼ τί νὰ εἰπῶ!» εἶπεν ὁ Μῆτσος ὑψῶν τοὺς ὤμους του καὶ ἀπέβλεψε πρὸς τὴν Γυφτοπούλαν μετὰ δυσπιστίας μορφάζων.
Τὸ βλέμμα τοῦ ὑπηρέτου οὐδόλως ἐτάραξε τὴν Μαριάν, διότι δὲν ἐπτοεῖτο τόσον εὐκόλως· ἀλλὰ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἠσθάνθη ἀποστροφὴν πρὸς αὐτὸν καὶ διενοήθη: «Ἂν μοιάζουν καὶ οἱ ἄλλοι 'ς τὸ σπίτι σὰν καὶ αὐτὸ τὸ παλιόπαιδο, κακὰ θά τα ξεμπερδέψωμε!»
Ἀνέβησαν εἰς τὸ ἁμάξιον ἡ Μαριὰ καὶ ὁ κῦρ Σπῦρος, ἐμάστιξεν ὁ Μῆτσος τὸν ἵππον καὶ ἐξεκίνησαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'

ΑΦΙΞΙΣ ΤΗΣ ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑΣ — ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΚΟΣΚΙΝΑΚΙ ΜΟΥ — ΔΥΣΑΡΕΣΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ὡς εἶχε προϊδὴ ὁ κῦρ Σπῦρος, ἐπῆλθεν ἡ νὺξ πρὶν φθάσωσιν εἰς τὸ χωρίον· ἀλλ' εὐτυχῶς εἶχεν ἀνατείλῃ ἡ σελήνη καὶ ἐφώτιζε τὰς ὁδούς. Ὁ γεωπόνος ἦτο ἀνὴρ γενναῖος καὶ ἄφοβος καὶ ἤθελε πάντες οἱ περὶ αὐτὸν νὰ εἶνε γενναῖοι καὶ ἄφοβοι· τοῦτο δὲ εἶνε φυσικόν, διότι πᾶς ἄνθρωπος εὐαρεστεῖται ἀνακαλύπτων ὅτι ὁ πλησίον του ἔχει ἰδιότητας ὁποίας καὶ αὐτὸς ἔχει. Λοιπὸν ὁσάκις τὸ ἁμάξιον διήρχετο πλησίον τοῦ δάσους μέρος τι σκοτεινόν, ὁ κῦρ Σπῦρος ἔβλεπε τὴν Μαριὰν διὰ τοῦ ἄκρου τοῦ ὀφθαλμοῦ του θέλων νὰ βεβαιωθῇ ἐὰν τὸ σκότος την φοβίζῃ. Παρετήρησε δὲ μετὰ χαρᾶς ὅτι ἡ μικρὰ ἦτο γενναία καὶ ἀτρόμητος ὅπως αὐτός· ἐκάθητο ἀτάραχος καὶ ἔβλεπε τὰς μαύρας σκιὰς τῶν δένδρων καὶ τῶν βράχων καὶ ἔμενεν ἀτάραχος ὁσάκις διήρχοντο τοὺς σκοτεινοὺς διαδρόμους τοῦ δάσους ὅπου οὐδὲ μία ἀκτὶς τῆς σελήνης εἰσέδυε διὰ τοῦ πυκνοῦ φυλλώματος τῶν δένδρων. Τοὐναντίον δὲ ὁ Μῆτσος ἐφαίνετο τεταραγμένος καὶ ἐμάστιζε ἀνηλεῶς τὸν ἵππον, διὰ νὰ φθάσωσιν εἰς τὸ χωρίον ὅσον τάχιστα. Ὁ δὲ κῦρ Σπῦρος ἐγέλα ὑπὸ τοὺς μύστακάς του διὰ τὸν ἀνόητον φόβον τοῦ ὑπηρέτου του.
«Αἴ! ἀνεφώνησε τέλος, λυπήσου τον, καϊμένε, λιγάκι τὸν κακόμοιρον τὸν Ψαρῆν! Τάχα καὶ αὐτὸς δὲν θέλει περισσότερον ἀπὸ σένα ναὐρεθῇ 'ς τὸ ἀχούρι μίαν ὥραν ἀρχήτερα; Ἀλλὰ εἶνε γέρος ὁ καϊμένος καὶ δέν του ἀρέσει νά τον βιάζουν νὰ τρέχῃ. Καὶ ἔπειτα δὲν εἰξέρεις τάχα ὅτι ὅσον καὶ ἂν τον κτυπᾷς αὐτὸς δὲν τρέχει περισσότερον; Βρέ, τί μοῦτρα εἶν' αὐτά; τρέμεις ἀπὸ τὸν φόβον σου! Στάσου νὰ καθίσω καὶ θά μας ἀναποδογυρίσῃς μιὰ χαρά. Δός μου ἐδῶ!»
Καὶ ἔλαβε τα ἡνία.
Ὁ δὲ Μῆτσος ὅστις διεσκέδαζε πρότερον τὸν φόβον του, διότι εἶχε τὸν νοῦν του εἰς τὸν ἵππον, τώρα ὅτε παρεχώρησε τὴν θέσιν του εἰς τὸν κύριόν του, ἐκάθητο ἀργὸς καὶ ἔτι μᾶλλον ἐφοβεῖτο καὶ ἔτρεμεν ὑπὸ τοῦ φόβου βλέπων τὰς σκιὰς τῶν δένδρων, τὴν ἀντανάκλασιν τοῦ φωτὸς τῆς σελήνης εἰς τὰ μέρη ὅπου ἐλίμναζον ὕδατα, τὰ μαῦρα νέφη τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐσταυροκοπεῖτο ὁ τάλας καὶ παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ διώξῃ τὰ φαντάσματα, ἐν ᾧ οὐδεμία ἀνάγκη ἦτο νὰ ἐπικαλῆται τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ εἰς τοιαῦτα ἀνύπαρκτα πράγματα, ὁ ἀνόητος! Καὶ ἐν ᾧ ἔτρεμε σύσσωμος, ἐκύτταζε τὴν Μαριὰν διὰ τῆς ἄκρας τοῦ ὀφθαλμοῦ του ἐὰν φοβῆται καὶ αὐτή· ἀλλ' ἡ Γυφτοπούλα ἐκάθητο ἀτάραχος καὶ ἀμέριμνος καὶ τὰ ὄμματά της ἔστιλβον ἐν τῷ σκότει, ὁ δὲ Μῆτσος ἤρχισε νά την φοβῆται καὶ ἐψιθύριζε: «Τί εὐχὴ Θεοῦ, κορίτσι πρᾶγμα νὰ μὴ φοβῆται καὶ νὰ μή το μέλῃ που βλέπει τόσα τρομακτικὰ φαντάσματα!»
Τὸ μυαλό σου καὶ μιὰ λύρα, Μῆτσο μου! ποῦ εὑρέθηκαν τὰ φαντάσματα; ἡ φαντασία σου τὰ γεννᾷ. Δὲν ἐντρέπεσαι νὰ ἔχῃς ὀλιγωτέραν κρίσιν τῆς Γυφτοπούλας;
«Νὰ κ' ἐφθάσαμεν!» εἶπεν ὁ κῦρ Σπῦρος δεικνύων διὰ τοῦ μαστιγίου του.
Ἡ Μαριὰ διέκρινε μεταξὺ τῶν δένδρων οἰκοδόμημα φωτιζόμενον ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τῆς σελήνης.

Μετ' ὀλίγον ἐφάνη εὐρύχωρος αὐλὴ καὶ ὑπὸ τὴν στέγην μεγάλου παραπήγματος εἶδεν ἁμάξια, κάρρα, ἄροτρα, ἀνεμοκλίμακας καὶ διάφορα γεωργικὰ ἐργαλεῖα τεταγμένα κατὰ σειράν, ἀντικρὺ τῶν σταύλων. Ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐφαίνετο φῶς ἀμυδρὸν καὶ ὅτε τὸ ἁμάξιον εἰσῆλθεν εἰς τὴν αὐλὴν μετὰ κρότου καὶ θορύβου ἤνοιξεν ἡ θύρα καὶ ἐφάνη γυνή τις ἡ σύμβιος τοῦ κῦρ Σπύρου.
«Σὺ εἶσαι, Σπῦρο; ἐφώνησε, τὴν ἔφερες;
—Ναί, ναί, ἐδῶ τὴν ἔχομεν, ἀπεκρίθη ὁ κῦρ Σπῦρος. Κοπέλλα πρώτης! καὶ ποῦ νά την ἰδῇς!»
Τὸ ἁμάξιον ἐστάθη, ὁ Μῆτσος ἐπήδησε κατὰ γῆς καὶ ἐκράτησε τὸν Ψαρῆν, κατέβη ὁ κῦρ Σπῦρος καὶ ἐβοήθησε τὴν Μαριὰν νὰ καταβῇ.
«Αὐτὸ δὰ εἶνε; ἠρώτησεν ἔκπληκτος ἡ κυρὰ Σπύραινα. Ὦ, Σπῦρό μου, ἀμ' αὐτὸ θέλει νά του πάρωμε μία παραμάνα νά το βυζαίνῃ.
—Μὴ κυττάζῃς, γυναῖκά μου, τί φαίνεται, ἀλλὰ τί εἶνε. Ἔχει πνεῦμα, ἔχει κεφάλι τετραγωνικό, μοῦ το εἶπεν ἡ κυρία διευθύντρια τοῦ Ὀρφανοτροφείου.
—Νὰ ἰδοῦμε, Σπῦρό μου· τώρα θά σας κενώσω νὰ φᾶτε καὶ ἔπειτα νὰ πλαγιάσετε νὰ ξεκουρασθῆτε. Ὅλοι κοιμοῦνται. Ἔλα, μικρούλα. Πῶς σὲ λένε.
—Μαριὰ την λένε, κυρά, ἀνεφώνησεν ὁ Μῆτσος.
—Περίδρομος, σύ. Ποιὸς σ' ἐρώτησε; Κύτταξε τὴ δουλειά σου, πήγαινε βάλε τὸν Ψαρῆ 'ς τὸ ἀχούρι του.
Καὶ ἡ κυρὰ Σπύραινα εἰσῆλθε μετὰ τῆς Μαριᾶς, παρακολουθουμένη ὑπὸ τοῦ συμβίου της, ὁ δὲ Μῆτσος ὡδήγησε τὸν Ψαρῆν εἰς τὸν ἀχυρῶνα.
Ἡ Μαριὰ ἦτο δυσηρεστημένη, διότι πάντες ἐφαίνοντο ὅτι την περιεφρόνουν, καὶ ἀληθῶς! Ἐάν την μετεχειρίζοντο ὡς ὑπηρέτριαν ρωμαλέαν καὶ ἱκανήν, καὶ ἔδιδον εἰς αὐτὴν ἐργασίαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἐξ ἄπαντος ἤθελεν ἀρνηθῇ ἐπιμόνως ὥστε νὰ λάβωσι περὶ αὐτῆς κακὴν ὑπόληψιν. Ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴ κατὰ τὰ φαινόμενα δέν τῃ ἐνεπιστεύοντο καὶ δέν την ἐνόμιζον ἱκανὴν εἰς τίποτε, ἡ περιφρόνησις αὕτη ἐξῆψε τὴν φιλοτιμίαν της καί την ἐβίασε νὰ βοηθήσῃ τὴν κυρίαν της μετὰ πάσης προθυμίας καὶ ἑτοιμότητος, χωρὶς νὰ περιμένῃ νά την προστάξῃ. Ἐθαύμαζεν ἡ κυρὰ Σπύραινα βλέπουσα τὴν Γυφτοπούλαν τρέχουσαν ὄπισθέν της ὡς σκυλάκιον, λαμβάνουσαν ἀπὸ τῶν χειρῶν της ποτήριον, πινάκιον ἢ ἄλλο τι σκεῦος, καὶ ἀποθέτουσαν αὐτὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης, κομίζουσαν τὸ τρυβλίον μετὰ τοῦ φαγητοῦ, ἄρτον, οἶνον· ἔπειτα πάλιν μεταφέρουσαν εἰς τὸν νεροχύτην τὰ ἀκάθαρτα πινάκια καὶ θέτουσαν τὰ πάντα εἰς τὴν θέσιν των ὡς ἐὰν ἦτο ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἀπὸ ἐνὸς ἤδη ἔτους.
Ἡ κυρὰ Σπύραινα παρετήρησεν ἐντέχνως τὴν Μαριὰν ἐν ᾧ ἐδείπνει καὶ μετὰ χαρᾶς εἶδεν ὅτι δὲν ἔτρωγε πολύ, ὥστε δὲν θὰ ἦτο πολυδάπανος ἡ νέα ὑπηρέτρια.
«Ἂν θὰ εἶνε πάντα τόσον προκομμένη καὶ ὀλιγόφαγη, καλά την ἔχομεν, εἶνε ἕνας θησαυρός!» εἶπεν ἡ κυρὰ Σπύραινα καθ' ἑαυτήν.
Ἔπειτα δὲ ἀποτεινομένη πρὸς τὴν Μαριὰν εἶπε·
«Ἀπόψε εἶμαι εὐχαριστημένη· ἔλα νά σου δείξω τὸ κρεββατάκι σου.»
Ἔδωκεν εἰς τὴν Μαριὰν λύχνον ἐκ λευκοσιδήρου καὶ τὴν ὡδήγησεν εἰς τὸ ὑπερῷον τῆς οἰκίας εἰς δωμάτιον ἐν ᾧ ἦσαν δύο κλίναι. Ἐκ τῆς μιᾶς κλίνης ἠκούετο ρογχασμὸς θορυβώδης.
«Ἡ Κατερίνα κοιμᾶται ἐκεῖ καὶ ροχαλίζει, εἶπεν ἡ κυρὰ Σπύραινα. Γδύσου γρήγορα καὶ πλάγιασε. Καὶ νὰ σηκωθῇς πρωΐ πρωΐ. Πρόσεχε νὰ σβύσῃς καλὰ τὸ λυχνάρι νὰ μή μας κάψῃς. Καλὴν νύκτα καὶ καλὸ ξημέρωμα!»
Καὶ ἀφ' οὗ ἐξῆλθεν ἔκλεισε τὴν θύραν.
Ἡ Μαριὰ ἤρχισε νὰ ἐκδύεται καὶ μετὰ προσοχῆς παρετήρει τὴν κοιμωμένην συνάδελφόν της.
«Κατὰ τὸ πάχος που ἔχει, ἐψιθύρισεν ἡ Μαριά, καὶ κατὰ τὴς χεροῦκλες, θά σου καταιβάζῃ δουλειὰ καὶ δουλειά. Μοναχὰ ἐγὼ ἤθελα νὰ εἶνε ὀκνὴ καὶ κουτὴ διὰ νὰ ἰδοῦν ἐδῶ ἡ ἀφεντιά τους τί ἀξίζει ἡ γυφτοπούλα που δέν την πιάνει τὸ μάτι τους... Εἶμαι μικρούλα, ἀλλὰ ὅλα τὰ δικά μας κοριτσάκια ἔχουν περισσότερο μυαλὸ 'ς τὸ μικρό τους δακτυλάκι παρὰ 'ς τὸ κεφάλι τους αὐτὲς ἡ χονδρογυναῖκες. Αὐτὲς εἶνε ὅλο καὶ κρέατα, καὶ μυαλὸ κουκκούτσι! Αἴ, καλὴν νύκτα σου, Χονδροκατερίνα μου, καὶ αὔριον ὅταν ξυπνήσωμεν θὰ γνωρισθοῦμεν καὶ θὰ ἰδοῦμεν τότε τί ἀξίζει ἡ καθεμία μας.»
Καὶ ἐπειδὴ ἦτο κατάκοπος ἀπεκοιμήθη ταχέως.
Τὴν ἐπιοῦσαν πρωΐ πρωΐ ἐξύπνησε πρώτη καὶ τὰ πτηνὰ ἐκελάδουν ἐπὶ τῶν πυκνῶν κλάδων τῶν δένδρων. Ἐνεδύθη ταχέως, ἐν ᾧ ἡ Κατερίνα ἐκοιμᾶτο ἡσύχως.
Καὶ ἡ κυρὰ Σπύραινα ἐξύπνησε πρωΐ κατὰ τὸ σύνηθες καὶ ἔσπευσεν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν ὑπηρετριῶν νά τας ἐξυπνήσῃ. Ἐξεπλάγη δὲ διότι εὗρε τὴν μὲν Μαριὰν ἑτοίμην νὰ καταβῇ, τὴν δὲ Κατερίναν κοιμωμένην.
«Ἔ, Χονδροκατερίνα, τεμπελχανοῦ, δὲν ἐντρέπεσαι!» καὶ την ἔσεισε βιαίως.
Ἡ Χονδροκατερίνα ἐξέτεινε τοὺς βραχίονάς της, ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς της καὶ ἐψιθύρισε σχεδὸν κοιμωμένη.
«Τώρα, κυρά μου, τώρα 'ς τὴ στιγμούλα!»
Καὶ ἀνεκάθησεν ἐπὶ τῆς κλίνης. Ἀλλ' αἴφνης ἰδοῦσα τὴν Μαριὰν ἀνεφώνησε.
«Τί εἶν' αὐτὸ τὸ κοριτσάκι, καλὲ κυρά;

—Εἶνε ἡ καινούργια μας δούλα· ὡραῖον παράδειγμα δίνεις 'ς τὸ κορίτσι! Μοναχό του ἐξύπνησε. Ἔχει φιλότιμο τὸ κορίτσι αὐτό!»

Ἡ Χονδροκατερίνα ἄνευ ἀντιλογίας ἐνεδύθη, διότι εἴξευρεν ἐκ πείρας ὅτι ἡ κυρία της δὲν ἐχοράτευε. Ἀπέβλεψεν ὅμως πρὸς τὴν Μαριὰν μετ' ἀποστροφῆς διότι αὐτὴ ἔγινεν αἰτία νά την ἐπιπλήξῃ ἡ κυρία της.

Ἡ Μαριὰ δέν την περιέμεινε νὰ ἐνδυθῇ, ἀλλὰ ἠκολούθησε τὴν κυρίαν της, ἥτις ἐξῆλθεν ἀγαναχτοῦσα κατὰ τῆς Χονδροκατερίνας.

Ἤδη ὑπελείπετο νὰ γνωρίσῃ καὶ τὰ τέκνα τῆς οἰκογενείας τοῦ κῦρ Σπύρου.

Τρία τέκνα εἶχεν ὁ κῦρ Σπῦρος, δύο θυγατέρας καὶ ἕνα υἱόν. Πρώτη ἦτο ἡ Ἀννέττα, κόρη εὔμορφη δεκαοκτὼ ἐτῶν, ἥτις ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκαλλωπίζετο καὶ ἐκατοπτρίζετο, τοῦτο ἦτο ἡ μόνη της ἐργασία· ὁ καλλωπισμὸς ἦτο ἡ ζωὴ καὶ ἡ ψυχή της, ἡ δὲ ἐργασία ὁ θάνατός της. Ἔπειτα ἤρχετο ὁ Κῶτσος, ἡλικίας δεκαπέντε ἐτῶν, ἀλλὰ ἐργατικώτατος καὶ ἐνήμερος εἰς πάσας τὰς ἐργασίας τῶν κτημάτων τοῦ πατρός του, καὶ τρίτη ἡ Παρασκευούλα, κοράσιον δέκα ἐτῶν, χαριέστατον καὶ ξανθὸν ὡς τὴν Εὐμορφίαν καὶ ἔτι μᾶλλον διεφθαρμένον ὑπὸ τῶν παραλόγων θωπειῶν τῶν γονέων του. Ὁ Μῆτσος, ὁ ὑπηρέτης, ἦτο ἤδη γνωστὸς εἰς τὴν Μαριάν, ἥτις δέν τον ἐλογάριαζε καὶ πολύ. Ὁ κῦρ Σπῦρος ἐφάνη εἰς αὐτὴν ἀνὴρ ἔντιμος καὶ εἰλικρινής, ἡ δὲ κυρὰ Σπύραινα γυνὴ αὐστηρὰ μὲν καὶ βιαίου χαρακτῆρος, ἀλλὰ δικαία καὶ γινώσκουσα νὰ ἐκτιμᾷ τὴν προθυμίαν καὶ τὴν ἑτοιμότητα τῶν ὑπηρετῶν της. Καὶ μᾶλλον ἐκ φιλαυτίας ἢ ἐξ συνκισθήσεως τοῦ καθήκοντος ἡ Μαριὰ ἀπεφάσισε νὰ καταβάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως φανῇ εὐάρεστος εἰς τὴν κυρίαν της.

Καὶ τὸ κατώρθωσεν ἀξιόλογα· δὲν ἦτο δὰ καὶ ὅλως ἀδαὴς τῶν οἰκιακῶν ἔργων. Παρὰ τῆς κυρὰ Μαρίας εἶχε μάθῃ τὰς ἐργασίας τῶν χωρικῶν παρὰ δὲ τῆς κυρίας Ἀσκληπιάδου τὰς ἐργασίας τῶν κατοίκων τῶν πόλεων. Ἐγίνωσκεν ἐκ στήθους πολλὰς συνταγὰς μαγειρικάς, κηπουρικάς, συνταγὰς πρὸς καθαρισμὸν διαφόρων πραγμάτων, πρὸς παρασκευὴν θερμῶν ποτῶν καὶ ἄλλων προχείρων οἰκιακῶν φαρμάκων, πρὸς δὲ τούτοις πῶς νὰ ἐπιδένῃ τὰ μικρὰ καὶ ἐλαφρὰ τραύματα. Τὰς συνταγὰς ταύτας εἶχε καὶ γραπτὰς ἰδίᾳ χειρὶ εἰς τετράδιον μικρὸν λινόδετον δῶρον τῆς κυρίας Ἀσκληπιάδου. Καλὰ ὅμως ὅπου τας εἴξευρεν ἐκ στήθους, καὶ ἠδύνατο εὐκόλως νὰ κατανοῇ τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ τετραδίῳ, διότι ἐκ τῶν πρώτων μάλιστα συνταγῶν ἔλειπον τόσαι λέξεις καὶ τόσον ἀλλόκοτα ἦσαν γεγραμμέναι ὅσαι ἦσαν πλήρεις, ὥστε πλὴν τῆς Μαριᾶς οὐδεὶς ἄλλος ἤθελέ ποτε κατορθώσῃ νὰ διακρίνῃ μίαν λέξιν. Τέλος δὲ καὶ τοιοῦτον ὂν τὸ σημειωματάριόν της, τὸ ἠγάπα, διότι μεταξὺ τῶν συνταγῶν εἶχε γράψῃ πολλὰ ἠθικὰ γνωμικὰ κατὰ συμβουλὴν τῆς κυρίας Ἀσκληπιάδου, ἥτις τῇ εἶχε παραγγείλῃ ῥητῶς νὰ μή τας λησμονήσῃ. Ἦσαν δὲ μᾶλλον εὐανάγνωστα διότι τὰ εἶχεν ἀντιγράψῃ ἐκ βιβλίου καὶ εἶχε μιμηθῇ τὰ γράμματα τοῦ τύπου. Τὸ τετράδιον τοῦτο ἦτο ὁ θησαυρός της, ἡ δὲ κυρία Ἄννα τὸ ἔδωκεν εἰς αὐτὴν διότι δέν το ἐθεώρησεν ἐπιλήψιμον· ἀλλὰ τὸν ἄλλον ὅμως θησαυρόν της, τὸ πολύτιμον καὶ προσφιλέστατον τέφι της, τὸ ἐκράτησεν εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον, διότι ἐφοβήθη μήπως οἱ νέοι κύριοι τῆς μικρᾶς Ἀθηγανίδος λάβωσι κακὴν ὑπόληψιν περὶ τῆς νέας θεραπαινίδος των ἐὰν μάθωσιν ὅτι ἦτο γυφτοπούλα. Τὸ δὲ μικρὸν βαλάντιον, ὅπερ ὁ ἰατρὸς εἶχε δώσῃ εἰς αὐτήν, ἡ Μαριὰ κατώρθωσε νά το κρύπτῃ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν τῷ Ὀρφανοτροφείῳ διαμονῆς της, θέτουσα αὐτὸ τὴν μὲν νύκτα ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιόν της, τὴν δὲ ἡμέραν εἰς τὸν πυθμένα τοῦ θυλακίου της. Ἦσαν δὲ ἀθικτα τὰ ἐν αὐτῷ χρήματα, διότι δὲν ἔλαβεν ἀνάγκην νὰ δαπανήσῃ οὐδὲ λεπτόν.

[Ἕπεται συνέχεια] Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

κατὰ παφάφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τῆς Κας COLOMB.

ΤΑ ΑΝΘΗ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΟΣ ΙΟΥΛΙΑΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελίδα 166]

Ε'

Ἡμέραν τινὰ μετὰ τὸ γεῦμα ἡ δεσποινὶς Ἰουλία κατέβη εἰς τὸν κῆπον καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ θερμοκήπιον νὰ καμαρώσῃ τὰ ἄνθη της. Ἐν ᾧ δὲ ἦτο προσηλωμένη εἰς αὐτὰ παρετήρησε νεάνιδα ἱσταμένην ἔξω πρὸ τῶν ὑάλων τοῦ θερμοκηπίου καὶ παρατηροῦσαν αὐτὴν μετὰ προσοχῆς.

Ἡ νεᾶνις αὕτη ἦτο ἡ δεσποινὶς Ἐρασμία Ζήλου, κόρη χήρας πλουσίας, ἥτις ἕνεκα οἰκογενειακῶν περιπετειῶν εἶχε διακόψῃ τὰς σχέσεις της καὶ ἔζη περιωρισμένη μετὰ τῆς θυγατρός της. Ἐπορίζοντο δὲ τὰ πρὸς τὸ ζῆν διδάσκουσαι μαθήματα καὶ χρησιμοποιοῦσαι τὰς ὥρας τῆς σχολῆς των εἰς κατασκευὴν χειροτεχνημάτων.

«Μητέρα, εἶπε τὴν αὐτὴν ἑσπέραν ἡ δεσποινὶς Ἐρασμία πρὸς τὴν κυρίαν Ζήλου, ἐν ᾧ ἐπλεκε καπνοθήκην μεταξίνην, ἂν τὸ εὕρετε ποίαν ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου ἀπὸ τὸ πρωὶ καὶ τὴν ἐλεεινολογῶ;

—Ποῦ νά το εὕρω, Ἐρασμία μου;

—Ἂς σᾶς το εἰπῶ, τὴν δεσποινίδα Ἰουλίαν.

—Δὲν βλέπω διατί νά την ἐλεεινολογῇς, εἶπεν ἡ μήτηρ μειδιῶσα. Τί της λείπει, κόρη μου; Τάχα διότι ζῇ μόνη καὶ δὲν ἔχει σχέσεις; Ὑποθέτω ὅτι θέλει καὶ ζῇ οὕτω πῶς. Καὶ ποῦ την ἐνθυμήθης;

—Ἐπέρασα τὸ πρωὶ ἀπὸ τὸν κῆπόν της καὶ δὲν εἰμπόρεσα νὰ μὴ σταθῶ νὰ καμαρώσω τὰ ἄνθη τοῦ θερμοκηπίου της. Ἡ δεσποινὶς Ἰουλία ἦτο μέσα καὶ παρετήρει τὰ ἄνθη μετὰ πολλῆς ἀγάπης. Ἦτο χαριεστάτη, ἐν ᾧ ἐγὼ την ἐφανταζόμην ψυχράν, πάγον. Τὴν ἐλεεινολογῶ δέ, διότι ἕνα λόγον καλὸν δὲν ἤκουσά ποτε περὶ αὐτῆς, ὅλοι την κατηγοροῦν καὶ την περιφρονοῦν. Δέν μου λέτε, μητέρα, διατί διεκόψατε τὰς σχέσεις;

—Αἴ, παιδί μου, εἰξεύρεις ὅτι ἕνεκα τῶν συμφορῶν μας ἀπεφάσισα νὰ περιορίσω τὰς σχέσεις μου καὶ νὰ κυτταζω τὴν ἐρημίαν καὶ τὴν δυστυχίαν μου. Πολλαὶ κυρίαι ἦλθον ἔκτοτε καὶ με ἐβίασαν νὰ φανῶ καὶ ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον· ἀλλὰ ἡ δεσποινὶς Ἰουλία ὅμως δὲν ἦλθε.

— Δὲν πιστεύω δὰ νά το ἔκαμεν ἐξεπίτηδες.

— Δὲν ἠξεύρω, κόρη μου, ἀλλὰ ἡμεῖς εἴμεθα πτωχοὶ ἄνθρωποι καὶ πρέπει νὰ φυλάττωμεν τὴν θέσιν μας καὶ τὴν ἀξιοπρέπειάν μας.

—Καλὲ τί λέτε, μητέρα μου, ἂν ἡμεῖς εἴμεθα πτωχοὶ σᾶς βεβαιῶ ὅτι αὐτὴ εἶνε ὀλιγώτερον εὐτυχής. Ἡμεῖς εἴμεθα δύο καὶ ἀγαπώμεθα, ἐν ᾧ αὐτὴ εἶνε μόνη καὶ συλλογισθῆτε καὶ τὴν ἡλικίαν της. Νομίζετε ὅτι θά εἶνε ἀπρεπὲς νὰ τὴν ἐπισκεφθῶ καὶ νὰ τῆς ζητήσω ἄνθη διὰ τοὺς μικρούς ἀρρώστους μου; Δὲν βλέπω τί θὰ βλάψῃ. Δὲν θὰ εἶνε ἐπίσκεψις ἐπίσημος. Καὶ ἔπειτα ἡ μισὴ ντροπὴ δική της, καὶ ἡ μισὴ δική μου.

— Τί νὰ σοῦ εἰπῶ, Ἐρασμία μου, τὸ ζήτημα εἶνε ἂν θά σε δεχθῇ καὶ πῶς θά σε δεχθῇ. Πήγαινε μὲ τὴν εὐχήν μου καὶ ὁ Θεὸς βοηθός.

Ἡ δεσποινὶς Ἐρασμία ἠσθάνετο ἄρρητον ἀγαλλίασιν ἐπισκεπτομένη τὸ νοσοκομεῖον καὶ τὸ ὀρφανοτροφεῖον. Ἔφοιτα δὲ τακτικῶς καὶ κατεγίνετο ἰδίᾳ εἰς τὴν περιποίησιν τῶν ἀρρώστων μικρῶν παιδίων. Τὰ παιδία, ὁσάκις την ἔβλεπον ἐρχομένην ἦσαν βέβαια ὅτι κομίζει εἰς αὐτὰ κάτι τι καλόν, πλαγγῶνας, παιγνίδια, ζαχαρωτά καὶ ἄλλα τοιαῦτα εὐάρεστα πράγ-

ματα. Ἐφαντάζετο δὲ πόσον μᾶλλον θὰ ἔχαιρον καὶ θὰ ηὐφραίνοντο, ἐὰν αἴφνης ἐκόμιζεν εἰς αὐτὰ πρᾶγμα σπάνιον τὸν χειμῶνα, ἄνθη δροσερὰ καὶ ζωηρά.

Λοιπὸν τὴν ἐπιοῦσαν ἡ ἐρασμία κόρη ἦλθεν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς δεσποινίδος Ἰουλίας, ἥτις ὡς τὴν εἶδεν εὐθὺς ἐταράχθη, καὶ δικαίως, διότι, ὡς εἴπομεν, ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν οὐδεὶς τὴν ἐπεσκέπτετο. Ἀλλ' ἡ Ἐρασμία ἀφ' οὗ τὴν ἐχαιρέτισεν εὐγενῶς, εἶπε τὸ ὄνομά της, ἀνέφερε τὴν παλαιὰν γνωριμίαν των, ὅτε τὴν ἐπεσκέπτετο μικρὸν κοράσιον μετὰ τῆς μητρός της, εἶπε τοὺς λόγους δι' οὓς ἡ μήτηρ της εἶχε διακόψῃ πᾶσαν σχέσιν, καὶ τέλος ὡμίλησε περὶ τῶν μικρῶν ἀρρώστων της καί την διέθεσεν εὐμενῶς ὑπὲρ αὐτῆς.

Ὁ γηραιὸς θεράπων τῆς δεσποινίδος Ἰουλίας ἔκαμε τὸν σταυρόν του ὅτε εἶδεν ὅτι ἐπὶ δύο ὅλας ὥρας ἡ κυρία του συνδιελέγετο μετὰ τῆς νεάνιδος καὶ μάλιστα τὸ πρόσωπόν της ἤστραπτεν ὑπὸ φαιδρότητος. Σφόδρα εὐφραίνεται καὶ ἀγάλλεται πᾶσα γυνὴ ἡλικιωμένη ὅπως δήποτε, ὅταν βλέπῃ ὅτι εἶνε ἀκόμη ἱκανὴ νὰ προσελκύῃ τὴν νεότητα, τὸ ἔαρ. Ὅθεν καὶ ἡ δεσποινὶς Ἰουλία μετὰ χαρᾶς παρέλαβε τὴν Ἐρασμίαν κάτω εἰς τὸ θερμοκήπιον καὶ διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν της ἔδρεψεν ἄνθη ποικίλα καὶ ἔδεσε μεγάλην ἀνθοδέσμην καὶ την ἐνεχείρισεν εἰς τὴν Ἐρασμίαν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὴν ὅτι θὰ ἀρχίσῃ νὰ ἐπισκέπτεται τὸ νοσοκομεῖον καὶ τὸ ὀρφανοτροφεῖον καὶ ὅτι θὰ διπλασιάσῃ τὴν εἰς τὰ εὐεργετικὰ ταῦτα καθιδρύματα συνδρομήν της.

Ἁπλούστατα καὶ πάνυ μετριοφρόνως ἀπήντησεν ἡ Ἐρασμία εἴς τινας ἐρωτήσεις τῆς δεσποινίδος Ἰουλίας γενομένας μετὰ πολλῆς συνέσεως καὶ λεπτότητος· οὐδὲ ἀπέκρυψεν ὅτι πορίζονται τὰ πρὸς τὸ ζῆν διδάσκουσαι ἰδιαιτέρως καὶ κατασκευάζουσαι χειροτεχνήματα. Τοσοῦτον δὲ ἐξετίμησαν καὶ ἠγάπησαν ἀλλήλας ὥστε καὶ ἡ ἐρασμία νεᾶνις καὶ ἡ γηραιὰ δεσποινὶς ἀπεχωρίσθησαν συνδεδεμέναι διὰ φιλίας καὶ ἀγάπης ἐγκαρδίου καὶ εἰλικρινοῦς.

Τὴν αὐτὴν ἑσπέραν ἔγραψεν ἡ Ἐρασμία πρός τινα πρώην συμμαθήτριάν της.

«Οὐδέποτε ἔκαμα ἐπίσκεψιν μετὰ τόσης βεβαιότητος πεπεισμένη ὅτι ἡ ἐπίσκεψίς μου θὰ εἶνε εὐάρεστος. Ἐδώκαμεν λόγον ὅτι θὰ βλεπώμεθα συχνά. Μετὰ πολλῆς λύπης μοῦ ἐξεμυστηρεύθη ὅτι αἰσθάνεται ἑαυτὴν δυστυχῆ, διότι δὲν φαίνεται ὠφέλιμος εἰς τὸν πλησίον. Ὁμολογεῖ μετὰ πικρίας ὅτι μετανοεῖ διότι ἐπὶ τόσα ἔτη ἐφάνη φίλαυτος καί μοι ἐξέφρασε μετὰ δακρύων τὴν εὐγνωμοσύνην της διὰ τὴν αἰφνιδίαν καὶ ἀπρόοπτον ἐπίσκεψίν μου, ἥτις, ὡς μοι εἶπε, τὴν ὠφέλησε πολύ. Καὶ ἐγὼ ἐδάκρυσα ὑπὸ συγκινήσεως!

»Ὄντως θεία φώτισις ἦτο νὰ περάσω τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ νά την ἴδω ἐντὸς τοῦ θερμοκηπίου της καὶ ἔπειτα νὰ ἀποφασίσω νά τὴν ἐπισκεφθῶ. Τώρα πρέπει καὶ ἡ μήτηρ μου νὰ συναινέσῃ νά την ἐπισκεφθῇ ἀφ' οὗ μάλιστα ἀναγνώσῃ τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν τῇ ἔγραψεν ἡ δεσποινὶς Ἰουλία, ἐνθυμίζουσα τὸ παρελθὸν καὶ τὴν ἐγκάρδιον σχέσιν καὶ φιλίαν ἥτις συνέδεε τοὺς γονεῖς των.

»Ἐλησμόνησα νά σοι γράψω ὅτι οἱ μικροί μου ἄρρωστοι ἔλαβον τὰ ἄνθη της ὡς δῶρον οὐράνιον. Ἐν ὥρᾳ χειμῶνος δριμυτάτου καὶ χιόνος πυκνῆς νὰ ἴδωσιν ἄνθη! Πρᾶγμα ἀνήκουστον!

»Ἡ δεσποινὶς Ἰουλία ἥτις ἔζησε τόσον συνδεδεμένη πρὸς τὰ ἄνθη, εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ ἀγαπήσῃ τὰ ἀνθρώπινα ἐκεῖνα φυτά, τὰ ἔμψυχα καὶ λογικά, τὰ ὁποῖα εὐλογοῦσιν ἡμᾶς διότι τὰ ηὐλογήσαμεν καί μας ἀγαπῶσι διότι τα ἠγαπήσαμεν.»

Τί δὲν κατορθώνει ἡ ὑγιὴς ἀνατροφὴ καὶ ἡ εὐγένεια τῆς ψυχῆς! Ἡ πτωχὴ καὶ ἀπροστάτευτος Ἐρασμία ἔγινε διδάσκαλος τῆς πλουσίας δεσποινίδος Ἰουλίας, ἡ νεωτέρα τὴν ἡλικίαν ἐδίδαξε τὴν πρεσβυτέραν πῶς νὰ ἀναζητῇ καὶ εὑρίσκῃ τοὺς δυστυχεῖς καὶ τοὺς δεομένους βοηθείας καὶ προστασίας· τὴν ἐδίδαξε διὰ τοῦ ἰδίου παραδείγματος ὅτι καὶ ὁ πένης καὶ ὁ ἄπορος εὑρίσκει τρόπον νὰ βοηθῇ τὸν πλησίον ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχῃ τὴν καλὴν θέλησιν· καὶ τέλος ὅτι, ὅσα βάσανα καὶ φροντίδας καὶ ἂν ἔχῃ τις, δύναται νὰ καταστήσῃ τὸν πολυμέριμνον βίον του φαιδρὸν καὶ εὐάρεστον.

ΝΙΝΑ

Η ΜΙΚΡΟΥΛΑ ΖΗΤΙΑΝΑ

Ἐδῶ κ' ἐκεῖ μονάχη μου παντοτεινὰ γυρνῶ
Κατάκοπη, ξυπόλυτη, κι' ὁλομερὶς πεινῶ.
Ἐπέθανε ὁ πατέρας μου, καὶ ἡ πτωχή μου μάνα
Κλαίει ποῦ γέννησε κ' ἐμὲ τὴν ἄμοιρη ζητιάνα.

Εἶμαι μικρὴ κι' ἀνήμπορη, δὲν ξέρω νὰ δουλέψω
Γιὰ τὴ πτωχὴ τὴν μάνα μου ζητάω νὰ μοῦ δώσουν
Γιὰ τὰ μικρὰ τ' ἀδέρφια μου ἐβγῆκα νὰ γυρέψω
Καὶ θὰ δουλέψουνε γιὰ μὲ κι' αὐτὰ 'σὰν μεγαλώ-[σουν.

Ἄχ σεῖς ποῦ εἶσθε πλούσιοι, ἐλεημοσύνη λίγο.
Ἐπλάκωσε ἡ παγωνιὰ κ' ἡ μαύρη νύχτα βρέχει.
Λίγο ψωμάκι δόστε μου, κ' ἡ δύστυχη θὰ φύγω
Λίγο ψωμὶ τῆς μάνας μου, γιατ' ἡ πτωχὴ δὲν ἔχει.

Ἄχ! σεῖς ποῦ καλομάθατε ντυμένοι στὸ μετάξι,
Ποῦ νὰ σκεφθῆτε γιὰ πτωχὸ δὲν ἔχετε στιγμή,
Νὰ μὴ τὸ δώσῃ ὁ Θεὸς ἡ τύχη σας ν' ἀλλάξῃ
Καὶ νὰ γυρνᾶτ' ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ζητῶντας τὸ ψωμί.

[Κατὰ τὸ Ἀγγλικὸν] ΑΙΣΩΠΟΣ

ΜΕΡΙΝΟΣ

Συχνότατα αἱ μικραί μου ἀναγνώστριαι καὶ ἤκουσαν καὶ ἐπανέλαβον ὅτι τὸ δεῖνα μάλλινον φόρεμα εἶνε *μερινός*. Ὀλίγαι ὅμως θὰ εἰξεύρωσιν ὅτι *μερινὸς* ὀνομάζεται πολύτιμον εἶδος προβάτων, καταγόμενον ἐκ τῆς Ἱσπανίας, περίφημον διὰ τὴν ἀρίστην ποιότητα τοῦ μαλλίου του, ἐξ οὗ κατασκευάζονται ὑφάσματα μαλακώτατα καὶ θερμότατα, ἐριοῦχα ἐκλεκτῆς ποιότητος, φλανέλαι, καὶ τὰ *μερινὰ* τέλος πάντων ὑφάσματα.

Τὰ πρόβατα ταῦτα ἐπειδὴ βόσκουσιν εἰς τὰ ὀρεινὰ μέρη καὶ τρέφονται διὰ χόρτου λεπτοῦ καὶ ξηροῦ, ἔχουσι δέρμα λεπτὸν καὶ μαλακόν, ἡ δὲ λεπτότης τοῦ δέρματος εἶνε ἡ αἰτία τῆς λεπτότητος καὶ τῆς ἐκλεκτῆς ποιότητος τοῦ μαλλίου. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ὑπέρμετρος τροφὴ καθιστᾷ τὸ δέρμα χονδρὸν καὶ σκληρόν. Ὥστε βλέπετε ὅτι ἡ ἐγκράτεια καὶ ἡ λιτότης εἶνε πως ὠφέλιμοι οὐχὶ μόνον εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ πρόβατα.

Ἐὰν ἀπαντήσητε πρόβατον μερινόν, οὐδόλως θὰ ἐκτιμήσητε τὸ μαλλίον του καὶ θὰ ἀναφωνήσητε·

— Αὐτὸ δὰ εἶνε τὸ περίφημον πρόβατον, ὁ μερινὸς μὲ τὸ εὔμορφον καὶ μαλακὸν μαλλίον; Καλὲ αὐτὸ εἶνε πρόστυχον καὶ ρυπαρὸν πρόβατον καὶ ἀηδία νά το βλέπῃ τις.

Καὶ θὰ ἔχετε δίκαιον, διότι δὲν εἰξεύρετε ὅτι ἐν ὅσῳ τὸ μαλλίον εἶνε ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ζῴου, αἱ τρίχες εἶνε συγκεκολλημέναι δι' ἐλαιώδους τινὸς ὑγροῦ ὅπερ στάζει ἐὰν πιέσωμεν καὶ περιστρέψωμεν τὰς τρίχας. Τὸ ὑγρὸν τοῦτο ἐμποδίζει τὴν κόνιν νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰς ρίζας τοῦ μαλλίου ὅπερ χρησιμεύει ὡς θώραξ τοῦ δέρματος καὶ διατηρεῖται ἐλαστικόν. Τούτου δὲ ἕνεκα φαίνεται τὸ μαλλίον τεφρόχρουν ἐν ᾧ εἶνε λευκότατον καὶ διὰ τοῦτο βάφεται εὐκόλως. Σπανιώτατα θὰ ἴδητε πρόβατον μερινὸν ἔχον μαλλίον μαῦρον ἢ ἀνάμικτον, ὅπως εἰς τὰ συνήθη πρόβατα.

Κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑκατονταετηρίδα ἐστάλησαν ἐκ τῆς Ἱσπανίας εἰς ἄλλας χώρας τῆς Εὐρώπης, τὴν Γαλλίαν τὴν Σαξωνίαν καὶ ἀλλαχοῦ· κατ' ἀρχάς, ἐννοεῖται, τὸ μαλλίον τῶν προβάτων τούτων δὲν ἦτο ἀρίστης ποιότητος, ἀλλὰ βαθμηδὸν τὰ πρόβατα ἐσυνήθισαν εἰς τὰς νέας πατρίδας των καὶ τώρα πλέον οὐδόλως διαφέρει τοῦ ἱσπανικοῦ μερινοῦ.

Ἀλλὰ φαντάζομαι μικρὸν ἀναγνώστην τῆς «Διαπλάσεως», ὅστις θέλει νά μ' ἐρωτήσῃ·

— Τὸ κρέας τοῦ μερινοῦ εἶνε τόσον εὔμορφον ὅπως τὸ μαλλίον του;

Βεβαιότατα· ἀλλὰ τίς θὰ ἀποφασίσῃ νὰ σφάξῃ τὸν *μερινόν*, ἀφ' οὗ ἔχει ἄφθονα τόσα ἄλλα εἴδη προβάτων, τῶν ὁποίων τὸ μαλλίον δὲν εἶνε πολύτιμον; Καὶ πόσον τάχα θὰ κερδίσῃ ἐὰν πωλήσῃ τὸ κρέας του; Ἐν ᾧ κουρεύων αὐτὸν κατ' ἔτος ἔχει τακτικὸν ἔσοδον ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ πολυτίμου μαλλίου.

ΠΑΝΟΣ

ΤΟ ΠΡΟΓΕΥΜΑ ΤΗΣ ΨΑΡΗΣ

Ὁ πάρεδρος τοῦ χωρίου Α* ἔχει φορβάδα καλὴν καὶ ἀκαταπόνητον· εὔμορφος δὲν εἶνε ἡ Ψαρὴ οὐδὲ θὰ σύρῃ ποτὲ λαμπρὰν ἅμαξαν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Σταδίου ἢ τοῦ Πανεπιστημίου, ἀλλὰ ὁ κύριός της τὴν θεωρεῖ κτῆμα πολύτιμον, πολυτιμότερον καὶ τοῦ ἀρίστου Ἀραβικοῦ ἵππου, διότι ἀντέχει εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ εἰς τοὺς κόπους. Καὶ εἰς πόσας ἐργασίας δὲν εἶνε χρήσιμος; Εἴτε γυρίζει τὸ μαγκανοπήγαδον, εἴτε σύρει τὸ ἄροτρον, εἴτε φέρει ἐπὶ τῶν νώτων της κοφίνους γεμάτους ἢ καὶ δεμάτια χόρτου, πάντοτε τρέχει φαιδρὰ καὶ ἀκαταπόνητος, χωρὶς ποτὲ νὰ γίνῃ χρεία νὰ τὴν ἐνθυμίσωσι τὸ καθῆκον της διὰ τῆς μάστιγος.

Αἴ, καὶ νὰ τὴν ἐβλέπετε τὴν Κυριακὴν καὶ τὰς ἄλλας ἑορτὰς ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ γεωκτήμονος ὁ Δημητράκης τὴν ἱππεύῃ καὶ ἐξέρχεται εἰς περίπατον! Καμαρώνει καὶ ὁ ἱππεὺς καὶ ἡ Ψαρή, καὶ φανερώνει τὴν χαρὰν της διὰ χρεμετισμῶν καὶ βλεμμάτων τρυφερῶν. Ἀλλὰ καὶ ὁ Δημητράκης τὴν ἀγαπᾷ, καὶ ἡ ἀγάπη του εἶνε εἰλικρινής.

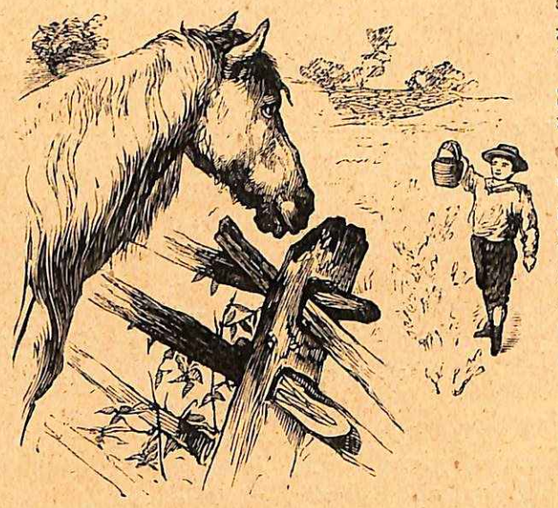

«Ὁ ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ ΕΠΙΔΕΙΚΝΥΕΙ ΤΟ ΚΑΛΛΙΘΙΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΨΑΡΗΝ»

Καθ' ἑκάστην, πρωΐ πρωΐ ὅταν πηγαίνῃ εἰς τὸ σχολεῖον,—καὶ πηγαίνει τακτικώτατα καὶ δὲν κάμνει ἀπουσίας διότι εἶνε φιλότιμον παιδίον,— ὁ Δημητράκης κομίζει εἰς τὴν ἠγαπημένην του Ψαρὴν τὸ πρόγευμά της. Ἡ Ψαρὴ εἶνε εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ βόσκει τρυφερὸν καὶ νόστιμον τριφύλλιον. Θὰ μ' ἐρωτήσητε, λοιπὸν τί τὸ θέλει τὸ πρόγευμα ἀφ' οὗ ἔχει ἐνώπιόν της ὁλόκληρον ἀγρὸν δροσερὸν καὶ καταπράσινον καὶ τρώγει ὁπότε θέλει. Αἴ, ἔχετε δίκαιον νὰ ἐρωτᾶτε, διότι δὲν εἰξεύρετε ὅτι ἡ ἀξιόλογος φορβὰς ἔχει μὲν ἀναριθμήτους ἀρετάς, ἀλλ' ἔχει ὅμως καὶ τινας κακίας, ἔχει πλεῖστα ὅσα προτερήματα, ἀλλ' ἔχει ὅμως καὶ τινα ἐλαττώματα.

Ἡ Ψαρὴ εἶνε κοιλιόδουλος! ἀγαπᾷ καθ' ὑπερβολὴν νὰ τρώγῃ νόστιμα καὶ ἐκλεκτὰ φαγητά! Ὅθεν ὡς διακρίνῃ τὸν Δημητράκην μακρόθεν ἐρχόμενον, ἡ Ψαρὴ ἔρχεται εἰς τὸν φράκτην τοῦ ἀγροῦ χρεμετίζουσα ὑπὸ χαρᾶς. Ὁ δὲ μικρὸς φίλος της μειδιᾷ καὶ ἐπιδεικνύει εἰς αὐτὴν τὸ καλάθιον, κρατῶν αὐτὸ ὑψηλά. Ὢ τί ἐξαίσιον πρόγευμα θὰ περιέχῃ τὸ μικρὸν ἐκεῖνο καλάθιον! Ὁ Δημητράκης πλησιάζει εἰς τὸν φράκτην καὶ ἐξάγει ἐκ τοῦ καλαθίου τεμάχια ἄρτου ξηρὰ καὶ τὰ προσφέρει ἀνὰ ἓν εἰς τὴν Ψαρήν, ἥτις μετὰ πολλῆς ὀρέξεως τὰ τρώγει.

Ἄρτον ξηρόν! Καλὲ χαρὰ 's τὸ νόστιμον φαγητόν! Σεῖς μικροί μου φίλοι, βεβαίως δὲν θὰ τὸ ἐτρώγετε· ἀλλὰ περὶ ὀρέξεως οὐδεὶς λόγος· μὴ ἐξετάζετε τὴν ὄρεξιν καὶ τὴν διάθεσίν σας, κυττάξατε τὴν Ψαρήν, ἥτις λείχει τὰ χείλη της καὶ εὐφραίνεται διότι ἔφαγε τόσον νόστιμον φαγητόν.

Ὅστις ἀρκεῖται εἰς ἐλάχιστα πράγματα, ὅστις δὲν ἔχει μεγάλας ἀπαιτήσεις, αὐτὸς εὐκολώτατα ἱκανοποιεῖ τὰς ἐπιθυμίας του καὶ τὰς ὀρέξεις του, καὶ ἀπολαμβάνει ὅ τι ἐπιθυμήσῃ. Ἐὰν ἡ Ψαρὴ ἠγάπα μόνον τὰ γλυκίσματα καὶ τὰ λουκούμια, ὅπως τινὲς τῶν μικρῶν μου ἀναγνωστῶν, πιστεύω ὅτι δὲν θὰ ἔβλεπε τόσον τακτικὰ τὸν Δημητράκην, διότι ποῦ νὰ εὑρίσκῃ καθ' ἡμέραν λουκούμια νὰ τῇ δίδῃ τὸ καλὸν παιδίον!

Φιλόζωιος

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Ἀξιομίμητος πρᾶξις.

Κατὰ τὴν διανομὴν τῶν βραβείων ἐν τῷ λυκείῳ τῆς Γαλλικῆς πόλεως Βελφόρτης ἀπενεμήθη μετάλλιον δευτέρας τάξεως παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου εἰς τὸν μαθητὴν Ἐρρῖκον Βωδὲν ἡλικίας 13 ἐτῶν. Ὁ γενναῖος οὗτος παῖς ἐλούετο μετά τινων συμμαθητῶν του ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν γονέων των. Παιδίον τι πέντε ἐτῶν ὀλισθῆσαν ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκινδύνευε νὰ πνιγῇ. Οἱ παριστάμενοι ἔβλεπον τὸ πνιγόμενον παιδίον καὶ ἐκραύγαζον ἐπικαλούμενοι βοήθειαν. Ὁ μικρὸς Ἐρρῖκος βλέπων ὅτι οὐδεὶς σπεύδει εἰς βοήθειάν του, ὁρμᾷ καὶ μετὰ κινδύνου τῆς ζωῆς του ἀνασύρει τὸ παιδίον ἀναίσθητον καὶ τὸ κομίζει ἔξω εἰς τὴν παραλίαν.

Ἰδού, μικροί μου φίλοι, λαμπρὰ πρᾶξις, λαμπρὰ ἀμοιβὴ καὶ λαμπρὰ ἐλπὶς περὶ τοῦ λαμπροῦ μέλλοντος τοῦ γενναίου παιδός.

Ἐγείρεσθε πρωΐ.

Ὑπελόγισαν ὅτι, ἐὰν ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔτη ἠγείρετό τις τὴν 6ην πρωϊνὴν ὥραν ἀντὶ τῆς 8ης, ἤθελε κερδήσῃ ὥρας εἴκοσι ἐννέα χιλιάδας καὶ τριακοσίας (29,300). Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἐργάζεται ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑκάστην, αἱ ἀνωτέρω ὧραι ἀποτελοῦσι δέκα ἔτη ζωῆς καθ' ἃ δύναται νὰ διαθέτῃ εἰς ἐργασίαν ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑκάστην. Οὕτω λοιπὸν ζῇ δέκα ἔτη περισσότερον ἐὰν ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν οἰκονομῇ δύο πρωϊνὰς ὥρας καθ' ἑκάστην. Πλὴν δὲ τούτου ἡ πρωϊνὴ μελέτη εἶνε ὠφελιμωτάτη· διότι τό τε σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα ἕνεκα τοῦ νυκτερινοῦ ὕπνου εἶνε ἥσυχα, ἰσχυρὰ καὶ εὐδιάθετα καί, ὡς εἰκός, ἔτι μᾶλλον πρόθυμα παρὰ τὴν ἑσπέραν μετὰ τοὺς κόπους τῆς ἡμέρας.

Τὸ δόμινον.

Τὸ παιγνίδιον τὸ λεγόμενον *δόμινον* (domino) ἀνεκάλυψαν δύο μοναχοὶ τοῦ περιφήμου μοναστηρίου Μόντε Κασσίνου, κειμένου ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ὄρους τῆς μεσημβρινῆς Ἰταλίας. Οἱ μοναχοὶ ἡμέραν τινὰ προσεπάθησαν νὰ εὕρωσι μέσον τι δι' οὗ νὰ διέρχωνται εὐαρέστως τὰς ὥρας τῆς σχολῆς των, χωρίς, ἐννοεῖται, νὰ παραβαίνωσι τὸν κανονισμὸν τῆς μονῆς, ὅστις ἐπέταττεν εἰς αὐτοὺς σιωπὴν τελείαν. Λοιπὸν δύο ἐξ αὐτῶν ἐσκέφθησαν νὰ παίζωσι διὰ πετραδίων τετραπλεύρων, ἐστιγμένων διὰ στιγμῶν διαφόρων, καὶ συνδυαζομένων κατὰ τάξιν ὡρισμένην. Ὅστις δὲ ἐκέρδαινεν ἀνήγγελλε τοῦτο εἰς τὸν συμπαίκτην του ψιθυρίζων λατινιστὶ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ ψαλμοῦ: Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ κυρίῳ μου (Dixit Dominus domino meo). Μετ' οὐ πολὺ τὸ παιγνίδιον τοῦτο εἰσήχθη ἐπισήμως εἰς τὴν μονὴν ὡς μέσον διασκεδάσεως καὶ βαθμηδὸν μετεδόθη καὶ εἰς τὸν λαὸν ὅστις, ὀλίγον γινώσκων τὴν λατινικὴν γλῶσσαν, ὅτε ἐκέρδαινε, ἀντὶ νὰ ἀπαγγέλλῃ ὅλον τὸ ρητόν, παρέλειπε τὰς λοιπὰς λέξεις καὶ ἔλεγε μόνον τὴν λέξιν domino ἐξ ἧς καὶ ὠνομάσθη τὸ παιγνίδιον.

Μετριοφροσύνη μεγάλου ἀνδρός.

Ὁ διάσημος Ἀνδρέας Ἰόνσων, πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ὁμιλῶν ποτε περὶ ἑαυτοῦ ἔν τινι λόγῳ ὃν ἐξεφώνησεν ἐν Οὐασιγκτῶνι εἶπεν· «Ὑπηρέτησα εἰς πάντας τοὺς κλάδους τῆς ὑπηρεσίας ἀρχίσας ἀπὸ ἀστυνομικοῦ κλητῆρος». Ἐπειδὴ δέ τις τῶν ἀκροατῶν ἀνεφώνησε: «Πρὶν ὅμως γίνῃς ἀστυνομικὸς κλητὴρ ἦσο ράπτης», ὁ Ἰόνσων ἀπεκρίθη μετὰ πολλῆς ἀταραξίας· «Κύριός τις λέγει ὅτι ἄλλοτε ἤμην ράπτης. Τῷ ὄντι ἤμην· ἀλλ' ὅμως εἶχον μεγάλην ὑπόληψιν καὶ τὰ ἐνδύματά μου ἦσαν εὔμορφα καὶ κομψά. Ἐφύλαττον πάντοτε τὸν λόγον μου πρὸς τοὺς πελάτας καὶ πάντοτε εἰργαζόμην ἐπιμελῶς καὶ εἰλικρινῶς».

Δυστυχήματα σιδηροδρομικά.

Κατὰ τὰς στατιστικὰς τῶν σιδηροδρομικῶν δυστυχημάτων ἐν μὲν τῇ Γαλλίᾳ ἀπὸ τοῦ 1875 μέχρι τοῦ 1888 ἐφονεύθη εἷς τὸ πολὺ ἐπιβάτης ἐπὶ 8,900,000 ἐπιβατῶν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους καθ' ὅλας τὰς Γαλλικὰς σιδηροδρομικὰς γραμμάς· τραυματίας δὲ ἀναφέρεται εἷς ἐπὶ 795,000 ἐπιβατῶν.

Ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις κατὰ τὸ 1888 ἀναλογεῖ εἷς φονευθεὶς ἐπὶ 2,740,000 ἐπιβατῶν καὶ εἷς τραυματίας ἐπὶ 445,000

Ἐν δὲ τῇ Ἀγγλίᾳ τῷ 1888 ἀναλογεῖ εἷς φονευθεὶς ἐπὶ 116,000,000 ἐπιβατῶν, καὶ εἷς τραυματίας ἐπὶ 1,100,000.

Σοφὰ λόγια.

Οὐδεμία τροφὴ παρέχει τοσαύτην ἡδονήν, ὅσον τὸ τεμάχιον τοῦ ἄρτου τὸ διὰ τῆς ἰδίας ἐργασίας κερδηθέν.

Ἡ ἐργασία δὲν εἶνε μόνον ἀναγκαῖον καθῆκον ἀλλὰ καὶ εὐλογία· μόνος ὁ νωθρὸς νομίζει αὐτὴν κατάραν.

Ὁ ἀγρυπνῶν κύων εἶνε πολυτιμότερος καὶ προτιμότερος τοῦ κοιμωμένου λέοντος.

Ὅστις θέλει νὰ ἐπιτυγχάνῃ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις του, ὀφείλει νὰ εἰξεύρῃ νὰ περιμένῃ μεθ' ὑπομονῆς, πρέπει νὰ ἐργάζεται εὐθύμως· ἡ δὲ εὐθυμία βοηθεῖ τὴν ἐργασίαν, διότι καθιστᾷ ὑποφερτὴν καὶ τὴν μᾶλλον δυσάρεστον ἐργασίαν.

ΠΡΟΓΟΝΙΚΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ

ΠΑΡΑ τοῦ Θεοῦ ζητοῦσι οἱ ἄνθρωποι ὑγίειαν, καὶ ὅμως οἱ πλεῖστοι πράττουσι πράγματα ὅλως ἐναντία εἰς τὴν ὑγίειαν, ἔλεγε Διογένης ὁ φιλόσοφος.

※

Σωκράτης, ὁ σοφώτατος πάντων τῶν ἀνθρώπων, ἔλεγεν ὅτι οὔτε ἵππος εὐγενὴς δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ ἔχων κοσμήματα πολυτελῆ, ἀλλὰ ὁ φύσει λαμπρός, οὔτε ἄνθρωπος σπουδαῖος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ ἔχων μεγάλην περιουσίαν, ἀλλ' ὁ ἔχων ψυχὴν εὐγενῆ.

※

Ὁ μέγας φιλόσοφος Ἀριστοτέλης, ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἔλεγεν: «ἐπειδὴ τὰ πράγματα δὲν γίνονται ὅπως θέλομεν, πρέπει νὰ τὰ θέλωμεν ὅπως γίνονται.»

※

Ἀριστείδης ὁ δίκαιος ἐρωτηθεὶς τί ἐστι δίκαιον; ἀπεκρίθη:

— Δίκαιον εἶνε τὸ νὰ μὴ ἐπιθυμῇ τις τὰ ξένα πράγματα.

Ὁ φιλόσοφος Εὐκλείδης ὁ Μεγαρεύς, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους, ἀκούσας τὸν ἀδελφόν του λέγοντα:

«Νὰ μὴ σώσω ἂν δέν σε ἐκδικηθῶ.

— Καὶ ἐγώ, ἀπεκρίθη χωρὶς νὰ ὀργισθῇ, νὰ μὴ σώσω ἂν δέν σε πείσω νά με ἀγαπᾷς.»

※

Ὁ ποιητὴς Σιμωνίδης ἐρωτηθεὶς διατί, ἐνῷ εἶνε τόσον γέρων, ἀγαπᾷ νὰ συνάγῃ χρήματα; ἀπεκρίθη·

— Προτιμῶ ὅταν ἀποθάνω νὰ ἀφήσω εἰς τοὺς ἐχθρούς μου μᾶλλον, ἢ ζῶν νὰ ἔχω τὴν ἀνάγκην τῶν φίλων μου.

※

Ὁ φιλόσοφος Κράτης ἰδὼν νέον πλούσιον περιστοιχιζόμενον ὑπὸ κολάκων, εἶπε πρὸς αὐτόν·

«Νέε μου, σὲ ἐλεεινολογῶ διὰ τὴν ἐρημίαν σου.»

※

Ὁ Σωκράτης ἔλεγεν ὅτι ἡ κολακεία ὁμοιάζει πρὸς ζωγραφημένην πανοπλίαν· διὰ τοῦτο εἶνε μὲν εὐάρεστος εἰς τὴν ὄψιν ἀλλὰ δὲν χρησιμεύει εἰς τίποτε.

※

Θεόκριτος ὁ ποιητὴς ἔλεγεν ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν πλουσίων εἶνε ἐπίτροποι τῶν χρημάτων των καὶ οὐχὶ κύριοι.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Συνεβούλευεν ὁ πατὴρ τὸν Τοτὸν του νὰ εἶνε γλυκὺς τοὺς τρόπους.

—Πῶς, μπαμπᾶ; ἀφοῦ ἡ μαμμὰ δὲν μοῦ δίδει γλυκά!

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Καλχαντος.

*

Ὁ Κωσταντῆς κι' ὁ Θοδωρῆς
ἐβγήκανε κυνῆγι
καὶ καμαρώνουν ποῦ θαρρεῖς
πουλὶ δὲν θά τους φύγῃ.
Μέσα 'ς τὸ δάσος βρήκανε
πουλιὰ χαριτωμένα
ἀλλὰ τὰ λυπηθήκανε
καὶ δὲν σκοτώνουν ἕνα.
Τὸ δάσος ἐπεράσανε
'ς ἕνα βουνάκι φθάνουν:
«Ἕνας λαγός!»... τὰ χάσανε
δὲν ξέρουν τί νὰ κάνουν.
—Ῥίχτου, φωνάζει ὁ Θοδωρῆς
ποῦ φοβισμένος στέκει!...
— Δὲν θὰ τοῦ ἔρριχνα θαρρεῖς;
μὰ εἶν' ἄδειο τὸ τουφέκι.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Αἰτοῦ τῶν Χιονοσκεπῶν Ὀρέων.

*

Ἐνώπιον τοῦ Κουφιοκεφαλάκη γίνεται λόγος περὶ ναυαγίου ἀτμοπλοίου δυνάμεως 500 ἵππων.

Καὶ ὁ Καφιοκεφαλάκης μετὰ συγκινήσεως:

— Τὰ κακόμοιρα τ' ἄλογα! ἐπνίγηκαν ὅλα; ἐρωτᾷ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος τοῦ Βοναπάρτου

— Διατί κλαίεις, κακόπαιδον; ἐρωτᾷ τὸν Κωστάκην ἡ μήτηρ του.

— Διότι θέλω γλυκά.

—Ἔλα λοιπὸν νὰ σοῦ δώσω γλυκὰ διὰ νὰ μὴ κλάψῃς πλέον.

Καὶ ὁ Κωστάκης συνθηκολογῶν:

—Ὄχι, ἀφοῦ τὰ φάγω θὰ κλάψω πάλιν, διὰ νὰ μοῦ δώσῃς καὶ ἄλλα.

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀποστόλου Κ. Μουστάκη.

*

Εἰς τὸν Κουφιοκεφαλάκην ἀνήγγειλαν ὅτι ὁ φίλος του Σαπιοκαραβάκης ἀπέθανεν ἐν Πάτραις.

— Ἀδύνατον! ἀναφωνεῖ ὁ Κουφιοκεφαλάκης· ἐγὼ προχθὲς εἶχα γράμμα του καὶ ἂν ἐπάθαινε ἕνα τέτοιο πρᾶγμα βέβαια θὰ μοῦ τὸ ἔγραφε.

Ἐστάλη ὑπὸ Καλλιῤῥόης Ἀδαμίδου.

*

Ἡ Μητηρ. — Πῶς, Μυρτώ! προσέφερες τὰς καραμέλας σου εἰς ὅλους τοὺς ἄλλους ἐκτὸς τοῦ μικροῦ ἀδελφοῦ σου· διατί ἔκαμες τοῦτο;

Μυρτω. — Διότι, μαμμά, ὁ μικρός μου ἀδελφός, πάντοτε τὰς παίρνει ὁσάκις τοῦ προσφέρω.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Φιλοκάλου Πηνελόπης.

*

Ἐν τῷ ξενοδοχείῳ:

— Παιδί, ἐρωτᾷ εἷς κύριος, ἔχεις κρύο ψητό;

— Μάλιστα, κύριε, τώρα ψήνεται.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἐλπιοφάρου.

ΑΛΗΘΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,,

Ἐρωτᾷς, *Μικρομέγα*, ἐὰν αἱ πνευματικαὶ ἀσκήσεις τὰς ὁποίας μοί στέλλεις, θὰ συγκαταριθμηθῶσι μετά τῶν λύσεων τοῦ διαγωνισμοῦ. Πῶς εἶνε δυνατόν; ἀφ' οὗ ἄλλο εἶνε τὸ ἓν καὶ ἄλλο τὸ ἄλλο. Διὰ τόσον ἁπλᾶ πράγματά νὰ μὴ καταδέχεσθε νὰ ἐρωτᾶτε, ἀλλὰ νὰ εὑρίσκετε μόνοι σας τὴν λύσιν τῆς ἀπορίας σας, ὅταν εἶνε εὔκολος, ἐννοεῖται.

Πολὺ καλὰ θὰ κάμῃς, *Δούλη Ἑλλάς*, νὰ δέσῃς τὰ φυλλάδια τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ διὰ νά τα ἔχῃς πρόχειρα ὁπότε θέλεις νά τα ἀναγινώσκῃς. Εἰπὲ εἰς τὴν φιλόμουσον ἀδελφήν σου ὅτι τὰ «Ἀμάραντα» τιμῶνται δραχ. 2,80, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ταχυδρομικῶν, ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ τῆς «Ἑστίας».

Πρόσεχε, *Τριαντάφυλλον Λευκόν*, ὅταν λαμβάνῃς τὸ φυλλάδιόν μου καὶ χαλᾷς τὸ σπίτι ἀπὸ την χαράν σου νὰ μὴ πολυπηδᾷς καὶ κάμῃς καμμίαν μεγάλην ζημίαν. Σοὶ εὔχομαι καὶ εἰς ἀνωτερα.

Εὐχαριστῶ, *Φωφώ*, διὰ τὴν προθυμίαν σου πρὸς ἐμὲ τὴν παλαιάν σου φίλην. Ἐξακολούθει ἐργαζομένη εἰς τὰ μικρά σου ἔργα ἕως οὗ ἡμέραν τινὰ καταστῇς ἱκανὴ καὶ εἰς μεγάλα. Ἀνέγνωσα τὸ ποιημάτιόν σου καὶ εἶνε ἀρκετὰ καλὸν ὡς ἀρχή. Μὴ ἀρκεσθῇς ὅμως εἰς αὐτό, διότι ἡ ἄσκησις εἶνε μέγα πρᾶγμα.

Ἐξεπληρώθη ἡ ἐπιθυμία σου, *Ἂν μ' εὕρῃς*. Χαίρω πολὺ διότι ἔγινα αἰτία νὰ εὐφρανθῇς.

Χαρά μου εἶνε, *Εἰρηνικὲ Ὠκεανέ*, νὰ ἀπαντῶ εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῶν καλῶν μου φίλων, ὅταν εἶνε λογικαὶ καὶ ὀρθαί. Ὁσάκις εὑρίσκεσαι ἐν κακῇ καταστάσει, μὲ ἀναγινώσκεις καὶ εὐχαριστεῖσαι, λέγεις καὶ τοῦτο εἶνε εἷς ἐκ τῶν σκοπῶν τῆς ἐπισκέψεώς μου πρὸς τοὺς φιλομαθεῖς ἀναγνώστας μου.

Δέν σου ἀπήντησα, *Ὅμηρε Μόσχε*, διότι δὲν εἶχεν ἔλθῃ ἡ σειρά σου. Δὲν δύνασαι νὰ φαντασθῇς πόσας ἐπιστολὰς λαμβάνω καθ' ἑκάστην, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἀπαντῶ, διὰ νὰ κατορθώσω δὲ τοῦτο ἀπαιτεῖται χρόνος ὄχι ὀλίγος. Δὲν εἶσαι σὺ μόνος ὅστις παραπονεῖσαι. Τώρα ὅπου ἔμαθες τὴν αἰτίαν θὰ παύσῃς νὰ εἶσαι δυσαρεστημένος, βέβαιος ὢν ὅτι ἡ σιωπή μου δὲν σημαίνει περιφρόνησιν ἢ ἀδιαφορίαν. Σοὶ εὔχομαι καλὴν ἐπιτυχίαν.

Βλέπεις, *Μή μου ἅπτου*, πόσον καλὴν ἀδελφὴν ἔχεις; προσπάθησον νὰ μιμηθῇς τὴν ἀξιέπαινον μετριοφροσύνην της. Ἐν ᾧ ἐγὼ την συνεχάρην, αὐτὴ λέγει ὅτι «εἶνε καθῆκόν της νά σε συμβουλεύῃ νὰ σέβεσαι καὶ νὰ ἀγαπᾷς τους ἀγαπῶντας καὶ τοὺς ὠφελοῦντάς σε». Εἶμαι περίεργος νὰ μάθω τὴν ἔκβασιν τοῦ στοιχήματος· ἀλλ' ἐγὼ πιστεύω ὅτι καὶ ἂν ὁ πατήρ σου κερδίσῃ, πάλιν σὺ θὰ μείνῃς κερδισμένη. Τί χαρά σου!

Βεβαίως, *Τρομερὲ Ἀετέ*, μόναι αἱ δημοσιευόμεναι πνευματικαὶ ἀσκήσεις λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ἐν τῷ διαγωνισμῷ, ὅσαι δῆλα δὴ κρίνονται ἄξιαι δημοσιεύσεως. Πολὺ καλά το ἐννόησες.

Ἔλαβες πιστεύω, *Ἰωάννη Κωλέττη*, ὅ τι μοῦ ἐζήτησες· δὲν ἠξεύρω ἐὰν ἔμεινες εὐηρεστημένος. Ὁσάκις οἱ μικροί μου φίλοι ζητοῦν πράγματα τὰ ὁποῖα δύναμαι νὰ ἐκτελῶ, εὐφραίνομαι διότι φαίνομαι εἰς αὐτοὺς χρήσιμος κατὰ πολλοὺς τρόπους.

Εὖγε, *Κυανόπεπλος Νύμφη*, διότι ἔλαβες ἄριστα εἰς τὴν συμπεριφοράν. Πρόσεχε πάντοτε νὰ ἀριστεύῃς πρὸς χαράν μου καὶ πρὸς χαρὰν τῶν καλῶν γονέων σου. Μοῦ γράφεις: «Ἐγὼ κάθε στιγμὴ σὲ συλλογίζομαι, καὶ ἂν σου ἔγραφα ὅ τι ἔχω διὰ σέ εἰς τὸν νοῦν μου δὲν θά μ' ἔφθανον τέσσαρα φύλλα» Τὰ ξηρὰ ἄνθη σου περίφημα· σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐνθύμησιν.

Δὲν πειράζει, γλυκύτατον καὶ εὐῶδες *Μέλι τοῦ Ὑμηττοῦ*· οὐδεμία ἐνόχλησις. Εἰς ἀνταλλαγὴν καὶ ἐγὼ σοῦ στέλλω τους ἐγκαρδίους ἀσπασμούς μου.

Ἐπαινῶ τὴν ἀπόφασίν σου, *Φιλόπατρι Κόδρε*, καὶ εὔχομαι νὰ ἀποβῇ εἰς καλὸν καὶ εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ ποθουμένου.

Ἀκούσατε καὶ ὀλίγον τί μου γράφει ὁ *Χιονοσκεπὴς Αἶμος*· «Εἰς τὰ ἠθικά σου παραγγέλματα, φιλτάτη ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, ὀφείλω τὴν μεγάλην πρός ἐμὲ ἀγάπην τῶν γονέων μου, εἰς σὲ ὀφείλω τοὺς ἐπαίνους τῶν διδασκάλων μου καὶ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων μας. Εἰς σέ, φιλτάτη ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, χρεωστῶ τέλος τὸ πᾶν, καὶ τὸ πρὸ πολλοῦ ποθούμενον ποδήλατον τὸ ὁποῖον παρήγγειλαν οἱ γονεῖς μου δι' ἐμὲ χάριν τῆς ἐπιμελείας μου καὶ τῆς προόδου ἥτις διὰ σοῦ ἐπετεύχθη». Βλέπεις, φίλε μου, τί κερδίζει ὅστις ἔχει σύμβουλον τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ καὶ ἐκτελεῖ τὰ παραγγέλματά της; Εὔχομαι τὸ παράδειγμά σου νὰ ἀκολουθήσουν καὶ πολλοὶ ἄλλοι μικροί μου φίλοι καὶ νὰ γίνουν ἄξιοι ὡς σὺ νὰ ἀπολαύσουν ὅ τι ἐπιθυμεῖ ἡ καρδία των.

Σὲ ἐμάρανεν ὀλίγον ὁ πυρετός, εὐῶδες *Ῥόδον τοῦ Ἀπριλίου*· ἀλλ' εὐτυχῶς ἦτο παροδικὸς καὶ τώρα πλέον θὰ ἀνέλαβες τὴν πρώτην σου δροσερότητα. Ἦσο, μοὶ γράφεις, εἰς τὸν περίπατον καὶ ἐνῷ με ἐσυλλογίζεσο, σὲ συνήντησε τυχαίως ὁ ὑπηρέτης σας φέρων ἐκ τοῦ ταχυδρομείου τὸ φυλλάδιόν μου καὶ σοῦ το ἔδωκε· τόσον δὲ πολὺ ἐχάρης ὥστε ἔφυγες ἀπὸ τὸν περίπατον καὶ ἐπανῆλθες εἰς τὴν οἰκίαν διὰ νά με ἀναγνώσῃς. Σ' εὐχαριστῶ, μικρέ μου φίλε, διὰ τὴν προτίμησιν. Τὸ κίνημά σου τοῦτο δεικνύει ὅτι εἶσαι παιδίον φιλότιμον καὶ εἰξεύρεις ποῦ εἶνε ἡ ὠφέλεια καὶ ἡ ἀληθὴς τέρψις.

Ἔχεις δίκαιον, *Κάλχαν*· τῷ ὄντι ὅσον προβαίνει τις εἰς την ἡλικίαν καὶ προοδεύει εἰς τὰ μαθήματά του, τόσον εὐκολώτερον καὶ περισσότεραν αἰσθάνεται καὶ καταλαμβάνει τὴν ἀξίαν τῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα ἀνεγινώσκει κατὰ τὴν παιδικήν του ἡλικίαν, καὶ τὰ ὁποῖα ἦσαν οἱ ἀγαπητοί του σύντροφοι καὶ οἱ ὁδηγοί του. Μεταξὺ τῶν βιβλίων τούτων σὺ κατατάττεις καὶ τὴν φιλτάτην σου ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ καὶ παραχωρεῖς εἰς αὐτὴν την πρώτην θέσιν, λέγων «σύ, φιλτάτη μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, θὰ εἶσαι τὸ μόνον μου ἀνάγνωσμα καὶ ἐὰν ἀκόμη ἔλθω εἰς ἡλικίαν». Θὰ ἔλθῃς, ἀγαπητέ μου, καὶ θὰ γίνῃς ὡς ἐλπίζω καὶ εὔχομαι παράδειγμα εἰς τοὺς συνομηλίκας σου. Ἐξακολούθει μόνον την αὐτὴν ὁδὸν την ὁποίαν βαδίζεις.

Ἡ ἐπιθυμία σου, *Πολύμητι Ὀδυσσεῦ*, δὲν εἶνε δύσκολον πρᾶγμα· δύναται ἀξιόλογα νὰ κατορθωθῇ ἀρκεῖ πάντες οἱ συνδρομηταὶ οἱ ἀγαπῶντες την ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ νὰ το θελήσουν. Ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς προθυμίας αὐτῶν.

Τοὺς ὑπὲρ τῆς «ἀγαπητῆς σου ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ *μεγάλους* σκοπούς σου,» *Ἁρματωλὲ τοῦ 21*, δὲν θὰ εἶνε δύσκολον νὰ ἐκτελέσῃς, ἀρκεῖ μόνον νὰ λάβῃς βοηθοὺς τινας ἐκ τῶν αὐτόθι κοινῶν φίλων μας, ὅπως καὶ σὺ λέγεις ἐν τῇ ἐπιστολῇ σου, ὑπογραφόμενος: «ὁ μέχρι τάφου ἀγαπῶν σε φίλος». Ἐν τούτοις ἐπίμενε εἰς τὸ σχέδιόν σου, τί θὰ χάσῃς;

Ὀλίγον θάρρος, *Μαῦρε τῆς Ἀργόλης*, καὶ θὰ ἴδῃς ὅτι δὲν εἶνε πρᾶγμα ἀδύνατον ἡ ἐπιτυχία ἐν τῷ διαγωνισμῷ. Ἐπειδὴ εἶνε ἡ πρώτη φορὰ ὅπου διαγωνίζεσαι, δι' αὐτὸ σου φαίνεται βουνὸν ὁ διαγωνισμός. Θάρρος, καὶ καλὴν ἐπιτυχίαν.

Ἆ! πόσον ἐχάρην, *Βασίλισσα τῶν Συμπαθῶν*, ὅτε εἶδον νὰ μου γράφῃς ὅτι ἡ ὑγειά σου βαίνει εἰς τὸ καλλίτερον. Πρόσεχε μὴ μου κρυώσῃς καὶ εὔχομαι ὅταν ἔλθω νὰ σε εὕρω ἀκμαιοτάτην καὶ ὑγιεστάτην. Πρόσεχε.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15ης Σεπτεμβρίου]

256. Λεξίγριφος.

Εἰς τὰς προθέσεις δύνασαι τὸ πρῶτον ν' ἀναγνώσῃς,
Τὸ δεύτερόν μου μεταξὺ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου.
Ἐὰν ἀμφότερα εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἑνώσῃς,
Θὰ σχηματίσῃς ὄνομα ἑνὸς σοφοῦ ἀρχαίου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Βυζαντινοῦ Ἀηδονιοῦ.

257. Στοιχειόγριφος.

Δὲν ἔχω ἕνα σύντροτον καὶ εἶμαι πάντα μόνη,
δισύλλαβος ἂν γίνω.
Ἄνθος ὡραῖον τῶν ἀγρῶν ἀνθίζω ἐν χειμῶνι,
ὁλόκληρος ἂν μείνω.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ῥάδου τοῦ Ἀπριλίου.

258. Στοιχειόγριφος.

Ἂν γράψῃς Φ καὶ σβύσῃς Β,
Ἰδοὺ τί θαῦμα θὰ συμβῇ
Περνᾷ τὸ ἕνα καὶ τρυπᾷ,
Σκεπάζει τἄλλο τὸν παπᾷ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μουσουγοῦ.

259. Αἴνιγμα.

Εἰς ὅποιον προσκολληθῶ, δὲν ἔχει τι νὰ 'πῇ·
Ἀρχίζω, φίλε ἀπὸ Σ καὶ τελευτῶ εἰς Π.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μάντεως Εὐφραντίδου.

260. Κυβόλξον.

Τὸ πρῶτόν μου ζωογονεῖ, θαυμάσιον ποτόν!
Τό δεύτερόν μου ἄθροισμα εἶνε πολλῶν ἐτῶν.
Τὸ τρίτον μου, τὸ κάκιστον ἴσως τῶν νοσημάτων.
Τὸ τέταρτόν μου εἶνε ἓν τῶν τοῦ Θεοῦ πλασμάτων.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Προμηθέως Δεσμώτου.

261. Συλλαβικὸν τρίγωνον.

Σ τοὺς ἱδρυτὰς τῶν πόλεων μὲ τάσσουν οἱ ἱστορικοί.
Εἶμαι ψευδὴς διήγησις πλὴν πόσον εἶμαι θελκτική!
Ἐγώ, δὲν εἶνε δύσκολον νὰ μ' εὕρῃς... ὅλος, ὅλος
Ἀφεύκτως παρευρίσκομαι ὅπου ὑπάρχῃ στόλος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Λυγκέως.

262. Κινεζικοὶ συνδυασμοί.

[Ὁδηγίας περὶ τῆς λύσεως ἴδε ἐν σελιδι 141 τοῦ θου φυλλαδίου]

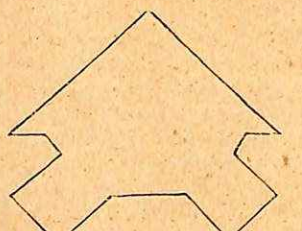

263. Ἀπροσδόκητον.

Ἀπὸ τοῦ 5 ἀφαιρῶ 3 καὶ εὑρίσκω ὑπόλοιπον 1. Πῶς συμβαίνει τοῦτο; Ἐστάλη ὑπὸ Πλουτάρχου τοῦ Χαιρωνέως.

264—265. Μεταμορφώσεις.

Α') Τὸ *ἅρμα* δι' ἐννέα μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *ἔρμα*.
Β') Ὁ *λύκος* διὰ τεσσάρων μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ *χοῖρος*.

Ἐστάλησαν ὑπὸ τοῦ Βάκχου.

266—270. Μαγικὸν γράμμα.

Τῇ προσθήκῃ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ γράμματος εἰς τὰς ἑπομένας λέξεις νὰ σχηματισθῶσιν ἄλλαι τόσαι.

Πάρος, ὄρνις, ῥοῦς, τυρός, Πάτμος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀφρικανοῦ Λέοντος.

271. Φύρδην—μίγδην.

Ἰλέμπεεῦ πεζίκαο ᾠνόσε αἶσει νέσο,
ἀμιάδὴν στομαενῇ τὸ τσῦροιν ταμαίσω.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

272. Πρόβλημα.

Τρεῖς ἄνθρωποι ἐμοίρασαν 2212 δραχμάς· καὶ ὁ μὲν α' ἔλαβε τὸ διπλάσιον τοῦ β', ὁ δὲ β' ἔλαβε τὸ διπλάσιον τοῦ γ', ὁ δὲ γ' ἔλαβε τὸ τέταρτον τοῦ α'. Ζητεῖται πόσας δραχμὰς ἔλαβεν ἕκαστος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κάλχαντος.

273. Λογοπαίγνιον.

Ποία νῆσος λέγει μὲν ὅτι ἔγινε, ἀλλὰ δὲν λέγει καὶ τί ἔγινε; Ἐστάλη ὑπὸ Παναγιώτου Ι. Μαμμακίδου.

274. Διπλῆ ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ἀρχαιοτάτου νησιώτου βασιλέως, τὰ δὲ τελικὰ τὸ αὐτὸ ὄνομα, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ τέλους ἀναγινωσκόμενον.

1. Ζῷον. 2. Γυνὴ ἀρχαίου βασιλέως. 3. Ἐπίρρημα. 4. Πόλις τῆς Ἑλλάδος. 5. Χώρα τῆς Ἀσίας.

Ἐστάλη ὑπὸ Σκηπίωνος τοῦ Ἀφρικανοῦ.

275. Ἐλλιποσύμφωνον.

Ἡ—οιὴ—ιάαι—εῖε—ηὴ—οεὰ—αὶ—ιαυή,—ααίουα—αὶ—οίουα—ὸ—οῦ—αὶ—ὴ—αία—ὼ—:οαῶ—αύῃ—ἀαωῶ.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Δροσερᾶς Πηγῆς.

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Ἀπριλίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

142. Τολμίδης (τόλμη, δίς). — 143. Ἀνάφη (ἀνά, φ). — 144. Ὄρος, ὄνος. — 145. Κέφαλος, φάκελος. — 146. Τὸ γράμμα Ω. —

147.
Ο Δ Ο Σ
Δ Ε Ρ Ω
Ο Ρ Ο Σ
Σ Ω Σ Ω

— 148.
Π Γ Σ
Ο Ε Ο
Β Υ Ρ Ω Ν
Α Ω Ο
Λ Ν Σ

—149. Ἡ ἔχιδνα (ἔχει δνα). — 150. Τοῦ ἀριθμοῦ 24 ($\frac{24}{3} = 8 \times 4 = 32 + 3 = 35$). —

— 151. Ἡ ἐπιμέλεια νικᾷ ὅλας τὰς δυσκολίας καὶ ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπον εἰς δρόμον εὐτυχίας.

— 152-153. Α') *Αἴας*, αἴγας, αἴγα, αἷμα, ἅμα, ὄμμα, κόμμα, *κόττα*. — Β') *Λύκος*, λάκκος, λάρος, φάρος, φόρος, ὄρος, *ὄνος*. — 154-157. Τῇ προσθήκῃ τοῦ γ γίνονται αἱ λέξεις: γύψος, λαγός, Γάλλος, γαστήρ. — 158-160. 1, Μῦς. 2, Ὑς. 3, Ὄνος, — 161. ΚΟΔΡΟΣ (1, Κόρος. 2, Ὄν 3, Δάμων. 4, Ρώμη. 5, Ὅμηρος, 6, Σῦρος). — 162. Ράβε ξύλωνε, δουλειὰ νὰ μή σου λείπῃ.

Οἱ ἀλλάσσοντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιῶσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν των διεύθυνσιν συναποστέλλοντες καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταινίας.
Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των εἶσιν ἀπαράδεκτα.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΕΚΑΤΟΥ ΕΝΑΤΟΥ ΤΟΜΟΥ